

A KÁRPÁT–MEDENCE KORAÚJKORI KÖNYVTÁRAI

II.

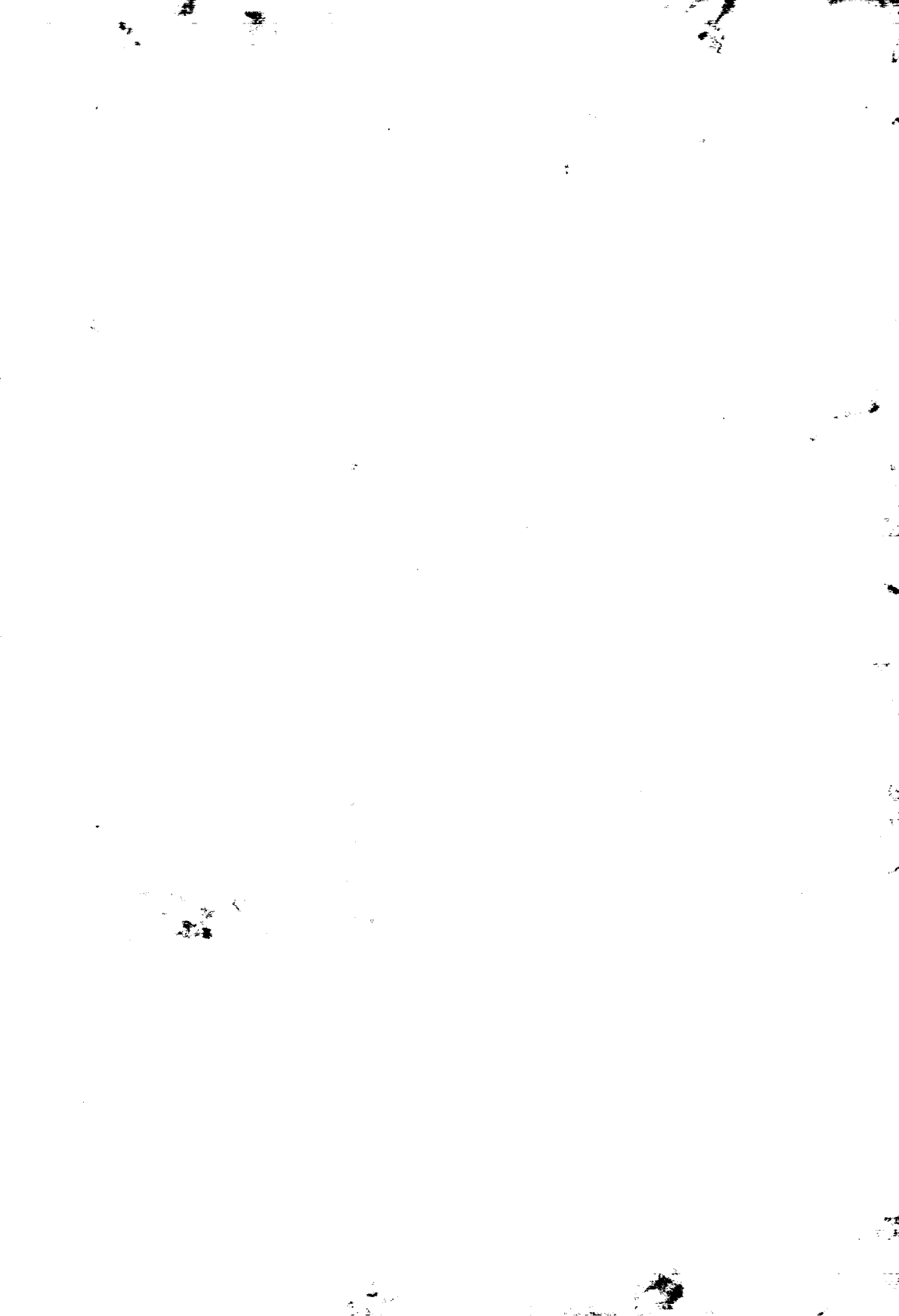
SIMON MELINDA–SZABÓ ÁGNES

BETHLEN KATA KÖNYVTÁRÁNAK
REKONSTRUKCIÓJA

A. B. BETHLEN KATA
G. TELEKI JÓ'SEF Özvegye
Könyvei közzül való.

SZEGED, SCRIPTUM KFT.

1997

A KÁRPÁT-MEDENCE KORAÚJKORI
KÖNYVTÁRAI II.

BIBLIOTHEKEN IM KARPATENBECKEN
DER FRÜHEN NEUZEIT II.

A KÁRPÁT-MEDENCE KORAÚJKORI KÖNYVTÁRAI
BIBLIOTHEKEN IM KARPATENBECKEN
DER FRÜHEN NEUZEIT

II.

Szerkeszti / Hrsg. von
MONOK ISTVÁN

DIE REKONSTRUKTION DER BIBLIOTHEK
VON KATA BETHLEN

Felsőoktatási segédlet

ISSN 1416-1044
ISBN 963 8335 37 8

KIADJA A/HERAUSGEGEBEN VON
JUHÁSZ GYULA TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA
MŰVELŐDÉSTÖRTÉNETI INTÉZETE
INSTITUT FÜR EUROPÄISCHE KULTURGESCHICHTE
DER GYULA-JUHÁSZ-PAEDAGOGISCHE-HOCHSCHULE (SZEGED)

SIMON MELINDA–SZABÓ ÁGNES

**BETHLEN KATA KÖNYVTÁRÁNAK
REKONSTRUKCIÓJA**

DEÉ NAGY ANIKÓ
bevezetésével

**A. B. BETHLEN KATA
G. TELEKI JÓ'SEF ÖZVEGYE
Könyvei közzül való.**

**SZEGED, SCRIPTUM KFT.
1997**

Készült a
Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Könyvtártudományi Tanszéke és a
József Attila Tudományegyetem Központi Könyvtára
együttműködése keretében

Szerkesztette
MONOK ISTVÁN

Lektorálta
V. ECSEDY JUDIT

Megjelent a
Művelődési és Közoktatási Minisztérium Felsőoktatási Pályázatok Irodája
támogatásával

Megrendelhető/Medieninhaber

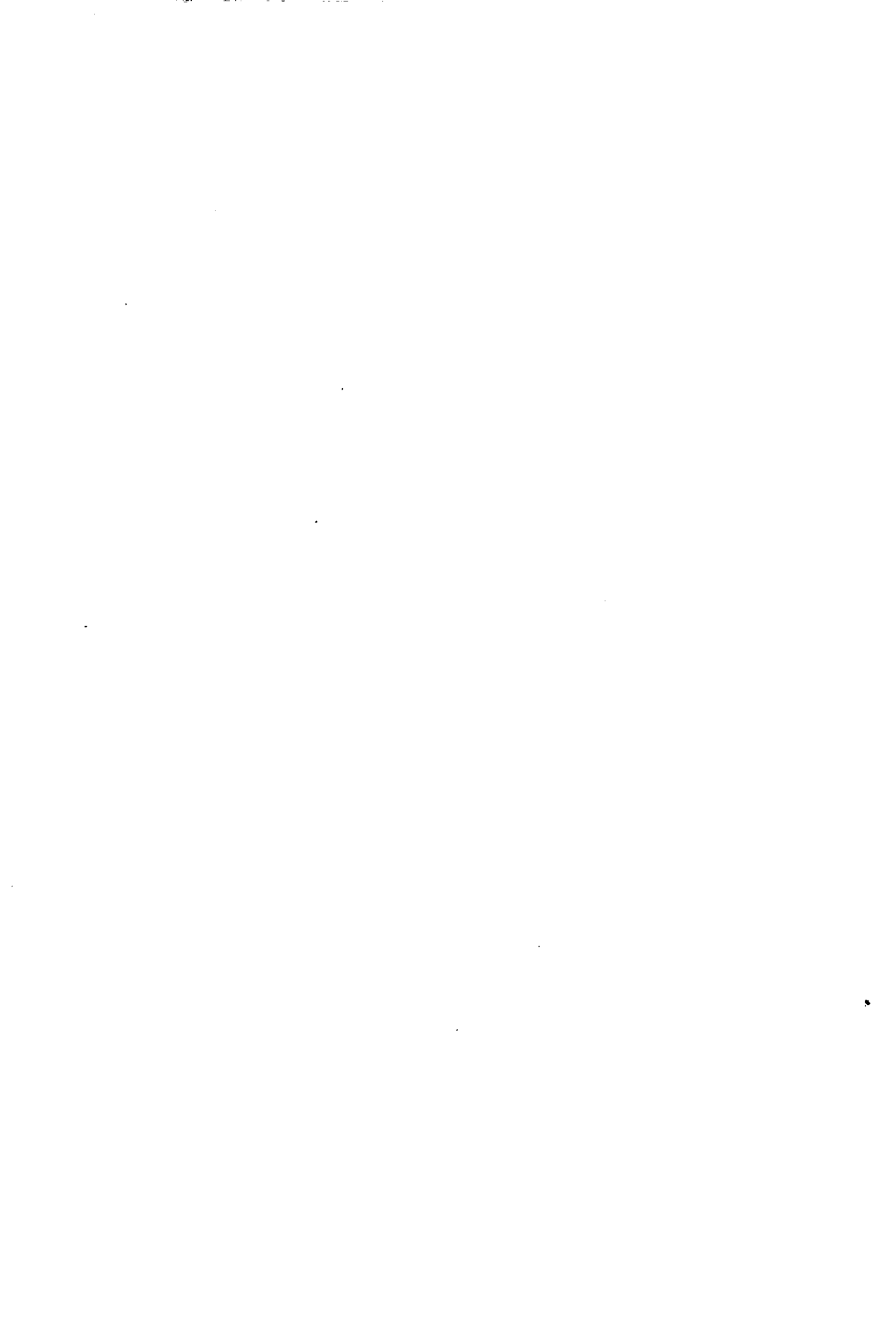
Sík Sándor Könyvesbolt
H-6720 Szeged, Oskola u. 27.

TARTALOMJEGYZÉK

Inhaltsverzeichnis	V
Szabó Ágnes: Bethlen Kata és könyvtára	VII
Ágnes Szabó: Kata Bethlen und seine Bibliothek	XXI
Deé Nagy Anikó: Könyvgyűjtő asszonyok a XVIII. században	XXV
Anikó Deé Nagy: Buchsammelnde Frauen in Siebenbürgen im 18. Jahrhundert	XXXIX
Rövidítések jegyzéke	LIII
Útmutató a könyvjegyzékek használatához	LV
Könyvjegyzékek	1
Bethlen Kata könyvtárának könyvészeti ritkaságai	120
A könyvtár történetének bibliográfiája	123
Személy- és helynevek mutatója	127
Nyomdászok és kiadók mutatója	139

INHALTSVERZEICHNIS

Szabó Ágnes: Bethlen Kata és könyvtára	VII
Ágnes Szabó: Kata Bethlen und seine Bibliothek	XXI
Deé Nagy Anikó: Könyvgyűjtő asszonyok a XVIII. században	XXV
Anikó Deé Nagy: Buchsammelnde Frauen in Siebenbürgen im 18. Jahrhundert	XXXIX
Abkürzungen	LIII
Über die Benutzung des Bandes	LV
Kataloge	1
Seltenheiten in der Bibliothek von Kata Bethlen	120
Bibliographie zur Geschichte der Bibliothek von Kata Bethlen	123
Personen- und Ortsnamenregister	127
Register der Verleger, Drucker und Druckorte	139

Szabó Ágnes Bethlen Kata és könyvtára

A sorozat szerkesztési elveinek megfelelően alábbi összeállításunkban Bethlen Kata könyvtárának állományát rekonstruáljuk úgy, hogy valamennyi általunk ismert dokumentumot egyetlen helyen gyűjtünk össze. Ezen összefoglalás alapját a Bod Péter által írt, illetve neki tulajdonított könyvjegyzékek (1747 és 1752) adják. Az itt szereplő tételeket csupán néhány levelezésből fennmaradt adattal tudtuk kiegészíteni.

Bethlen Kata mint szenvedélyes könyvgyűjtő „Magyar Bibliotheca”-jában a megelőző két évszázad több mint ötszáz kéziratos és nyomtatott hungarikumát gyűjtötte össze. A református egyház gyámolításán s a jótékonykodáson kívül leginkább a természettudományok (növénytan, orvostudomány) foglalkoztatták. Ez az érdeklődése a könyvállomány összetételén is észrevehető. A könyvtár anyagának, történetének részletesebb vizsgálata előtt néhány szóban be kell mutatnunk a könyvtár tulajdonosnőjét, aki amellet, hogy az egyik leggazdagabb XVIII. századi erdélyi asszonykönyvtárat hozta létre, udvartartásának példája a női bibliofília meghonosodását segítette.¹

A Méltóságos Patróna Asszony

A török kiűzése az országból a kulturális élet új intézményrendszerének megteremtését tette lehetővé, igaz, a protestáns művelődési intézmények erős, államilag támogatott katolikus nyomás alatt működtek. A magyar arisztokrácia és a köznemesség tudományok iránt érdeklődő tagjai, ugyanígy az erdélyi protestáns értelmiség szoros kapcsolatokat ápolt a nyugat-európai polgárosodó államokkal. Főpapjaink mellett a XVIII. század folyamán a magyar főurak tettek legtöbbet a könyvtári kultúra felvirágoztatása érdekében. Magyar művelődéspolitikát folytató királyi udvar hiányában rájuk hárult a magyarországi és erdélyi művelődési élet szervezése és működtetése.² Közéjük tartozott, főként vallási indíttatásból Bethlen Kata is.

¹ JAKÓ 1976., SOMKUTI Gabriella: Ungarische Büchersammlerinnen im XVIII. Jahrhundert. *Marginalien*, 1985/3. 22-35., DEÉ NAGY 1996.

² Átfogó jelleggel lásd: KOSÁRY Domokos: *Művelődés a XVIII. századi Magyarországon*. Bp., 1980.

Bethlen Gábor családjából származott,³ őrizte Erdélyben nagybátyja, Bethlen Miklós kultúrmeccenatúrájának nemes hagyományait: iskolákat segített, könyveket gyűjtött, alapítványokat tett, kora legjobb tudósait (köztük elsőként Bod Pétert) támogatta. Abból a Bethlen-családból származott tehát, mely a Teleki- és Apafi-családdal együtt Erdély XVII–XVIII. századi kulturális arculatát jelentős mértékben meghatározta.⁴

Apja, Bethlen Sámuel, Bethlen János kancellár fia, s a híres diplomata Bethlen Miklós öccse, az enyedi kollégium világi kurátora volt. Tőle is örökölhette a köz művelődésére áldozó szociális érzéket. Bethlen Kata élete a református vallásért való küzdelemben telt el. Belső világának középpontjában kétségtelenül a pietizmussal átítatott kegyesség állt, a református vallássosság, amely személyiségének minden elemét, érzélemvilágának minden rezdülését meghatározta.⁵

Harminckét évesen családtalanná vált élete szinte feloldódott a református egyházban, amely számára nemcsak a hitvallást jelentette, hanem a magyar kultúrát és irodalmat is. Mindent megtett az erdélyi protestáns tudományos és irodalmi élet serkentése érdekében, kitűnő segítőtársra találván a XVIII. század középső évtizedeinek legnagyobb erdélyi tudósában, Bod Péterben, aki 1743–1749 között udvari papja volt.⁶ Bod helyét 1752-től Málnási László foglalta el. A Méltóságos Patróna Asszony könyvtár és iskolaszervező buzgalomával, társaságszervező tehetségével kis udvart tudott maga köré gyűjteni. Olthévízi és fogarasi otthona az erdélyi művelődés egyik kisugárzó köz-

³ Leszármazási táblája: SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 520-521., KISS 1923. 17-43.

⁴ Cf. ADATTÁR 16/3.

⁵ KISS 1923. 44-60., NAGY Géza: Árva Bethlen Kata kálvinista kegyessége. Református Szemle, 1926. 445-448., 461-464., KEMÉNY Katalin: Erdélyi emlékirók. Erdélyi Múzeum, 1932. 247-263. (A vallásos elem szerepe.), SZENTIVÁNYI Béla: A pietizmus Magyarországon I. Századok, 1935. 1-38., KISS Tamás: Árva Bethlen Kata. Protestáns Szemle, 1939. 451-461., KERÉKGYÁRTÓ Elemér: Angol szellem Bethlen Kata udvarában. Bp., 1942. /Angol Filológiai Tanulmányok IV./, NÉMETH S. Katalin: „Sok és nagy erőtlenségekkel küszködő ember ...” Bethlen Kata a kortársak szemével. Theológiai Szemle, 1985. 233-237., SZÁVAI János: Magyar emlékirók. Bp., 1985. 103-114. Lásd még továbbá a bibliográfiában említett szövegkiadások kísérő tanulmányait!

⁶ Gróf MIKÓ Imre: Bod Péter élete és munkái. Pest, 1862., SÁMUEL Aladár: Felsőcernátoni Bod Péter élete és művei. Bp. 1899., MARKOS András: Bod Péter és Árva Bethlen Kata. Református Szemle, 1969. 339-357.

pontja lett.⁷ Bod Péter a Magyar Athenas előszavában visszatekintve értékelte állhatatos támogatóját: „Bethlen Kata volt a Bethlen Jánosnak Sámuel fija által unokája, Tudományokat igen szerető nagy kegyességű tudós Uri Aszszony. Ez igen szép Magyar Bibliotékát állított volt fel magának, minden felől egybe-szedetvén oda Erdélyből és Magyar országból a jó Magyar könyveket; melyet még életében által-adott a N. Enyedi Kollégyiom Könyves Házába. Vonatott kivált az orvosi Tudományokra, tudta-is azt az Tudományt alkalmasint, meg tanulván Köleséri Sámuel, Simoni Márton és Borosnyai Márton Medicinae Doktoroktól, nevezetesen a Fűveknek természeteket, erejeket, hasznokat; melyekkel a szegényeknek felette sokat használt.”⁸

Bethlen Kata tehát a vallásnak, a jótéteményeknek és a tudományoknak élt. Ez utóbbit bizonyítja Bod Péterrel való kapcsolata is. Ő szerettette meg Boddal a régi magyar könyveket, s ezen keresztül terelte figyelmét egyháza és a magyar irodalom múltjának feldolgozása felé. Bethlen Kata iskoláztatta kisdíák korától, s külföldi tanulmányait is anyagilag támogatta, akárcsak Málnási Lászlóét. Bod Péter munkásságának legfontosabb ága a „literatúra-történet”. Ezirányú tevékenységét a Bethlen Kata könyvtáráról készített két jegyzékével alapozta meg, melyekből egyes részletek később szó szerint kerültek át irodalmi lexikonába, a Magyar Athenasba⁹. Az Athenason kívül későbbi műveinek is forrásai lettek Bethlen Kata, Ráday Gedeon és testvére, Ráday Eszter, illetve Teleki László könyvtárai, amelyek céltudatos fejlesztésében ő maga is segédkezett.

A Magyar Bibliotéka kialakítása, a könyvadományozó Bethlen Kata

Bethlen Kata szüntelenül kezdeményezte új meg új könyvek kiadását. A maga költségén ki is nyomtattatott könyveket, többek között Nádudvari Péter nyolcvannégy prédikációját (Kolozsvár, 1741), a *Szentírás értelmére vezérlő lexikont*, a fejedelmi korszakban élt Keresztúri Pálnak *Egyenes ösvényét*. A *Magyar Leksikon* 1746. decemberében kelt ajánlásában Bod Péter ezt a patrónai tevékenységet, annak jelentőségét értelmezi is: „Hogy az Istenfélőknek világi élete elmulása után használhatna, foglalatoskodott a szükséges jó könyveknek elszaporításokban. Mely nehéz a mi hazánkban

⁷ KISS 1923. 61-116., NÉMETH S. Katalin: A levélíró Bethlen Kata. Irodalomtörténet, 1979. 136-168., JAKÓ 1976., DEÉ NAGY 1996.

⁸ Magyar Athenas. H. n. 1766. 43., idézi többek közt: BENCZÚR 1911., DEÉ NAGY 1996. 136.

⁹ BELLÁGH 1992.

csak egy néhány levélből álló könyvecskét is kinyomtattatni, nyilván vagy az, mert a könyvnyomtatónak tapasztalt kára forog benne; mert akik szeretnék a könyveket, azok pénztelenek, akiknek pedig tehetségek vagy az, azok többnyire egyébre fordítják. Nagyságod ebben is megmutatá, hogy kíván használni, mert Nádudvari Péter *Hitünk ágazatiról* írott szép munkáját sok szorgalmatoskodással és költséggel világ eleibe bocsáttatá 1741. esztendőben. 1744-ben Kereszturi Pál *Egyenes ösvény* nevű szép könyvét, 21 predikációját, melyeket méltóságos gr. Bethlen Kata asszony öngnagsága Isten dicsőségére, az anyaszentegyház épületére gerjedező szeretetének bizonyosságául kegyes költségével újonnan világ elé bocsátott. E munka kiadásával kétképen használt az Isten házának: 1. hogy az Istenfélők a magok házoknál is olvashassák az idvességre vezérlő jó munkákat s azokat elolvassván, az Isten útáiban megerősítettének; 2. hogy az iskolák az exemplárok árokból segítettének.”¹⁰

Bod Péter önéletírásában külön feltüntette, hogy melyik könyvének költségeihez ki járult hozzá. „1. A *magyar leksikont* irtam Hévízen, melyet elsőben nyomtattattott ki kegyes pátronám, gróf Bethlen Kata asszony öngnagsága, néhai Széki Teleki József úrnak istenfélő özvegye Kolozsvárat 1746-dik esztendőben 4 részben. Az exemplár volt számszerint négyszáz, papirost maga adott, pénzt fizetett fh. 270. Effelett a corrector volt Szathmári Pap Zsigmond, ennek és a könyvnyomtatónak is sok ajándék ment. Másodszor nyomtattattam ki ugyan Kolozsváron sok bővítéssel 1757-dik esztendőben. Ötszáz exemplárt adott nékem a Páldi uram, a könyvnyomtató, én pedig fizettem ökegyelmének fh. 265. Ebben neki segítségül nem volt, hanem jó pátronánk Bethlen Kata asszony öngnagságok elegyedett bele fh. 40. 2. *Biblia Historiáját* nyomtatták ki kétszer, elsőben az asszony, Bethlen Kata öngnagsága adott reá 1748. papirossat, de én fizettem érte fh. 117.”¹¹ Bod már első munkáját, a *Kösziklán épült erős ház ostromát* is Bethlen Katának ajánlotta, később is egymás után megjelenő könyveiből ajándékpéldányokat küldött „jó Pátronájának”. Ezeket mind feljegyezte Házi Diáriumába: „1756. *Bibliai Historiát* adtam Grof Teleki Josefné, Bethlen Kata Asszszonynak, nr. 20.” „1758. A *M. Leksikon*bol ... kövte Teleki Josefné Asszszonynak 1 ... Teleki Josefné asszszonynak nr.

¹⁰ Magyar Leksikon. Kolozsvár, 1746., idézi KISS 1923. 67.

¹¹ Felsőcsernátoni Bod Péter önéletírása. Bev.: JANCSÓ Elemér. Cluj-Kolozsvár, 1940. /Erdélyi Ritkaságok. 4./ 144-145.

12.”¹² 1746-ban részletesen megemlékezik patrónája kiadás-támogatási és könyvadományozó tevékenységéről: „Hogy az irás tudó emberek Istent szivesebben ditsérhessék s az ő szegénységek ettől el ne szorítaná, adott a Méltóságos Patróna Asszony ilyen könyveket: 1. Szent Soltáros könyveket Fekete Táblába, nyomtattatott Kolozsváron 1746 22 Januarij. 2. Egy egész Impressumot Nyomtattatott Kolozsváron 1746 Decembris. Két részre vagyron kötve. 3. *Igasságnak Áldozatja* nevű Imádságos könyvet. Nyomtatták 1745. Adatott 1746. 4. Nádudvari Péter Prédikáziói, mellyek Nyomtattatnak Kolozsváron 1741. Adatott Novembris 1746. Ennek felette az előtt adott volt a Méltóságos Gróf Asszony két Énekes Könyvet. Nyomtattatott mindenik Debreczenben 1742, egyik fekete, másik veres Táblába. Ismét két kis soltáros Könyveket 25. Julij 1745.”¹³

Bod Péter által egyéb adatokról is tudunk: Ráday Gedeonhoz írott leveleiben kitért Bethlen Kata könyvgyűjtő szenvedélyére is. Bod 1754. április 26-án Magyarigenben kelt levelében említi, hogy Ráday kérésére leírta (valaki, Bod?) Bethlen Kata könyvtárának lajstromát: „Leiratta volt az Úr Erdélyben létében a méltóságos gróf asszony, Teleki Jósefné asszonyom könyveinek lajstromokat; amelyek azon lajstromban nem találtnak, az Úr parancsolatja szerint magam jegyzéséből azokat le iratván elküldöm az Úrnak.”¹⁴ 1755. április 16.-án ugyancsak Magyarigenből írt levelében kéri Bod Péter Rádayt, hogy az a saját könyvlistáját küldje el Hévizre Bethlen Katának, ki majd továbbítja azt Bodnak az ő számára kellő könyvekkel együtt. Ennek a levélnek a mellékletében ez áll: „Gróf Teleki Józsefné asszonyom Önagysága eddig vette az Úr számára ezeket:

1. Tótfalusi Biblia (Nr. 403)
2. Rotterdami Rezmánnak kereszténységet tanító kézben viselő könyvecskéje (Nr. 345)
3. Tofeus Soltárok Magyarázatja (Nr. 396)
4. Kultsár György Postillája (Nr. 177)
5. Jezsuiták titka (Nr. 137)
6. Bornemisza Péter Domonikájának 3-dik része (Nr. 442)
7. Szt. Néméti Dominikájának Toldalékja.” (Nr. 263)¹⁵

¹² MARKOS 1972. 29.

¹³ Bod Péter feljegyzése az olthévízi református gyülekezet krónikájába (Az igazság fényes napja): MARKOS 1972. 24.

¹⁴ KISS 1882. 257-263., TORDA/BOD 1982. 464.

¹⁵ KISS 1882. 257-263., TORDA/BOD 1982. 466-468.

1756. szeptember 20-án, Magyarigenben kelt levelében arról ad hírt Rádaynak, hogy Bethlen Kata a papoknak adott jegyzéket, milyen könyveket szerezzenek be neki: „A méltóságos gróf aszszony, Teleki Jóséfné aszszonyom őnagysága a nyáron is egynéhány felé, magam is jelen lévén akkor őnagyságánál, adott papoknak lajstromot, hogy micsoda könyveket vennének meg, ha előakadnának, nézván abban nagyrészt a Méltóságos Úra is.”¹⁶ Bethlen Kata könyvtára tehát az állandó ajándékozásokkal, új beszerzésekkel gyorsan gyarapodott.

Ő maga személyesen is gyakran ajándékozott könyveket. Erről Martonosi Gyujtó János az olthévi református gyülekezettről írott történeti munkájában (*Az igazság fényes Napja. Kézirat, 1735*) így emlékezik meg: „Hogy a tiszta Tudomány nagyobb nevedést vehetne itt és jövőre is gyökeret verne, a Méltóságos Patróna aszszony a Falusi Gyermekeket sok kedvezéssel, ajándékokskákkal s ditsiréssel édesgeti vala, akik magokat tanulásra adták, azoknak maga a Méltóságos Patróna aszszony könyveket küldött, melyeket kiis osztottunk a tanulóknak, Grammatikákat, Rudimentákat, Öreg és Kis Catechesiseket, Férfinak s Leánynak való Ábécéket, Soltárokat, szám szerint negyven két darab könyvet, ennek felette a conversusok közül az olvasni tudóknak Uj Testamentumot, öreg catechesist, Impressumat s némelyiknek maga vett és küldött a Patróna Aszszony, melly jó tselekedettel mennyire terjesztette és kívánta terjeszteni az igaz keresztyén tudományt, a mi kedves Patróna Aszszonyunk, könnyen megítélheti az, a ki a kegyességnek valami szikráját magában tapasztallya lenni.”¹⁷ Veres Péter krónikás feljegyzése szerint ugyanebben a faluban „1744. ezen Esztendőben Procuráltatta a Méltóságos G. Aszszony az Ekklésia számára szép könyvetskéket, u. m. Impressumokat, Soltáros könyveket, Catechismusokat, Ábécés Könyveket, hogy mind a nagyok gyakorolhatnák magokat a kegyességben, mind a kisdedek épületet vehetnének a tisztességes Tudományokban és a jó erköltsükben.”¹⁸

Bizonyosra vehetjük, hogy udvari papjai nem jegyezték fel minden egyes ajándékozott könyvet, így ma már ezeknek a listáját rekonstruálni nem tudjuk teljes egészében. Saját maga is írt könyveket, s ki is adta azokat.¹⁹ Önéletírásából és levelezéséből ismerjük szokását, hogy magánosoknak, rokonainak, ismerőseinek és más, könyvszerető személyeknek is gyak-

¹⁶ KISS 1882. 257-263., TORDA/BOD 1982. 469.

¹⁷ MARKOS 1972. 23-24.

¹⁸ MARKOS 1972. 24.

¹⁹ PETRIK I. 272-273.

ran kedveskedett könyvekkel. Teleki Lászlónak 1734. július 7-én Kercesoráról írja: „Édes Öcsém Uram, ha Kegyelmedet meg nem terhelném véle, igen szépen kérem Kegyelmedet, ne sajnálja Kegyelmed nékem vétetni egy lutheránus Author munkáját Kegelius a neve. A könyvben tizenkét elmélkedések vagynak, ha jól emlékezem reá. Úgy egyéb szép magyar könyveket is ha lehetne kapni, mind az árát Kegyelmednek meg adni, mind pedig tőlem ki telhetően meg szolgálni el nem múlatom.”²⁰

Ugyancsak Teleki Lászlónak írt levélben (1742. április) említi: „Küldöttem ő kigyelmének (Ráday Eszter, Teleki felesége – Sz. Á.) egy könyvet, melyet is hogy ő kigyelme számos esztendőig Istennek dicsőségére s lelki nek üdvösségére olvashasson, kívánom. E mellett küldöttem még egyet az aszszonynak Rádai Gedeonné aszszonyomnak.”²¹ 1747. augusztus 7-én Olt-hévízről küldött ugyancsak Ráday Eszternek könyvet. Férjének írja: „Egy könyvvel kívántam kedves menyem-aszszonyomnak kedveskedni, melyet öcsém, Daniel Elek uram, ki menvén nem sokára meg fog vinni. A kötésiről követem kedves menyem-aszszonyt, mert nem igen szépen kötötték be.”²² Viszonzásul is kapott könyveket Ráday Esztertől, mint az Teleki Lászlóhoz Hévízről 1748. február 6-án írott leveléből kiderül: „Kedves menyem aszszony köszöntésit és könyvvel való kedveskedésit atyafiságos szeretettel köszönöm. ... Ezen könyvnek híré az igaz hallottam s kértem volt is öcsém, Daniel Elek uramot egy ilyen könyvnek szerzése iránt. De mind eddig se öcsém uram, se más által kezembe nem jött ilyen könyv s nem is láttam.”²³

Egyes gyülekezetek és személyek mellett Bethlen Kata az erdélyi református kollégiumokat is támogatta. 1736-tól három évtizeden át árva Bethlen Kata testvére, Bethlen Imre volt a székelyudvarhelyi kollégium főgondnoka. Bizonyára az ő révén figyelt fel az udvarhelyi gyűjtemény gondjaira. 1744-ben költségén vásároltak meg néhány kötetet az egykori gyulafehérvári kollégium könyvtárából szétszóródtak közül. A további beszerzések támogatására 1758–59-ben 630 forinttal alapítványt létesített. A marosvásárhelyi Református Kollégiumnak egyszeri adományként 1756-ban 2000 magyar forintot adományozott.²⁴

²⁰ SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 284.

²¹ SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 314.

²² SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 338.

²³ SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 340.

²⁴ JAKÓ 1976.

Tudományos életről csak ott lehetett szó, ahol a tudomány művelése minden vonatkozásban és kezdettől végig közügyként említhető. Erdélyben a tudományos közélet csak elképzelés lehetett. Ehelyett csak tudományos műveltségű férfiak voltak, kikben égett a tudományos munka iránti vágy, s körülöttük keletkeztek a tudományos gyűjtemények, elsősorban könyvtárak. Ilyen volt például a nagyenyedi Bethlen-kollégium könyvtára. Ezek a legrégebbi iskolai gyűjtemények a mai értelemben közgyűjteménynek nem mondhatók, inkább a tudományos kutatás segédeszközei voltak néhány belső ember kezében. Az állomány rendszerint patrónusok és egyesek adományából került ki, gyarapodott. Ilyen patrónus és adományozó volt többek között Bethlen Kata s férje, Teleki József is.

Erdély egyik említésre méltó, szomorú sorsú könyvgyűjteménye volt Bethlen Kata könyvtára. Az állomány az olthévízi, illetve a fogarasi várban volt elhelyezve. Bethlen Kata a saját könyveibe beletette ex librisét (A. B. K.), melynek eredetije a kolozsvári református kollégium könyvtárában őrzött *Váradis Disputatio* címlapjának hátára ragasztva maradt fenn.

Több végrendeletében is intézkedik könyvtáráról. Az 1753. január 26.-án Fogarason keltezett szerint „... mindenkor az volt a szándékom, hogy kevés magyar könyveim lévén, azok az én holtam után adassanak az nagyenyedi kolegyiom számára, minthogy kedves édes férjem G. Teleki József is maga könyveit oda hagyván, tétessék az mellé. Én hozzám az én sulyas nyavalyáim között érdemem felett atyafiságát mutató kedves édes öcsém uramat G. Teleki László uramat kérvén, hogy vegye keze alá azon feljebb irt könyveimet, hogy annál inkább is elhihessem, hogy az én rendelésem szerint oda adatodik. Kedves öcsém uram is ezen kívánságomra is mutató atyafiságát én hozzám és keze alá vett egy nagyobbacska ládában és egy kisebbben. De minthogy az veszett világban az embereknek sokféle csalárdságát az Ur Isten megismertette velem, úgy látom, hogy az jóért többire gonoszszal fizetnek, nehogy az én hozzám mutatott igaz atyafiságáért kedves édes öcsém uramnak kedvetlensége származzék, arra nézve kívántam ezen levelemben megírni igaz lelkem szerint, hogy azon ládákban semmi egyéb nincsen az könyveknél, sőt irhatom idvezülendő lelkemre, melyel Krisztus ítélőszéke előtt is kívánok megjelenni, hogy kedves öcsém uramnál én egyebet ezen könyveknél semmiféle portékát le nem tettem ...”²⁵

Az Olthévízen keltezett 1757. augusztus 18.-án irt végrendeletben már csak röviden ennyit említ: „Feles számú, magam szorgalmatosságával sok

²⁵ BENCZÚR 1911., SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 564-565.

helyekről egybegyűjtött könyveim lévén, mind azokat is hagyom és adom a nagy-enyedi református Collegiumnak, a minthogy nagyobb részint bé is adtam már, a mellyek pedig az én halálomkor házamnál találtatnak (mivel a már általadott tékaim catalogussába a nevek ezen könyveknek fel is találtatnak) azokat is hagyom azon nagy-enyedi Collegiumnak, s ezen rendelem szerint akárki vegye kezeihez, küldje be önként az említett Collegiumba mindjárt az én halálom után.²⁶

Mint láttuk, nemcsak Bethlen Kata, de férje, Teleki József is a nagy-enyedi kollégiumra hagyta a könyvtárát. Sajnos a könyvtár a szabadságharc idején, 1849-ben leégett.²⁷

Bod Péter 1762-ben Kolozsvárt kiadott *Tiszta, fényes drága bíbor* című könyvében patrónájának és annak könyvtárának is szép emléket állított versével:

„Más idő töltése Könyvek olvasása:
Imádsága után ez az ő szokása,
Biblia az első s a magyarázása,
Az után a többek; szokott gyakorlása.

Nagy Bibliotékát e végre állata,
Ez az áldott Aszszony a Grof Bethlen Kata,
Jó magyar könyveket valahol kaphata,
Nagy áron magának mindjárt fel-váltata.

A jó könyvek számát maga is bővité,
Egy könyörgéssel azt megékesité,
Szükségei szerint azt maga készíté,
Ki-is nyomtatá s Istent ditsöité.

Nádudvari Péter tudos, betses könyvét,
Kereszturi Pálnak Egyenes ösvényét,
Udvari papjának Leksikon s más könyvét,
Világra botsátá; nem kiméllé pénzét.

²⁶ SZÁDECZKY-KARDOSS TT 1895. 544., BENCZÚR 1911., SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 573.

²⁷ Lásd például: SZIGETHY Lajos: A nagyenyedi Bethlen-kollégium története. In: Nagyenyedi Album. Szerk. Lukinich Imre. Bp., 1926. 139-154.

Könyveit egy formán mind bé is köttette,
Nevét A. B. K. ával sarkára jedzette,
Hévízi Palotán poltzra helyhezette,
Elméjét azokban úgy gyönyörködtette.

Ritkaságot látni ha ki kívánt talált,
Élnek a tudosok; itt nem látnak halált,
Éltek azoknak-is elevenségre vált,
Kik el nyomúltak volt; áldás azért rá szált.

Gondja vót arra is, hogy együtt légyenek,
Hólta után osztán elne széledjenek,
Bizonyoságot rólla mindenkor tégyenek,
Meg tartani tetszik valamig Istennek.

Azért az Enyedi Könyves Házba tette,
Maga életében oda bé vitette,
Jó téteményeit ezzel bővítette,
E nagy Oskolához megöregítette.

Vóltak ezek között szép orvos Könyvek-is,
Vonta magát arra még a természet-is,
Tudta sok jó fünek hasznos erejét-is,
Gyógyítást gyakorlott gyakran még maga-is.”²⁸

A könyvtár tartalmi egységei

Bethlen Katának sikerült egybegyűjtenie kétszáz év magyar irodalmának legjavát, szinte kizárólag magyar nyelvű munkákat. A gyűjteménynek külön jelentőséget ad az is, hogy több olyan régi nyomtatvány is volt benne, amelyről ma már csak a Bod Péter által készített két katalógus nyomán tudunk.

Az 1747-ben Bod Péter által kialakított tárgyak szerinti csoportosítás (amely megegyezik a Magyar Athenas és Bod saját könyvtárának szakbeosztásával is) 22 egységet különített el:²⁹

²⁸ BENCZÚR 1911., SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 535-552. (a teljes Tiszta, fényes drága bibor)

1. A Szent Háromságáról
2. Az igaz hit ágazatiról
3. Confessiók és cathecismusok
4. A Szent Biblia fordítása és editiói
5. A Szent Írás némely részeire való magyarázatok
6. Dominikák szerint való prédikációk
7. Palatina catechesis szerint való prédikációk s tanítások
8. Az imádságról tanító könyvek és az uri imádság magyarázatja
9. Imádságos könyvek
10. Szép elmékedések, melyekkel az istenfélő ember megerősíti magát a világi sok magyarázatok, rágalmozások, kisértések között, vigasztalja keserűségében, segíti menyre etc.
11. A Sakramentomokrol, főképpen az Ur vacsorájáról
12. Innepekre rendelt prédikációk
13. Temetésre való prédikációk
14. A római catholica vallásnak, annak rendtartását előadó könyvek
15. Egymással vagdalkozással ellenkezők, elmésen tréfálódók és tréfásan mocskolódók
16. Némely nagy bűnök ellen valók, a minémű a táncz, káromkodás stb.
17. Az elválasztásról és megtérésről
18. Orvoslásra tanító könyvek nevezetesen a pestis ellen
19. Históriák
20. Magyar históriák
21. Isteni dicséretetek és szép énekek
22. Az uralkodókban megkivántató virtusokról

Ez a felsorolás is igazolja tehát a szakirodalomban sokszor hangsúlyozott megállapítást, miszerint a könyvtár túlnyomó része a protestáns napi vallásgyakorlatot, az elmélyült meditációt szolgálta. Határozottan elkülönül az a csoport, amely a pietista kegyességi teológia műveiből, azok forrásmunkáiból áll.

A lélek és a test ápolásának érdekében jónéhány orvosi könyv is volt Bethlen Kata birtokában. A XVII. század híres erdélyi orvosa, Pápai Páriz Ferenc elméleti és gyakorlati munkái mellett számos magyar és külföldi

²⁹ RADVÁNSZKY Béla: Bod Péter könyvtárának jegyzéke. Magyar Könyvszemle, 1884. 58-88.

orvos neve szerepel a könyvjegyzékeken. A pestis elleni munkák szerzői közül Csanaki Máté, Laskai János, Johann Weber, Sós Ferenc és Perliczi Dániel nevét emeljük itt ki.

A növénytan művek is elsősorban az egyes fűveknek, virágoknak, gyümölcsöknek a gyógyításban való hasznosíthatósága miatt érdekelték. Az orvosságos könyvek sem hiányozhattak gyűjteményéből.

Korának három kiváló orvosa tanította Bethlen Katát a tudományokra: a növénytanra Borosnyai Nagy Márton, az erdélyi gubernium főorvosa, aki maga összegyűjtötte Erdély növényeit. Az általános orvostudományban fő mestere Köleséri Sámuel, aki kora leghíresebb orvosainak egyike volt. Közeli barátság fűzte hozzá Bethlen Katát, mivel ennek első házassága alkalmával Köleséri látta el a násznagyi tisztet.³⁰ A fogarasi úrnő különösképpen vonzódott a szemészethez, s ebben „egy jó okulista”, Simoni Márton orvos látta el őt tanácsokkal. Ezen tanulmányok elvégzése után Bethlen Kata itthoni képesítése tehát aligha lehetett csekélyebb értékű, mint férfi kortársaié. De ezzel nem elégedett meg, állandóan konzultált praktizáló orvosokkal, Buzinkai Györggyel, Baligha Sámuellel, s különösen Johann Gottlieb Schuller szebeni tudóssal, akinek becses könyvtára és természetrajzi gyűjteménye messze földön híres volt. Mindezek mellett hát kissé furcsa az orvosi könyvek igen csekély volta, s az, hogy egyetlen szemészeti tárgyú sincsen benne.

Az orvostudományon kívül a papírgyártás is foglalkoztatta Bethlen Katát. Teleki József a kercesorai üzemet feleségének unszolására létesítette. Így akart Bethlen Kata olcsóbb papírt biztosítani az általa patronált művek kiadásához. A malom építése 1730-ban kezdődött el, de nem fejeződött be. Férje halála után, 1737-ben egy megállapodásban kénytelen volt elállni tervétől. Az olthévízi papírmalomhoz Teleki László szerzett a Felvidékről mestert. Volt papírmalom Fogarasban is, amely Erdély legrégebbi papírgyára.³¹

³⁰ GYŐRY Tibor: Bethlen Kata grófnő (1700-1759). Orvosi Hetilap, 1900. 386-387.

³¹ JAKÓ Zsigmond: Az erdélyi papírmalmok feudalizmuskori történetének vázlatja. II. 1712-1848. Cluj, 1964. /Studia Universitatis Babes-Bolyai. Series Historica. Fasc. 1./

A könyvtár katalógusai

Az első katalógus 1747-ben készült, Bod Péter munkája. A címe: „Árva B(ethleni) Bethlen Kata Széki Teleki József úr özvegye könyveinek laistroma.”³² Ennek eredetijét a székelyudvarhelyi Református Kollégium őrzi, kötetünkben ezen összeírás tételeit „A” betűvel jelöltük. A katalógus negyedré, félbörkötésű. Két részből áll: 1. szerzői betűrendes jegyzék, 2. „afféle tárgyi katalógus”. Nem teljes a cím a leírásban, és a könyvek szerzőire, a nyomtatás helyére és idejére vonatkozó adatai is sokszor hagynak kifogásolni valót a hitelesség tekintetében. Az eredeti kéziratot összevetve a Lukinich-Köblös-féle kiadással (és az azt követő Adattár 16/3-béli közléssel) meglepve tapasztaljuk, hogy a kiadott jegyzékeknél bővebb. Nagyon szép kivitelű kézirat, látszik, hogy nemcsak a könyvek leírása volt a cél, hanem az olvashatóság és a használhatóság is. Bod Péter e katalógust bővítette a könyvek beszerzésével párhuzamosan, hiszen több 1747 után nyomtatott mű leírása is szerepel benne.

Az 1752-es katalógust a marosvásárhelyi Református Kollégium Könyvtára őrzi, Bod Halmágyi István kérésére állította össze: „Magyar bibliotéka, Avagy Mindenféle, kiváltképpen pedig Teológiára tartozó Magyar Könyveknek Listájok: mellyeket maga számára gyűjtögetett a Méltóságos Gróf Asszony Bethleni Bethlen Kata asszony.”³³ E Bod Péter autográf képezi mostani kiadásunk alapját. A „B” jelzésű paragrafusokat folyamatosan olvasva ezen 1752-es jegyzék betűhív olvasatát kell kapni. Az 1747-es katalógushoz képest kevésbé szép kézírással megírt az eredeti kézirat, viszont látszik, hogy sokkal összefogottabb gondolatmenet után van leírva: bővebbek a címléírások, kevesebb az utólagos bejegyzés. Viszont ez sem egyezik teljesen az 1912-es kiadásával.

A szakirodalomban sokszor felvetett kérdés az, hogy ezek a katalógusok hogyan viszonylanak a Magyar Athenashoz. Benczúrné a székelyudvarhelyi lajstromról azt állítja, hogy 154 szerzőtől 242 mű került bele ebből az Athenasba. Majd a marosvásárhelyi listáról állítja azt, hogy 185 szerző 340 műve található meg ebből az Athenasban. Összegezve a kettőt ez 190 szerző 330 művét jelenthetné.

³² Az 1747-es katalógus kiadásai: LUKINICH-KÖBLÖS 1907., SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 591-614., ADATTÁR 16/3. 25-41.

³³ Az 1752-es katalógus kiadásai: BENCZÚR 1911., BENCZÚR 1912., ADATTÁR 16/3. 41-65.

Bellágh Rózsa mintaszerű elemzésében³⁴ az alábbi megállapításokat teszi ezzel kapcsolatban: az anyag az Athenas és egyéb források adataihoz viszonyítva két csoportra osztható:

1. lényeges változás nélkül került a leírás az Athenasba, s más forrásban nem is fordul elő. Számuk: 68.
2. a szerzők az Athenason kívül más fő forrásokban is fellelhetők. Számuk: 122.

A szócikkek azt bizonyítják, hogy ezeket a könyveket Bod Bethlen Kata könyvtárában forgatta. (A David Czvittinger művéből átvett néhány adatot vizsgálva kiderült, hogy csak azokat hasznosította az Athenasban, melyeket előzőleg látott Bethlen Kata könyvtárában is.) Tehát a Magyar Athenasban a két listából összesen 190 szerző 330 műve szerepel.

Azt a gondolatot, hogy az 1752-es lista nem egyszerűen Bethlen Kata könyveinek jegyzéke, hanem egy könyvészeti összesítés is akar lenni mindarról, ami könyvről egyáltalán tudomása volt Bod Péternek, csak fenntartásokkal tudom elfogadni. A jegyzék egy ilyen bibliográfiai összegzés első lépése lehetett, a patróna könyvtára, kiegészítve a saját bibliotéka darabjainak leírásával (mint ahogy a címben ezt állítja is Bod Péter).

Alaposabban áttekintve az eredeti, kéziratos 1747-es lista leírásait, az állapítható meg, hogy azt Bod feltehetően valaki számára másolta egy eredeti példányról. Ezt sejtetik a kalligrafikus betűk, amelyek szinte a nyomtatott betűkre igyekeznek hasonlítani. Talán Bethlen Kata 1753-as végrendeletével hozható ez a másolat összefüggésbe, amikor odakerülhettek az új (1747 utáni) beszerzések leírásai. Ezt a kibővített változatot adta át talán Ráday Gedeonnak, ki ezt kérte tőle, s mely kérésnek 1754. április 26-án, Magyarigenben kelt levelében tett eleget Bod Péter.

Összegzés helyett csak utalunk a bevezetést követő tanulmányra, amely bemutatja azt, hogy Bethlen Kata példája milyen erővel hatott a kortárs és fiatalabb főúri asszonyi nemzedék körében.³⁵

³⁴ BELLÁGH 1992.

³⁵ TORDA István: A könyvgyűjtő Bethlen Kata. A Könyv, 1987. 137-142., DEÉ NAGY 1996. E tanulmányt jegyzetek nélkül bevezetésünk utánra iktattuk.

Kata Bethlen und seine Bibliothek

Wir haben den Versuch, in diesem Band anhand der überlieferten Dokumente die Bibliothek der Gräfin Kata Bethlen (Witwe des Grafen József Teleki) zu rekonstruieren. Die Dokumentenbasis enthält zwei von Péter Bod zusammengestellte Verzeichnisse (aus dem Jahre 1747 und 1752) sowie einige Briefe. Die Gräfin Kata Bethlen war eine eifrige Buchsammlerin, sie hat für ihre „Ungrische Bibliotheca“ mehr als 500 Handschriften und Druckwerke der vorigen zwei Jahrhunderte erwerben lassen. Der Bestand ihrer Bibliothek zeigt ihre Neigung zu der Kirche H.B. sowie ihr Interesse für einige Naturwissenschaften wie Medizin und Botanik auf.

Kata Bethlen (1700-1759), die aus einer der vornehmsten Familien Siebenbürgens stammte, war von der Frömmigkeitsidee des Pietismus stark beeinflußt. Ihr Vater, Samuel, Sohn des Kanzlers János, war der Kurator des Kollegiums in Nagyenyed. Seit ihrem 32. Lebensjahr war sie verwitwet und hat ihr ganzes Können der reformierten Kirche gewidmet. Sie hat die Wissenschaft und Literatur protestantischer Prägung eifrig unterstützt, für diese Aktivität konnte sie den größten Wissenschaftler der Zeit, Péter Bod (1712-1769, in den Jahren 1743-1749 auch Hofprediger bei ihr) gewinnen. Sie hat die Veröffentlichungen von Druckwerken immer gefördert und mehrere Werke wurden ihr gewidmet. So hat z.B. auch Péter Bod schon sein erstes Werk, eine Übersetzung (*Kösziklán épült erős ház ostroma*, d.h. *Bestürmen eines auf Felsen gebauten festen Hauses*) seiner „gütigen Patronin“ dediziert, seine weiteren Schriften konnte sie ebenfalls erhalten. (Über die Widmungsexemplare sind wir von Péter Bod selbst berichtet, der auch diese Angelegenheiten in seinem Diarium notiert hat.) Er hat uns noch weitere Informationen über Kata Bethlen und über ihren kulturellen Kreis vermittelt: In einem Brief an Gedeon Ráday (am 26. April 1754) liest man, daß er auf Verlangen von Ráday das Bücherverzeichnis der Frau Kata Bethlen schon zusammengestellt habe. In knapp einem Jahr (am 16. April 1755) bat er Ráday darum, das Verzeichnis seiner Bücher an die Frau Kata Bethlen zu schicken, damit er die für ihn nötigen Bücher auswählen könne. In dem Brief an Ráday vom 20. September 1756 schreibt Bod, daß Kata Bethlen mehrere Pfarrer damit beauftragte, ihr Bücher zu besorgen. Sie hat Bücher erworben, um mehrere weiterzuspenden. Das

Verzeichnis dieser geschenkten Exemplare wurde von ihren Hofpredigern nur lückenhaft notiert, es ist also nicht mehr zu rekonstruieren. Besonders enge Kontakte hatte sie zu Péter Bod: Sie finanzierte seine Studien sowohl in Siebenbürgen als auch in Ausland und unterstützte stets seine literarische Tätigkeit. Péter Bod, der sich vornehmlich für die *Geschichte der Literatur* interessierte, hat ein Schriftstellerlexikon verfasst (das erste in ungarischer Sprache: *Magyar Athenas*, d.h. Ungrischer Athenas, erste Veröffentlichung im Jahre 1766), das die biographischen und bibliographischen Daten von mehr als 500 ungarischen Schriftstellern enthält. Er nahm nur solche Bücher in sein Lexikon auf, die er selbst gelesen, oder mindestens gesehen hat. Sein literarisches Schaffen ist aber vielseitig, umfaßt die Theologie, Kirchenrecht, Kirchengeschichte, Staatslehre, Sprachwissenschaft und Literaturgeschichte. Er ließ die psychologisch äußerst tiefe Lebensbeschreibung der Gräfin nach ihrem Tode veröffentlichten (*Ihres Lebens kurze Beschreibung von eigener Hand*, Klausenburg, 1762), schrieb Kirchengeschichte auf ungarisch und auf lateinisch, gab die erweiterte Auflage des berühmten ungarisch-lateinischen Wörterbuchs von Páriz Pápai aus etc. Von besonderer Bedeutung sind aber die schon erwähnten zwei Bücherverzeichnisse, die er von den Büchern der Gräfin aufnahm. Die Bibliothek wurde 1849 im einem Brandfall vernichtet, die bibliothek- und buchgeschichtlichen Informationen von Péter Bod sind eben deswegen unentbehrlich. Er hat sogar solche Druckwerke in der Bibliothek gesehen und in die Verzeichnisse aufgenommen, die die moderne Forschung nur anhand seiner Bücherverzeichnisse kennt. So sind uns z.B. keine Exemplare von 16 Druckwerken und keine Abschriften von 25 Handschriften bekannt, die Bod noch erwähnt.

Das erste Verzeichnis, das 263 Werke umfaßt, wurde 1747 aufgestellt. Der Aufbau dieser Liste stimmt mit dem seiner eigenen Bücher sowie mit der Einteilung des *Magyar Athenas* überein: 1. Alphabetische Reihenfolge der Schriftsteller (und Werke); 2. Eine Art von Sachkatalog. Die Titelaufnahmen sind nicht immer vollständig. Obwohl das Verzeichnis in dem Jahr 1747 abgeschlossen wurde, man findet noch nachträgliche Ergänzungen. Péter Bod hat hier die Bücher in 22 Sachgruppen geteilt, die uns auch die Schwerpunkte der Sammeltätigkeit wiedergeben:

1. Über die heilige Trinität;
2. Über die Artikel der wahren Religion;
3. Glaubensbekenntnisse und Katechesen;

4. Übersetzungen und Auflagen der Heiligen Schrift;
5. Auslegungen von Bibelstellen;
6. Sonntagspredigten;
7. Predigten und Unterweisungen nach der Palatina Katechese;
8. Unterricht über das Gebet und die Erklärung des herrlichen Gebets;
9. Gebetbücher;
10. Schöne Meditationen und Trostschriften gegen die Versuchungen der Welt;
11. Über die Sakramente, vorwiegend über das Abendmahl;
12. Predigten an Festtagen;
13. Predigten an Begräbnissen;
14. Glaubensregeln der römisch-katholischen Kirche;
15. Die unerbittlichen und scherzhaften Streitigkeiten;
16. Gegen große Sünden wie Tanz und Schimpfen;
17. Über die Verwerfung und die Bekehrung;
18. Medizinbücher, vornehmlich gegen die Pest;
19. Historien;
20. Ungarische Historien;
21. Gottesverehrungen und schöne Gesänge;
22. Über die richtigen Tugenden der Herrscher.

Die zweite Liste stammt aus dem Jahre 1752. Die beiden Verzeichnisse enthalten insgesamt 325 Werke von 262 Schriftstellern. Manche Forscher sind der Meinung, daß die zweite Liste nicht nur die Bücher der Gräfin, sondern eine auch durch andere Bestände ergänzte, zum Zwecke des Schriftstellerlexikons zusammengestellte Bücherbestand darstellt. 1752 sind z.B. Bücher aus dem Bestand von Péter Bod angegeben, die fünf Jahre früher noch als die Bücher der Gräfin Kata Bethlen aufgenommen wurden.

Die Aufarbeitung der beiden Bücherzeichnisse kann aus mehreren Gesichtspunkten erfolgen.

1. *Erscheinungsjahr*: Etwa zwei Drittel der Bücher ist zwischen 1500 und 1600 erschienen (darunter aber nur wenige zwischen 1536 und 1600), auch der Bestand der zeitgenössischen Werke kann für beträchtlich gehalten werden.

2. *Druckort*: Aus der Sicht der beachtlichen Hungarica-Sammlung der Bibliothek können die Druckorte von relativ großer Bedeutung sein.

Ungarische Druckorte (auf dem Gebiet des historischen Ungarns) findet man 22, die weiteren Bücher der Bibliothek wurden in 20 ausländischen (vorwiegend deutschsprachigen) Städten gedruckt. Insgesamt also auf 42 Druckorten bei etwa 102 Verlegern.

Die sg. nicht ungarischen Bücher kann man in zwei Gruppen einteilen:

a) In Ausland gedruckte ungarische Bücher, etwa 62 Bände. Die Autoren sind z.B. János Apáczai Csere, György Buzinkai, Albert Szenci Molnár, István Székely, Mihály Ács, Péter Pázmány u.a.

b) Ungarische Übersetzungen von fremdsprachigen Werken, etwa 195 Bände, darunter 33 Bände in Ausland gedruckt. (Übersetzer und Verfasser sind z.B. Mihály Apafi, Matthias Bél, Gáspár Károlyi, György Káldi, Miklós Tótfalusi Kis, Gáspár Heltai, Johann Arndt, Cornelius Nepos, Hieronymus Savonarola, William Dorrel, Johann Gerhard u.a.)

Die im Brandfalle vernichteten Bücher der Bibliothek können nur mit Hilfe der Verzeichnisse und anderer Exemplare der Auflagen identifiziert werden. Etwa 55% der Titel ist in vier verschiedenen Bibliotheken Siebenbürgens nachweisbar, und zwar in den Büchereien der ehemaligen reformierten Schulen in Székelyudvarhely (Odorheu Secuiesc), Marosvásárhely (Târgu Mureş, Neumarkt), Nagyenyed (Aiud) und (die Mehrzahl) in Kolozsvár (Cluj Napoca, Klausenburg).

Deé Nagy Anikó Könyvgyűjtő asszonyok a XVIII. században

Akik az évszázadok során az erdélyi közgyűjteményekbe beolvadt személyi könyvtárak anyagában búvárkodnak, gyakran találkoznak női tulajdonosbejegyzésekkel. Az említett személyi könyvtárak legtöbbje főrangú családok hagyatékaként került az erdélyi kollégiumok könyvtáraiba vagy más nagyobb gyűjteményekbe. Így a régi könyvekben előforduló asszonynevek azt jelzik, hogy az erdélyi kastélyok házi tékáinak egy részét a család asszonytagjainak tulajdonában lévő könyvek képezték. Egy-egy gyakrabban előforduló tulajdonosnév mögött pedig komoly könyvgyűjtemény körvonalai sejlenek fel.

Néhány XVIII. századi bibliofil asszony neve már ismert. Jakó Zsigmond évekkel ezelőtt elvégezte az udvarhelyi kollégium könyvtárába került személyi gyűjtemények számbavételét, s ennek kapcsán felhívta a figyelmet Bethlen Imréné „Rákosi Magyar Téka”-jára, melynek mintegy száz kötete ma is megvan az udvarhelyi gyűjteményben Korda Zsigmondné Nemes Júlia 1796-ban adományozott könyvhagyatékával együtt. Jakó Zsigmond véleménye szerint a XVIII. század derekán meghonosodó női bibliofília elsősorban az árva Bethlen Kata és Bod Péter köré összetoborzódott irodalom- és könyvbarát körben terjedt, ahol a magyar nyelvű irodalom áldozatos pártolása, a magyar nyelvű könyvek gyűjtése, a kálvinista egyház és iskolák támogatása erkölcsi kötelesség volt.

Művelődéstörténetünk a XVIII. század legjelentősebb könyvgyűjtő asszonyának Bethlen Katát tartja. Bod Péternek köszönhető, hogy kortársak és utókor elég jól informálódhatott Bethlen Kata bibliográfiájáról. Hat esztendőt töltött udvari papként Hévízen Bethlen Kata mellett, s így alkalma volt közelről látni, hogyan gyűjti össze könyveit. Bethlen Kata halálakor írott verses megemlékezésében így vall erről:

Jó magyar könyveket valahol kaphata,
Nagy árron magának mindjárt fel-váltata.

.....
Könyveit egy formán mind bé is köttette,
Nevét A. B. K.ával sarkára jedzette,

Hévizi Palotán poltzra helyhezette,
Elmójét azokban úgy gyönyörködtette.

.....
Gondja vót arra-is, hogy együtt légyenek,
Holta után osztán elne szélegyenek,
Bizonyáságot rólla mindenkor tégyenek,
Meg tartani tetszik valamig Istennek,
Azért az Enyedi Könyves Házba tette,
Maga életében oda bé vitette,
Jó téteményeit ezzel bővítette,
E' nagy Oskolához meg öregbítette.

Bod Péter *Magyar Athenasában* is említi Bethlen Kata könyvtárát: „igen szép Magyar Bibliothékát allított volt fel magának minden-felöl oda Erdélyből és Magyarországból a' jó Magyar könyveket; mellyet még életében által-adott a' N. Enyedi Kollégyiom könyves-Házába.” Azt is Bod Péternek köszönhetjük, hogy ma egyáltalán fogalmat alkothatunk Bethlen Kata gyűjteményéről, hiszen 1849-ben, az enyedi kollégium könyvtárának megsemmisülésekor Bethlen Kata könyvei is elpusztultak. Bod Péter azóta nyomtatásban is megjelent könyvlistái őrizték meg az egykori téka képét. Emellett a magyarigeni tudós leveleiben is gyakran említi a könyvgyűjtő Bethlen Katát, aki nemcsak magának vásárolt, hanem rokonainak, ismerőseinek is segédkezett a könyvek szerzésében. Pedig ez a dolog akkoriban sem ment túl könnyen, hiszen maga Bod Péter is arról panaszkodott Ráday Gedeonnak írott levelében, hogy a régi könyvek szerzésében kevésre lehet menni, „minthogy a régiség és hazánknek sokféle vesződései, melyek voltanak is, megemésztették; de csuda, hogy a tatár égette, török hamvazta hazában csak annyit is lehet találni, holott itt egymást érte a sok pusztulás azelőtt”. Ebből a levélből azt is megtudjuk, hogy Bethlen Kata könyvlistákat adott pap ismerősei kezébe, akik aztán lajstromok segítségével kutatták, „hogy mitsoda könyveket vennének meg, ha előakadnának, nézvén abban nagyrészt a Méltóságos Urra is”.

Sajnos kevesebbet tudunk azokról a hajdani könyvgyűjtő asszonyokról, akik mellett nem tevékenykedtek Bod Péterhez hasonló tudósok. Családi levelezésekben meghúzódó adatok, közgyűjteményekben fennmaradt könyvlisták után kell kutatnunk, ha kézzel fogható képet akarunk formálni a két évszázaddal ezelőtti asszonyok könyvkultúrájáról.

A marosvásárhelyi Teleki Téka sok ilyen vonatkozású anyagot őriz. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy itt maradt meg a maga teljességében a legnagyobb XVIII. századi erdélyi női könyvtár, iktári Bethlen Zsuzsánna magyar tékája. Ezt az 1200 kötetes gyűjteményt a könyvtáralapító Teleki Sámuel felesége részben örökölte, részben maga szerezte. 1797-ben bekövetkezett halála után Teleki felesége könyveit saját könyvtárába helyeztette, s könyvtárkatalógusának 1811-ben megjelenő harmadik kötetében közzétette az állomány címjegyzékét. A katalógus latin nyelvű előszavában így ír felesége könyvgyűjtéséről: „A magyarországi és erdélyi írók munkáihoz, toldalékként, abécé sorrendben hozzácsatoltam a különböző tartalmú magyar nyelvű vagy kézírásos könyvek címeit, melyeket nagyon szeretett feleségem, iktári Bethlen Zsuzsánna grófnő életében fáradhatatlan izgalommal összeszerzett és az én könyvtáram anyagához csatolva, ugyancsak közhasználatra szánta. Többeknek ezek közül az értéke közül csak a ritkaságukban van; ezeket innen-onnan szerezte és forgatta; annyira szokott volt gyönyörködni azokba, s gyöngé testében – még a gyakori betegségek bánatmai között is – annyira erős lelket őrzött, hogy azoknak a könyveknek a katalógusát is saját kezűleg elkészítette .”

Bethlen Zsuzsánna biliofilijáról aztán az utókor nem is jegyezte meg ennél sokkal többet. Férje grandiózus könyvtárteremtése mellett érthető módon elhalványult Bethlen Zsuzsánna könyvészkedése. Pedig a gyűjtemény összetétele, kialakulásának története, az állomány kézíratos anyagában található dokumentumok hasznos információkat nyújtanak a XVIII. századi erdélyi női könyvgyűjtésről.

Könyvjegyzékek

Bethlen Zsuzsánna könyvei között fennmaradt néhány régi kézírásos könyvlajstrom. Ezek egy részét könyveiről ő maga készítette, a többi pedig más XVIII. századi könyvgyűjtő asszony hagyatékát tartalmazza. Már szólunk Bethlen Kata itt őrzött könyvlajstromáról. Egy másik kézirat 1757-ben Gernyeszegen készült: *Méltóságos Ráday Ester Asszony ő Nga Könyveinek Lajstroma*. Ráday Eszter (1716–1764), Ráday Gedeon testvére, a könyvek szeretetét már a családi házból magával vitte. Tudjuk, hogy 1742-ben ő örökölte el anyja, Kajali Klára magyar könyveit. Férje, Teleki László (1710–1778) is foglalkozott könyvek gyűjtésével, de gyűjteménye sorsáról semmit sem tudunk. Ráday Eszter könyvszeretetről Bod Péter *Smirnai Szent Polikárpusának* ajánlásában olvashatunk: „...fel-kerestette a' Jó ma-

gyar Könyveket minden-féle Materiokról, nem kimélvén azoknak megszerzésektől sem fáradtságát, sem költséget, 's állított-fel egy ritka szép nagy Magyar Bibliotékát, hogy azokból a' dolgokat ki-tanulván, magát gyönyörkedtesse 's másoknak használjon". Bod Péter tehát Ráday Eszter nagy könyvtárát emlegeti, azt azonban már nem tudni, hogy a marosvásárhelyi könyvlista ebből mennyit tartalmaz. A betűrendbe szedett lajstrom mintegy 244 kötetet ír le, főleg magyar nyelvű XVII-XVIII. századi munkákat. A címleírás hiányos, sokszor a könyvcímeket csak kivonatossan adja. Az egyes betűk között kihagyott üres helyek azt jelzik, hogy a lista készítője a könyvek későbbi szaporodására számított.

Két másik jegyzék iktári Bethlen Zsuzsánna nagynénjének, Wesselényi Katának könyveiről készült. Wesselényi Kata (1735-1788), Wesselényi Ferenc és Rhédei Zsuzsánna lánya 1751-ben ment férjhez Rhédei Zsigmondhoz (1722-1758). Fiatalon, 23 esztendőskorában maradt özvegyen, majd pár év múlva elvesztette egyetlen gyermekét, a 15 esztendőskorú Ferencet. Kortársak szépségét, rendkívüli bölcsességét emlegetik, de senki nem szól arról, hogy könyvek gyűjtésével is foglalkozott volna, pedig a halála után összeírt könyvlisták arról tanúskodnak, hogy szép magyar könyvtára lehetett. Azt tudjuk, hogy férje is gyűjtötte a könyveket, hiszen 1788-ban Wesselényi Kata elhunyt fia emlékére a marosvásárhelyi református kollégium könyvtárának adományoz Rhédei Zsigmond könyvei közül 131 művet 180 kötetben. A zömmel latin nyelvű munkák ma is megvannak a marosvásárhelyi Bolyai Könyvtár állományában. Wesselényi Kata könyvlistái nagyrészt magyar könyveket tartalmaznak. Mindkettő 1788, azaz Wesselényi Kata halála után készült. *Néhai Gróf Rhédei Sigmondné, B. Wesselényi Kata Könyveinek listája* hat lapból álló hiányos lajstrom, 125 kézírásos és nyomtatott könyv címét tartalmazza. Nem tudni, mikor és ki készítette, a hevenyészett írás alapján arra lehet következtetni, hogy impurum példányról van szó. A másik gondosabban összeállított jegyzék: *Néhai Mlgs. Gróff Rhédei Sigmondné, Aszony halála után maradt Könyvei Catalogussa* 279 címet tartalmaz. A könyveket betűrendben sorolja fel, vegyesen kézírásos és nyomtatott munkákat. A kérdés csak az, hogy mikor és hogyan kerültek Wesselényi Kata könyvei unokahúga tulajdonába. Annyit tudunk, hogy mindig jó viszonyban volt Mária hűgánál leányával, Bethlen Zsuzsánnával. Teleki Sámuel és felesége levelezésében sok szó esik „a grófné”-ről, gyakran látogatják, invitálják magukhoz. Fia elvesztése után Wesselényi Kata meg inkább kötődik unokahúgához, s ezzel magyarázható, hogy végrendeletében neki testálja a vásárhelyi Rhédei házat, melyhez aztán Teleki Sámuel 1799-

1802 között hozzáépítteti a Téka hajlékául szánt könyvesházat. Ismerhette Wesselényi Kata Teleki Sámuel könyvészkedését, s bizonyára úgy vélte, hogy a Teleki házasársak megfelelő gondviselői lesznek házi tékájának. Így adományozza könyveit Bethlen Zsuzsánnának, melynek egy részét már jóval halála előtt átadja, hiszen az 1770-es években készített lajstromokba Teleki Sámuel már besorolja a Wesselényi Katától kapott könyveket is.

Bethlen Zsuzsánna könyvjegyzékei már csak azért is figyelemre méltóak, minthogy könyvgyűjtésének különböző periódusaiban valamennyit ő maga készítette.

Az első kis formátumú füzet 38 írásos oldalt számlál. A kezdetleges címleírás arra enged következtetni, hogy Bethlen Zsuzsánnának ez az első könyvlajstroma, s az utoljára megjelent könyv, amit még bevezet, 1782-ből való. A következő jegyzék címe: *1779 Gróf Iktári Bethlen Susanna Szebeni Magyar Könyvei*, akkor készülhetett, amikor Teleki Sámuel hivatali megbízatásai Szebenbe szólították, s a család is oda költözött egy időre. A jegyzék azonban nem csak a szebeni tartózkodás alatt szerzett könyveket tartalmazza, hanem az örökölt és régebben vásároltakat is. 46 beírt oldalt számlál a füzet, formátum szerint s azon belül betűrendben sorolja fel a kéziratokat, nyomtatott munkákat. A harmadik könyvjegyzék így kezdődik: *Könyveim Nevei melyeket én G. Iktári Bethlen Susanna Istenem segedelmével kezdettem szerezni még 1770-től fogva*. A 203 oldalt számláló nyolcadrés alakban kötött könyvbe Teleki felesége 1780-tól vezeti be formátum szerint, betűrendbe szedve a címeket. A könyvgyűjtő Bethlen Zsuzsánnáról ez a lajstrom mond a legtöbbet. A különböző tintával, a könyvgyűjtés más-más időszakában beírt címek arról tanúskodnak, hogy írójuk egyre igényesebb munkát végzett és egyre több jártasságot szerzett a bibliofiliában. A címleírások mind pontosabbak, sok javítást, betoldást találni. A legtöbb kiegészítés az egyes munkák szerzőire vonatkozik. Bethlen Zsuzsánnát érdekli, hogy a szerző hol él, mivel foglalkozik, máskor pedig a kiadás körülményeire vonatkozó érdekes adatokat jegyzi be. Halmágyi István *Nevezetes jegyzégetései* mellé a szerzőre vonatkozó betoldást ír be: „az Maros Széki fő király Bíró”. Wieland *Keresztény érzékenységet* Walyik András fordította magyarra. Neve mellé ezt jegyzi Bethlen Zsuzsánna: „ez az Walyik József Császár idejében az Pesti Universitason Professor volt. De Josef halála után mint-hogy protestáns volt ki esett, hanem azután kevés idővel chatolizált és újra bétevéődött.” Gyöngyösi István *Cuma városában épített Dedalus Temploma* című 1694-es kézírata mellett ezt a betoldást találjuk: „Ezen könyvnek 1735-ben ki jött Nyomtatása akadván az Mvásárhelyi hires tudományú

Prof. Kovásznai Sándor kezibe abból 1784-be maga kezeivel le írta és az nyomtatás hibáit meg igazítván és az Auctornak nevét ki rekesztvén meg bizonyítja hogy Gyöngyösi írta és fordította ezen szép verseket.” Pethő Endre kéziratos krónikája mellé ezt írja Bethlen Zsuzsánna: „ez éppen az a régi kéz írás az melyből ki is nyomtatodot mivel látni lehet az mostani írás szerint való igazításokat benne. Én Cseh országból az G. Traun Bibliothécájából kaptam kezemhez.”

A Bethlen Zsuzsánna kéziratos könyvkatalógusában található pótlások, kiegészítések nem kerültek be a könyvtár nyomtatott katalógusába. Teleki Sámuel mellőzi a kéziratos jegyzék nagyságrendi csoportosítását, s az egész állományt betűrendben közli. Egyik könyvtárosához írott levelében felkérheti Bécsbe a Marosvásárhelyen újonnan összeállított könyvrajstromot, mert a régi alapján nem lehet elvégezni a nyomtatást. Meg kell állapítanunk, hogy Bethlen Zsuzsánna saját kezű jegyzékének részletesebb címléírását kár volt a nyomtatott katalógusban megrövidíteni. A kéziratos lista többet mond az egyes könyvekről és mindenekelőtt Bethlen Zsuzsánna bibliofiljáról.

A könyvekben található bejegyzések

A Bethlen Zsuzsánna könyveiben lévő beírások legtöbbször a családban meghonosodó női bibliofília becses emléke. Számos könyvben három, kronológiailag egymást követő női tulajdonosbejegyzés található: Rhédei Zsuzsánnáé, Wesselényi Katáé és Bethlen Zsuzsánnáé. Ezeket a könyveket a család női tagjai egymástól örökölték. Kettőt már ismerünk a tulajdonosok közül, a harmadik Rhédei Zsuzsánna (1716–1771), Wesselényi Kata anyja, Bethlen Zsuzsánna nagynénje volt. Férje Wesselényi Ferenc (1706–1770), Közép-Szolnok vármegye nagy vagyonnal rendelkező főispánja. Rhédei Zsuzsánnáról mint Erdély-szerte híres szépségű asszonyról Rettegi Györgynél, a kor pletykáit is megőrkítő nagy mesélőnél olvassuk: „Néhai méltóságos jó uramnak s míg élt kegyes patrónusomnak, Wesselényi Ferenc úr őexcellentiájának kedves és kegyes özvegyen maradt hites társát, Rhédei Zsuzsánna asszony őexcellentiáját, ma is est 17-ma Novembris, tet-ték koporsóban Drágban. Ez az szegény Rhédei József úrral egytestvér volt, Rhédei Pálnak Boros Borbárától való leánya, melyet vett el a szegény Wesselényi Ferenc úr anno 1731. Az asszony volt akkor 15 esztendőben járó (...) noha szőke, fejér személyű volt, de csak el lehet mondani, hogy Erdélyben szebb asszony nem volt nála. Majd 40 esztendeig éltek igen nagy világi boldogságban...” Arról azonban, hogy könyveket gyűjtött volna ez a

szép asszony, már nem szól a fáma. Pedig unokája, Bethlen Zsuzsánna tékájában ma is mintegy félszáz kötet őrzi Rhédei Zsuzsánna tulajdonosjegyét. A könyvek egy részét 1751-ben szignálta, de vannak olyan kötetek, melyekbe 1760–1762 között írta be nevét. Ezek vallásos tárgyú munkák, bibliák, imádságoskönyvek, a kálvinista hitvédelem termékei, olyan könyvek, melyek tulajdonosuk lelki épülésére szolgáltak. A XVII. századból származó kiadványok jelenléte sem azzal magyarázható, hogy Rhédei Zsuzsánna régi ritkaságokként gyűjtötte volna ezeket a könyveket, inkább hitsorsosainak története érdekelhette, amikor olyan műveket szerzett, mint Czeglédi Istvánnak *Már minden épületivel s fegyveres Házaival edgyütt, elkészült Sion Vára* (Sárospatak-Colosvár, 1675). Nézzük meg ennek a könyvnek a beírásait. A legrégebbi ismeretlen kezétől származik: „1675 Die 11 hozták Czeglédi I[stvánn]a[k] könyvét ki. Bujdosos Rabságban halván meg, az igaz vallásért Boldogul atta Istennek lelkét.” Kronológiailag ezt követi G. Rhédei Susanna 1760-as beírása. Bethlen Zsuzsánna pedig háromszor is bejegyzi nevét: „Ezen könyv szálott rám kedves Nagy Anyámról B. Wesselényi Ferencné G. Rhédei Susannáról.” 1772-ben Sáromberkén ezt írja be a könyvbe: „G. Iktári Bethlen Susánna mp. Tégy jot én Istenem a te jo akaratodbol az Sionnal és épisd fel annak romladozot kő falait.” 1774-ben még egyszer beírja a nevét a kötetbe. Egy másik beírás arra utal, hogy az *Ó és Új Testamentum Canonicus könyveinek rövid Summáját*, mely Lőcsén 1692-ben látott napvilágot, Rhédei Susánna 1751-ben olvasta. 24 esztendő elteltével unokája is szignálta a kötetet: „1774 G. Iktári Bethlen Susanna. Simb[olum]. Az Úr gondot visel mert akik ötet félik soha nem leszen azoknak szükségek.” Egy *Lelki fegyver* című imádságoskönyvbe (Debrecen, 1751) mindhárman beírják nevüket: Rhédei Zsuzsánna 1760-ban, Wesselényi Kata év nélkül, iktári Bethlen Zsuzsánna 1792-ben jegyzi a könyvet.

Bethlen Zsuzsánna tékájának talán legszebb darabja az a két biblia, melyet Rhédei Zsuzsánna ajándékozott lányainak, Máriának és Katának. Mindkét példány ugyanaz az utrechti kiadású magyar biblia, csak a kötésük különbözik. A díszesebb, gazdagon aranyozott erdélyi barokk kötésű, fém-sarkokkal és kapcsokkal ellátott könyv kötéstábláján ez áll: „B. Wesselényi Susana Kiss Aszszony Anno 1745.” Rhédei Zsuzsánna tehát ezt a Szentírást korán elhunyt lányának ajándékozta, majd ennek halála után kisebbik lánya, Mária, Bethlen Zsuzsánna édesanyja kapta meg testvére bibliáját. Az ő nevét a könyv fémkapcsára vésetik. Tőle lánya öröklé el és lesz később Bethlen Zsuzsánna férjének, Teleki Sámuelnek is kedvenc bibliája, hiszen

felesége halála után ennek előzéklapjára írja be életének fontosabb eseményeit. A másik Szentírás Wesselényi Kata hagyatékából került Bethlen Zsuzsánna tékájába. A kevésbé díszes barna bőrkötésű biblia kötéstábláján a Wesselényi Kata neve és az 1751-es évszám olvasható. Mára már a kötés aranyozott motívumai, fémdíszei is megkoptak. Előzéklapján egy egész oldalas beírás olvasható. Rhédei Zsuzsánna 1751 júniusában Kolozsváron jegyzi a könyvet Kata lánya esküvője napján, a következő szöveggel:

„Rhedei Susánna Kedves Leányának,
Kit szült Wesselényi Ferentz hív Párjá[na]k,
És a 'Keresztségben nevezett Katának,
Könyveit ajánlja e' Szent Bibliának.
Mondván: Oh Méhemnek Szerelmes Gyümöltse!
Kit őriztem eddig, hogy Világ Szümöltse
Téged ne rutitson, sőt Szivedet töltse
A' kegyes Szüzeknek szép tiszta Erköltse.
Im most Gróf Rhédei Sigmoid életének
Párjául Házambol adlak, hogy Szivének
Örömét neveljed, 's mint Fele Lelkének,
Töltsed Nyil veszszökkel Tegzit Ivének.
Azért e' Tárháznak Menyből szállott kintse,
Légyen te Sziveden kegyesség' kilintse;
Konkolyát hogy Sátán abba ki ne hintse,
S ne fogja Világnak vagy Testnek bilintse,
Sőt az egy Jésusnak, ki e' Könyvnek Vége,
Égjen Te Szivedben mind végig Hűsége;
Férjednek hogy lehess drága nyeresége,
Lelketeknek még leszsz menyben Idvessége.
Kolosvár 20-dik Junij 1751.”

A 20 soros versbe foglalt jókivánság egy versírásban gyakorlott szerzőt sejtet. Úgy látszik Rhédei Zsuzsánnának ezt a talentumát Kata lánya is elörökölte, hiszen kéziratai, könyvbejegyzései között sok rimbe foglalt szöveget találni. *Az anyaszentegyházbéli közönséges Isteni-Tiszteletre rendeltetett Énekeskönyv* előzéklapjára 1752 júniusában a következőket írta:

„Életnek beszéde e' könyvnek gyümöltse
Boldog ki igyekszik hogy lelkére költse
Mert a' kegyességnek lész vára erköltse
Hogy fedhetetlenül egész életét töltse.
Mellynek drága hasznát törekedvén venni
Báro Wesselényi Kata s hitből enni
Gyümöltset meg nem szúnt magáévá tenni
Mivel a' Sionra ebből lehet menni
Mert ebben meg írva van a Sion utytya
Mellyen ha valaki pályáját futytya
Meg nem ferтеzi semmi bűnnek rutytya
Mivel meg tisztitya az életnek kutytya.”

Bethlen Zsuzsánna beírásai között nem találni verses szövegeket, ő inkább bibliai idézeteket, jelmondatként (symbolum) választott zsolotárrészeket ír be könyveibe. Az évek során hat gyermekét elvesztő anya, a szinte egész életén át betegeskedő asszony lelkiállapotát tükrözik ezek a beírások. A ma embere talán szokatlannak tartja ezeket a néha szinte vallomásszerű, személyes hangú bejegyzéseket, de a régiek viszonya egészen más volt a könyvhöz. Nemcsak értéktárgynak vagy hasznos tudnivalók hordozójának tekintették a könyvet, hanem sorstársnak is. Így aztán néha legbensőbb érzéseiket, gondolataikat jegyzik be a tulajdonosok a könyvbe. Csak egy példát említsünk Bethlen Zsuzsánna személyes hangú beírásai közül: 1795-ben az akkor újra betegeskedő Telekiné éppen Bécsben tartózkodik, s ezt írja be egyik könyvébe: „G. Iktári Bethlen Susanna mp. Várom az Urat az én Szabadításomnak Istenem (sic!) és hiszem hogy meg szabadít az én Nyavalyáimból, melyet bölcs tetzéséből én rám vetet.”

Iktári Bethlen Zsuzsánna könyvtárának mintegy félezer kötete őrzi saját kezű bejegyzését. Neve mellé sokszor egy évszámot és helységnevet is beír. Ezek az adatok azonban nem minden esetben utalnak a kötet megszerzésének idejére, helyére, hiszen gyakran előfordul az is, hogy ugyanabba a kötetbe többször is beírja a nevét. Ez minden bizonytalansággal egy újabb lajstromozás, rendezés alkalmával történik. Ha nem is tudjuk ezeket a beírásokat a könyvgyűjtés folyamatának rekonstruálásánál hasznosítani, mindenképpen használhatók Bethlen Zsuzsánna életrajzának összeállításánál, segítségükkel következtetni lehet arra, hogy mikor hol tartózkodott. Az 1770-es években például a legtöbb könyvet Sáromberkén szignálja, az ezt követő évtizedben Szebenben és Váradon jegyzi könyveit, a 90-es években

Bécsben vásárol vagy kap ajándékba könyveket. Teleki és felesége mecénáskodásuk révén gyakran kapnak a támogatásukat élvező szerzők megjelent munkáiból. Az is előfordul, hogy nem saját műveiket adományozzák a hálálkodó támogatottak, hanem értékes kéziratokat vagy ritka kiadványokat ajánlanak könyvtárteremtő mecénásaiknak. Forgách Simon *Symbolum illustrissimi Domini Comitiss Nicolai Zrinyi 1705-ös* kéziratát Tormássy János, a későbbi püspök a következő ajánlással adja Bethlen Zsuzsánnának: „Nagy Méltóságú R. Sz. B. Gróf Széki Teleky Samuel Ur Eő Excellenciajának, az Erdélyi Nagy Fejedelemség Feő Cancellariussanak, Tek. Bihar Vármegye Feő Ispannyanak, Kedves és Drága élete Párjának, Méltóságos Gróf Iktári Bethlen Susanna Aszszonynak, mélységes és örökös tisztelete jeléül küldi Halasról 23. Juni 1794. Tormássi János mp. Halasi Pr.”

A könyvállomány

Iktári Bethlen Zsuzsánna tékája a XVIII. századi erdélyi női bibliofília egyik legjelentősebb terméke. A könyvtáralapító Teleki Sámuel felesége férje mellett vált könyvszerető, könyvhöz értő gyűjtővé. Láttuk azt is, hogy anyai ágon családjában már élt a nők körében a könyvvel való foglalkozás divatja, de amikor szinte gyermekfővel, tizenöt esztendőskorában feleségül ment Telekihez, a könyvtárteremtés igényének még semmi jelét sem mutatva. Pár év múlva férje kezdte bevonni a könyvgyűjtés lebonyolításába, majd amikor megkapta Wesselényi Kata könyvhagyatéka egy részét, elkezdte a könyvek szakszerű gondozását is. Wesselényi Kata könyvhagyatéka képezi tehát iktári Bethlen Zsuzsánna későbbi könyvtárának magvát. Az erdélyi könyvtörténet mindeddig nem sokat szól Wesselényi Kata bibliofiliájáról. E sorok írója évekkal ezelőtt Bethlen Zsuzsánna könyvtárának ismertetése kapcsán említette Wesselényi Kata könyveit. Természetesen Wesselényi Kata könyveiről készített lajstromainak vizsgálata, a nevével jelzett kötetek számbavétele ma már teljesebb képet nyújt az egykori állományról. Még ha csak ezeket vesszük is figyelembe – bár a listák nem teljeseek, mint ahogy az is elképzelhető, hogy olyan könyvei is voltak, amelyekbe nem írta be a nevét –, még így is egy egészen figyelemre méltó női könyvtárról van szó. A több mint kétszáz művet számláló rekonstruált állományban harminc XVII. századi könyv van, ezek egy-két világi tárgyú munkán kívül mind vallásos művek. Százharminc kézírásos és nyomtatott könyv ugyanebbe a tárgykörbe tartozik, de a következő század termékei. Mellettük mintegy félszáz világi tárgyú orvosi, történelmi, jogi, gazdasági, irodalmi munka képezi az álló-

mányt. Ezek között vannak azok a kötetek is, melyek annak ellenére, hogy Wesselényi Kata possessorbejegyzését őrzik, mégsem kerültek Bethlen Zsuzsánna tékájába, hanem Teleki Sámuel könyvtárának megfelelő szakrészlegeiben kaptak helyet.

Itt kell megjegyeznünk, hogy Teleki Sámuel maga is formálta felesége könyvgyűjteményének arculatát. Valószínűleg ő határozta el, hogy Bethlen Zsuzsánna tékájában csak magyar nyelvű könyvek maradjanak, s ezért az ott lévő összes idegen nyelvű könyvet, még ha felesége beírását, ex librisét is őrzik, áthelyeztette saját gyűjteményébe. De arra is van példa, hogy saját magyar nyelvű kiadványai közül tesz át néhányat Bethlen Zsuzsánna könyvei közé. Bod Péter *Szent írás értelmére vezérlő magyar leksikonának* 1743-as kiadását Sárdon a szerző maga ajándékozta Teleki Sámuelnek, mint ahogyan ezt a könyv beírása jelzi: „Ex oblatione gratuita Viri Clarissimi Petri Bod suis admunerat Libris C. Samuel Teleki Junior de Szék Ao. 1758 Apr. Saárdi. Sub Symbolo Deus Providebit.” 1770-ben aztán Bethlen Susánna szignálja a kötetet. Ugyanígy Metastasius *Alcides a' válasz-úton* című művének magyar fordítását a fordító adományozta Telekinek a következő dedikáció kíséretében: „Excellentissimo D. Comiti Samueli Teleky de Szék, Cancellario R. transylv. Aulico, c. Bihar. Supr. Comiti submittit Auctor, Paulus Berzeviczy Tabulae Districtualis Trans. Tibisc. Assessor.” Ez a könyv ma Bethlen Zsuzsánna tékájában van.

Ha Bethlen Zsuzsánna gyűjteményét tematikai szempontból vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy az évtizedek során ő sem alakít ki más jellegű könyvtárat, mint amelyet a nagynénjétől, Wesselényi Katától örökölt. Nála is a könyvek jó kétharmadát a mindennapi olvasmányként használt vallásos művek, bibliák, katekizmusok, imádságos- és énekeskönyvek, a kortárs protestáns irodalom termékei alkotják. Ezenkívül megszerzi magának a kor történeti tárgyú és szépirodalmi jellegű munkái közül az ismertebbeket, a világirodalom jeles magyar fordításai mellett. A világi tárgyú könyvek bizonyára a mindennapi asszonyi teendőikben segíthették Bethlen Zsuzsánát. Ezek gyermekneveléssel foglalkozó munkák, orvosságos és az orvoslás tárgykörébe tartozó művek, gyümölcs-, növénytermesztési, állattenyésztési szakkönyvek vagy éppen a szakácsmesterségben eligazító írások. Meg kell említenünk a könyvtár gazdag kéziratgyűjteményét is. Egy részük még Wesselényi Kata hagyatékából került ide, saját kézirataival együtt. Wesselényi Kata kéziratosa munkái egy Bethlen Katához hasonló, mélyen vallásos szerzőre utalnak. Érdekes módon kiadásra egyetlen írása sem került, pedig néhány kézírásos kötet gondosan szerkesztett címlapja – amelyen az impresz-

szum adatai közül a helység (Enyed) már fel is van tüntetve – arra utal, hogy ezeket Wesselényi Kata kiadásra készítette elő. Mindenesetre figyelmet érdemlő írások ezek, minthogy a versben vagy prózában írt szövegek között nagyon sok személyes, életrajzi vonatkozású adat is van. Wesselényi Kata hagyatékában néhány ma már tudománytörténeti kuriózumnak számító kéziratos másolat is található. Leíratja magának például azt az orvosi könyvet, melyet Mathiolus munkájából Zay Anna ültetett át magyarrá. Ugyancsak orvosi tárgyú az *Ars Medica* című könyv, melyet Erdőszentgyörgyön másoltat le Rhédei Zsigmond felesége magának. A leíratás céljáról a címben olvashatunk: „Most pedig len ujjolag, szent és Istenes szándékából, hogy mind maga uri Házában eshető (mellytől Isten Őrizzen) mind pedig más üjefogjottakon történhető mérges és megemésztő nyavallyák ellen tudjon használni...” Bethlen Zsuzsánna is másoltat könyvtára számára. Egy 111 oldalas kézirat ételrecepteket őriz, melyet Toffei Sofia 1692-es szakácskönyvéből írat ki magának. Természetesen megszerezte gyűjteménye számára Bethlen Miklós, Kemény János önéletrírásainak másolatát, melyek egyébként a legtöbb erdélyi könyvgyűjteményben megvoltak. Meg kell jegyeznünk, hogy a Teleki-könyvtárban lévő Bod Péter-munkák kéziratos kötetei *A Kősziklán épült ház ostromán* kívül Teleki Sámuel könyvei kaptak helyet.

A Bethlen Zsuzsánna könyvtárában található gazdag halottbeszédgyűjtemény a XVIII. századi erdélyi főrangú családok tagjainak életrajzi adatai miatt tekinthető jól hasznosítható forrásanyagnak.

Hogy a kortársak mennyit és mit tudtak Bethlen Zsuzsánna könyvtáráról, azt ma már nehéz megállapítani. Tudomásuk lehetett róla mindazoknak, akik a Teleki házaspárral kapcsolatban álltak, akik pártfogásukat élvezték, akik használták az évről évre gazdagodó könyvgyűjteményt. Sokan segédkeztek is a könyvek felkutatásában, kéziratok megszerzésében vagy másolásában. Bethlen Zsuzsánna magyar könyvgyűjteményét néhányan már ismerik a kortársak közül. Jóval a nyomtatott katalógus megjelenése előtt Aranka György már érdeklődik a könyvekről. Bethlen Zsuzsánna fia, Teleki Domokos, az Erdélyi Nyelvmívelő Társaság tagja, 1795-ben Aranka Györgynek így ír: „...az Anyám Bibliothecájában lévő M[anu] S[crip]tumok registrumát és az Anyám Bibliothecája Catalogussát is a'Méltóságos Urnak ha lehet mentől elébb el-küldöm. Az Atyámnak írtam iránta...”

A marosvásárhelyi Teleki Téka hivatalos megnyitása (1802) után – s főként miután a gyűjtemény címjegyzéke a nyomtatott katalógus harmadik kötetében is megjelenik (1811) – Bethlen Zsuzsánna könyvtára gyakorlati-

lag az olvasóközönség rendelkezésére áll. A könyvtár korabeli olvasónaplói őrzik a könyveket használók nevét.

Mára a gyűjtemény valós értéke annyiban módosult, hogy az itt őrzött kéziratok, másolatok, régi magyar nyomtatványok, a XVIII. századi magyar könyvnyomtatás egyházi és világi termékei kétszáz évvel még öregebbek lettek. Bethlen Zsuzsánna tékája az erdélyi könyv- és könyvtártörténet figyelemre méltó emléke, minthogy szinte három női könyvgyűjtő-generáció bibliofil érdeklődésének vetülete. A könyvespolcokon sorakozó sok szépen kötött könyv a bennük található rézmetszésű ex librisekkel az előttünk járók bibliofil ízlésének, igényességének értékes bizonyítékai.

Anikó Deé Nagy Buchsammelnde Frauen in Siebenbürgen im 18. Jahrhundert

Jene, die den Bestand der ehemaligen Privatbibliotheken, die im Laufe der Jahrhunderte in die siebenbürgischen öffentlichen Sammlungen einhergingen, erforschen, können oft Eintragungen von weiblichen Eigentümern vorfinden. Die meisten von diesen Privatbibliotheken gelangten als Nachlaß in die Bibliotheken der siebenbürgischen Kollegia oder in die anderen großen Sammlungen. So bedeuten die weiblichen Namen, die in den alten Büchern vorkommen, daß ein Teil der Hausbibliotheken aus den Büchern der weiblichen Familienmitglieder bestand. Man kann hinter einigen, öfter vorhandenen, Eigentümersnamen sogar eine wichtigere Buchsammlung vermuten.

Einige bibliophilen Frauen aus dem 18. Jahrhundert sind uns schon bekannt. Zsigmond Jakó hat die Privatsammlungen, die in die Bibliothek des Kollegiums von Udvarhely gelangten, vor Jahren ergründet, und er machte diesbezüglich auf die „Ungarische Bibliothek von Rákos“ („Rákosi Magyar Théka“) aufmerksam, deren Eigentümer Klára Gyulai, die Frau von Imre Bethlen war, und hundert Bände aus ihrem Bestand sind noch immer in der Sammlung von Udvarhely zu finden, gemeinsam mit dem Buchnachlaß von Júlia Nemes, Frau von Zsigmond Korda, der 1796 dem Kollegium vermacht wurde. Zsigmond Jakó vertritt die Auffassung, daß die Bibliophilie der Frauen, die sich Mitte des 18. Jahrhunderts einbürgerte, verbreitete sich hauptsächlich in dem Literatenkreis um die verwitwete Kata Bethlen und Péter Bod, wo die engagierte Unterstützung der ungarischsprachigen Literatur, der kalvinistischen Kirche und Schulen, sowie die Sammlung der ungarischen Bücher zu einer moralischen Pflicht wurde.

Die ungarische Kulturgeschichte hält Kata Bethlen für die wichtigste weibliche Buchsammler-Persönlichkeit des 18. Jahrhunderts. Es ist Péter Bod zu verdanken, daß die Zeitgenossen und die Nachwelt über die Bibliophilie von Kata Bethlen gut informiert wurde. Er verbrachte sechs Jahre bei Kata Bethlen in Héviz als Hofprediger, und hatte dort Gelegenheit, ihre Buchsammeltätigkeit zu beobachten. So schreibt er darüber in seinem Gedicht, das zum Anlaß ihres Todes verfaßt wurde:

„Wenn sie gute ungarische Bücher bekommen konnte
 Sie hat die sich zu hohem Preis gleich gekauft
 Sie ließ alle ihre Bücher gleicherweise binden,
 Und sie trug in alle ihr Namenszeichen A. B. K. ein.
 Sie stellte sie in dem Schloß Hévíz auf Regal,
 So hat sie sie bewundert...
 Sie paßte auf, daß die Bücher zusammenbleiben
 Und nach ihrem Tod nicht auseinandergeraten,
 Damit die Bücher über sie berichten,
 Solange Gott sie erhält.
 Deshalb brachte sie ihre Sammlung in die Bibliothek von Enyed,
 Noch zu ihren Lebzeiten,
 Dadurch hat sie ihre Guttaten vermehrt,
 Und den Ruhm der Schule vergrößert.“

Péter Bod erwähnt die Bibliothek von Kata Bethlen auch in seinem Werk mit dem Titel *Ungarischer Athenas* (Magyar Athenas): „Sie hat sich eine ziemlich schöne ungarische Bibliothek aufgestellt, wobei sie von überall in Siebenbürgen und Ungarn gute ungarische Bücher gekauft hat, die sie noch zu ihren Lebzeiten an die Bibliothek des Kollegiums von Enyed schenkte.“ Das ist ebenso ihm zu verdanken, daß wir heute überhaupt ein Konzept über die Sammlung von Kata Bethlen haben können, denn 1849, als die Bibliothek des Kollegiums von Enyed zunichte wurde, gingen ihre Bücher ebenfalls unter. Nur die Bücherlisten von Péter Bod, die seitdem auch gedruckt erschienen sind, bewahren einen Einblick in die ehemalige Bibliothek. Daneben erwähnte der Gelehrte aus Magyarigen oft auch in seinen Briefen die buchsammelnde Kata Bethlen, die Bücher nicht nur für sich selbst kaufte, sondern sie half ebenso ihren Bekannten und Verwandten bei der Beschaffung von Büchern. Das muß aber damals auch nicht leicht gegangen sein, denn Péter Bod klagt selbst in seinem Brief an Geleon Ráday, daß man bei der Besorgung von alten Büchern nicht weit vorgehen kann, da die „von der Veraltung und den Wechselfällen der Geschichte unserer Heimat verzehrt wurden; es ist aber doch verwunderlich, daß in diesem Lande, das von den Tataren geplündert und den Türcken zerstört worden ist, überhaupt so viele davon vorhanden sind, obwohl hierzulande früher vieles verlorenging.“ Aus diesem Brief geht auch hervor, daß Kata Bethlen den ihr bekannten Priestern Bücherlisten gab, mit Hilfe deren sie nachsehen sollten, „was für Bücher sie kaufen könnten, falls die

auftauchen sollten, auch mit ausreichender Rücksicht auf den hochgeborenen Herrn.”

Wir wissen leider weniger über die buchsammelnden Frauen, bei denen keine Gelehrten, wie Péter Bod, tätig waren. Wir müssen nach Daten, die im Briefwechsel der Familie stecken, bzw. in öffentlichen Sammlungen verbliebenen Bücherlisten forschen, wenn wir uns ein plausibles Bild über die Buchkultur der Frauen vor zweihundert Jahren machen wollen.

Die *Teleki Téka* in Marosvásárhely (heute: Târgu Mureş, Rumänien) bewahrt diesbezüglich zahlreiche Materialien. Das ist in erster Linie dem Umstand zu verdanken, daß die größte siebenbürgische Frauenbibliothek aus dem 18. Jahrhundert, die ungarische Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen von Iktár, hier zur Gänze aufrecht blieb. Diese 1200 Bände starke Sammlung wurde von der Frau des Bibliothekgründers, Sámuel Teleki, zum Teil geerbt, zum Teil selbst erworben. Nach ihrem Tod ließ Teleki die Bücher seiner Frau in seine eigene Bibliothek verlegen, und er veröffentlichte das Titelverzeichnis des Bestandes im dritten Band seines 1811 erschienenen Bibliothekskatalogs. Er schreibt folgendermaßen im lateinischsprachigem Vorwort des Katalogs über die Buchsammlertätigkeit seiner Frau: „Ich fügte den Werken der ungarischen und siebenbürgischen Schriftsteller, als Anhang, die Titel der gedruckten oder handschriftlichen, ungarischen Bücher hinzu, die meine sehr geliebte Frau, Zsuzsánna Bethlen Gräfin von Iktár, in ihrem Leben mit unermüdlichem Eifer angehäuft hatte, und sie bestimmte wohl diese Bücher, an den Bestand meiner Bibliothek angeschlossen, zur Gemeinnützigkeit. Der Wert von einigen darunter steckt nur in ihrer Rarität; diese hatte sie von verschiedenen Orten erworben, und oft gelesen; sie fand eine solche Freude an denen, und sie besaß in ihrem schwachen Körper -auch durch die Qualen mehrerer Krankheiten- eine so starke Seele, daß sie den Katalog dieser Bücher eigenhändig erstellte.”

Viel mehr hatte dann später die Nachwelt über die Bücherliebe von Zsuzsánna Bethlen auch nicht bemerkt. Neben der großangelegten Bibliothekschaffung ihres Mannes wird das Büchersammeln von Zsuzsánna Bethlen nicht so augenfällig. Doch die Zusammensetzung, die Entstehungsgeschichte und die Dokumente im Handschriftenbestand der Sammlung geben nützliche Auskünfte über die Buchsammlungstätigkeiten von Frauen im Siebenbürgen des 18. Jahrhunderts.

Bücherverzeichnisse

Unter den Büchern von Zsuzsánna Bethlen verblieben uns einige alten, handschriftlichen Bücherlisten. Einige davon wurden von ihr selbst fertiggestellt, die anderen beinhalten die Nachlässe von anderen buch-sammelnden Frauen aus dem 18. Jahrhundert. Die Bücherliste von Kata Bethlen, die ebenfalls hier aufbewahrt wurde, hat man schon erwähnt. Eine andere Handschrift wurde 1757 in Gernyeszeg gefertigt: *Das Verzeichnis der Bücher der Hochgeborenen Frau Esther Ráday*. Eszter Ráday (1716–1764), die Schwester Gedeon Rádays, hatte von Haus aus eine Vorliebe zu den Büchern. Es ist bekannt, daß sie 1742 die ungarischen Bücher ihrer Mutter, Klára Kajali, geerbt hatte. Ihr Mann, László Teleki (1710–1778) beschäftigte sich auch mit Buchsammeln, das Schicksal seiner Bücher ist aber uns nicht bekannt. Über die Bücherliebe von Eszter Ráday finden wir in der Zueignung des *Heiligen Polikarp von Smirna* Péter Bods folgendes: „... Sie ließ die guten ungarischen Bücher über allerlei Materien zusammensuchen, ungeachtet der Mühe und Kosten bei ihrer Erwerbung, und sie richtete aus denen eine ungewöhnlich schöne, große Ungarische Bibliothek ein, damit sie Lust an der habe, und die auch anderen vonnutzen sei.“ Péter Bod erwähnt nun die *große* Bibliothek der Eszter Ráday, das kann man aber heute nicht mehr wissen, wieviele Titel davon die Bücherliste von Marosvásárhely enthält. Die Liste in alphabetischer Ordnung beinhaltet 244 Bände, vorwiegend ungarischsprachige Werke aus dem 17–18. Jahrhundert. Die Titelaufnahme ist mangelhaft, oft werden die Titel nur gekürzt wiedergegeben. Die Plätze zwischen den einzelnen Buchstaben zeigen an, daß der Ersteller der Liste mit der späteren Vermehrung der Bücher gerechnet hatte.

Zwei weitere Verzeichnisse sind über die Bücher von Kata Wesselényi, der Tante der Zsuzsánna Bethlen von Iktár, gefertigt worden. Kata Wesselényi (1735–1788), Tochter von Ferenc Wesselényi und Zsuzsánna Rhédei, heiratete 1751 Zsigmond Rhédei (1722–1758). Sie wurde noch jung, mit 23 verwitwet, und nach ein paar Jahren verlor sie auch ihr einziges Kind, den 15 Jahre alten Ferenc. Ihre Zeitgenossen betonen ihre Schönheit und ihre außerordentliche Weisheit, niemand erwähnt es aber, daß sie sich mit der Sammlung von Büchern beschäftigt hätte, obgleich die nach ihrem Tod zusammensetzten Bücherlisten bezeugen, daß sie eine schöne ungarischsprachige Bibliothek besessen haben mußte. Bekannt ist nur, daß ihr Mann auch Bücher gesammelt hatte, denn Kata Wesselényi

1788, zum Gedenken ihres verstobenen Sohnes, aus den Büchern Zsigmond Rhédeis 131 Werke in 180 Bänden an das Protestante Kollegium in Marosvásárhely schenkte. Die vorwiegend lateinischen Werke sind noch immer im Bestand der Bólyai Bibliothek in Marosvásárhely vorhanden. Die Bücherlisten von Kata Wesselényi beinhalten vorwiegend ungarische Bücher. Beide sind nach 1788, dem Tode der Kata Wesselényi, zusammengestellt worden. *Die Liste der Bücher der Kata B. Wesselényi, Frau des seligen Grafen, Zsigmond Rhédei*, ist mangelhaft und besteht aus sechs Seiten, und enthält die Titeln von 125 handschriftlichen bzw. gedruckten Büchern. Es ist unbekannt, von wem und wann sie erstellt wurde, aus der nachlässigen Arbeit können wir aber darauf folgern, daß es hier nur um ein Impurum Exemplar geht. Das andere, sorgfältiger zusammengestellte Verzeichnis, *Der Katalog der Bücher, die nach dem Tode der Frau des seligen hochgeborenen Herrn Grafen, Sigmond Rhédei, verblieben*, enthält 279 Titel. Die Bücher, Handschriften und Druckwerke gemischt, werden in alphabetischer Ordnung aufgezählt. Die Frage ist nun, wann und wie die Bücher der Kata Wesselényi in die Hände ihrer Nichte gelangten. Wir wissen nur, daß sie mit der Tochter ihrer Schwester, Mária, Zsuzsánna Bethlen immer eine gute Beziehung pflegte. Im Briefwechsel von Sámuel Teleki und seiner Frau wird die „Gräfin“ des öfteren erwähnt, sie wird oft von ihnen besucht und bei ihnen eingeladen. Nach dem Verlust ihres Sohnes wurde die Beziehung zwischen Kata Wesselényi und ihrer Nichte noch enger, das ist anscheinend auch auf diesen Umstand zurückzuführen, daß sie ihr in ihrem Testament das Rhédei Haus in Marosvásárhely vermachte, zu welchem Sámuel Teleki zwischen 1799-1802 das „Buchhaus“ zur Unterbringung der Bibliothek hinzubauen ließ. Kata Wesselényi muß die Bücherliebe von Sámuel Teleki vertraut gewesen sein, und sie hat wahrscheinlich daran gedacht, daß das Teleki Ehepaar geeignete Betreuer ihrer Hausbibliothek sein werden. So schenkte sie ihre Bücher an Zsuzsánna Bethlen, davon einen Teil übergab sie schon Jahre vor ihrem Tod, weil die Frau von Sámuel Teleki die von Kata Wesselényi erhaltenen Bücher schon in die Listen eintrug, die noch in den 1770er Jahren entstanden.

Die Bücherverzeichnisse von Zsuzsánna Bethlen sind schon deshalb bemerkenswert, weil sie alle, in verschiedenen Perioden ihres Buchsammelns, selbst gemacht hat. Das erste Heft, von kleinem Format, zählt 38 beschriftete Seiten. Die primitive Titelaufnahme läßt darauf schließen, daß das die erste Bücherliste von Zsuzsánna Bethlen ist, und das als letztes erschienene Buch, das noch eingetragen wurde, stammt aus dem Jahre 1782. Die Über-

schrift des nächsten Verzeichnisses lautet: *Die Ungarischen Bücher aus Szeben von Susána Bethlen Gräfin von Iktár, 1779*. Es kann dann gemacht worden sein, als Sámuel Teleki seines Amtes wegen nach Szeben (heute: Sibiu, Rumänien) mußte, und seine Familie zieht auch für eine kurze Zeit dorthin um. Das Verzeichnis enthält aber nicht nur die während des Szeben-Aufenthaltes erworbenen Bücher, sondern auch geerbte und früher angekaufte. Dieses Heft zählt 46 beschriftete Seiten, es listet die Handschriften und die gedruckten Werke nach Format, und darin in alphabetischer Ordnung auf. Das dritte Verzeichnis fängt folgendermaßen an: *Die Namen der Bücher, die ich, Susanna Bethlen Gräfin von Iktár, mit Hilfe Gottes seit 1770 zu erwerben begann*. Die Frau Telekis trug seit 1780 die Titel nach Format und alphabetisch geordnet in das 203 Seiten starke, achtfach gefaltet gebundenes Buch ein. Diese Liste sagt das meiste über die buchsammelnde Zsuzsánna Bethlen aus. Die Titel, die mit verschiedener Tinte und in verschiedenen Perioden des Buchsammelns eingetragen wurden, geben darüber Zeugnis, daß ihr Schreiber eine immer anspruchsvollere Arbeit verrichtete und in der Bibliophilie immer geübter wurde. Die Titelaufnahmen sind immer genauer, man findet da viele Korrekturen, Interpolationen. Die meisten Ergänzungen beziehen sich auf die Autoren der einzelnen Werke. Zsuzsánna Bethlen interessierte sich dafür, wo der Autor lebt, was er macht, manchmal trug sie aber merkwürdige Angaben über die Umstände der Ausgabe ein. Zu dem Buch *Besondere Notizen* von István Halmágyi fügte sie eine Bemerkung hinsichtlich des Autors hinzu: „er ist der königliche Hauptrichter von Marosszék“. Die *Empfindungen eines Christen* von Wieland ist von András Walyik ins Ungarische übersetzt worden. Zu seinem Namen merkt Zsuzsánna Bethlen: „Dieser Walyik war zu Zeiten des Kaisers Joseph Professor an der Universität Pest. Nach dem Tode Josephs, da er Protestant war, wurde er eliminiert, knapp danach konvertierte er aber zum Chatolizismus und so wurde er wieder aufgenommen.“ Bei der Handschrift von István Gyöngyösi, *Dedalus Tempel in der Stadt Cuma*, aus dem Jahr 1694, finden wir die Interpolation: „Dieses Buch ist 1735 gedruckt worden, und es gelangte in die Hände des berühmten, gelehrten Prof. Sándor Kovásznai, der es eigenhändig abschrieb, die Druckfehler korrigierte, sowie den Namen des Autors strich, und dadurch bewies er, daß diese schönen Gedichte von Gyöngyösi verfaßt und übersetzt wurden.“ Zsuzsánna Bethlen schrieb zur handschriftlichen Chronik des Endre Pethó: „Genau diese Handschrift diente zu Muster der gedruckten Ausgabe, weil

hier Ausbesserungen nach dem aktuellen Stand sichtbar sind. Ich erhielt sie aus Böhmen, aus der Bibliothek von G. Traun."

Die Ergänzungen und Interpolationen, die im handschriftlichen Katalog vorzufinden sind, sind in den gedruckten Katalog nicht übernommen wurden. Sámuel Teleki beachtet die formatmäßige Klassifizierung der handschriftlichen Verzeichnisse nicht, der ganze Bestand wird in alphabetischer Ordnung wiedergegeben. Er bat brieflich einen seiner Bibliothekaren darum, die in Marosvásárhely neu zusammengestellte Bücherliste ihm nach Wien nachzuschicken, weil der Druck nach der alten nicht möglich war. Wir müssen aber feststellen, daß es nicht lohnte, die ausführlichere Titelaufnahme des eigenhändig zusammengeschriebenen Verzeichnisses von Zsuzsánna Bethlen zu verkürzen. Die handschriftliche Liste sagt mehr über die einzelnen Bücher und vor allem die Bibliophilie der Zsuzsánna Bethlen aus.

Die Eintragungen in den Büchern

Die meisten Eintragungen in den Büchern der Zsuzsánna Bethlen sind wertvolle Zeichen der Bibliophilie, die sich unter den weiblichen Mitgliedern der Familie verbreitete. In zahlreichen Büchern sind drei, chronologisch hintereinander stehende Eigentümerseintragungen von Frauen zu finden: die von Zsuzsánna Rhédei, Kata Wesselényi und Zsuzsánna Bethlen. Die weiblichen Mitglieder der Familie haben diese Bücher voneinander geerbt. Zwei Namen der Eigentümerinnen sind uns schon geläufig, die dritte Frau war Zsuzsánna Rhédei (1716-1771), Mutter von Kata Wesselényi und Tante von Zsuzsánna Bethlen. Ihr Mann, Ferenc Wesselényi (1706-1770) war der wohlhabende Hauptgespan des Komitats Közép-Szolnok. Über Zsuzsánna Rhédei, als eine, in Siebenbürgen landesweit berühmte Schönheit, kann man folgendes bei György Rettegi, dem großen Erzähler, der auch die Klatsche der Epoche verewigte, lesen: „Ihre Exzellenz Zsuzsánna Rhédei, die liebe und gnädige, verwitwete Gemahlin meines seligen Hochgeborenen Herrn, seiner Exzellenz Ferenc Wesselényi, der in seinem Leben mein gnadevoller Patron war, wurde heute, den 17. November in Drág in den Sarg gelegt. Sie war die Schwester des Herrn József Rhédei, die Tochter von Pál Rhédei und Borbála Boros, und sie wurde vom armen Herrn Ferenc Wesselényi 1731 geheiratet. Die Frau war damals 15 Jahre alt (...) und sie war zwar blond und weißhäutig, aber das muß man schon anerkennen, daß es in Siebenbürgen keine schönere Frau gab. Sie

lebten fast 40 Jahre lang in Glückseligkeit auf dieser Welt..." Daß diese Schönheit auch Bücher gesammelt hätte, wird nicht erwähnt. Doch in der Bibliothek ihrer Enkelin, Zsuzsánna Bethlen bewahren heute noch an die fünfzig Bände die Namenszeichen von Zsuzsánna Rhédei. Sie signierte 1751 einen Teil der Bücher, es gibt aber Bände, in die sie ihren Namen zwischen 1760 und 1762 einschrieb. Die sind religiöse Werke, Bibeln, Gebetsbücher, Produkte der kalvinistischen Glaubensverteidigung, solche Bücher, die zur Erbauung ihres Eigentümers dienen. Die Anwesenheit von Publikationen aus dem 17. Jahrhundert ist auch nicht darauf zurückzuführen, daß Zsuzsánna Rhédei diese als Raritäten gesammelt hätte, sie muß vielmehr für die Geschichte ihrer Glaubensgenossen interessiert haben, als sie solche Werke, wie Die Burg von Zion steht nun samt allen Gebäuden und Arsenalen fertig von István Czeglédi (Sárospatak-Klausenburg 1675), erwarb. Sehen wir uns nun die Eintragungen dieses Buches an. Die älteste stammt von einem Unbekannten: „Das Buch von István Czeglédi kam 1675 Die 11 heraus. Er starb in ausländischer Gefangenschaft und gab glücklich seine Seele an Gott für die richtige Konfession." Dies wird chronologisch von der Eintragung der Gräfin Susanna Rhédei, aus dem Jahre 1760, gefolgt. Zsuzsánna Bethlen merkt sogar dreimal ihren Namen ins Buch: „Dieses Buch habe ich von meiner lieben Großmutter, der Gräfin Susanna Rhédei, Frau Ferenc Wesselényis, geerbt." In Sáromberke 1772 schrieb sie folgendes hinein: „Susanna Bethlen Gräfin von Iktár mp. Gott, tue Gutes mit Zion und baue seine verwitterten Steinmauern wieder auf!" 1774 trug sie ihren Namen noch einmal in das Buch ein. Eine weitere Eintragung weist darauf hin, daß Susánna die *Kurze Summe der Canonicus Bücher des Alten und Neuen Testaments*, die 1692 in Lócse (heute Levoča, Slowakei) erschienen ist, während 1751 las. Nach 24 Jahren hat ihre Enkelin das Buch auch signiert: „1774 Susanna Bethlen Gräfin von Iktár. Simb(olum). Der Herr übt Vorsehung, denn wer Gott fürchtet, wird nie Not leiden." In ein Gebetsbuch mit dem Titel *Seelische Waffe* (Debrecen 1751) schrieben sie alle drei ihre Namen hinein: Zsuzsánna Rhédei 1760, Kata Wesselényi ohne Jahreszahl, Zsuzsánna Bethlen 1792.

Wahrscheinlich die schönsten Bände der Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen sind die zwei Bibeln, die von Zsuzsánna Rhédei ihren beiden Töchtern, Mária und Kata geschenkt worden sind. Beide sind Exemplare derselben, in Utrecht ausgegebenen ungarischen Bibel, nur ihre Einbände weichen voneinander ab. Auf der Vorderseite des gezielteren, nach sieben-

bürgischer barocker Art reich vergoldeten, mit Metallecken und Schließen versehenen Buches steht: „Fräulein Susana B. Wesselényi Anno 1745.“ Zsuzsanna Rhédei schenkte diese Heilige Schrift also an ihre früh verstorbene Tochter, und später, nach dem Tod dieser, bekam ihre jüngere Tochter, Mária, die spätere Mutter von Zsuzsánna Bethlen die Bibel der Schwester. Ihr Name wurde auf die Metallschließe eingraviert. Von ihr erbte sie dann ihre Tochter, und später wurde sie zur Lieblingsbibel auch des Mannes von Zsuzsánna Bethlen, Sámuel Teleki, denn er trug, nach dem Tode seiner Frau, alle wichtigen Ereignisse seines Lebens auf das Vorblatt deren ein. Die andere Heilige Schrift gelangte aus dem Nachlaß von Kata Wesselényi in die Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen. Auf ihrem weniger gezierten Lederumschlag sind der Name Kata Wesselényis und die Jahreszahl 1751 zu lesen. Heute sind schon die vergoldeten Motive und Metallschmücke des Umschlages aber abgewetzt. Auf ihrem Vorblatt steht eine vollseitige Eintragung. Zsuzsánna Rhédei signierte das Buch in Kolozsvár, Juni 1751, am Tag der Hochzeit ihrer Tochter, mit folgendem Text:

„Susánna Rhedei eignet ihrer lieben Tochter,
Die sie für ihren treuen Gemahl, Ferentz Wesselényi gebar,
und die bei der Taufe den Namen Kata erhielt,
Die Bücher der Heiligen Bibel zu,
Folgendes sagend: Oh, liebe Frucht meines Leibes!
Ich bewahrte Dich bisher, damit das Unheil der Welt
Dich nicht entsetzt, Dein Herz aber
Mit der reinen Tugend der frommen Jungfrauen erfüllt sei.
Nun gebe ich Dich an den Grafen Sigmond Rhédei
Zur Frau aus meinem Haus, damit Du
Die Freude seines Herzens vermehrst, und als seine halbe Seele
Seinen Köcher mit Pfeilen auffüllst.
Sei dieser Schatz aus dem Himmel
Der Schlüssel der Erbauung an Deinem Herzen;
Damit der Satan es nicht anficht,
Und die Welt und der Körper es nicht fesseln.
Doch die Treue zu Jesus, der der Mittelpunkt dieses Buches ist,
soll immer in Deinem Herzen brennen;
Damit Du deinen Mann gut bereicherst,
Und Euren Seelen im Himmel Heil zuteil wird.
Klausenburg den 20. Juni 1751.“

Der Glückwunsch in 20 Zeilen läßt einen, in Dichtung geübten Autoren vermuten. Anscheinend erbte diese Begabung Zsuzsánna Rhédeis auch ihre Tochter, Kata, denn unter ihren Handschriften und Eintragungen in Bücher viele Verse zu finden sind. Sie schrieb zum Beispiel 1752 auf das Vorblatt des *Gesangbuches zum gemeinen kirchlichen Gottesdienst* folgendes:

„Die Frucht dieses Buches ist der Spruch des Lebens
Selig ist, der sich bemüht, den anzueignen
Denn seine Tugend die Burg der Frömmigkeit sein wird
Damit er sein ganzes Leben tadellos verbringt.
Mit der Bemühung, davon zu profitieren
Die Baronesse Kata Wesselényi
Hat davon die Früchte des Glaubens geerntet
Denn es zeigt den Weg auf den Berg Zion,
Der Weg steht darin beschrieben,
Und wenn jemand richtig diesen Weg geht
Wird von keinerlei Sünde heimgesucht
Weil er von der Quelle des Lebens gereinigt wird.“

Unter den Eintragungen von Zsuzsánna Bethlen kann man keine Gedichte finden, statt dessen hat sie eher Passagen aus der Bibel, oder Psalmenauschnitte als Devise (Symbolum) in ihre Bücher eingeschrieben. Diese Eintragungen spiegeln den Seelenzustand der Mutter, die in ihrem Leben sechs Kinder verlor, und der Frau, die ihr ganzes Leben lang mit Krankheiten kämpfte, wieder. Heute findet man diese persönliche, fast bekenntnisartige Bemerkungen vielleicht ungewöhnlich, die Leute der Epoche hatten aber eine ganz andere Beziehung zum Buch. Sie sahen die Bücher nicht nur als Wertgegenstand oder Träger nützlichen Wissens, sondern auch als Schicksalsgenossen an. So trugen die Eigentümer manchmal ihre innigsten Gefühle, Gedanken ins Buch ein. Um nur ein Beispiel aus den persönlichen Bemerkungen der Zsuzsánna Bethlen herauszugreifen: 1795 hielt sich die erneut kranke Frau Teleki gerade in Wien auf, und schrieb in eines ihrer Bücher: „Susanna Bethlen Gräfin von Iktár mp. Ich erwarte den Herrn, den Gott meiner Befreiung, und ich glaube, daß Er mich von meinen Krankheiten, die Er aus seinem weisen Willen mir auferlegt hat, befreien wird.“

An die fünfhundert Bände der Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen von Iktár tragen ihre eigenhändige Bemerkungen. Sie schrieb zu ihrem Namen

oft das Jahr und den Ort auch hin. Diese Daten geben aber nicht in jedem Fall den Zeitpunkt und Ort des Bucherwerbs an, es kam nämlich öfters vor, daß sie ihren Namen in denselben Band mehrmals einschrieb. Dies muß aller Wahrscheinlichkeit nach jeweils bei einer Neuordnung passiert sein. Auch wenn wir aus diesen Eintragungen bei der Nachvollziehung des Vorganges der Buchsammlung nicht profitieren können, können sie bei dem Lebenslauf der Zsuzsánna Bethlen mithelfen, man kann durch sie darauf spekulieren, wo und wann sie sich aufhielt. In der 1770er Jahren die meisten Bücher wurden von ihr in Sáromberke signiert, im darauffolgenden Jahrzehnt bezeichnete sie ihre Bücher in Szeben und Várad (Sibiu und Oradea, Rumänien), in den 90er kaufte sie Bücher oder bekam sie die geschenkt in Wien. Teleki und seine Frau, Dank ihrer kunstfördernden Tätigkeit, bekamen oft Exemplare aus den Werken der von ihnen unterstützten Autoren. Es kam auch vor, daß die dankbaren Unterstützten den bibliothekschaaffenden Mäzenen nicht ihre eigenen Werke schenkten, sondern wertvolle Handschriften oder rare Ausgaben anboten. János Tormássy, der spätere Bischof, gab die Handschrift von Simon Forgách, *Symbolum illustrissimi Domini Comitis Nicolai Zrinyi 1705*, mit folgender Zueignung an Zsuzsánna Bethlen: „An seine Exzellenz, den hochgeborenen Herrn Samuel Teleky Graf von Szék, Hauptkanzler des Großfürstentumes Siebenbürgen, Hauptgespan vom Komitat Bihar, und ihre werte Gemahlin, die hochgeborene Frau Susanna Bethlen Gräfin von Iktár, als Zeichen der tiefen und ewigen Hochachtung. Den 23. Juni 1794, János Tormássy mp. Prediger aus Halas.“

Der Buchbestand

Die Bibliothek der Zsuzsanna Bethlen von Iktár ist eines der bedeutendsten Produkte der Bibliophilie der Frauen im Siebenbürgen des 18. Jahrhunderts. Die Frau Samuel Telekis, des Bibliothekschaaffers, wurde an der Seite ihres Mannes zu einer buchliebenden, kundigen Sammlerin. Wir haben gesehen, daß die Mode der Bücherliebe unter den Frauen in ihrer Familie, mütterlicherseits, schon vorhanden war, als sie aber, beinahe als Kind, Teleki heiratete, hat sie nicht einmal Zeichen über den Anspruch auf die Schaffung einer Bibliothek gegeben. Einige Jahre später fing ihr Mann an, sie in die Abwicklung der Buchsammlung einzubeziehen, dann, als sie einen Teil der Bücher von Kata Wesselényi bekam, begann sie mit der sachverständigen Betreuung der Bücher. Der Buchnachlaß von Kata Wes-

selényi bildet also den Kern der späteren Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen. Die siebenbürgische Bibliothekforschung hat sich bisher nicht viel mit der Bibliophilie von Kata Wesselényi beschäftigt. Die Verfasserin dieses Aufsatzes hat schon vor Jahren, im Zusammenhang mit der Vorstellung der Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen, die Bücher Kata Wesselényis erwähnt. Die Erforschung der Bücherlisten von Kata Wesselényi, sowie die mit ihrem Namen versehenen Bücher gibt heute ein vollständigeres Bild über den einstigen Bestand ab. Auch wenn wir nur diese in Betracht ziehen – obwohl die Listen nicht vollständig sind, und es ist auch vorstellbar, daß sie auch solche Bücher besaß, in die sie ihren Namen nicht eintrug –, geht es hier um eine ganz bemerkenswerte Frauenbibliothek. In dem mehr als zweihundert Bände zählenden, rekonstruierten Bestand befinden sich dreißig Bücher aus dem 17. Jahrhundert, die mit ein paar Ausnahmen alle religiöse Werke sind. Hundertdreißig Bücher, handschriftlich oder gedruckt, gehören auch zu dieser Kategorie, sie stammen aber aus dem darauffolgenden Jahrhundert. Daneben ergänzen ungefähr fünfzig weltliche Werke über Medizin, Geschichte, Rechtswissenschaft, Wirtschaft und Literatur den Bestand. Unter denen sind auch die Bände zu finden, die zwar mit der Possessoreintragung von Kata Wesselényi versehen sind, gelangten aber trotzdem nicht in die Sammlung der Zsuzsánna Bethlen, sondern sie wurden in den entsprechenden Fachabteilungen der Bibliothek Sámuel Telekis untergebracht.

Hier müssen wir bemerken, daß selbst Sámuel Teleki das Profil der Buchsammlung ihrer Frau beeinflusste. Es war vermutlich er, der beschloß, daß in der Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen nur ungarischsprachige Bücher bleiben sollten, und er ließ deshalb alle dort befindlichen fremdsprachigen Bücher, egal ob sie den Namen oder das Exlibris seiner Frau trugen, in seine eigene Sammlung überbringen. Es gibt aber auch Beispiel dafür, daß er einige ungarischen Ausgaben aus seiner Sammlung in die von Zsuzsánna Bethlen übergab. Die Ausgabe 1743 des *Ungarischen Lexikons zur Auslegung der Heiligen Schrift* von Péter Bod ist, wie die Widmung des Buches zeigt, in Sárd vom Autoren selbst an Sámuel Teleki geschenkt worden: „Ex obligatione gratuita Viri Clarissimi Petri Bod suis admunerat Libris C. Samuel Teleki Junior de Szék Ao. 1758 Apr. Saárdi. Sub Symbolo Deus Providebit.“ Susánna Bethlen signiert dann 1770 den Band. Genauso gab der Übersetzer an Teleki die ungarische Übersetzung des Werkes *Alcides vor der Wahl* von Metastasius mit folgender Widmung: „Excellentissimo D. Comiti Samueli Teleky de Szék, Cancellario R. Transylv. Aulico, C. Bi-

har. Supr. Comiti submittit Auctor, Paulus Berzeviczy Tabulae Districtualis Trans. Tibisc. Assessor." Dieses Buch befindet sich heute in der Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen.

Wenn wir die Sammlung von Zsuzsánna Bethlen aus einem thematischen Gesichtspunkt betrachten, können wir feststellen, daß der Charakter ihrer Bibliothek, die sie Jahrzehnte hindurch entwickelt hatte, auch nicht von der abweicht, die sie von ihrer Tante, Kata Wesselényi, geerbt hatte. Bei ihr machen gut Zweidrittel der Bücher die tagtäglich benutzten religiösen Lesestoffe, Bibeln, Katechismen, Gebets- und Gesangbücher, die Produkte der zeitgenössischen protestanten Literatur, aus. Darüber hinaus besorgte sie sich die bekanntesten der historischen und belletristischen Werke der Epoche, sowie die berühmten ungarischen Übersetzungen der Weltliteratur. Die weltlichen Bücher sollen Zsuzsánna Bethlen in ihren täglichen fraulichen Tätigkeiten geholfen haben. Die sind Werke über Kindererziehung, Medikamente und Heilung, Obst- und Pflanzenbau sowie Tierzucht oder gerade Kochkunst. Wir müssen hier die reiche Handschriftensammlung der Bibliothek auch erwähnen. Ein Teil davon kam noch, samt ihren eigenen Handschriften, aus dem Nachlaß von Kata Wesselényi. Die handschriftlichen Werke von Kata Wesselényi geben über eine tief gläubige Autorin, ähnlich, wie Kata Bethlen, Zeugnis. Überraschenderweise wurde keine einzige Schrift von ihr herausgegeben, obwohl das sorgfältig vorbereitete Titelblatt – wo aus den Angaben des Impressums der Ort (Enyed) schon erscheint – von manchen handschriftlichen Bänden darauf verweist, daß sie von Kata Wesselényi zur Ausgabe vorbereitet wurden. Diese Schriften verdienen auf jeden Fall die Aufmerksamkeit, denn es gibt viele persönliche, biographisch relevante Angaben in diesen Texten in Gedichtsform oder in Prosa. Im Nachlaß der Kata Wesselényi finden wir sogar einige handgeschriebene Kopien, die heute schon als wissenschaftshistorische Rarität eingestuft werden. Sie ließ sich zum Beispiel das medizinische Buch abschreiben, das von Anna Zay aus dem Werk von Mathiolus ins Ungarische übersetzt wurde. Ebenfalls medizinisch ist das Buch mit dem Titel *Ars Medica*, das sich die Frau von Zsigmond Rhédei in Erdőszentgyörgy kopieren ließ. Über den Zweck des Kopierens kann man in der Überschrift näheres erfahren: „Und jetzt erneut, mit der frommen Absicht, daß es gegen die bösen Krankheiten, die (Gott behüte) im eigenen noblen Haus geschehen, sowie andere Unglückliche befallen sollten, wirken kann ...“ Zsuzsánna Bethlen ließ auch für ihre Bibliothek kopieren. Eine 111seitige Handschrift enthält Kochrezepte, die aus dem Kochbuch von

Sofia Toffei, 1692, abgeschrieben wurden. Natürlicherweise erwarb sie auch die Kopien der Autobiographien von Miklós Bethlen und János Kemény, die übrigens in den meisten Buchsammlungen in Siebenbürgen vorzufinden waren. Man muß hier bemerken, daß die handschriftlichen Bände der Werke von Péter Bod, mit Ausnahme der *Belagerung des Hauses auf dem Felsen*, unter den Büchern des Sámuel Teleki untergebracht wurden.

Die reiche Sammlung an Bestattungsreden kann wegen der biographischen Daten der Mitglieder von siebenbürgischen Aristokratenfamilien des 18. Jahrhunderts als nützliche Quellen angesehen werden.

Was und inwiefern die Zeitgenossen über die Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen wußten, ist heute schwer festzustellen. All jene müssen aber darüber gewußt haben, die in Kontakt mit der Ehepaar Teleki standen, die ihre Unterstützung genossen haben, oder die die Buchsammlung, die von Jahr zu Jahr reicher wurde, benutzt haben. Viele haben bei dem Aufspüren, Erwerben und Kopieren der Bücher bzw. Handschriften Beistand geleistet. Die ungarische Buchsammlung der Zsuzsánna Bethlen war einigen Zeitgenossen schon bekannt. György Aranka erkundigt sich über die Bücher schon vor dem Erscheinen des gedruckten Katalogs. So schreibt Domokos Teleki, der Sohn von Zsuzsánna Bethlen, Mitglied der Siebenbürgischen Sprachgemeinschaft, 1795 an György Aranka: „... Ich schicke Ihnen baldmöglichst, Hochgeborener Herr, das Register der Manuskripten, die sich in der Bibliothek meiner Mutter befinden, sowie den Katalog derselben. Diesbezüglich schrieb ich schon an meinen Vater ...“

Nach der offiziellen Eröffnung der Teleki Téka in Marosvásárhely (1802) - und hauptsächlich nachdem das Titelerzeichnis der Bibliothek auch im dritten Band des gedruckten Katalogs erschienen ist (1811) - stand die Bibliothek der Zsuzsánna Bethlen faktisch zur Verfügung der Leserschaft. Die damaligen Lesetagebücher bewahren die Namen der Benutzer.

Heute hat sich der tatsächliche Wert der Sammlung insofern verändert, daß die hier aufbewahrten Handschriften, Kopien, alten ungarischen Druckwerke, die weltlichen und religiösen Produkte der ungarischen Buchdruckerei des 18. Jahrhunderts noch um zweihundert Jahre älter wurden. Die Bibliothek von Zsuzsánna Bethlen ist ein bemerkenswertes Denkmal der siebenbürgischen Buch- und Bibliotheksgeschichte, weil sie das bibliophile Interesse von drei Generationen buchsammelnder Frauen widerspiegelt. Die schön gebundenen Bücher mit Kupferstich-Exlibris, die sich auf den Regalen reihen, sind wertvolle Zeugnisse des bibliophilen Geschmacks und der Ansprüche unserer Vorgänger.

III. Rövidítések jegyzéke

Abkürzungen

- ADATTÁR 16/3. Erdélyi könyvesházak III. 1563-1757. A Bethlen-család és környezete. Az Apafi-család és környezete. A Teleki-család és környezete. Vegyes források. Sajtó alá rend.: Monok István, Németh Noémi, Varga András. Szeged, 1994. /Adattár XVI-XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. 16-3./
- BELLÁGH 1992 Bellágh Rózsa: Bod Péter és a Magyar Athenas. Az Országos Széchényi Könyvtár Évkönyve 1984/85. Bp., 1992. 361-388.
- BENCZÚR/BOD 1911 Bod Péter: Gróf Bethlen Kata gróf Teleki Józsefné a maga számára gyűjtögetett magyar bibliothekájának lajstroma. Összeírta Cd-D-CC,lii. Kiad.: Benczúr Gyuláné Boldizsár Kata Piroska. Bp., 1911.
- DEÉ Nagy 1996 Deé Nagy Anikó: Könyvgyűjtő asszonyok a XVIII. században. In.: Emlékkönyv Jakó Zsigmond születésének nyolcvanadik évfordulójára. Szerk.: Kovács András, Sipos Gábor, Tonk Sándor. Kolozsvár, 1996. 135-147.
- ECSEDY 1996 V. Ecsedy Judit: Titkos nyomdahelyű régi magyar könyvek 1539-1800. Bp., 1996, Borda Antikvárium.
- GYŐRY 1900 Győry Tibor: Bethlen Kata grófnő (1700-1759). Orvosi Hetilap 1900/25. 386-387.
- JAKÓ 1976 Jakó Zsigmond: A székelyudvarhelyi Tudományos Könyvtár története. In.: J. Zs.: Írás, könyv, értelmiség. Bukarest, 1976. 219-251.
- KISS 1882 Kiss Áron: Bod Péter levelei Ráday Gedeonhoz könyvgyűjtési ügyekben. Magyar Könyvszemle 1882. 257-263.

- KISS 1923 Kiss Géza, Hegyaljai: Árva Bethlen Kata. (Gróf Teleki József özvegye) 1700-1759. Tanulmány a magyar irodalom köréből. Bp., 1923.
- KISS 1939 Kiss Tamás: Árva Bethlen Kata. Protestáns Szemle 1939. 451-461.
- LUKINICH-KÖBLÖS 1907 Lukinich Imre-Köblös Zoltán: Gróf Bethlen Kata könyveinek katalógusa (1747). Erdélyi Múzeum 1907. 29-48.
- MARKOS 1969 Markos András: Bod Péter és Árva Bethlen Kata. Református Szemle LXII(1969) 339-357.
- MARKOS 1972 Markos András: Árva Bethlen Kata ajándékkönyvei. Könyvtári Szemle XVI(1972) 23-29.
- MATKÁSSY 1912 Matskássy Antónia: Halmágyi István „Naplónak” (1752-53 és 1762-69) magyar művelődéstörténeti vonatkozásai. Bp., 1912.
- SZÁDECZKY 1895 Szádeczky Lajos: Gróf Bethlen Kata élete és végrendeletei (1700-1759). Bp., 1895.
- SZÁDECZKY TT 1895 Szádeczky Lajos: Gróf Bethlen Kata végrendeletei és alapító iratai. Történelmi Tár, 1895. 531-549.
- SZÁDECZKY 1922-23 Szádeczky Kardoss Lajos: Széki gróf Teleki József özvegye Bethleni Bethlen Kata grófnő írásai és levelezése 1700-1759. I-II. köt., Bp., 1922-23.
- TORDA 1987 Torda István: A könyvgyűjtő Bethlen Kata . A Könyv 1987/3. 137-142.
- TORDA/BOD 1982 Bod Péter: Magyar Athenas. Vál., sajtó alá rend.: Torda István. Bp., 1982. /Magyar Hírmondó/

IV. Útmutató a könyvjegyzék használatához

- A** = Árva B. Bethlen Kata Széki Teleki Iosef ur özvegye
Könyveinek Laistroma (1747)
- B** = Magyar Bibliotéka, avagy: Mindenféle, kiváltképpen pe-
dig teológiára tartozó magyar könyveknek listájok: me-
lyeket maga számára gyűjtögetett a méltóságos gróf asz-
szony bethleni Bethlen Kata asszony a néhai idvezült r.
sz. b. gróf ur, széki Teleki József uram, a maga idejében
Fejér vármegyének érdemes fő ispánnyanak etc. árva
özvegye, ki is özvegységének már XX.-dik esztendejét,
Istenével való társalkodásban és a jó könyvek olvasásá-
ban, Isten és emberek előtt való tisztességben tölti.
(1752)
- C** = levelezésekből fennmaradt könyvcímek leírása
- D** = a könyv azonosítása, szakirodalmi hivatkozási számok
(RMK, RMNY)
- K** = kézirat
- *** = az 1752-es listán Bod Péter maga csillagozta meg a saját
könyveit.

IV. Zur Benützung der Veröffentlichung

- A** = Árva B. Bethlen Kata Széki Teleki Iosef ur özvegye Könyveinek Laistroma (1747)
Register der Bücher der verwitweten Kata Bethlen von Bethlen, der Witwe des Grafen József Teleki (1747)
- B** = Magyar Bibliotéka, avagy: Mindenféle, kiváltképpen pedig teológiára tartozó magyar könyveknek listájok: melyeket maga számára gyűjtögetett a méltóságos gróf asszony bethleni Bethlen Kata asszony a néhai idvezült r. sz. b. gróf ur, széki Teleki József uram, a maga idejében Fejér vármegyének érdemes fő ispánnának etc. árva özvegye, ki is özvegységének már XX.-dik esztendejét, Istennel való társalkodásban és a jó könyvek olvasásában, Isten és emberek előtt való tisztességben tölti (1752)
Ungarische Bibliothek, oder die Liste von allerlei, vornehmlich aber die Theologie betreffenden ungarischen Büchern, die die gnädige Frau Gräfin Kata Bethlen von Bethlen, Witwe des seeligen Graffen József Teleki von Szék, zu seiner Zeit Obergespan des Komitats Fejér, für sich selbst sammelte und schon das zwanzigste Jahr ihrer Witwenschaft mit dem Gespräch mit Gott, mit dem Lesen guter Bücher und im anständigen Leben vor Gott und den Menschen verbringt.
- C** = Büchertitel, die aus den Briefen bekannt sind
- D** = Identifikation, Angaben der Fachliteratur (Régi Magyar Könyvtár d.h. *Alte Ungarische Bibliothek*; Régi Magyarországi Nyomtatványok d.h. *Alte Druckwerke in Ungarn*)
- K** = Kézirat (*Handschrift*)
- *** = In dem Verzeichnis von 1752 hat Péter Bod seine Bücher mit * versehen.

KÖNYVJEGYZÉKEK/KATALOGE

„A” jegyzék

Székelyudvarhely (Odorheiu Secuiesc), Tudományos Könyvtár Kézirattára

Az előzéklap verzón:

„Ex oblatione Reverendi Domini Málnási”

ÁRVA
B. BETHLEN KATA
Széki
TELEKI IOSEF UR
ÖZVEGYE
könyveinek
LAISTOMA

Pred. XII. 14,15

A sok könyveknek olvasása fáradságára
vagyon a testnek. A dolgoknak summá-
ja ez: Az Istent féljed és az ő paran-
tsolatit neg tartsad, mert ez az embernek Mindene

Seneca

Jo könyveket mindenkor olvass, hogy ma-
gadnak az életbeli sok pestis ellen
és a halál félelme ellen valami se-
gítséget szerezz

„B” jegyzék
Marosvásárhely (Târgu Mureş), Teleki Téka
Az első lap verzón:
„Autographum Viri Clarissimi Petri Bod”

MAGYAR BIBLIOTÉKA

Avagy

**Mindenféle, kiváltképpen pedig Teológiára tar-
tozó Magyar Könyveknek Listájok: mellye-
ket maga számára gyűjtögetett a Méltosá-
gos Grof Aszszony Bethleni**
BETHLEN KATA Aszszony
a néhai idvezült R. Sz. B. Grof Széki
**TELEKI JOSEF Uram, a maga idejében Fe-
jér vármegyének érdemes Fő Ispannyának ú árva**
**ÖZVEGYE, kiis özvegységének mar XX-dik eszten-
dejét, Istenével való tarsalkodásban és a jó könyvek
olvasásában, Isten és Emberek előtt való tisztességben
tölti. A mellyeknek illy * tsillagotska vagon
elejekbe téve, azok nem találatnak az Mgs
Aszszony Bibliotékájában, hanem a magam
katalogusombol tettem ide.**

1

- A *Alvintzi Peter Kassai Pap 1. Postillai két Tomusban az az az Ur Napokra rendeltetett Evangéliomok Szerint valo Predikatziok. Nyom. Kassán 1634 esztendőben 4 Reszben 2. Tomusban*
- B *Alvintzi Péter Kassai Pap 1. Postillai az az: az Urnapokra rendeltetett Evangéliomok szerint való Predikatziok: ket darabokban Nyomt. Kassan 1632. 1634. 4. Részben*
- D ALVINCZI Péter
Postilla ... Cassan, Schvlcz Danielne Tipographiájában. M.DC.XXXIII. 4r. RMK I. 628; RMNy 1566.
Következik Az Postillanak Masodik Resze, ... Cassán Nyomtattatott Schulcz Danielne Typographiajában. M.DC.XXXIV. 4r. RMK I. 634. RMNy 1583.

2

- A *2. Uti Predikatioja: mellynek alkalmatosságával egybe eskedte G. Bethlen Péter Úrfít Illyésházi Katával. Nyom Kassán 1632. 4 R.*
- B *2. Róvid uti Predikatio, mellynek alkalmatosságával Grof Bethlen Pétert Illyesházi Katával, hittel egybe kötötte. Nyom Kassán 1632 4 Reszben*
- D ALVINCZI Péter
Rovid Vti Praedikativ(!) ... Cassoviae (Schultz vidua), Anno Domini, 1632. 4r. RMK I. 619; RMNy 1535

3

- A *3. Feleleti a Pázmány Péter motskolodo Leveleire. 8. Rész*
- B *3. Egy tettetes neve vesztett Papista embertől. S. T. D. P. P.től / Pázmány Petertől küldetett szines őtt Levelekre rend szerint valo Felelet. Nyom. Kassan. 8. Részben.*
- D ALVINCZI Péter
Egy tetetes, neve vesztett Pápista embertol, S. T. D. P. P.-től küldetett szines öt Levelekre rend szerint való Felelet ... 8r. (Debrecen, 1609, Rheda Pál) RMK I. 414; RMNy 977

4

- A *Amerikából az Evangeliom terjedeséről irott Levelek. Kolosv. 1694 Esztendőben 8. R.*
- D ANONYM

A' Napnyu(goti) India ... (Melly Americana világnak is nevez ...) Az Uj-Angliai ... zött az Evangéliomnak (terjedéséről) írott - l(evelek) ... Kolosvaratt M. Tótfalusi Kis Miklós által. 1694-ben. 8r. RMK I. 1455

5

A *Apafi Mihály, a Vendelinusnak Keresztyén Isteni Tudományrol írott könyveinek magyarra valo Fordítása Nyom. Kolos. 1674. 4. R.*

B *Apafi Mihály Fejedelem a M. Frid. Vendelinus Keresztyen Isteni Tudományrol írott Könyveit Magyarra fordította és kiadta Kolosv. 1674. 4 R.*

D VENDELINUS, Marcus Fridericus; APAFI Mihály, trad.

Marcus Fridericus Wendelinusnak, a' Keresztyen Isteni Tudomanyrol írott ket könyvei. Kolosvaratt, Nyomtattatott Veresegy-hazi Szentyel Mihaly által. Anno MDC.LXXIV. 4r. RMK I. 1161

6

A *Apáczai Tsere Iános Magyar Encyclopediája. Nyomt. Ultraj 1653. Eszt. 12. Részben*

B *Apatzai Tsere János Sz. I. M. Doctor. Kolosv. Professor Magyar Encyclopaediaja - Minden igaz és hasznos Boltseségnek szép rendbe foglalása. Nyomtattatott Ultrajekt. 1653 12 Reszben.*

D CSERE János, Apáczai

Magyar Encyclopaedia. Ultrajecti, Ex Officinam Joannis a Waesberge, MDCLIII. 12r. RMK I. 876

Bár a nyomtatás éveként 1653 van feltüntetve, valójában csak 1655-ben jelent meg a könyv. Az előszava latin nyelvű, melyben megmagyarázza a könyv keletkezését.

7

B* *2 Magyar Logikátskaja. Nyom Gyula Fejervaron 1656 8 Reszben.*

D CSERE János, Apáczai

Magyar Logikatska ... Fejervaratt, Nyomtatta Maior Marton. M.DC.LIV. 8r. RMK I. 883

Apáczai Csere műve után következik: „Tanáts melyet Joachymus Fortius ad, Apáczai János által egy Tanulásban el tsuggedet Iffjúnak.”

4

8

- A Aranyos ABC vagy Imádságos Könyvetske 12 Reszbe Más ugyanaz nyomtatott Kol. 1747 12 R
- B Arannyas vagy Keresztyén A,b,ce, imádságos Könyvetske, másodsor Nyomt. Kolosv. 1747 12 Reszben.
- D ABC
A ditsőség királlya előtt ... el-mondandó aranyas avagy keresztyén abece ... (Kolosváratt 1747. Pataki. 12r.) Petrik VII. 128.

9

- A Arnd Ianos igaz keresztyénségről irott Könyvei, mellyek magyarra forditattak Szabo János által. Nyomt. Jénában 1741 Eszt. 8. R.
- B Arnd János s Igaz keresztyénségről irott könyvei mellyek Magyarra forditattak Szabo János által nyomtatt. Jénában 1741 4 Részben
- D ARNDT, Johann; VÁZSONYI Márton, trad.; BÁRÁNY György, trad.
Arnd Jánosnak ... az igaz keresztyénségről irott négy könyvei (Ford. Wásonyi Márton, jobbította Bárány György, bővítve kiadta Szabó János) 8r. Jénában, 1741. (Sopron, Rennauer) Petrik I. 117.; ECSEDY 1996. 55.

10

- B 2 Paraditsom kertetskéje. Magyarra fordította Huszti István M. Dr 1698. 8 Reszben
- D ARNDT, Johann; HUSZTI István, trad.
Keresztyéni Jóságos Tselekedetekkel tellyes Paraditsom Kertetske, ... Kolosváratt, Nyomt. Tótfalusi Miklós által. 1698. eszt. 12r. RMK I. 1524

11

- A 2. Paraditsom kertetskeje, vagy minden alkalmatosságokra rendeltett buzgo és áhitatos könyörgések magyarra fordította Huszti István. M.Dr Nyomtat Noriberg 1724 Esztendő. 12 Részben
- B ismét Norimbergában 1724 12 Reszben.
- D ARNDT, Johann; HUSZTI István, trad.
Keresztyéni jóságos tselekedetekkel, tellyes paraditsom kertetske, ... ki botsáttatott Bél Mátyás által. 12r. Norimbergában, 1724. Mónáth Péter Konrád költs. Petrik I. 117.

12

- A *Aszszonyok Temetése: Vagy némelly Uri Aszszonyok felett elmondott Halotti Predikáziók és oráziók. Negyed Részben*
- B *Aszszonyok Temető kertek. vagy nemelly Uri Aszszonyok felett elmondott Halotti Predikáziók és oráziók 4 Részben*
- D Nem sikerült azonosítani.

13

- B *Ats Mihály boldog halál szekere. Nyom. Argentoratumban 1700. 12 Resz.*
- D ÁCS Mihály
I. N. J. Boldog Halal Szekere. Argentoratumban, Nyomtattatott Spoor Fridericus Janos Altal. M.DCCII. 12r. RMK I. 1662

14

- A *Ats Mihaly Boldog halál Szekere, melly az idvességes halált kíváno emberek kedvéért készítetett. Nyom. Lótsén 1708. Eszt. 12. R.*
- B *ismet Lótsén 1708. (ny. n.) 12. Reszben*
- D ÁCS Mihály
I. N. J. Bóldog Halal Szekere ... Melly most Másodsor ki-nyomtattott Lótsén, 1708-dik Esztendőben. 12r. RMK I. 1744

15

- A *Augustana Confessio vagy a Hitnek azon vallása; melly az ötödik Carolly Tsászárnak bé nyujtatott és fel olvastatott 1530 Eszt. Augusta Várossában Nyomt. Jenában 1740. Esztendőben 12. Reszben*
- B *Augustana Konfessio Vagy A Hitnek azon vallása, melly az ötödik Károly Tsászárnak be nyujtatott és felolvastatott 1530 eszt(endő)ben Augusta várossában Nyom. Jenában 1740. 12. R.*
- D CONFESSIO; BÁRÁNY György, trad.
Confessio augustana, az az: A hitnek azon vallása, melly V. Károlynak, az augusztai gyűlésben 1530-ban németül nyújtott Fordította Bárány György. Jénában. 1740. (Sopron, Rennauer) 12r. Petrik I. 437. ECSEDY 1996. 52.

16

- A *Apologiaja a Réformáta Ekklesiáknak mely magyará fordítatott Thussa János által Nyomt. 1748. 8. Részben.*

6

- D JUELLUS, Johannes; TUSSAI János, trad.
A reformatata ekklesiáknak apologiaja, vagy maga mentsége. ... Most pedig a deákul nem tudóknak leleki hasznokra, és szükségekre magyar nyelvre fordítottatott Tussa-Uj-Falusi Tussai János által. 8r. Nyomt. 1748. esztend. H. n., ny. n. Petrik II. 300.

17

- A* *Bodo Janos M Poeta Dialogismussa a Kristus haláláról és Feltámadásáról iratott 1623. Eszt. Nyom. Keresden 1685 Eszt. 12. R.*
B *Bádó János Magyar Poéta Dialogismussa a Kristus haláláról és feltámadásáról, iratott 1623 eszt. Nyomt Keresden 1685 eszt 12. R.*
D BODÓ János, Szentmártoni
Dialogismus a Kristus haláláról és feltámadásáról. Nyomtattatott Keresden 1685. esztendoben (ny. n.) 12r. RMK I. 1333

18

- B *Balassa Bálint Gyarmati és Kékkői Gróf, Hadviselő Uri jó Reformatus ember verses Könyvetskéje. 12. Reszben*
D BALASSA Bálint
Balassa Bálintnak, A néhai Tekéntetes Nagy szép vitéz urnak Gyarmati, ... istenes énekei. Most ujabban ... kibocsattatott. Ujjonan nyom Búdán 1728. (Ny. n.) 12r. Petrik I. 161.
Tulajdonképpen bármelyik Balassa-kiadást említhetnénk, a katalógus összeállításához közeli kiadást választottunk.

19

- B* *Balog György soproni oskola Mester, Magyarra fordította a Kornelius Nepos Historiáját és a Tzitzero Leveleit. 8. Részben*
D CORNELIUS Nepos; BALOG György, trad.
A' Cornelius Neposnak avagy Aemilius Probusnak Hires Nevezetes Hadi Fejedelmeknek életekrul és cselekedetekrul irt könyve. Most pedig magyar nyelvre fordéttatott Balog György által, Sopronban 1700. Esztend. Lötsén, Nyomtattatott 1701. Esztendoben. (ny. n.) 12r. RMK I. 1633.
CICERO, Marcus Tullius; STURMIUS, Jacobus, comm.; BALOG György, trad.
A Marcus Tullius Ciceronak négy könyvei mellyek Sturmius Jakab által özve szedegettettének. Most pedig a tanuló iffjajknak kedvekért,

Magyar nyelvre fordítottanak Balog György által. Lötsén, M.DC.XCIV. (Ny. n.) 8r. RMK I. 1458.

Olyan kiadást, amelyben Cornelius Nepos és Cicero együtt szerepelne, nem találtunk.

20

A *Bártha Boldisár Debreczen rovid kronikája Nyomt Debretz. 1666. 8. Rész*

D BARTHA Boldizsár

Rövid Chronica ... Bartha Boldisar által 1666. Esztendőben Nyomtatott (Debrecen) 8r. RMK I. 1032

21

A *Bandi Samuel Rövid magyarázattya a LXVIIIIdik Soltárra Nyomt. Franekérában 1690. Esztendőben 12 Részben*

B *Bándi Sámuel, Rövid Magyarázatja az LXVIII. Soltárra. Nyomt Franekerában 1690 eszt. 8. R.*

D BÁNDI Sámuel

M. Bándi P. Sámuelnek. Rövid. Magyarázattya a LXVIII. Soltárra. ... Nyomtatott. Franékérában Gyselaar János által. 1690. Esztendőben. 12r. RMK I. 1383

22

B *Bándi Mihály Bujdosok Vézére, Imádságos könyvetske Nyomt. Leidában 1716(!) esztendőben.*

D BÁNDI Mihály

Bujdosók vezére, (24r.) Lejdában. 1718. Ny. Luchtmans Sámuel által. Petrik I. 363.

23

A *Bárányok vezérlése. Vagy miképpen kellyen az Ifju Keresztyénnek az Ur Vatsorájához járulni Nyomt. 1736. Eszt. 8. Részben.*

B *BÁRÁnyok vezérlése, vagy mikeppen keljen ifju Keresztyénnek az Ur Vatsorájához járulni. Nyomt. 1736 8. Reszben. Lipsiában*

D BÁRÁNYOKNAK

A bárányoknak, az ő fő pásztoruknak karjaira való egybegyűjtések. ... (12r.) (H. és ny. n.) Petrik I. 179.; Petrik V. 47.

24

- A *Bathori Mihaly Hangos Trombitaja vagy Erdélynek Romlása alkalmatosságával mondott Predikatzio* *Nyom. Debr. 1664 8. R.*
- B *Bátori Mihály s Hangos Trombitaja, mellyben sok alkalmatosság szerint való Predikatzio* *adatnak elő Nyomt Debr. 1664 eszt. 8. Részben*
- D BÁTHORI Mihály
Hangos Trombita ... Debreczenben Nyomtattatott Karancsi György által. 1664. 8r. RMK I. 1010

25

- A *2 Halotti Predikátzioja Groff Rhedei László felett Nyom. 1664 esztendőben.*
- B *2 Halotti Predikátzioja Grof Redei Laszlo felett Nyomt 1664 Debr. 4 Reszben*
- D BÁTHORI Mihály
Halotti Predikacio, Mellyet a Nehai Meltosagos Groff Redei Laszlonak,... Debreczenben Nyomtattatot (ny. n.) A. M.DC.LXIV. 8r. RMK I. 1011

26

- A *Bathai Gyorgy. Lelki proba köve, vagy a meg térésről való Predikatzio, a mellyből kell megismerni az örök életre való elválasztatást. Nyom. Szebenben 1661 Eszt. 8. R.*
- B *Báthai György Kolosv Pap 1 Lelki Proba Köve, a melly sok szép Materiákról való Predikatziokat foglal magában Szebenben. 1666. 8. Reszben*
- D BÁTAI B. György
Lydius S. Scripturae Lapis, Lelki Probakő. Szebenben, Nyomtattatott Senczi K. Abraham által. M.DC.LXVI. 8r. RMK I. 1040
Az 1747-es listán: „Egybe vagyon kötve”. Lásd a következő tételt.

27

- A *2. Választottak Tárdja Nyom. Szebenben 1665(!) Eszt. 8. R.*
- B *2 Választottak tardja, mellyre minden buzgo lelkű és idvességét kívánó embernek, telyes életének folyásában szükségesképen kell tzelozni Nyom. 1666 Szebenbe 8 R.*
- D BÁTAI B. György

Meta Electorum, Valasztottak Targya. Szebenben, Nyomtatta Szenczi Kertesz Abraham. M.DC.LXVI. 8r. RMK I. 1041

Az 1747-es listán: "Egybe vagyon kötve". Lásd az előző tételt.

28

B* *3 Az Isten kegyelmében lévő ember idvességes életének bizonyos és megsalhatatlan Jegyekről való meg ismeréséről Nyomt Szeb. 1665. 8. R.*

D BÁTAI B. György

Az Isten kegyelmében lévő ember idvességes életének bizonyos, s' megsalhatatlan jegyekből való megismeréséről. Szebenben, Nyomtatta Szenczi K. Abraham. 1665. eszt. 8r. RMK I. 1025

29

B* *4 Az Istenfélő ember könyörgésére való választétel és a régi meg szokott bűnőket el hagyók hathatos vigasztaltatások. Nyom. Szeb. 1665. 8. R.*

D BÁTAI B. György

Az Istenfélő Ember könyörgesere való Valasz-tétel, és a' régi megszokott bűnőket el-hagyók hathatos vigasztalása. Szebenben. Nyomtattott M.DX.LXV. esztend. (Szenci Kertész Ábrahám) 8r. RMK I. 1026

30

A *Belgica Confessio. Lasd. Szatmári István.*

Szatmari Istvan. Belgica Confessio, vagy a Belgiumi Ekklesiák hitekről való vallástétel Nyomt. Amstel. 1650 eszt. 12 R.

B *Belgika Konfessio, mellyet Magyarra fordított Szathmári István. Nyom Amsterd. 1650. 12. R.*

D CONFESSIO; SZATHMÁRI István, trad.

Az keresztyen es Igaz tudományu Belgiomi Ecclesiáknak hitekről. Valo Vallás Tétele. Amstelodámban. (Janssonius, Johannes) M.DC.L. 12r. RMK I. 830

Lásd még a 365. tételt.

31

B* *Bellényi Sigmond Magyarra fordította az Savonarola Hieronimus Soltárokra és Mi-Atyankra való elmélkedéseit. 1616 eszt.*

D SAVONAROLA, Hieronymus; BELLENI Zsigmond, trad.

Sz. Hieronymus Szavanarolanak ... a Sz. David 51. 31. és 80 Soltáriban való - elmélkedési és magyarázati. Cassán. (ny. n.) 1618. 8r. RMK I. 480; RMNy 1155

10

32

B* *Bellarminus a Leleknek a teremtett dolgokon mint valami Graditsokon Istenhez való felmenetele. Magyarra fordította Tasi György(!) Nyom. 1639 Bartfan 8. R.*

D BELLARMINUS, Robertus; TASI Gáspár, trad.
Elméneknek Istenben föl-meneteléről a' teremtet állatok Garádichin Robertus Bellarminus ... Könyvechkéje. Bartfán, Klösz Jakab által, 1639 eszt. 8r. RMK I. 687

33

B *Bentzedi Szekelly István M. országban Reformator I A Keresztyenségnek Fundamentomáról való rövid Tanuság Nyomt 1544 8 Rész.*

D SZÉKELY István, Bencédi
Keresztyenség fundamentomáról való rövid Tanuság. Nyomt. Krakkóban (ny. n.) 1544. 8r. RMK I. 16

34

A *Szekely István Keresztyenség fundamentomáról való rövid tanusága Nyom. 1546 8 R.*

B *2 A Hitnek Fundamentumiról való bőveb Tanuság: ez szep Munka nyomt. 1546 8. R.*

D SZÉKELY István, Bencédi
A keresztyenség fundamentomáról való Tanuság. Krakkó (ny. n.) 1546. 8r. RMK I. 17; RMNy 65

35

A *Szekely Istvan Kronikája, mellyet magyarul adott ki Krakkoban 1558. 4. R.*

B *3 Chronica Mundi, az holott ekklesiai és külső s Magyar Historiák is traktáltatnak Nyom. Krakkoban 1558 4 Reszben*

D SZÉKELY István, Bencédi
Chronica ez Vilagnac Yeles dolgairol. Craccoba Niomtatot. Striykouiai Lazar Altal, Christvs szwletesenec M.D.LIX. esztendeiebe. 4r. RMK I. 38; RMNy 156

36

B *4 Magyarra fordította s ki adta a Hymnusokat vagy régi Enekeket Krakkoban 1538. 8. R.*

D SZÉKELY István, Bencédi
Istenes Énekek. Krakko (ny. n.) 1538. 8r. RMK I. 13; RMNy 74

37

A *2 Soltárok fordítása Nyom. 1548. 8. Részben*

B *5 Magyarra fordította s ki adta az soltarokat Krak. 1548. 8 R.*

D SZÉKELY István, Bencédi

Soltár könü Szekel' Estuantul magyar nielre forditatott. 8r. Kracoba (ny. n.) 1548. RMK I. 19; RMNy 74

38

A *Bethlen Kata Fejedelem Aszszony Kegyesség gyakorlására iratott Könyvetske, vagy Bujdosásnak emlékezet Köve Debr. 1735. eszt. 12. Részben*

B *Bethlen Kata Fejedelem Aszszony kegyesség gyakorlására iratott könyvetske: v. Bujdosásnak Emlekezet köve Debr. 1735. 12. R.*

D BETHLEN Kata

Bujdosásnak emlékezet köve. Mellyet az örökké-való Malmok kívánságának... 24r. Debreczenben. 1735. Ny. Margitai János által. Petrik I. 272.

39

A *Betlen Peter Temetesi Pompája vagy Temetése alkalmatosságával el mondott Predikatziok Nyom. Varadon 1646 4 Reszben*

B *Bethlen Péter Temetési Pompája: vagy Temetése alkalmatosságával elmondott Predikatziok Nyomt Váradon. 1646 4. R.*

D TEMETÉSI POMPA

Temetési Pompa, Melly az Tekintetes es Nagysagos Nehai Groff Iktari Bethlen Peternek, ... Varadon, Nyomtattatott Szenczi Kertesz Abraham által. M.DC.XLVI. esztendőben. 4r. RMK I. 787

40

A *Benyitzki Peter Magyar Rithmusi. Nyom. Kolosv. 1700.*

B *Benyitzki Magyar vitez könyvetskéje, mellynek az első resze Penitentia tarto Enekeket, a másik közbeszédet foglal magában 1700. 12. R.*

D BENYICZKI Péter

Magyar Rithmusok ... Kolosvaratt, Lengyel Andrásnéál, 1700-ben. 32r. RMK I. 1554

12

41

B* *Beite István Nemet ujjári Pap Postillaja.*

D BEYTHE István

Az Evangeliomok magyarazatii ... Nyomtatot Nymöt Vy Varat, Manlius Ianostul Karáchon hónac 17. napyan 1584. Esztendőben. 4r. RMK I. 211; RMNy 552

Eztendő által valo Vasarnapi Epistolák, ... Nyomtatta Nymöt Vy Várat, Manlius Ianos Karachon honak 20. napyan. M.D.LXXXIV. 4r. RMK I. 212; RMNy 553

Az Zentök Fő Innepiiről valo Evangeliomok, ... Nyomtatot Manlius Ianos által, Nimöt Vy Varat M.D.LXXXIV. 4r. RMK I. 213; RMNy 554
Fő Innep Napocra Valo Epistolak magyarazaty, ... Nyomtatot Nymöt Vy Varat, Manlius Janos által, Karachon honak 17. napyan M.D.LXXXIV. 4r. RMK I. 214; RMNy 554

42

A *6 Biblia Heteszeri(!) nyomtatas Ultraj. 1730. 8 R*

D BIBLIA; KÁROLYI Gáspár, trad.

Szent Biblia az-az Istennek Ó és Uj Testamentomában foglaltatott egész Szent írás. Ford. Károli Gáspár ... mostan nyoltzadszor ... bebotsáttatott. Ultrajectum 1737, Reers ny. Petrik V. 63.

43

A *7 Biblia Kilentzedszeri Nyomt. Ultraj. 1747 8 R*

Karolyi Gaspar Magyar Bibliája 8. Rész. mely nyomt. 9 edszer Ultrajectumban 1747.

D BIBLIA; KÁROLYI Gáspár, trad.

Szent Biblia az-az istennek ó és uj testamentomában foglaltatott egész szent írás, magyar nyelvre fordítatott Károli Gáspár által. És mostan Kilencedszer e kis formában kibotsáttatott (4r.) Ultrajectomban, 1747. Nyomt. W. Reers János által. Petrik I. 280.

44

A *8 Biblia, melly Basileában nyomt. 1751. 8. R.*

D BIBLIA; KÁROLYI Gáspár, trad.

Szent Biblia az-az istennek ó és uj testamentomában foglaltatott egész szent írás, magyar nyelvre fordítatott Károli Gáspár által. És mostan, e kis formában leg-először, az elébbeni nyomtátásokban esett betűbéli hi-

báktól megtisztítatva, s a párhuzamos lokusoknak, avagy a sz. írásbéli helleknek, mellyek ez vagy amaz sz. írásbéli hely alá világosítás avagy magyarázatnak okáért feljegyeztetni szoktak,... kinyomtatott, Sz. N. P. I. és T. F. ... által (8r.) Bazileában, 1751. Ny. Im-Hof Rudolf János által. Petrik I. 280.

45

A *Biblia summaja, mellynek sem eleje sem vége. 12. Reszben.*

D BIBLIA

Nem sikerült azonosítani.

46

A *Magyar Lexikon. az az a Szent irásban elő forduló példázatoknak magyarázatja. Nyomt. Kolosv. 1746. 4. Részben*

B *Bod Péter s sz. Írás értelmére vezérlő Magyar Leksikonja Nyom Kolosv. 1746. 4 R.*

D BOD Péter

Szent írás értelmére vezérlő magyar leksikon, (4r.) Kolosvárott, 1746. Ny. S. Pataki József által. Petrik I. 306.

47

A *Biblia Historiaja kez írásban 4 Reszben.*

D BIBLIA; MANUSCRIPTUM

48

A *Biblia Historia. Nyomt. Szebenben 1748. 8 R.*

B *2 A szent Biblia Historiaja Nyom. Szab. 1748. 8 R.*

D BOD Péter

A szent bibliának története, mellyben az Istennek ő és új testaméntuma szerént való szent beszédének megírattatása, ...(8r.) Szebenben, 1748. Ny. Sárdi Sámuel által. Petrik I. 306.

49

B *3 sz. Judas Lebbeus Apostol Levelének Magyarázatja. Nyom. Szab 1749 8 Reszb.*

D BOD Péter

Szent Judás Lebbeus apostol levelének rövid tanításokban foglalt magyarázatja. ... (8r.) Szebenben, 1749. Ny. Sárdi Sámuel által. Petrik I. 306.

14

50

- A *Bona Janos Égre kézen vezető kalauzza mellyet magyarra fordított Huszti István M. Dr. 1705. Eszt. Nyom. 12. R.*
- B *Bóna Janos Egere kézen vezető kalauzza: mellyet Magyarra fordított Huszti István M. Dr. Nyomt. 1705. 12. Reszben.*
- D BONA, Johann; HUSZTI István, trad.
Az égre kézen fogva vezető Kalauz, ... Nyomtattatott 1705. Eszten-
dőben. (Debrecen, ny. n.) 12r. RMK I. 1701

51

- A *Bornemiszsza Peter Predikatioji az Evangeliomok Szerint Ur Napokra rendeltetve Nyom. Detrekő Várában 1579. 4.R.*
- B *Bornemiszsza Péter Postillaja, vagy az Ur napokra rendeltetett Evangeliomokra való Predikatiozok Nyom. 1579 4 R*
- D BORNEMISZA Péter
Oetoedic es vtolso resze. Az Evangeliomokbol, es az epistolakbol valo tanvsagoknac, Mellyeket mindenic wrnapian szoktanac predikalni. ... Költ Detreköböl, (ny. n.) 1579. 4r. RMK I. 153; RMNy 432, RMK I. 147; RMNy 431

52

- B *... Az után ismét ki nyomtatta azt az igen nagy könyvet Detrekővaraban 1584 eszt. in Folio.*
- D BORNEMISZA Péter
Predikatio, Egesz Esztendő által minden vasarnapra rendeltetett Euan-
geliombol. ... Nyomtattatott. Detrekoebe, M.D.CXXXIII. 2r.
DCCXXIII.
Colophon: Ennec nyomtatasa, kezdetet Detrekoe Varaba: Vegeztet
Rarbokon, hozza tartozo Faluba. (ny. n.) XXV. Martij Kin az Vr
Christus Fogantatasa predikaltatic. M.D.CXXXIII. RMK I. 207

53

- A *Borosnyai Sigmond Keresztyén embernek Papi Tisztiről s kivált a Könyörgésről irt könyvetskéje. Nyom. Amstelod. 1736. Eszt. 12. Részben*
- B *Borosnyai Sigmond SZ. I. M. Dr Keresztyén embernek Papi Tisztiről s kivált a Könyörgésről irt könyvetskéje, Amsterd. 1736 12 R.*

- D NAGY Zsigmond, Borosnyai
Az igaz keresztyén embernek papi tisztiról, annak pedig legnemesebb részéről ... (12r.) Nyomt. Amstelodamban, Hendrik Smets által, 1736. eszt. Petrik II. 840.

54

- A *Bölkényi Filep János Mennyei Lámpása 8 R. Ultraject. 1652.*
B *Bölkényi Filep János, Mennyei Lámpása, melly az öröкке való lelki setétségtől megrettent lelket meg ujítja és az örökké való Mennyei Világosságnak meltoságára lelki világot szolgálta. Ultrajek. 1652. 8. R.*
D FILEP János, Bölkényi
Mennyei Lampas. ... Nyomtatott Ultrajectumban Lambert Roeck által. Anno 1652. 12r. RMK I. 862

55

- A *Buzinkai György M. Dr Rövid oktataása miképpen Kellessék a Pestis ellen magunkat praeservalni orvosolni. Debr. 1739 12 R*
B *Buzinkai György M. Dr. Rövid oktatás, miképpen kellessék a Pestis ellen magunkat preservalni, orvosolni. Debr. 1739 12. R.*
D BUZINKAI György
Rövid oktatás, miképpen kellessék magunkat isten segítségével jó praeservatívák által a pestis ellen védelmezni,...(12r.) Debreczen 1739. Ny. Margitai János. Petrik I. 369.

56

- A *Elveszett bűnös meg kerestetett és megtartatott. magyarra fordította Buzinkai György M. Dr. Nyom. Amstel. 1735 12 Reszben*
B *2 Elveszett bűnös, megkerestetett és megtartatott, és Kristus barátságos hivogatása. Belga Nyelvből fordította Amsterd. 1735. 12. R.*
D BUZINKAI György, trad.
Az elveszett bűnös, megkerestetett és megtaláltatott, (16r.) Ny. Amstelodamban, 1735. Hendrik Smets által. Petrik IV. 24.

57

- A *Bethlen Miklos Elete irásban Foliántban*
B *Bethlen Miklos Eleteének maga által, s annak alkalmatosságával Sok Erdelyi dolgoknak le írása. Kéz irásban. Folio formán.*
D BETHLEN Miklós; MANUSCRIPTUM

16

58

- A *Dálnoki Benkő Márton Magyar Florussa. vagy Aneus Florusnak Romai Historiájának magyarra fordítása. Nyom. Kolosv. 1702 Eszten. 12 Részben*
- B *Dálnoki Benkő Márton M Vásárh. Oskola Mester Magyarra fordította Lucius Anneus Florusnak a Romai viselt dolgokrol irott könyveit. Nyomt. Kolosv. 1702. 12 R.*
- D FLORUS, Lucius Annaeus; BENKŐ Márton, Dálnoki, trad.
Lucius Annaeus Florusnak, A' Romai viselt dolgokról irott negy könyve.... Kolosvaratt, Lenygel Andrasnenal, Helczdörffer Mihály által. Anno 1702. 12r. RMK I. 1649

59

- B *Dávid Ferentz Unitarius Püspök munkái. 1 Hetven egy Predikatzio, az Atya Istenről, ennek Fiáról a Jesus Kristusról és a mi örökségünk Petsétéről a szent Lelekről. Nyomt. Fejerváron 1569 Folio formán.*
- D DÁVID Ferenc
Első Resze az szent irasnac Külen külen reszeibol vöt predicacio, az atya istenről, ... 2r.
Colophon: Albae-Juliae M.D.LXIX. Per Gregorium Wagnerum. RMK I. 74; RMNy 269

60

- B *2 Az egy Atya Istenről és az ő Fiáról a Jesus Kristusról és a sz Lelekről való rövid vallás s Profétak és Ap(ostol)ok irások szerint Kolosv. 1570. 4. R.*
- D DÁVID Ferenc
Az Váradí Disputacionac avagy vetelkedes, ... Colosvarot. 1.5.6.9. 4r. Colophon: Az Waradi Disputacionac vége. Colosvarot. (Heltai Gáspár) Anno Domini 1.5.7.0. RMK I. 75; RMNy 286

61

- B* *3 Az egy magától való Felséges Istentől, és az ő igaz Fiarol a Nazareti Jesusol az igaz Messiasrol, a sz. Irásbol vett Vallás tétel, mellyben a Pápanak és a Pápázoknak minden okoskodások megfjttetnek Kolosv. 1571. 4. R.*

D DÁVID Ferenc

Az Egy ő magatol valo Felséges Istenről, es az ő igaz Fiarol, a Nazareti Jesusrol, az igaz Messiasrol, A szent irásbol vöt Vallastétel: ... Colosvarot. (Heltai Gáspár) M.D.LXXI. esztendőben. 4r. RMK I. 85; RMNy 304

62

B* *4 Az egy Atya Istennek és az ő áldott sz Fiának a Jesus Kristusnak Istenségéről igaz vallás tétel, melly a Caroli Peter és Melius Peter okoskodásinak ellenne tétetett. Kolosv. 1571. 4 R.*

D DÁVID Ferenc

Az egy Attya Istenec, es az ő aldot szent fianac, az Jesvs Christvsnac Istenségekről igaz vallastétél, ... Colosvarot. (Heltai Gáspár) M.D.LXXI. esztendőben. 4r. RMK I. 86; RMNy 304

63

A *Váradí Disputatio a Sz. Háromságrol melly volt 1569 eszt. Nyom. Kolosv. 1569 4 R.*

B *5 Váradí Disputatio, melly volt David Ferentz Blandrata, és Melius Péter s mások között egy néhány napokon közönséges helyen a király előtt 1569. Kolosv. 4. R.*

D DÁVID Ferenc

Az Váradí Disputacionac avagy vetelkedesnac, ... Colosvarot. 1.5.6.9. 4r.

Colophon: Az Waradí Disputacionac vége. Colosvarot. (Heltai Gáspár) Anno Domini 1.5.7.0. RMK I. 75; RMNy 286

64

A *Debretzeni Ember Pál 1 Szent Siklussa vagy Innepi alkalmatosságokra rendeltetett Predikatzioi. Nyom. Kolos. 1700 Eszt. 4 Rész.*

B *Debretzeni Ember Pál Debretzeni Pap.*

1. Innepi ajándékul az Isten Satorába felvitetett sz. Siklus. az az a Satoros Innepekre rendeltetett Predikatzioik Kolosv. 1700. 4. R.

D EMBER Pál, Debreceni

Innepi Ajandekul az Isten Satoraba felvitetett Szent Siklus. ... Kolosváratt, Nyomtattatott M. Tótfalusi Kis Miklós által. 1700. Eszt. 4r. RMK I. 1556

65

- A *2. Garizim és Ebál vagy az Elválasztásról és megvetetésről való Tracta. Nyom. Kolosv. 1702. 8. Részben.*
- B *2 Garizim és Ebal, mellynek egyikén áldást és szeretetet a masikon átkot és gyűlölséget parantsolt az Isten. Az Isteni örök elválasztásnak és elhagyásnak nagy titkárol való Elmélkedések. Kolosv. 1702. 8. R.*
- D EMBER Pál, Debreceni
Garizim és Ébál. Mellyeknek egyikén Áldást és Szeretetet, a' másikkal Átkot és Gyűlölséget parancsolt Isten. ... Kolosvárott, Nyomt. M. Tótfalusi Kis Miklós által, 1702. Esztendőben. 8r. RMK I. 1650

66

- B* *Debretzeni Janos mind ez eletben s mind halálban fohaszkodásokkal megrakodott, nével és valósággal való igaz keresztyenje Nyom. Debr. 1615. 8. R.*
- D CHASMAN, Otto; DEBRECENI János, trad.
Christianus suspirans, Az az, Mind az Eletben, s mind az Halalban, fohaszkodásokkal meg rakodot Nevel es valosaggal való igaz Keresztyen ... Nyomtattatot Debreczenben, Lipsiai Pal által, 1615. Esztendőben. 8r. RMK I. 454; RMNy 1081

67

- A *Debretzeni K Ianos Enekek Énekének magyarazattya Olasz nyelvből magyarra fordítatott s meg bővitetett Nyom. Debretz. 1693. Esztendőben. 8. Részben*
- B *Debretzeni Kalotsa János N. Bajomi Pap. 1 Isten ajándékával való Kereskedes Avagy Enekek Enekének Magyarázatja, mellyet a Deodatus Genevai olasz Pap Notaiból fordított Nyomt Debr. 1693 8. R.*
- D KALOCSA János, Debreceni
Isten ajandekaval való kereskedes. Avagy Enekek Enekenek Magyarazattya, az Urtul adatott ajandéknak mértéke szerint ... Debreczenben, Nyomtattatott Kassai Pal által. M.DC.XCIII. 8r. RMK I. 1435

68

- A *Taddeus Conciliatorium Biblicum. A Sz. Irasban egymással ellenkezni lattato helyeknek megegyeztetések magyarra fordította Debretzeni Janos Nyom. Ultraj. 1658 12 Részben*

- B *2 Taddei conciliatorium Biblicum, amelyben az egymással ellenkezni látató sz. Írásbéli helyek megegyeztetnek. Ezt Magyarra fordította és meg bővítéssel ki adta Ultraj. 1658 eszt. 8 R.*
- D THADDAEUS, Johannes; DEBRECENI S. János, trad.
 Conciliatorium Biblicum, az az Az egész Sz. írásban, úgy mint az Oh és Uj testamentomban egy mással ellenkezni láttató helyeknek öszve valo békéltetések, avagy megh egyeztetések; ... Nyomtattatot Ultrájecumban Waesberge János által. 1658. esztendőben. 12r. RMK I. 937

69

- A *Demeter Marton Károlyvári Praepost Sz. Háromság Tudományarol irott könyve. Nyom. Kolos. 1732 Eszt. 4. R.*
- B *Demeter Márton Károlyvári N. Praepostnak a sz. Haromságról irott könyve. Nyom. Kolosv. 1732 8.(!) R.*
- D DEMETER Márton
 A szent háromságnak, az az, az atyának és fiúnak, és szent léleknek, három valóságos isteni személynek egy, igaz, örök és egyenlő istenségekről való, ... (4r.) Kolozsváratt, 1732. Az akadémiai betűkkel Weichenberg Simon által. Petrik I. 515.

70

- A *Deretskei Ambrus. Sz Pal Romaiakhoz irott Levelének Magyarazatya Praedikatziookban foglalva. Nyom. Debretz. 1603. 4. Részben.*
- B *Deretskei Ambrus Varadi Pap, irt illy Titulussal: A szent Pál Apostol Levele, mellyet irt a Romabéli keresztyének, Magyar Predikátziokra rendeltetett és a sz. Írás szerint ki magyaráztatott D. A. által Nyom. Debr. 1603. eszt. 4. R.*
- D DERECSKEI Ambrus
 Az Szent Pal Apostol levele, mellyet irt az Romabeli keresztyeneknek, ... Debrecenben nyomtatta Lipsiai Pal, M.DCIII. 4r. RMK I. 382; RMNy 895

71

- A *David Parityaja. Henric Diest munkátskája, hogy az ellenkezőket a Sz Írásból kell meg győzni magyarra fordította Uzoni Balás. Nyom. Fejervár. 1658. 8 Részben.*

B *Diest Henrik Professor őt sima kövekkel felékesített Dávid Paritjája. Magyarra fordította Uzoni Balás Bonyhai iskola Mester Nyomt. 1658. Fejerv. 8. R.*

D DIEST, Henrik; UZONI Balázs, trad.
Öt sima kövekkel felékesített Dávid paritjája. ... Gyula-Fejérvár. (ny. n.) 1658. 8r. RMK I. 930

72

A *Dobrai Tsutak(!) Samuel Lelki olajja mellyel a kísértetek között való Lélek vigasztaltatik. Nyom. Kolosv. 1730. 12. Reszben*

B *Dobrai Tsulak Samuel Salánki Pap. Lelki olajja, mellyel az egészséges Lélek a beteges lelket nagy hűséggel kenegeti s önnön magát is vidámítja. Kolosv. nyomt. 1730. 12 R. Szép elmélkedések külömb-külfömbféle dolgokrol.*

D CSULYAK Sámuel, Dobrai
Lelki olaj, mellyel az egészséges lélek a beteges lelket nagy hűséggel kenegeti s önnön magát-is vidámítja. ... Készítettett ... 1673. eszt. (12r.) Kolosváratt, 1730. Ny. Telegdi Pap Sámuel. Petrik I. 544.

73

A *Dobravitzai Miklos. Redivivus Jafetkéje Nyom. 1679(!) Eszt. Resz. Mással egyben van kötve! Lasd Tzegledi Malah Doktor*

B *Dobravitzai Miklos irt illy Tit. Redivivus Jafetke, a mellyben Sábár motskolodásai ellen oltalmazza Tzegledi Istvánt. Nyom. 1669 eszt. 8. R.*

D DOBRAVICAI Miklós
Redivivus Japhetke. Az az: Czegledi Palkonak, Dobraviczai Miklos Praeceptorával való beszélgetése. ... Nyomtattatott: Anno M.DC.LXIX. (H. n., ny. n.) 8r. RMK I. 1082

74

A *Dregel Palanki Ianos Idvesség lántza vagy a Palatina Catechismus rende szerint való Predikátziok Kassán 1667. 8. Reszben.*

B *Dregely Palánki János irt illy Tit Deákul, a Munka Magyar. Conciones in Catechesin Palatinam Nyomt. Kassan 1667 8. R.*

D DRÉGELYPALÁNKI János
Conciones in Catechesim Palatinam Secundum explicationes Catheticas Zachariae Vrsini... Cassán Nyomtatta, Türsch David. 1667. 8r. RMK I. 1055

75

B *2 Catena Salutis ide vagynak téve holmi könyörgések Nyomt Kass. 1662 8. R.*

D DRÉGELYPALÁNKI János

Conciones in Cathesim Palatinam ... His addita: Catena Salvts. Cassán nyomtatta, Türsch David. 1667. 8r. RMK I. 1055

76

B *3 Sacra Medicina Nyomt Kass 1668 8. R.*

D DRÉGELYPALÁNKI János

Speculum Misticvm ... Cui acceperunt. Medicina Sacra Conscientiae saucitate ... Cassoviae, Typis, Viduae David. Türsch, anno D(omi)ni M.DC. LXVIII. 8r. RMK I. 1065

77

A *Palanki Janos Sz Háromság tüköre Nyomt. Kassan 1668. 8 Rész Lasd feljebb: Drégel, ott más munkája is van ez Auctornak*

B *4 Speculum Mysticvm: mellyben tractal a sz. Haromságról Nyomt Kass. 1668 8. R.*

D DRÉGELYPALÁNKI János

Speculum Mysticvm In quo magnum illud pietatis mysterium S. S. Trinitatis, ... Cassoviae, Typis, Viduae David. Türsch, anno D(omi)ni M.DC. LXVIII. 8r. RMK I. 1065

78

A *Eletnek és Értelemnek Kenyere mellyben a Romai Catholikusok vallások foglaltatik be Nyom. 1721. Eszt. 12 Részben*

B *Eletnek és Halálnak kenyere. Nyom. 1721 eszt. 12. R. Magában foglalja pedig a Romai Katolikusoknak vallásoknak fundamentomát, rövid kérdésekben és feleletekben, itt vagynak az Reformatusok és Lutheranusok ellen való Dilemmák is, de eltört a szarvok.*

D PANIS VITAE

Panis vitae ... azaz életnek és értelemnek kenyere 1721. (H. n., ny. n.) OSZK 323. 661

79

A *Enyedi M. Iános Isten ígéreteinek arany bányája Nyomt. 1665 12 Reszben.*

22

B *Enyedi M. János Vajda Hunyadi Pap irt ilyen nével: Isten Igereteinek felnyitott Arany Bányája Nyom 1665 eszt 12 R. szemlélteti ebben az Isten-felő embernek Sok világi bajait, és az Isten vigasztalásának fundamentumit mind ezekben.*

D MOLNÁR János, Enyedi

Az Isten igeretinek fel-nyitott Arany Banyaja. ... Nyomtattott 1665. Esztendőben. (H. n., ny. n.) 12r. RMK I. 1027

80

A *Enyedi F. János K: Vásárhelyi Praedicator Mennyei szó a lelki álomból való felszerkenésről Nyom: Váradon Szentzi Kertész Abraham által 1652dik esztendőben. 12 részben.*

Lelki álomból való fel Serkentés. Nyomt. Váradon 1652. 8. Rész. Lasd felyebb: Enyedi János.

B *Enyedi János Kezdi Vásárhelyi Pap irt egy könyvetskét illy Titulussal. Mennyei szó vagy a Lelki álomból való felszerkenés Nyom. Varadon 1658 eszt. 8 R. Traktál a megtérésről.*

D FAZEKAS János, Enyedi

Mennyei szó, a' lelki alomból való fel serkenesről. ... Varadon, Nyomtattott Szenci Kertész Abraham által. M.DC.LII. 8r. RMK I. 864

81

A *Enyedi György az Ó és Uj Testamentombéli helyeknek mellyekből a Háromságrol való tudománt szokták állatni Magyarázatjok. Fordította Toroczka Máté. Kolosv. 1619 eszt 4 Reszben.*

B *Enyedi György Kolosvári Unitárius Professor és Püspök Deákul irt azokrol a sz. Irásbéli helyekről a mellyekből az sz. Haromsagot szokták próbálni az ó és uj Testamentomban. Magyar. Magyarra fordította Torotzkai Maté és ki adta 1619 eszt Kolosv. 4 Reszben*

D ENYEDI György; TOROCZKAI Máté, trad.

Az O es Vy Testamentombeli helyeknek, mellyekből az Háromsagról való tudománt szokták állatni, Magyarazattyok. ... Colosvarban 1619. Nyomtattott Makai Nyirő Iános által. 4r. RMK I. 494; RMNy 1187

82

A *Eperiesi Madarász Márton Jo elet és boldog halál oka. Nyom. 1643. 12. Részben.*

- B *Eperjesi Madarasz Márton Eperjesi Pap. Magyarra fordította Sennert Daniel Vittebergai M. Dr és Professor Kegyes életről és jó halál modjáról irt könyvét. Nyom. 1643. eszt. 12. R.*
- D SENNERT, Daniel; MADARÁSZ Márton, Damankos, trad.
A D. Sz. H. N. A' Jó, vagy kegyes élet, Es Bóldog Halál Módgyáról ...
Leutschoviae, Typis Laurentij Breveri, & Suptibus Authoris. Anno:
M.DC.XLIII. 12r. RMK I. 744

83

- A *Evangeliumok es Epistolák mellyeket esztendőnként minden vasárnapon és Innepeken Szoktak olvasni. Szebenben. 1595.(!) 12. Reszben.*
- B *Evangeliumok és Epistolák, mellyeket esztendőnként minden Vasárnapokon Szoktak olvasni Nyomt. Szebenben 1597. 8. R.*
- D **BIBLIA**
Evangeliumok és Epistolák, mellyeket esztendőnként minden vasárnapon szoktak olvasni. Szeben. (Fabricius) 1597. 8r. RMK I. 296; RMNy 813

84

- A *Fagarasi Ferentz. Vizaknai Pap kis keresztyénye. Catechismus. Nyom. Fejerv. 1654. Esztendőben 8 Részben.*
- B *Fagarasi Ferentz Vizaknai Pap Magyarra fordított egy Katekismust illy Titulussal Angliai Nyelvből. Kis keresztyén Nyomt. Fejerv. 1654 eszt 8. R.*
- D FOGARASI Ferenc, trad.
Kis Keresztyén. Fejérvár. (ny. n.) 1654. 8r. RMK I. 884

85

- B *Felegyházi Tamás Debreczeni Pap irt egy szép Theologicum Systemat, mellyet igen sokszor nyomtattaki, bőr nagy könyv. illy Titulussal: A keresztyeni igaz Hitnek részeiről való Tanítás, Kérdésekkel és Feleletekkel, Ellenvetésekkel és azoknak meg fejtésivel a Hivek épületekre Debretzenben Nyom 1588 (Hoffhalter) 4. R.*
- D FÉLEGYHÁZI Tamás
Az Kereztyeni igaz hitnek reszeiről valo tanítás. ... Niomtattatott Debrecembe Anno Domini: LXXXVIII. 4r. RMK I. 221; RMNy 609

86

- A *2. A keresztyén igaz Hitről kérdések es Feleletek által valo Tanitása. Nyom. Deb. 1583. 4 Reszben Emellé vagyon ragasztva ismét az ő Catechismussa iratott 1583. Esztendőben.*
- B *2 Katékésis, a Keresztyen Hitnek Agairol rövid kérdések és feleletek a gyermekek és az együgyűek tanitatosokra. Debr. 1583 4. R.*
- D FÉLEGYHÁZI Tamás
Az Kereztieni igaz hitnek reszeiről valo tanitas ... Debreczenbe Niomtattatott Rudolphus Hoffhalter által Anno D. M.D.LXXXII. 4r. Hozzá járul: Catechesis Röuid keresek es feleletec az kereztieni hitnek agairol, az giermekeknek es az egigvveknek tanitasokra. RMK I. 202; RMNy 525

87

- A *Felegyházi Tamás Debretzeni Pap*
1 Uj Testamentuma. vagy az Uj Testamentumnak M. Forditása, melly Szép magyarázattal vagyon Ki világosítva. Nyom. Debretz. 1586. 4 Reszben
- B *3 Magyarra fordította a sz. Irásnak uj Testamentumi könyveit, sok szép Notakkal kivilágosította, melly ki nyomtat. Debr. 1586. 4. R.*
- D BIBLIA; FÉLEGYHÁZI Tamás, trad.
A mi Vronc Iesus Christvsnac Vy testamentoma ... Debreczembe Niomtattatott Rodolphus Hoffhalter által, Anno 1586. 4r. RMK I. 218; RMNy 584

88

- B* *Filepszállási Gergely Tornyos Nemeti Pap irt egy imádságos Könyvet, mellyben minden rendbéli embereknek állapotjokhoz valo imadságok vagynak illy Titulussal: Praesidium Christianorum, vagy a keresztyének között Magyarok Fegyvere: mellyel legjobban oltalmazhatják magokat Nyom. Kassin. 1694 8 R.*
- D FILEPSZÁLLÁSI Gergely
Praesidium Christianorum. Avagy a' Keresztyenek között Magyarok Fegyvere, ... Cassan, Nyomtattatott Klein Janos Betűjével. 1694. 12r. RMK I. 1452

89

- A *Forro Pal magyar Curtziussa vagy Curtiusnak a Nagy Sándor dolgairól írott könyveinek magyarra való fordítása 1619 Esztendőben*
- B *Forro Pál Haportonból való Nemes Ember. Magyarra fordította Curtiusnak a Nagy Sandor dolgairól való Historiaját. Debr. Nyomt. 1619 eszt. 12. R.*
- D CURTIUS, Quintus; FORRÓ Pál, Háportoni, trad.
Quintus Cvrtilusnak Az Nagy Sandornak Macedonok királyának viseltet dolgairól irattatott Historiaia, ... nyomtattatott Debrecenben Lipsiai Pal örökösei által. Anno. 1619. 8r. RMK I. 485; RMNy 1174

90

- A *Franzius F. Vad Kerti, vagy az oktalan állatoknak Historiájok. Magyarra fordította Miskoltzi Gáspár. Nyom Lötsén 1702 8. Részben.*
- B *Franzius Farkasnak az oktalan állatokról írott Historiaját Magyarra fordította Miskoltzi Gáspár, melly Vad Kert nevezettel ki nyomtatott Lötsen 1702. 8. R.*
- D FRANTIUS, Wolfgangus; CSULYAK Gáspár, Miskolczi, trad.
Egy jeles Vad-Kert, Avagy az oktalan állatoknak ... Historiaja. Lötsén, Nyomtattatott 1702. Esztendőben. (ny. n.) 8r. RMK I. 1658

91

- A *Freilinghusius. Rövid Summája a Keresztyéni Tudománynak Fordította magyarra Bél Mátyás. Nyom. Hálában 1713. Eszt. 8. Reszben a' Titulusban találtatik Keresztyén*
- B *Freilinghusius Anastas. Keresztyeni Tudományrol irt Könyvét Magyarra fordította és ki adta Bél Mátyás. Halaban 1713. eszt. 8. R.*
- D FREYLINGHUSIUS, Anastasius; BÉL Mátyás, trad.
Compendium, avagy rövid summaja az egész keresztény tudománynak ...(8r.) Saxoniai Hallában, 1713. Zeitler Christof András böt. Petrik I. 828.

92

- A *Füsüs Janos. lásd aláb. a. K. betüben*
Királyok Tüköre, mely iratot Füsüs János által Nyomt. Bartfán 1676. 8 Rész Lásd Füsüs

26

B *Fűsős János Pataki Pap irt egy könyvet ilyen Titulussal. Királyok Tüköre, melyben elő adja az Igazgatokban megkívántató szép Virtusokat. Nyom. 1625 8. R.*

D FÜSŰS János, Pataki
Királyoknak tüköre. ... Bartfan, Nyomtattott, Klösz Iakab által
M.DC.XXVI. Esztend. 8r. RMK I. 549; RMNy 1347

93

A *Füstölgő Tsepű. Vagy Hazájokban Szám ki vetésben bujdosó vitezlő Magyaroknak imádságaik Nyom. Kolosv. 1676 12 Részben.*

B *Füstölgő Tsepű. Vagy az Urért és Hazajokért elszéledett és számkivetésben bujdosó Vitezlő Magyaroknak bizonyos alkalmatosságokra való imádságaik. Kolosv. 1676. 12. R.*

D SZÁNTAI Mihály
Az Urért s' Hazájokért el széledett és szákvitetett bujdosó Magyarok Füstölgő Csepűje, ... Colosvarat, Nyomt. Verese gyházi Mihály, 1676. 12r. RMK I. 1196

94

A *Gál Tamás a Romai Catholica Ekklesianak igazsága Nyom. Kolosv. 1753 8 Rész.*

D GÁL Tamás
A romai catholica ecclesiának igazsága egy bizonyossággal erősítettik, s bizonyittatik G. Tamás által. (8r.) Kolosváratt. 1753. Nyomt. az academia bet. S. J. (ny. n.) Petrik I. 854.

95

A *Galszetsi Istvan Keresztyén igaz Tudományrol valo Könyvetskéje Nyom. 1538. Eszt. 8. Részben*

B *Gálszétsi István, volt egy azok között a kik Magyar országban az Isten Evangyeliomát kezdették hordozni a Reformatiokor. Irt illy Titulussal: Keresztyéni Tudományrol való rövid könyvetske, Gálszétsi Estván Mestertől szerzetett. Nyomtattott 1530. eszt. tajban Krakkoban 8. R.*

D GÁLSZÉCSI István
A Keresztyéni Tudományról való rövid Könyvecske. Gálszétsi Estván Mestertül szerzetett. Krakkó. (Vietor, Hieronymus) 1538. 8r. RMK I. 10; RMNy 25

96

- A *Gelei Katona Istvan Erdélyi Püspök I. Titkok Titka. vagy a Sz Haromságról irt igaz Tudomány. Nyomt. Fejerv. 1645. eszt. 4. Részben.*
- B *Geleji Katona István Erdelyi Püspök. Magyarul való írásait adta ki ilyen Titulusok alatt I Titkok Titka, mellyben az egy igaz Isteni természetben lévő egymástól megkülönböztetett három személyek mutogatának az ő és uj Testamentombol. Nyom. Fejerv. 1645. 4. R.*
- D KATONA István, Geleji
Titkok titka. Kinyomtattatott Gyula-Fejirvaratt, az igenek megtestesülesenek M.DC.XLV. esztendejében. (ny. n.) 4r. RMK I. 772

97

- A 2. *Váltság Titka. vagy a Kristus Közben jároi Tisztéről valo Predikatzioik amaz első Forgatekja Nyom. Várad. 1645. Eszt. 4 R.*
3. *Váltság Titka második forgatékja Nyom. Várad 1647. 4 R.*
4. *Váltság Titka. Harmadik forgatékja Nyom Váradon 1649 4. Részben*
- B 2 *Váltság Titka, a melly magában foglalja az Kristus szuletetését, szenvedését, halálát, feltámadását és a sz Lélek el küldetését. Vagyon három nagy darabokban ki nyomtatva Nyomt. Varadon 1645-1649 4. R.*
- D KATONA István, Geleji
Valtság-Titka. Kinyomtattatott Varadon, Szenci K. Abraham által. Az Igének megtestesülése után M.DC.XLV. eszt. 4r. RMK I. 779
KATONA István, Geleji
A' Valtság-Titkanak Masodik Volumenje, forgatékja. Kinyomtattatott Varadon, Szenczi Kertesz Abraham által, Az Igének megtestesülése után M.DC.XLVII. esztendőben. 4r. RMK I. 799
KATONA István, Geleji
A' Valtság-Titkanak Harmadik Volumenje. Az Igének megtestesülése után, M.DC.XLIX. eszt. 4r. RMK I. 826

98

- B 3 *Magyar Grammatikátska, avagy az igaz Magyar írásban és szollásban kívántató néhány szükséges observatiok Nyomt. Gyula Fejerv. 1645. 4 R.*
- D KATONA István, Geleji
Magyar Grammatikátska A' vagy, Az igaz magyar irásban, és szollásban kívántató néhány szükséges Observatiok. Kinyomtattatott Gyula-Fejir-Várat A.D. M,CD (így DC. helyett) XLV. (ny. n.) 4r. RMK I. 773

28

99

B* *4 Gradual. az Enekeknek, notajokkal való kiadatások, a mint abban az időben szokott enekeltetni, Regal Papirosra vagyon nyomtatva folio formán. Fejérvárat 1636 eszt.*

D DAJKA János, Keserüi; KATONA István, Geleji
Az keresztyeni üdvözítő hitnek egy nyomban jaro igazsagához inteztetett ... öreg Gradual. ... ki nyomtattatott Gyula Feir-Varatt. Az igenek megtestesülese után M.DC.XXXVI. esztendőben. (ny. n.) 2r. RMK I. 658

100

B* *Geographiai Tudomanynek első kezdete. Nyomt. Hálában 1749. 8. R.*

D HARANYI László
A geographiai tudomanynek első kezdete. (12r.) Hálában, 1749. Ny. Chr. Frid. Nathán Fürst által. Petrik I. 178.; Petrik II. 194.

101

A *Gerhard János Szent Elmélkedései magyarra fordította Zollyom Boldisar Nyom Bartfán 1710 12 Részben*

B *Gerhárd Janos Jenai Professor szent elmelkedéseit Magyarra fordította Zolyomi Boldisár Nyom. Bartfan 1710 12 Reszben*

D GERHARD, Johann; ZÓLYOMI Boldizsár, trad.
A' kegyességnek mindennapi gyakorlása. Bartfan, M.D.CCX. esztendőben. (ny. n.) 12r. RMK I. 1772; Petrik VIII. 254.

102

A *2 Kegyességnek gyakorlása vagy könyörgések. magyarra fordította Makkai Samuel. Kolosv. 1744. Eszt. 8. Részben.*

B *2 A Gerhard János könyörgéseit Magyarra fordította és ki adta Makkai Samuel. Kolosv. 1744. eszt. 8. R.*

D GERHARD, Johann; MAKKAI Sámuel, trad.
Kegyességnek mindennapi gyakorlása. (12r.) Kolozsváratt, 1744. Nyomt. Szathmári P. Sándor által. Petrik II. 659.

103

A *3. Hitnek Paissa Nyom. Lipsiába 1712. 12 R.*

D GERHARD, Johann

Ama gonosznak minden tüzes nyilait meg oltható hitnek paissa ... ki
botsátott Miskei Ádám. (12r.) Lipsiában, 1742. eszt. (ny. n.) Petrik I.
908.

104

- A *Gidofalvi Iános A kegyes Leleknek Istennel való beszélgetései. Nyom. Kolosv. 1744. 8. R.*
- B *Gidofalvi János uj Tordai Pap a Palatina Katékésis szerint való vallás tévő Elmélkedései. illy Tit. A Felséges Istennel a kegyes Léleknek édes Beszélgetései. Nyomt. Kolosv. 1744. 8. R.*
- D **GIDÓFALVI János**
A felséges Istennel a kegyes léleknek édes Beszélgetései. (8r.) Kolosvárárt, 1744. Szathmári Pap Sándor által. Petrik I. 908.

105

- A *Grotius Keresztyén Vallás Igasságáról irott könyvei, magyarra fordította: Dioszegi János. Nyom Márpurghan(!) 1732. 8. Részben*
- B *Grotius Hugo a Keresztyén Vallás Igasságáról való könyvei, Magyarra fordította Dioszegi István(!) Nyomt Marpurghan(!) 1732. 8. R.*
- D **GROTIUS, Hugo; KIS János, Diószegi, trad.**
Hugo Grotiusnak a keresztyén vallás igazsagarul irott könyvei. ... (8r.) Nyomt. Miamburgumban (= Utrecht), 1732. A fels. svéciai király költségével Müller Filep által. Petrik I. 942.

106

- AK *Gratianus Rechabeus (Kotsi Iános) Tizenöt Dilemmák Pöröllye Kéz írásban. 4. Részben*
- BK *Gratianus Rechabeus (Kotsi János) Tizenöt Dilemmák, melyeket a Magyar Protestansok ellen formáltak, Pörölje, Deákból fordítatott. Kez írásban vagyon.*
- D **MANUSCRIPTUM**
Latin változata nyomtatásban is megjelent: RMK II. 2204.
Magyar címét csak Bethlen Katától tudjuk.

107

- A *Gyöngyösi László Keresztyén Vallásnak fundamentuma Nyom Ultraj 1657. 8 Részben.*

- B *Gyöngyösi László A Keresztyen Vallásnak fundámentomi Dialogismusban, Angliai nyelvből fordította. Nyomt. Trajek. 1651. 8 R.*
- D VIREL, Mattheus; GYÖNGYÖSI László, trad.
A' Keresztyeni Vallásnak Fundamentumi. ... Nyomtattatott Ultrajectomban. Dreunen Meinard által MDCLVII. Esztendőben. 8r. RMK I. 925

108

- A *Gvevarrai Antal Fejedelmek serkentő orája vagy Márkus Aurelius eletéről irt könyvei Bártfán 1628 eszt. Folioban*
Pragai András. Lásd Gvevarai Antal
- B *Gvevarrai Antal Fejedelmek Serkentő orája, Markus Aurelius elete leírásában, fordította Prágai Andras. Nyomt. Bártfán 1628 eszt. Folio formán.*
- D GUEVARA, Antonio; PRÁGAI András, trad.
Feidelmeknek Serkentő Oraia, Az az, Marcvs Avrelivs Csaszarnac eleteröl ... 1628. Bartphan, Nyomtattatott Klösz Iakab által. 2r. RMK I. 566; RMNy 1400
Lásd a 341. tételt.

109

- A *Hadi készület mely áll buzgóságos imádságokból. Ny. Szeben. 1750. 12 R.*
- B *G Gyulai Sámuel irt egy könyvetsket illy nével Hadi Keszület. avagy buzgó Imadsagok a vitezi állapothoz alkalmaztatva Nyomt. Szebenb. 1750. 12. R.*
- D GYULAI Sámuel
Hadi-készület, ... 1747. eszt. (24r.) Szebenben, 1750. Ny. Sárdi Sámuel által. Petrik II. 14.

110

- A *Győzedelmeskedő Fegyver vagj az igaz Magyaros Magyar Táborban Szükséges alkalmatosságira iratot könyörgések Nyomt. 1673. a' helye fel nem tétetett. 12. Részben*
Magyar Tábor. Lásd fellyebb: Győzedelmeskedő Fegyver.
- D MAGYAR TÁBOR
Győzedelmeskedő fegyver, vagy ... könyörgések. (H. n., ny. n.) 1673. MKSz 1941. 357.

111

- A *Gyulai Ferentz Ur felett való actiok 1703. eszt. 4. Részben*
D Nem sikerült azonosítani.

112

- A *Gyulai Ferentz Ur felett való Actiok, 1743 eszt. 4. Resz.*
D Nem sikerült azonosítani.

113

- A *Gyulai Kata felett való Predikátzio. 1733. eszt. 4 R.*
D Nem sikerült azonosítani.

114

- A *Haller Ianos Hármás Historiaja Nyom. Kolosv. 1695 Eszt. 4. Részben*
B *Hallér János Tanács Ur, a Nagy Sándor dolgait, Troja Historiáját, és holmi Példabeszédeket Magyarra fordított és együtt ki adott Harmas Historia Titulussal Kolosv. Nyomtatták 1695 4. R.*
D HALLER János
Hármás Istoria. ... Kolozsváratt. M. Tótfalusi Kis Miklós által. 1695. Esztendőben. 4r. RMK I. 1470

115

- A *HALOTTI Pompás Urak temetése. Egy néhány Urak felett véghez ment Halotti Actiok.*
D Nem sikerült azonosítani.

116

- A *Halotti Predikatzio, melyek különböző alkalmatosságokban mondattak el. 4. Részben.*
B *Halotti Predikatzio, melyek különböző alkalmatosságokban mondattak el.*
D KÁLDY György
Halotti beszédek. Bécs 1629. (ny. n.) RMK I. 577

117

- A *Hazi Ianos Török Déák Török vallásbol fordított könyve. Nyom. Kassán 1626. 4. R.*

B *Házi János Bethlen Gábor Fejed. Török Tolmácsa fordította Magyarra a Muhamet vallásán lévő egy fő Doktornak Enwarul asikin nevű erkölcsök-ről írott könyveit. Nyomt Kassin 1626 eszt. 4 Részben*

D HÁZI János, trad.

Machumet Propheta, Vallasan levő egy fő iras túdo Doctornac irásából Törökből Magyarra fordítatot könyw, mellyet Envarvl Asikinnac hinac. Hazi Ianos által. Cassan, Sultz Daniel által, 1626. 4r. RMK I. 556; RMNy 1360

118

A *Hegyesi Istvan Kegyesség nagy Titka. vagy a Három tanubizonyosságoknak Atyának, Fiunak, és Sz. Leleknek egy örök Istenségéről. Nyom. Kolosv. 1688. 8. R.*

B *Hegyesi István külső tanult ember adott ki egy könyvet illy Titulussal: Kegyesség nagy titka, a Menybéli ama három tanubizonyosságoknak Atyának Fiunak és sz Léleknek egy örök Istenségéről Nyomt. Kolosv. 1686 4. Részben*

D HEGYESI István

Kegyessenek Nagy Titka, ... Kolosváratt, Némethi Mihály által. M.DC.LXXXVI. 8r. RMK I. 1352

119

B *Hegyfalusi György Vasonyi Predikátor irt egy Imádsagos könyvet, mellyben sok féle szükség szerint Reggeli és Éstveli Imadságok vagynak, neve száz levelű Rosa nyomt. 1729 8. R.*

D HEGYFALUSI György

M. Centifolia, az az, Száz levelű rosa, ... (12r.) 1729. (H. és ny. n.) Petrik II. 91.; Petrik VIII. 303.

120

A *4. Vigasztalo könyvetske a boldog ki mulashoz valo készületről Nyom. Kolos. 1553. 8. Részben.*

B *Heltai Gáspár Kolosvari Pap és Typographus. adott vilagra illyen könyveket 1 Vigasztalo Könyvetske keresztyéni intéssel és tanitással, miken kejen az embernek készülni világból való boldog ki mulásához Nyomt. Kolosv. 1553 esztendőben 8 R.*

D HELTAI Gáspár

Vigasztalo könyuetske ... 8r.

Colophon: Colosvarba nyomtatot, Heltai Gaspar Mühelyébe 1553.
RMK I. 32; RMNy 102

121

- A *Heltai Gáspár Kolosv. Pap s Typographus. 1 Magyar Bonfiniussa: vagy Magyarok dolgaikrol irott Kronika nyom. Kolosv. Foliant.*
- B *2 Chronica a Magyarok viselt dolgairol, mellyet bővebben Bonfinius Antal irásabol szedett Nyomt. Kolosv. 1575 eszt Folioban.*
- D HELTAI Gáspár
Chronica az Magyaroknac dolgairol, ...
Colophon: Colosvarot Vegeze Heltaj Gaspárne. A. 1.5.75. RMK I. 118; RMNy 360

122

- B *3 Magyarok Dekretuma, mellyet Magyarra fordított és ki adott Kolosv. 1571 8. R.*
- D WERBŐCZI István; HELTAI Gáspár, trad.
Decretvm. ... Heltai Garpartol wyonnan meg nyomtattot. Colosuarot. 1571. 4r. RMK I. 87; RMNy 307
Lásd a 428. tételt.

123

- A *5 Agenda Nyom. Kolosv. 1559. Negyed Részben.*
- B *4 Agenda: - szent egyházi Tselekedetek, mellyeket követnek a Keresztyén Ministerek és lelki Pásztorok Kolosv. 1559 8. R.*
- D HELTAI Gáspár
Agenda ... Colosvarba. (Heltai Gáspár) 1559. 4r. RMK I. 37; RMNy 154

124

- A *4 Biblia Lásd Heltai*
2 Magyar Biblia, mellyet fordított és kiadott az első Tomus foglalja a Moses öt könyveit. Nyom. Kolosvárt. 4 Részben.
2. A Biblia második Tomussában vagynak a Josue könyvétől fogva a királyok könyvökig Nyom. Kolosv. 1565 Eszt. 4. R.
- B *5 Magyarra fordította és ki adta az ó Testamentomot. 3 Darabban. 4. R. Kolosv.*
- D BIBLIA; HELTAI Gáspár, trad.
A Biblianac első része ... Colosvarba. (Heltai Gáspár) 1551. RMK I. 25

BIBLIA; HELTAI Gáspár, trad.

A *Biblianac Másodic Rése ... Heltai Gaspar. Colosvarot. 1565. 4r. RMK I. 57; RMNy 208*

BIBLIA; HELTAI Gáspár, trad.

A *Biblianac negyedic resze ... Colosvarba 1552. 4r. 1552. RMK I. 28*

125

A *3. Az Ur Iesus Kristus Uj Testamentuma magyarra forditatott es Ki adattatott 1561. Eszt. 4. Részben.*

B *6 Az Uj Testamentomat Nyomtatt Kolosv. 1561. 4. R.*

D BIBLIA; HELTAI Gáspár, trad.

A *Jesus Christusnac Wy Testamentoma Magyar nyelvre forditatot,... Colosvarot. M.D.LXII. 4.r. Colophon: Colosvarot (Heltai Gáspár) 1561. RMK I. 51; RMNy 186*

126

A *Helvetica Confessio Vagy a keresztyen igaz Hitről valo Vallás tétel. Nyom. Kolosv. 1742 8. R.*

B *Helvetica Confessio, a keresztyén igaz Hitről való vallás tétel. Nyom Kolosv 1747 8. R.*

D CONFESSIO; CSENE Péter, Szenci, trad.

Confessio et expositio fidei christianae, ab ex celsae Christi ministris, qui sunt in Helvetia: ... (Ford. Szentzi Tsene Péter.) (8r.) Kolosvárat. 1742 Szathmári Pap Sándor. Petrik I. 437.

127

A *Ugyan az mely Nyomt. 1743. 12. R.*

D CONFESSIO; CSENE Péter, Szenci, trad.

Confessio et expositio fidei Christianae Helvetica ... mellyet most ujokban ... kinyomtatott Horváth Sámuel (Győr) 1743, (Streibig ny.) Petrik V. 100.

128

A *Herbarium. 4. Részben*

D MELIUS Juhász Péter

Herbarivm Az Faknac Fvveknec nevekről, természetekről, és hasznairól, ... Nyomtattot Colosuárat Heltai Gaspárne Műhelyében, 1.5.78. Esztendőben. 4r. RMK I. 141; RMNy 413

129

- A *Hermannus Franke. Szent Irás Szerint való Eletnek Régulái. Nyom. Hálában 1711. Eszt. 12 Részben.*
- B *Hermannus Franké szent Irás szerint való Életnek Regulai, mellyekben elő adatik, hogy kell embernek magát alkalmaztatni, mind Istenhez, s mind emberekhez, Magyarra fordította Vásonyi Marton. Nyomt Hallában 1711 eszt. 12. R.*
- D FRANCKE, August Hermann; VÁZSONYI Márton, trad.
August Hermannus Frankének, a Sz. Ir. érdemes és hiv. Publ. Professorának sz. Irás szerint való Eletnek Regulai, ... Nyomtatott Saxóniai Halla Városába Orban István bötüivel. 1711. Eszt. RMK I. 1784

130

- AK *Historiája a Magyar országi Ekklesiák üldöztetéseknek, és a Papok Posonba való tziáltatásoknak, tömlőztöztetéseknek. Gállýára való el adattatásoknak, es ki Szabadulásoknak Kéz Irásban.*
- BK *Historiája a Magyar országi Ekklesiák üldöztetésének, és a Papok Posonba való tziáltatásoknak, tömlőztöztetéseknek, Gallyakra eladattatásoknak, és ki Szabadulasoknak. 4 Reszben Kéz írásban.*
- D MANUSCRIPTUM

131

- A *Hit nem hit Ny. Györben 12 Rész.*
- D HITNEK...
A Hitnek, reménségnek és szeretetnek indúlatiról való tanítás, ... (16r.) Györben, 1750. Streibig Gergely János által. Petrik II. 133.

132

- B* *Hornius György Leidai Professor, szent Genealogiaja, mellyet Magyarra fordított P. I. Nyomt. Varadon 1658.*
- D HORNIUS György; P. J., trad.
Hornius György. Szent genealogiája. Ford. P. J. Várad. 1658. (ny. n.) RMK I. 938

133

- B* *Hodassi Lukáts Etsedi Pap, Bathori István felett elmondott Tanítása 1605. Nyom. 1615 8. R.*

- D HODÁSZI Lukács
Halotti beszéd Báthori István felett. (H. n., ny. n.) 1605. 8r. RMK I. 401; RMNy 930

134

- A *Horvát Ferentz Unitáriusok Apológiájok. Nyom. Kolosv. 1700 4. Részben. Melléje vagyon kötve azon Apologia Refutatioja kéz írásban*
- B *Horvath Ferentz Unitarius Politikus ember irt egy könyvet ilyen Titulussal Apologia Fratrum Unitariorum. Mellyben megmutogatatik, hogy azok a dolgok melyekkel az ő Religiojok értelmek terheltetik és világ előtt gyűlölségessé tétetik meltatlanul hirdetetnek. Nyomtat. Kolosv. 1700. 4. R.*
- D HORVÁTH Ferenc
Apologia Fratrum Unitariorum. ... Kolosvaratt. Az Unitária Ecclesia Typussival. (ny. n.) 1700. Esztendoben. 4r. RMK I. 1557
MANUSCRIPTUM
Refutatio Apologiae Francisci Horváth

135

- A *Hunnius Miklosnak fundamentomos tractája, mellyből ítéletet lehet tenni a Romai és Evangelica Vallásrol. Nyom. 1690 12 Reszben. Mással van egybe kötve Lásd hát alább Meizner Boldisár*
- B *Hunnius Miklos Lubékai Püspök, irt egy könyvetskét, melly magyarra fordítatott illy Titulussal: Rövid és fundamentomos Trakta, mellyből a kegyes olvasó a Romai és Evangyelika Ekklésiakrol ítéletet tehet. Nyomt. 1690 eszt. 12. R.*
- D HUNNIUS, Nicolaus
Roevid és Fundamentomos Tracta, ... A. 1690. (H. n., ny. n.) 12r. RMK I. 1398
A megjelenés helyére és idejére vonatkozóan lásd Sólyom Jenő, ItK 1960. 358–359.

136

- A *Iakab Angliai Király Királyi ajándéka mellyben tanitya a Fiát, a kegyesen valo országlásra, magyarra fordította Szepsi Korotz György. Nyom. Oppenheimben 1612. 12 Részben.*
Ehez vagyon ragasztva az Botskai István Fejedelem Homonnai Druget Balint Mágotsi Ferentz urak Epitafiumjaik

- B *Iakab Angliai király, királyi Ajándék nevű könyvét Magyarra fordította Szepsi Korotz György és ki nyomtattatta Oppenheimben 1612 eszt. 12 R.*
- D KÓRO CZ György, Szepsi, trad.
 BASILIKON DÓRON. Az Angliai, Scotiai, Franciai, es Hiberniai Első Jacob kiralynac, az igaz hitnec oltalmazojanac, etc. Fia tanitasaért irtt. Királyi Ajandeka: ... 1612. Oppenheimiumban Nyomtatta Galler Hieronymus. 12r. RMK I. 436
 MANUSCRIPTUM
 Bocskai István, Homonnai Drugeth Bálint és Mágócsi Ferenc epitáfiuma.

137

- A *Iesuitak Titkaik mellyek a magok Irásaikbol ki Szedegettettek es közönségessé tétettek Nyom. 1657. 12 Reszben.*
- B *Iesuita Paterek Titkai, mellyek a magok irásokbol ki szedegettettek, elő adatnak itt az Loyola Ignát eredete, szentté tetele, Jesuiták Tudományok Deák-bol fordítatott Magyarra Nyomtattott Magnovárdiában 1657 eszt 12 R.*
- D JEZSUITA ...
 Jesvita Paterek Titkai. ... Nyomtattott Magnovardiában, M.DC.LVII. (ny. n.) 12r. RMK I. 926
 A könyvet Ráday Gedeon küldte Bethlen Katának 1755-ben. Lásd erről Bod Rádayhoz írott levelét (KISS 1882.)

138

- A *Idvesség Rende A Penitentiáról és az ur vatsorájáról valo oktatás 12 Részben.*
- B *Idvesség Rende, a Penitentziáról és az Ur Vatsorájáról valo oktatás. 12 Reszben.*
- D Nem sikerült azonosítani.

139

- A *Igassag Aldozatya. vagy Reggeli és Estvéli közönséges könyörgések Nyom. Kolosv. 1745. 8. Részben.*
- B *Igasság áldozatja, vagy Reggeli és Estveli közönséges könyörgések Nyomt Győrben 1737.*
- D ARANYOSMEDGYESI Sámuel
 Igazságnak áldozatja, mellyel az örökkévaló istennek dicsőséges felségét szenteli: ... (8r.) Kolosvárott, 1745. Nyomt. S. Pataki József által. Petrik II. 204.; Petrik I. 102.

140

- A *Más Nyom. 1737.*
- B *az után 1745 eszt Kolosv. 8. R. Ugy tartják hogy írta Arannyas Medjesi Sámuel Hetényi Notárius.*
- D ARANYOSMEDGYESI Sámuel
Igazságnak áldozatja, ... Kiad. Thurótzai Mihály. (Győr) 1737. Petrik V. 36.

141

- A *Ilyés András Szentek életéről való könyv nyomt. Nagj Szombatban 1743 ban 4. részben.*
- D ILLYÉS András
Keresztyéni életnek példája avagy tüköre, ... (4r.) Nagy-Szombatban, 1743. Nyomt. az akadémiai böt. (ny. n.) Petrik II. 308.

142

- A *Imádságos Könyvetske melly az Uton járok és kereskedők hasznokra iratott nyom Jenában 1735. 12. Reszben*
- B *Imádságos Könyvetske, melly az uton járok és kereskedők hasznokra iratott Jenában 1735. 12. R.*
- D SARTORIS János
Uton járok kézben viselő imádságos könyvetskéjek Jénában 1735, Ludvig János köszegi könyvárusnak költségével. ECSEDY 1996. 43.

143

- A *Intzédi Iosef Ur Liliomok völgye v. Gerard János elmékedései igen szép magyarságra fordítva. Nyom. Szeben. 1745. 8. reszben*
- B *Intzedi Josef Itélő Mester és Protonotarius Ur, Liliomok völgye vagy Gerhard János Elmékedései, mellyeket igen szép Magyarsággal a Reformata Valláshoz alkalmaztatva fordított s ki adott szép Emblémakkal. Szebenb. 1745 eszt. 8. R.*
- D GERHARD, Johannes; INCZÉDI József, trad.
Liliomok völgye (8r.) 1745. (Szebenben, ny. Barth János.) Petrik I. 889.

144

- A *Iustus Lipsiusnak a Polgári Társaságról irt könyvei. Nyoltz Reszben 1640.*
Lipsius. Lásd Justus
- B *Justus Lipsiusnak a Polgári Társaságnak Tudományáról irt könyvei (Politica Lipsii) Magyarra fordította Laskai János 1640 eszt. 8. R.*
- D LIPSIUS, Justus; LASKAI János, trad.
Justus Lipsiusnak a' polgari tarsasagnak tudomanyarol irt hat könyvei ... Bartfan, Nyomtatta Klösz Jakab. MDCXLI. Esztendőben. 8r. RMK I. 709

145

- A *Juellus. Lásd fellyebb: Apologiaja a Reformatusoknak.*
Apologiaja. a' Réformáta Ekklesiáknak mely magyara fordított Thusa János által Nyomt. 1748. 8. Részben.
- B *Juellus Reformata Ekklesiak Apologiajok, Magyarra fordította Tussa újfalusi Tussai János Nyomt Helv. 1748. 8. R.*
- D JUELLUS, Johannes; TUSSAI János, trad.
A reformata ekklesiának apologyiajak, vagy a maga mentsége.... Most pedig a deákul nem tudóknak lelki hasznokra, és szükségekre magyar nyelvre fordított Tussa-Uj-Falusi Tussai János által. (8r.) Nyomt. 1748. esztend. (H. n., ny. n.) Petrik II. 300.

146

- B* *Itinerarium Catholicum: az az, Nevezetes Vetelkedés afelől. Ha az Evengalicusok tudományae uj, vagy mostani Romai Vallason valo Papistáké? Es a Papisták Ekklesiajae vagy az Evangelicusoke igaz és világ végeig állando? Nyomt. 1616 eszt. 8. R. Alvintzi Peter Kassai Pap munkájanak tartom, mutogatja benne Per omnia Secula az igaz Vallást és hogy allottak fel a Papistak rendtartai illy verset irt elő: Lectori candido Ne quaso offendare, prius damnesque libellum Causa probe fuerit, quam tibi nota meum.*
- D ALVINCZI Péter
Itinerarium Catholicum ... Nyomtattatot 1616. Esztendőben. (Debrecen, Rheda Pál) 8r. RMK I. 462; RMNy 1104; RMNy 1038

147

- B *2Biblia Lásd Káldi*
Káldi György Jesuita, Magyarra fordította a Deák Bibliát a Vulgata
Versiobol. nyomtatott Betsbe 1626 eszt Folioban.
- D BIBLIA; KÁLDI György, trad.
Szent Biblia. Az Egesz Keresztyénségben bévött Régi Deák bötüböl.
Magyarra fordította A' Iesus alatt Vitézkeő Társaság-béli Nagy-Szom-
bati Káldi György Pap. Nyomtatta Béchben a' Kolonai Udvarban,
Formika Máté. M.DC.XXVI. Esztendöben. 2r. RMK I. 551; RMNy
1352

148

- A *Kaldi György Vulgata Deák Bibliának magyarra fordítása. Nyom. Nagy*
Szombatban 1732 Eszt. Foliant
- D Nem sikerült azonosítani.

149

- B* *2 A Dominicalis Textusok Szerint adott ki Predikatziokat 1631 eszt Folio*
forman
- D KÁLDI György
Az Vasarnapocra Valo Predikatzioknak Első Resze. Advent első Vasar-
napiatol fogva Sz. Haromság Vasárnapjáig. ... Nyomtatta Posonyban
(– Bécs) Rikesz Mihaly, M.DC.XXXI. Esztendöben. 2r. RMK I. 601;
RMNy 1509; ECSEDY 1996. 7.

150

- B* *3 Halotti Predikatziokat maga nevét ki nem tette Betsben 1629(!).*
- D KÁLDI György
Halotti beszédek. Bécs 1619. (ny. n.) RMK I. 577; RMNy App. 133

151

- A *Kalvinus Janos Keresztyén Relligiora es igaz Hitre valo Tanítása, melyet*
magyarra fordított s ki botsátott Molnár Albert Nyom. 1624. Eszt. 4 Rész-
ben
- B *Kálvinus János Genevai Pap es Professor, a Keresztyén Hitre valo Institu-*
tióját, Magyarra fordította Molnár Albert s ki adta Hannoviaban 1624
eszt. 4. R.

- D CALVINUS, Johannes; MOLNÁR Albert, Szenczi, trad.
A Keresztyeni Religiora es igaz hitre valo tanitas. ... Nyomtatattac Ha-
noviaban. Aubrius Daniel s' David, és Sleikius Kelemen Költsegeckel.
M.DC.XXIV. 4r. RMK I. 540; RMNy 1308
Lásd a 252. tételt.

152

- A 2. *Katechismussa Mellyel és a' Genevai Gyülekezet. Ny. Kolosv. 1695. 12. Rész.*
B 2 *Genevai sz. Gyülekezet katekismussa. Magyarul ki adatott 1695 12 R.*
D CALVINUS, Johannes; MOLNÁR Albert, Szenczi, trad.
A' Genevai Szent Gyülekezetnek Catechismussa. ... Kolosvaratt, M.
Tótfalusi Kis Miklós által. 1695. esztend. 12r. RMK I. 1468

153

- A *Kamarási György Emlékezet kövei és Száz Halotti Prédikáziók. Kolosv. 1747 4 R.*
D KAMARÁSI György
Emlékezet kövei, szaz halotti száz predikáziók, ... világ eleibe botsátott
Szathmári Pap Sigmund. (4r.) Kolosváratt, 1747. Nyomt. S. Pataki
Jósef által. Petrik II. 322.

154

- A *Katechismusi Rövid oktatás az Ur Vatsorájához járulok számokra - kis-
dedeknek. 4 R. Debr. 1751.*
D CATECHISMUS
Catechismusi rövid oktatás azoknak számokra, a'kik legelőször akar-
nak az Urnak szent vatsorájával élni, és azon alkalmatossághoz intézte-
tett agenda. Debretzenben 1751, Margitai. Petrik VII. 97-98.

155

- A *Károlyi Susanna Bethlen Gáborné Fejedelem Aszszony Halotti Pompája
Nyom. Fejervárt 1624. 4. Részben*
B *Károlyi Susanna Bethlen Gaborne Fejed. Aszszony Halotti Pompája, ket
szakaszban egyikben vagynak az Predikatziók, a másokban az egész
temetési Pompa Seriesse az Oratiokkal és Versekkel együtt. Nyomt. Fejérv.
1624. 4. R.*

D TEMETÉSI POMPA

Exequiarvm Coeremonialium Serenissimae Principis ac Dominae Dnae. Svsannaе Caroli. ... Albae-Ivliae ... Excvsī per Andream Valaszutinum et Martinum Mezlénium. Anno Salutis Nostrae M DC XXIV. 4r. (Következik külön magyar címlappal a II. könyv:) Exeqviae Principales Az az: Halotti Pompa, ... Feiervarat, Nyomtattak Valaszuti Andreas, es Mezlēni Marton. Anno Dn. M DC XXIV. 4r. RMK II. 428; RMK I. 539; RMNy 1307; RMNy 1306

156

B* *Károli Gaspar Gőntzi Pap és Esperest, az egész Bibliat Magyarra fordította, sok szép Notakkal meg ékesítette, versekre rendelte, mellyet ki nyomtatott Etsedi Báthori István Visolyban 1589 es 1590 eszt. Két, Folioban.*

D BIBLIA; KÁROLYI Gáspár, trad.

Károlyi Gáspár. Szent Biblia ... Visolban nyomtatott Mantskovit Balint által. MDXC. 2r.

Következik a 2-dik rész címlapja:

A Szent Biblianac Masodic Resze. ... Anno Domini M.D.XC. 2r.

Következik új címlappal:

A mi Vrvnc Iesvs Chirtvsnac Wy Testamentoma. ... Anno M.D.XC. 2r.

RMK I. 236; RMNy 652

Lásd a 434. tételt.

157

A *Károlyi Peter az Apostoli Credonak magyarázására írt Predikatioji ... Nyom. Debretzenben 1600. 8. Részben*

B *Károli Péter Varadi Pap és Püspök az Apostoli Credonak magyarázására írott Predikatioji, adták ki holta után Debr. 1600. eszt. 8. R.*

D KÁROLYI Péter

Symbolum Apostolicum, Az az, Az Apostoli Credonak avagy Vallasnak igaz Magyarazattya ... Debreczenben, Nyomtattott Lipsiai Pal által, M.DC. Esztendőben. 8r. RMK I. 313; RMNy 865

158

A *Kegelius Tizenkét elmélkedési fordította Debretzeni Péter Nyom. Bartfán 1639 12 R.*

B *Kegélius Filep Elmélkedéseit magyarra fordította Debretzeni Peter, melly meg vagyon elegyítve szép Imadságokkal. Nyomt. Bartfan 1639 12. R.*

- D KEGELIUS, Philippus; DEBRECENI Péter, trad.; DESELVICS István, emend.
Tizenkét idvösséges elmélkedések. Irta Kegelius Filep. Bártfa. (ny. n.)
1639. 12r. RMK I. 686

159

- A *Ismet az más formában. Nyomt. Kolosv. 1738 8. Reszben*
B *Ismet Kolosv. 1738 R 8 R.*
D KEGELIUS, Philippus; DEBRECENI Péter, trad.
Tizenkét idvösséges elmélkedések ... mellyeket Debretzeni Péter magyarrá fordított ... Kolosvárott 1738, Szathmári Pap. Petrik VII. 254.
Bethlen Kata e könyv latin eredetijét kérte Teleki Lászlótól 1734. július 7-i levelében, de nem tudjuk, hogy végül is megkapta-e (SZÁDECZKY-KARDOSS 1922-23. 284.)

160

- AK *Kemény Ianos Eletének s az ő idejében történt dolgoknak maga által való le írása. Kéz írásban Folio.*
BK *Kemény János Életének s az ő idejében történt dolgoknak maga által való le írása, Kéz írásban Folio formában.*
D MANUSCRIPTUM

161

- A *Kemény János Tatár országban tsinált Giliád Balsamuma. Nyom. Sáros Patakon. Rosnyai János által. 1659 dik eszt. 4. Részben*
D KEMÉNY János
Gilead Balsamuma. ... Saros-Patakon. Nyomtatta Rosnyai Janos, 1659-ben. 4r. RMK I. 947

162

- A *Kempis Tamas. Kristus követéséről irott könyve, magyarra fordította Pazmány Péter Nyom Nagy Szombat. 1738. Eszt. 12 Részben*
B *Kempis Tamás, Kristus követéséről irott könyve, Magyarra fordította Pazmány Péter. Nyomt. Nagy Szombat. 1738 eszt 12. R.*
D KEMPIS, Thomas; PÁZMÁNY Péter, trad.
Kempis Tamásnak Krisztus követéséről négy könyvei, mellyek ... Pázmány Péter ... által megmagyaráztattak. Nagy Szombat 1738, Akad. ny. Petrik V. 246.
Lásd a 323. tételt.

163

- A *Kereszturi Pál Rak. Gy. Fejedelem Papja 1 Tsetsemő keresztyénje vagy Rakotzi György, és Sigmondnak a hitről való examináltatások Nyom. Kolosvár 1638. Eszt. 4. R.*
- B *Kereszturi Pál Rak. György Fejedelem Papja adott ki 1 Tsetsemő Keresztyént, a Hit fundamentomit, melyet Rak György és Sigmond Examen alkalmatosságával vallottak ki Nyomt Kolosv. 1638. 4. R.*
- D KERESZTÚRI Pál
Csecsemő Keresztyen ... Fejer-Varat 1638. (ny. n.) 4r. RMK I. 678

164

- A *5. Felserdült Keresztyennje Nyomt. Váradon 1631. Eszt. 4. R.*
- B* *2 Felserdült Keresztyént, a Hit agazatirol bőveb tractat Nyomt Varad 1641 eszt. 4. R.*
- D KERESZTÚRI Pál
Fel-sördült Keresztyen ... Varadon, Nyomatott. M.DC.XXXXI. esztendőben. (ny. n.) 4r. RMK I. 722

165

- A *3 Lelki legeltetése vagy az 23 Soltár magyarázattya Nyom. Váradon 1645. 4 Részben*
- B *3 Lelki Legeltetést vagy az XXIII Soltárnak Magyarázatját. Nyomt. Várad. 1645. 4. R.*
- D KERESZTÚRI Pál
Lelki Legeltetes ... Varadon, Nyomtatta Szenci Kertesz Abraham, M.DC.XXXXV. Eszt. 4r. RMK I. 780

166

- A *2 Egyenes ösvénye, némelly valogatott Textusokra való Predikáziok Nyom. Varadon 1655. Eszt. 4 R.*
- B *4 Egyenes ösvényt, némely valasztott Textusokra való Predikáziokat. Nyom. Varadon 1655. 4. R.*
- D KERESZTÚRI Pál
Egyenes Ösvény, A' Sz. életre vágyodoknak ... Varadon, Nyomtattat Csepregi Mihály költségével. M.DC.LIII. 4r. RMK I. 879

167

- A *Ugyan az Nyomta. Szebenben 1744.*
B *Ismet Grof Bethlen Kata költségével Szebenben 1744. 4. R.*
D KERESZTÚRI Pál
Egyenes ösvény a sz. életre vágyódóknak, ... (4r.) Szebenben, 1744.
Ny. Barth János által. Petrik II. 270.

168

- A *4. Menyei társalkodás, vagy a bűnös Embernek Istennel való beszélgetése Nyom. Kolosv. 1722 Eszt. 12 Részben*
B *5 Mennyei Társalkodás, vagy a bűnös embernek Istennel való beszélgetése Nyom. Kolosv. 1722. 12. R.*
D KERESZTÚRI Pál
Mennyei társalkodás, az-az az Istennek a bűnös emberrel való beszélgetése 2. kiad. Kolosvár 1726. Telegdi ny. Petrik V. 250.
Ez a Petrik-szám az 1740-ben először kiadott mű 2. kiadásának leírása. Sajnos, az eredeti kiadást nem sikerült megtalálni.

169

- A *Keresszegi István. A Keresztyéni Hit Ágazatirol. Katechismus rende szerint való Predikatzioknak Tárháza Nyom. Váradon 1630. 4. Részben.*
B *Keresszegi István Debretzeni Pap és Püspök. A Keresztyén Hitnek Agazatirol való Predikatzioknak Tárháza a Palatina Katechésis rende Szerint. Nyom. Várad. 1630. 4. R.*
D HERMAN István, Keresszegi
Az Keresztyeni Hitnek Agazatiról való Praedicatioknak. Tar-haza ... Varadon Nyomtattott Fekete Istvan Uram költség. Szenci K. Abraham által. M.DC.XXXX. 4r. RMK I. 708

170

- A *Keresztyén Seneka. Vagy a Seneca irasiból ki Szedegettetett Keresztyen virágok Nyom. Bétsben 1740. 12 Részben*
B *Keresztyen Séneka, Vagy a Seneka irásiból ki szedegetett Keresztyen Virágok, mellyek forditattak volt régen, de azután meg igazitván. Szilágyi Sámuel Bétsben Nyomt 1740 eszt. 12 R.*
D SENECA, Lucius Annaeus; SZILÁGYI Sámuel, trad.
Keresztyén Seneca az az Lucius Annaeus Seneca munkáiból kiszedegettetett, és XXXVIII. részekre osztatott keresztyéni virágok: mellyek,

most másodikszor ... jöttek ki. (16r.) Nyomt. Bétsben, 1770. Ghél János bet. Petrik II. 369.

171

- A *Kerti-Vetemenyekről írott könyv. Kolosv. 1733 8 R*
- B *Kerti Vetemenyekről irt Könyv, mellyben mint keljen banni a Magokkal és Vetemenyekkel elő adatik Kolosv. 1733. eszt. 8. R.*
- D VETEMÉNYEKRŐL
Kerti vetemenyekről írott könyv, ... (8r.) Kolosváratt, 1733. Az akadémiai betűkkel Weichenberg Simon által. Petrik III. 782.

172

- A *Ketskemeti Ianos. Daniél Profetziájára írott magyarázattya Debr. 1621. 4. R.*
- B *Ketskemeti János a Daniel Profetziáját Predikátziokba foglalta s ki adta Debr. Nyomt. 1621. esztend. 4. Reszben*
- D ALEXIS János, Kecskeméti
Az Daniel Propheta Könyvenek, az Szent iras szerint valo igaz magyarázattya ... Debreczenben, nyomtattatot Rheda Peter által, M DC XXI. Esztendőben. 4r. RMK I. 510; RMNy 1236

173

- A *2 Három nevezetes Innepekre Karátsonra, Husvetra és Pünkösdre valo praedikátzióji Nyom Debr 1615. 8. R. Mással vagyon egybe kötve Lasd Margitai Peter Predikátziói.*
- B *2 Három nevezetes Innepekre, Karátsonra, Husvétra és Pünköstre rendeltetett Predikátziok Nyomt 1615. 8. R.*
- D KECSKEMÉTI C. János
Harom Fü es nevezetes Esztendös Innepekre valo Praedikatiok ... Debreczenben, Nyomtatta Lipsiai Pal, 1615. Esztendőben. 8r. RMK I. 455; RMNy 1083

174

- B* *Kisztei Péter Göntzi Pap, az üstökös Tsillagrol irt egy Munkát, valami üstökös Tsillag támadása alkalmatosságával. Nyomt. Kassan 1683 8. Részben*

- D KISZTEI Péter
Üstökös Csillag ... Cassan, Nyomtattatott Bosyzt Istvan által, 1683.
esztén. 8r. RMK I. 1298

175

- B *Kis mariaai Veszelin Pál Kegyes és Istenes beszélgetései. Nyomt. Debr. 1633. eszt. 8. R.*
- D VESZELIN Pál, Kismarjai
Kegyes es Istenes Beszelgetesek, mellyekben az Ur Christus amaz hivseges es jo pasztor, ... Debreczenben, Nyomtatta Fodorik Menyhart. 1633. 8r. RMK I. 627; RMNy 1562

176

- A *Kitonits Ianos. Rövid igazgatas a Törvény folyásáról 1647. 4 Részben. Lásd alab Tzikó Mihály Tziko Mihály. Rövid igazgatása a Törvénykezésnek. Nyomt. Gyulafejerv. 1647. 4. R.*
- B *Kitonits János Magyar országban itelő Mester, irt volt egy Deak Munkat illy Titulussal: Directio Methodica Processus Judiciarii Juris consvetudinarii Inclyti Regni Hungariae. Magyarra fordította Váradján Kaszoni János illy nevezet alatt: Rövid igazgatás a Nemes Magyar orszagnak és hozzá tartozo Reszeknek szokott Törvény folyásáról. Nyomt. Fejerv. 1647 eszt 4 R.*
- D KITONICH, Johannes; KÁSZONYI János, trad.
Rövid Igazgatas A' Nemes Magyar Országnak és hozzá tartozo Részeknek szokott Teorveny Folyasáról ... Gyula-Fejérváratt Brassai Major Marthon által. 1647. esztendőben. 4r. RMK I. 791

177

- A *Koltsár György Lindvai Predikator Postillája, vagy az Urnapi Evangeliumok Szerint valo Predikátzioji Nyom Bartfán 1579. 4 R.*
- B *Koltsar György Lindvai Pap irt ahoz az időhöz tudos Postillát az Evangeliumokra, mellyek vasárnapokra rendeltettek. Nyom Bartfán 1579 4. R.*
- D KULCSÁR György
Postilla ... Bartphan Nyomtattatot, David Guttgesel által, Christus Wrunk születése vtán 1579. esztendőben. 4r. RMK I. 150; RMNy 426
A könyvet Ráday Gedeon küldte Bethlen Katának 1755-ben.
Lásd erről Bod Rádaynak írott levelét (KISS 1882.)

178

- A *Komáromi Cs. György. Igaz hit vagy CCXII. Predikatioi nyom. Szebenben 1666. 4 R.*
- B *Komáromi Tsipkés György Debretzeni Pap és Professor irt egy Munkát, mellyben CCXLI Predikatiookban az egész keresztyéni Tudományt be foglalta Nyomt Szebenb. 1666 eszt 4 Reszb.*
- D CSIPKÉS György, Komáromi
Igaz hit ... Szebenben, Nyomtattatott Szenczi Kertesz Abraham által. M.DC.LXVI. 4r. RMK I. 1042

179

- A *2 Papistaság ujsága, mellyben meg mutogattatik a Papisták Szokásainak, rendtartásaiknak nem régiségek Ny. Kolosv. 1670. 8 R.*
- B *2 Papistaság ujsága. mellyben a Papistaságnak mind Tudománya a mellyet val s mind Rendtartásai ujjoknak meg mutatának. Nyomt. Kolosv. 1670. eszt 8. R.*
- D CSIPKÉS György, Komáromi
Papistasag Ujsaga, az az, ... Colosvarat, Veres-egyhazi Szentyel Mihaly által. 8r. RMK I. 1115

180

- A *Volebius Ianos Keresztyeni Tudománynak rövid Summája. Magyarra fordította Komáromi Ts. György. Nyom. Ultraj. 1653 12 R.*
- B *3 Magyarra fordította a Volebius Teológiáját, a Keresztyeni Isteni Tudománynak jól elkészült jeles summája. Nyomt Ultraj. 1653. 8. R.*
- D VOLEBIUS, Johannes; CSIPKÉS György, Komáromi, trad.
Az Keresztyen Isteni Tudománynak Ieles móddal úgy elkészítettett, rövid summaia. ... Nyomtattatott Ultrajectomban. Swol Janos, által. M.DC.LIII. Esztendőben. 12r. RMK I. 877
Lásd a 435. tételt.

181

- A *5 Biblia Lasd Komáromi
3 Bibliája. Nyomt. 1685. 8. Részben.*
- D BIBLIA; CSIPKÉS György, Komáromi, trad.
Magyar Biblia ... M.DC.LXXXV. Esztendőben. 8r. (H. n., ny. n.)
RMK I. 1336

182

- A *Komáromi Istvan. Az Uri Imádságnak Magyarázattya. Nyom. Varad. 1651 8 R.*
- B *Komáromi István Telegdi Pap irt az Uri imadságról Magyarázatot. Nyomt. Várad. 1651. 8. R.*
- D **KOMÁROMI István**
Mikoron imadkoztok ezt mondgyátok. az az: Az Uri Imadsagnak a' szent Lukátsnak és szent Máthénak le-irasok szerént valo nyomozása. Varadon, Nyomtatta Szenczi Kertesz Abraham. M.DC.LI. 8r. RMK I. 853

183

- A *Korholt Kristian Sullyos Papi terhe magyarra fordította Vasonyi Márton. Nyom Iénában 1728 8 Rész.*
- B *Korholt Kristian Sz. I. M. Dr. Kiloniai Professor Sullyos Papi terhe, vagy a Papi Hivatalnak terhes voltáról, mellyet Magyarra fordított Vasonyi Márton Nyomt Jenaban 1726 eszt. 8. R.*
- D **KORHOLT, Christian; VÁZSONYI Márton, trad.**
Korholt Christian, Az bódlog emlékezetű Vásonyi Márton sulyos papi-terhe ... (12r.) Nyomt. Jénában, 1726. eszt. (ny. n.) Petrik II. 452.

184

- A *Koptszáni Bonaventura elmelkedesei Nyom. 1634. 8. R.*
Bonaventura. Lasd Koptszáni.
- D **KOPCSÁNYI Márton, trad.**
A' Keresztyéni Tökelleles Eletre intő tiz hétre rendeltetet nyolczuan Elmélkedések, ... Nyomtatta Bechbe Formika Maté, MDC.XXXIV. 8r. RMK I. 632; RMNyMNY 1574
Jóllehet Bod Péter Kopcsányi forrásául Bonaventurát jelöli meg, RMNy 1574 Holl Bélára hivatkozva ezt elveti.

185

- A *Kovats Ianos a magyar Kronikának rövid Summaja Nyom Poson 1742. 4 Részben*
- B *Kováts János a Magyar Kronikának rovideden le rajzolt Summája Nyom. 1742 eszt 4. R.*

D KOVÁCS János

A magyar krónikának rövideden lerajzolt sómmája, ... es uj formában ki-bocsáttatott, a mint-is 1742. esztendőig folytatott M. K. J. által. (4r.) Posonyban, Spaizer Domonkos Ferencz költségével. Petrik II. 469.

186

A *Kosa Janos Catechesise Nyomt Szebenben 1747. 8 R.*

D Nem sikerült azonosítani.

187

A *Kun Istvan Hét napi Uti Társ. Imádságos könyv. Nyom. Kolos. 1677. 8 Részben*

B *Kun István de Osdola, ezen Uri embernek neve alatt jött ki egy könyörgéses Kőnyv illy Titulussal: Hét napi Uti tars - a Hetnek mindennapjára rendeltetett könyörgések. Nyomt Kolosváron 1677 8. R.*

D KÚN István

Hét napi Uti-Társ,... Colosvaratt, Veres-egyhazi Szentyel Mihály által. 1677. 12r. RMK I. 1214

188

A *Köleséri Samuel Debretzeni Pap. 1 Sz Irásra vonatott Fél keresztyén, vagy az igaz Vallás Szines vallojának probaköve Debr. 1677. 8 Részben.*

B *Köleséri Sámuel Debretzeni Pap adott ki illy Munkákat. 1 Szent Irás rá májára vonatott fél Keresztyén, vagy igaz vallás szines vallojának Proba Kőve. Nyom. Debretz. 1677 8. R.*

D KÖLESÉRI Sámuel

Szent Iras Ramaiara Vonatott Fel-Keresztyen, ... Debreczenben, Nyomtatt. Rosnyai Ianos által. 1677. 8r. RMK I. 1209

189

B *2 Keserű Edes vagy az 2 Kor: IV. 16 tett Predikatzió Debr. 1677*

D KÖLESÉRI Sámuel

Keserű-Edes, ... Debreczenben, Nyomtatt. Rosnyai Ianos által. 1677. 8r. RMK I. 1210

190

A *2 Arany alma. v XXX Predikatziók bizonyos alkalmatosságokra Debr. 1673. 8. R.*

B *3 Arany Alma, avagy bizonyos alkalmatosságokban elmondott XXX PredikatzioK Nyom. Debretz. 1673 8. R.*

D KÖLESÉRI Sámuel

Arany Alma ... Debreczenben Nyomtattatott Karancsi György által. MDCLXXIII. Esztendőben. 8r. RMK I. 1144

191

A *3. Idvesség Sarka. 8. R.*

B *4 Idvesség Sarka, mellyen a Hitnek idvességre szükséges reszei fordulnak Debr. 1676 8. R.*

D KÖLESÉRI Sámuel

Idvesség sarka. Debreczen. 1676. (ny. n.) 8r. RMK I. 1189

192

B *Kövesdi Mihály soproni oskola Mester irt valami Magyar és Deák Grammatikát, a melly ki nyomtatott Lőtsen 1690 eszt. 8. R.*

D KÖVESDI Mihály

Nem sikerült azonosítani.

193

A *Körösi Mihály. Uj Testamentumra mutato Tábla Debr. 1739. 12 R.*

B *Körösi Mihály uj Testamentomra irott mutató Tablaja Debr. 1739 12 R.*

D KÖRÖSI Mihály

Az uj Testamentomra mutató tábla. (16r.) Debreczenben, 1739. Nyomt. Margitai János által. Petrik II. 489.

194

A *Kristus Urunk szenvedésének Historiája a mint Szokott enekeltetni: irta le Sz Pali Istvan Kántor 4. R.*

D SZENTPÁLI István

Nem sikerült azonosítani.

195

A *Lámpe Gileádi Balsamonya a Dög halál ellen, magyarra fordította Bányai István Nyom. Franek 1741 8 R*

B *Lámpe Friderik Bremai Pap és Professor irt a Dög halálrol, mellyet Magyarra fordított Hunyadi Ferentz Telegdi Pap s ki adott Debreczenben. Ezt ugyan Bányai István s ki adott Franekérában. 1741 eszt 8. R.*

- D LAMPE, Fridericus Adolphus; BÁNYAI István, trad.
Gileadi balsamom. A döghalál ellen. ... (8r.) Nyomt. Franekeraba,
1741. (ny. n.) Petrik II. 537–538.

196

- A *2 Kegyelem Szövetségének titkában valo be vezetés, magyarra fordította Tatai Ferentz nyom. Deb. 1744. 12 R.*
B *2. Kegyelem szövetsége titkába való bé vezetés. Magyarra fordította Tatai Ferentz Debr Pap Nyomt. Debr. 1744 eszt. 12 R.*
D LAMPE, Fridericus Adolphus; TATAI Ferenc, trad.
A kegyelem szövetségének titkaiban való bévezetés ... (16r.) Debreczenben, 1744. Ny. Margitai János által. Petrik II. 508.

197

- A *Laskai Janos Cito', longe', tarde', vagy annak a kérdésnek meghatározása: szabad e a pestis előtt futni? Lótsén 1638. 8. Reszben. Lásd Tzanaki Máté.*
B *Laskai János. Cito' longe' Tardé'. Egy kettős értelmű kérdésnek megvilágosítása. Ha a Pestis előtt vétek nélkül elmehetünk e vagy nem? Lótsén Nyomt. 1638 8. R.*
D LASKAI János
Cito, Longe, Tarde: Az az: Egy kettős értelmű kérdésnek megvilágosítása: Ha a Pestis előtt vétek nélkül elmehetünk-e vagy nem? Nyomt. Lócsén. (ny. n.) 1638. 8r. RMK I. 682

198

- A *Lázár Ianos L B Ur Okos teremtett állattya, vagy a teremtésnek rendi Szerint valo hét napi Imádságok Nyom. Kolos. 1745 8. R.*
B *Lázár Janos Liber Baro szolnok Vármegye Fő Ispannya, irt egy könyörgéses könyvetskét illy Titulussal: Okos teremtett állat, avagy a teremtett Dolgoknak Szemlélésekből a Teremtő Istenhez való fel emelkedése az okos Léleknek. A Teremtésnek rendi Szerint Hét napi Imádságokban Szedett. Nyomt Kolosv 1745. 8. R.*
D LÁZÁR János
Okos teremtett állat: ... a teremtő Istennek ditséretire szentelt báró Gyulakuti ... (8r.) Kolosváratt, 1745. Nyomt. S. Pataki József által. Petrik II. 558.

199

- A *Lepes Balint Pokol és menyország Tüköre. Nyom. Prágában 1617. vagyon dedicalva Pázmány Péterhez. 4. Részben*
- B *Lepes Balint Nyitrai Püspök irt egy könyvet illy Titulussal. Pokoltol rettentő és mennyei boldogságra édesgető Tükör. Nyomt Pragaban 1617 eszt. 4. R.*
- D **LÉPES Bálint**
Pokoltol rettenteo es menyei bodogsagra edesgeteo. Tükör, ... Nyomtattatot Prágában Séssius Pal által. M.DC.XVIII. esztendőben. 4r. RMK I. 476; RMNy 1146

200

- B *Lippai János Posoni kerte, mellyet ültetett minden féle fűvekből és Virágokbol Nyomt Betsben 1664. 4. R.*
- D **LIPPAI János**
Posoni Kert. ... Kinek első könyve nyomtattatott Nagy Szombatba, ... Az többi Bécsbe Cosmerovius Máthe Császár Urunk ö Fölsége konyvnyomtatójának Bötüivel Anno 1664. 4r. RMK I. 1016

201

- B *2 Gyümölts kertje Nyomt Bétsben 1667. 4 R.*
- D **LIPPAI János**
Gyümölczös Kert, ... Niomtattot Béczben, Cosmerovius Máté, Császár Urunck ö Fölsége Könyvnyomtato bötüyvel. Anno M.DC.LXVII. 4r. RMK I. 1054

202

- B *3 Oeconomicum Kalendarium Nyom Poson. 1662. 4. R.*
- D **LIPPAI János**
Calendarium Oeconomicum Perpetuum, ... Nyomtattatott Nagy-Szombatba az Akadémiai bötükkal Schneckenhau Menyhárt Venceszló által. 1662. 4r. RMK I. 995

203

- B* *Liszniai Kováts Pál Debr. Professor, irt egy Magyar Kronikat. Nyomt. Debr. 12. R.*

- D KOVÁCS Pál, Lisznyai
Magyarok Cronicaja. ... Debreczenben, Nyomtattott Kassai Pál által.
M.DC.XCII. Esztendőben. 12r. RMK I. 1421

204

- A *Liturgia vagy az Ur Vatsorája Ki Szolgáltatása modjáról Nyom 1655. 8. Részben.*
B *Liturgia. vagy az Ur Vatsorája ki Szolgáltatásának modja: mellyet irtak a Tisza körül való Papok megegyezett akaratból Nyomt. 1655. 8. R.*
D LITURGIA
Liturgia Sacrae Coenae. Az az: Ur vacsorajanak kiosztasaban való Rend és Cselekedet. ... Nyomtattott Patakon, Rosnyai Janos által, 1658-ben. 8r. RMK I. 933

205

- B* *Lorándfi Susanna Fejedelem Aszszony irt ilyen Titulussal Moses és Proféták: az az Az igaz Keresztyéni vallásnak XLV Agazatinak sz. Irásbeli győzhetetlen bizonyság tétele. Nyomt. Fejerv. 1641 eszt. 4. R.*
D LORÁNTFFY Zsuzsanna
Moses es az Prophetak, ... Fejérváratt 1641. esztendőben. (ny. n.) 4. részben. RMK I. 716

206

- A *Lukats Rikárd a Honapnak minden napjaira való keresztyeni elmelkedések Debr. 1748. 8. Reszben.*
B *Lukáts Rikhárd Angliai nyelvből fordítatott a Honapok minden napjaikra iratott Keresztyén elmékedései. Debr. 1748 8. R.*
D RICHARDUS, Lucas
Hónapnak minden napjaira keresztyéni elmékedések, mellyek angliai nyelven irattattak volt, mostan pedig magyar nyelven ki-bocsáttattak. (16r.) 1748. (H. és ny. n.) Petrik III. 223.

207

- A *Makula nélkül való Tükör. Nyomt. N. Szombatban. 1746. 4. Részben.*
D MAKULA ...
Makula nélkül-való tükör, ... harmadszor kinyomtattott (4r.) Nagy Szombatban, 1746. A Jesus társasága akadémiaja bet. Petrik II. 661.

208

- A *Maier Ianos Papista Vallásra Hajlott Lutheranusoknak Lelkek esméretinek Kinja Nyom Hamburg 1690. 12 R Mással vagyon egyben kötve. Lásd hát Meizner Böldisar*
- B *Maier János Sz. I. M. Dr irt Deak nyelven egy könyvetskét, melly Magyarra fordítatott illy Titulussal: A Papista vallásra hajlott Lutheranusok Lelkek esméretinek kinnya, a mellyben mutogatja hogy az olyan ember mindenkor kétséges idvessége iránt. Nyomt. Hamb. 1690 eszt. 8. R.*
- D **MAYER**, Friedrich Johannes; **PETRŐCZY** Kata Szidónia, trad.
A Papista Vallásra Hajlott Lutheranusok Lelkek isméretinek kinnya, ...
Hamburg városában Anno 1690. (ny. n.) 12r. RMK I. 1399
A megjelenés helyére és idejére vonatkozóan lásd a 135. tételhez írott jegyzetünket.

209

- A *Manni Ianos Paraditsomnak s Gehennának örökkévalóságáról. Nyom. Kolos. 1702. 12 Részben*
- B *Manni János Jészuita olasz nyelven irt az Paraditsomról és Gyehennáról valami fabulás elmélkedéseket, mellyek Magyarra fordítattak és ki nyomtatattak Kolosv 1712. 12. R.*
- D **MANNI**, Giovanni
Nem sikerült azonosítani.

210

- A *Margitai Peter Debretzeni Pap. 1 Temető Predikatzioi Debretz. 1632 Esz 8. R.*
- B *Margitai Peter Debr. Pap irt 1 Temetési alkalmatosságokra valo Predikatzioikat, mellyeket ki botsátott Keresszegi István Debr. 1632 8. R.*
- D **MARGITAI** Péter
Temető Praedikatiok, ... Debreczenben, Nyomtattatot Fodorik Menyhart által, 1632 Esztendőben. 8r. RMK I. 607; RMNy 1524

211

- A *2 Uri Imadságra irott Predikatzioi Nyom Debretz. 1616. 8. R.*
- B *Az Uri Imadságra irt Predikatzioikat, Nyom. Debretz. 1616. 8 R.*
- D **MARGITAI** Péter
Az minden napi könyörgő imádságnak magyarazattya, ... Debreczenben, Nyomtatta Lipsiai Pal, M.DC.XVI. Esztendőben. 8r. RMK I. 464; RMNy 1108

212

- A *3 Jonas Profeta magyarázattya Nyom Debretz. 1621 8 Resz.*
- B *3 Jonás Profeta Magyarázatját Predikatiokban Nyomt. Debr. 1621. 8. R.*
- D **MARGITAI Péter**
Az Jonas Propheta Könyvenek az Sz. Irás szerint való igaz magyarázattya, ... Debreczenben, Nyomtattatot Rheda Peter által, M.DC.XXI. Esztendőben. 8r. RMK I. 512; RMNy 1237

213

- A *Maroti György Aritmetikája. vagy Számvetésnek Mestersége Nyom. Debr. 1743 12 Részben*
- B *Marothi György Debr. Professor irt egy Arithmetica illy Titulussal. Számvetésnek Mestersege: mellyet a közönséges haszonra és az Magyar országban elő fordulható dolgokra alkalmaztatni igyekezett Debr. 1743*
- D **MARÓTHY György**
Arithmetica, ... (12r.) Debretzenben, 1743. Nyomt. Margitai János által. Petrik II. 679.

214

- A *Martonfalvi György Tanító s Tzafolo Theologiája Nyom. Debretz 1679. 12 Részben*
- B *Martonfalvi György Sz. I. M. Dr, Debretzeni Professor irt, 1 Tanító és Tzafolo Teologiat, mellyet Amésius és Vendelinus Szerint adott elő azokért, a kik az igaz Vallást hamar kívánnják megtanulni. Nyomt. Debr. 1679 eszt. 12. R.*
- D **TÓTH György, Mártonfalvi**
Martonfalvi György, Sz. I. M. D. és á Debreczeni collegium Professora Taneto és Czafolo Theologiaja: ... Debreczenben, Nyomtatta Rosnyai Janos, M.DC.LXXIX. 12r. RMK I. 1231

215

- A *2 Keresztyeni Inneplés, vagy mint kellyen meg tartani a Keresztyénektől rendeltetett Innepeket. Vagyon adva a Siklus melle. Lásd hát: Debretzeni Ember Pál.*
- B *2 Keresztyeni Inneplést, vagy mint keljen megtartani a keresztyénektől rendeltetett Innepeket. Egy Predikatio 4. Reszben*

D **EMBER Pál**, Debreczeni; **TÓTH György**, Mártonfalvi
Innapi Ajandekokkal az Isten Satorba fel-vitetett Szent Siklus, ...
Tóldalékul adattatik ... a Keresztyéni inneplésről való Tanítása. Kolos-
váratt, Nyomtattatott M. Tótfalusi Kis Miklós által. 1700. Eszt. 4r.
RMK I. 1556

216

B *3 Szent Historia, mellyben a Biblia rendi Szerint adatnak elő az abban
lévő Historiák, halála után adatott ki. Debr. 8 Reszben*

D **TÓTH György**, Mártonfalvi
Nagy Mártonfalvi Györgynek, Sz. I. M. D. és a' Debreczeni Collegium-
nak néhai Professorának. Szent Historiaja. Debreczenben, Nyomtatta
Rosnyai Janos, M.DC.LXXXI. 12r. RMK I. 1256

217

A *3 Szent Atyák öröme, mellyben mutogatik a Kristus igaz Istensege a Sz.
Mariától való Születése előtt is Nyom. Fejérv. 1640 Esz. 4 Reszben*

B *Medjesi Pál, Rakotzi György Fejedelem Papja irta: 1 Szent Atyák örömét,
mellyben mutogatatik a Kristus igaz Istensege, a szűz Máriától való
születése előtt is Nyomt Fejerv. 1640 4. R.*

D **MEDGYESI Pál**
Sz. Atyák Öröme. ... Albae-Juliae, Typis Cels. Principis, An. 1640. 4r.
RMK I. 701

218

A *2 Dialogus Politico Ecclesiasticus, vagy a Presbiteriumnak fel állításáról
Nyom. Bartfán 1650 4. Részben*

B *2 Dialogus Politico-Ecclesiasticus-t, mellyben mutogatatik a Presbyterium,
annak haszna, felállitásának modja Bartfan 1650. 4. R.*

D **MEDGYESI Pál**
Dialogvs Politico-Ecclesiasticus. Az az: Két Keresztyén Embereknek
Egymással-való beszélgetések: ... Bartfan, Nyomtattatott 1650 Esztend.
(ny. n.) 4r. RMK I. 831

219

A *4 Praxis Pietatis Kegyesség gyakorlasarol valo irás, mellyet Angliai nyelv-
ből fordított Nyom. Kolosv. 1677 8 Részben.*

- B *3 Praxis Pietatis-t, az az: A keresztyén embert Isten tetszése szerint való járásra igazgato Kegyesség gyakorlása, mellyet irt volt Angliai nyelven Bailius Lajos, abból vagyon fordítva, Tudománnyal s a Szükség Szerint való imádságokkal tellyes, Ezért Sokszor nyomtattak ki. Kolosvart is 1677. 8. R.*
- D BAYLE, Louis; MEDGYESI Pál, trad.
Praxis Pietatis. ... Colosvaratt. Nyomtat. Veres-egyhazi Mihály által. M.DC.LXXVII. 8r. RMK I. 1215

220

- A *5 Egő Szövetnek: a Sz. Iras Isteni méltóságáról Nyom 1645. 8 R.*
- B *4 Egő szövetneket, a sz. Irás Isteni Méltóságáról. Nyomt. 1648(!) 8. R.*
- D MEDGYESI Pál
Egő Szövetnek, ... Nyomtatattot 1645. Esztend. (H. n., ny. n.) 12r.
RMK I. 774

221

- B *5 Doce nos orare, imó(!) et Praedicare. Mellyben a könyörgésnek és Predikálásnak Mestersége adatik elő. Bartfan 1650. 4. R.*
- D MEDGYESI Pál
Doce nos orare, quin et praedicare etc. ... Bartfan, Nyomtatattott 1650. Esztendőben (ny. n.) 4r. RMK I. 832

222

- A *6 Het napi beszélgetes együtt Angliai nyelvből fordítatott nyom. Debr. 12. R.*
- B *6 Hét napi együtt beszélgetést, Angliai Nyelvből fordította Magyarra Nyomt. Debr. 12. R.*
- D COWPER, William; MEDGYESI Pál, trad.
Het napoki edgyüt beszélgetesek ... Debrecenben, Nyomtatta Fodorik Menyhard. 12r. RMK I. 668
COWPER, William; MEDGYESI Pál, trad.
Hét napi együtt beszélgetes. Debreczen. 1661. 12r. RMK I. 972

223

- A *Mediesi Pal Lelki Abecéje a Kristus oskolájában állatando Tsetsemök Számokra Nyom. 1684 Keresden. 8. Részben*

B* 7 *Lelki A,B,Ce-t, a Kristus oskolájában az alló rendben be allatando Tsetsemőknek közönségesen, nevezetesen a M(éltósá)g(o)s Lorándfi Susanna aprob tseledjinek hasznokra. Nyomt. Keresden 1684. 8 R. Angliai Nyelvből vagy fordítva.*

D MEDGYESI Pál, trad.

Lelki A Be Ce. A' Christus Oskolájában az alsó Rendben bé-állatandó Csecsemőknek Közönségesen, ... Es most újjonnan ki-nyomtatott. Keresden, Székési Mihály által. Anno M.DC.LXXXIV. 8r. RMK I. 1319

224

A *Meizner Boldisár Catholicus Valasz, az Esavitak eretnek kérdésekre: Hol volt Lutherus előtt az igaz Vallas. Nyom. 1690. 12 Részben. - Ehez van köve Hunnius Miklós és Májer János.*

B *Meisner Boldisár, Vittebergai Professor Katolikus Válaszsa az Esaviták eretnek Kérdésére. Hol volt Lutherus előtt az igaz Vallás? a Papisták között szorongatásban lévő igaz Evangelikus Keresztyének hasznokra adott világ eleibe 1627. eszt. 12. R.*

D MEISNER, Balthasar; A. C., trad.

Catholicus Valasz az Esaviták Eretnek kérdésére: ... Németből fordítván nyomtatásban ki adott A. C. 1690. (H. n., ny. n.) 12r. RMK I. 1397

A megjelenés helyére és idejére vonatkozóan lásd a 135. tételhez írott jegyzetünket.

225

B *Melius Péter Debretzeni Pap és Püspök Munkái: 1 A Romaiakhoz írott Levélnek Magyarázata Predikatioikba foglalva. Nyom. Debr. 1563. 4 R.*

D JUHÁSZ Péter, Melius

Magyar Predikatio, ... Döbröcömbe, M.D.LXIII. 4r.

Colophon: Döbrötzömbe. Nyomtatott Töröc Mihál által Anno. M.D.LXIII. RMK I. 53; RMNy 194

226

B *2 Samuel és Királyok Könyvei, mellyeket Magyarázattal s szep intesekkel ki adott Debretzenben 1565 Foliantban*

D JUHÁSZ Péter, Melius

Az ket Samvel könyueinek, es az ket Kirali könyveknek az Sido nielvnék igazsagabol, ... Debreczenbe Raphael Hoffhalter nyomtatta. M.D.LXV. 2r. RMK I. 55; RMNy 205

227

- A *Melius Péter Sz. Janos menyei Jelenésének magyarázattya Predikatziookban Nyom. Várad 1568. 4. R.*
- B *3 A szent János Jelenésének igaz és irás Szerint való Magyarázása Nyomt Váradon 1568 4. R.*
- D JUHÁSZ Péter, Melius
Az Szent Ianosnac tött ielenesnek igaz az iras szerint valo magyazata prédikatioc szerint, ... Varadon. (Hoffhalter, Raphael) Anno M.D.LXVIII. 4r. RMK I. 69; RMNy 259

228

- A *2 Válogatott Predikatziook Innepekre Nyom Debr 1563. Eszt. 4 R.*
- B* *4 Innepekre válogatott Predikatziook: ehez vagyon ragasztva az Agenda is Nyomt Debr. 1563. 4. R.*
- D JUHÁSZ Péter, Melius
Valogatot praedikatioc a prophetac es apostoloc irassabol, ... Döbrötzömbö. Nyomatot Töröc Mihál által. Anno. M.DLXIII. 4r. RMK I. 54; RMNy 196

229

- A *3 Igaz Keresztyenségnek rövid fundamentoma Deb. 1569 4 R.*
- D JUHÁSZ Péter, Melius
Az igaz keresztyenségnek rövid Fundamentoma. Nyomtattatott Debreczenben. 1569. (Komlós) 4r. RMK I. 72; RMNy 266

230

- A *Melotai Nyilas István Fejérv. Pap 1 Sz. Háromság Tükőre, mellyben az Enyedi György Sz. Háromság ellenvalo írása meghamisítatik. Nyom. Debretz. 1622. 4 R*
- B *Melotai Nyilas István Gyula Fejérvári Pap Munkai 1 Speculum Trinitatis. sz. Háromság egy bizony örök Istennek a Bibliában, sidók írásiban Kontziliomokban mint valami atzél Tükőrben való meg mutogatatása, mellyben az Enyedi sz. Haromság ellen irt Kőnyve meghamisítatik Nyomt Debretzenben 1622 eszt. 4. R.*
- D NYILAS István, Milotai
Speculum Trinitatis, Az az: Szent Haromság egy bizony örök Istennek az Bibliában az Sido Bölcsenek es az Patereknek Tanu-bizony-sag-

tetelekben, ... Debreczenben Nyomtatta Rheda Peter, M DC XXII. Esztendőben. 4r. RMK I. 521; RMNy 1262

231

- A *2 Agenda vagy a Sakramentumokrol, s azok ki Szolgáltatásoknak modjokrol Debr. 1634 8 R*
- B *2 Agenda, mellyben az Anyaszentegyházban való szolgálatbeli Tselekedetek elő adatnak bőven és a Sakramentomokrol való értelem. Debr. 1634 8. R.*
- D NYILAS István, Milotai
Agenda az az: Anyaszentegyházbeli szolgálat szerint való cselekedet. ... Mostan penig uyjobban nyomtatta maga költsegevel Fodorik Menyhart. Debreczenben, M.DC.XXXIV. 8r. RMK I. 633; RMNy 1576

232

- A *3 Agenda a Sakramentomok ki Szolgáltatásokrol rövidebben. Nyom Kolos. 1733 8 R*
- B *3 Agenda, a feljeb meg irt könyvnek rövid Summaja az Sakramentomok ki Szolgáltatásoknak és az Hazasságbeli Esketésnek, Modjáról, a melly Sokszor kinyomtatott. 8. R.*
- D NYILAS István, Milotai
Agenda, az az: Az anyaszentegyházbeli szolgálat szerént való tselekedet. ... (12r.) Kolosváratt, 1733. Szathmári Pap Sándor. Petrik II. 712.

233

- A *4 Irtovány. 4. Rész.*
- B *4 Mennyei Tudományrol való Irtovány, a mellyben az igaz Tudomány meg erősítetik, az emberi Talalmanyok ki gyokereztetnek Debr. 1617. 4 Reszben*
- D NYILAS István, Milotai
Az menyei tudomány szerint való Irtovány, ... Debreczenben Nyomtatta Lipsiai Pal, 1617. 4r. RMK I. 474; RMNy 1132

234

- A *Miskoltzi Gáspár Angliai Independentismus vagy az Ekklesiai Fenyítékben és a külső Isteni tiszteletben a Reformatusoktol különböző fejetlen Szabadság Nyom Ultraj 1654. 12 Részben.*

- B *Miskoltzi Gáspár Banyai Pap, az utan Udvarhelyi Esperest, irt volt Belgiomban laktában illy könyvetskét: Angliai Independentismus. avagy az Ekklesiai fenyitekben és a külső Isteni tiszteletre tartozó Rendtartásokban minden Reformata Ekklesiaktól különöző fejetlen Lábság Nyom. Ultraj. 1654 eszt. 8. R.*
- D CSULYAK Gáspár, Miskolci
Angliai Independentismus ... Ultrajectumban Nyomtattott Vásberg János által. M.DC.LIV. Esztendőben. 12r. RMK I. 893

235

- B *Magyarra fordította az Franzius élő állatokrol irt Historiáját, melly nyomt. Lótsén 1702 eszt. 8. R.*
- D FRANTIUS, Wolphgangus; CSULYAK Gáspár, Miskolci, trad.
Egy jeles Vad-Kert ... Lótsén, Nyomtattott 1702. Esztendőben. (ny. n.) 8r. RMK I. 1658

236

- A *Miskoltzi Ferentz Chirurgicali Uti Társ mellyben az Anatomia, Sebkötés és vágás s. a. t. tanitatnak. Nyom. Györben. 1742 8. Reszben.*
- B *Miskoltzi Ferentz Györi Chirurgus, irt egy Konyvet illy Titulussal: Manuale Chirurgicum. Chirurgicali Uti Társ, mellyben az egész Anatomia, Egi Jegyeknek ereje: a Tagokon történhető nyavalyák, a seb kötés, és vágás etc által való orvosoltatása. Flastrom, Unguentumok készitetések. Kérdésekben és Feleletekben elő adatik. Nyomt. Györben 1742 eszt 8. R.*
- D MISKOLTZI Ferenc
Manuale chirurgicum ... (8r.) Györ, 1742. Ny. Streibig János Gergely. Petrik II. 756.

237

- A *Menyei Igasság Tüzes Oszlopa.*
- B *Mikolai Hegedűs János Magyarra fordított és ki adott illy titulussal valo könyvetskét: 1 Tüzes oszlopa az Igasságnak*
- D HEGEDŰS János, Mikolai
Az mennyei igasságnak tüzes oszlopa, ... Vásberg Iános által. Nyomtattott Ultrajectomban, a Tavaszi Második howban, 1648 esztendőben. 12r. RMK I. 812

238

A *Mikolai Hegedűs Iános Istenes Tselédeknek lelki Prebendájok.*

B *2 Lelki Prebenda*

D HEGEDŰS János, Mikolai

Az Istenes Tselédeknek lelki Prebendájok ... Vásberg Iános által Nyomtatott, Ultrajectomban, a' Nyári első howban, 1648 esztendőben. 12r. RMK I. 814

239

A *Ismet Szentek Napi Száma.*

B *3 Szentek napi száma*

D HEGEDŰS János, Mikolai

Szentek Napi-Száma, ... Nyomtatott Vásberg Iános által. Trajectomban, Pünköst hetiben, 1648 esztendőben. 12r. RMK I. 815

240

A *Biblia tanui. Nyom. Trajek. 1648. Eszt. 8 Részben.*

B *4 Biblia Tanui Nyomt. Trajekt. 1648 eszt. 8. R.*

D HEGEDŰS János, Mikolai

Biblia Tanui Kiket a' Biblia állatott elő, a' mennyei tudomány tökelletsége mellett, ... Vásberg Iános által Nyomtatott Trajectomban, Böjt-elő Howban, 1648. 12r. RMK I. 813

241

B* *Mihalykó János Eperjesi Magyar Pap Nemetből Magyarra fordította Pollio Lukáts Predikázioit az Isten fiainak örök életekről Nyomt Bartfán 1612 eszt. 8. R.*

D POLLIO, Lucas; MIHÁLYKÓ János, trad.

Hét Praedicatio, az Isten fiainak örök életekről, Elsőben Barazlóban Német nyelven Pollio Lukacz által praedicaltatot. ... Bartphan Nyomtatot Klöz Jacab által, 1612. Eztendőben. 8r. RMK I. 432

242

A *Mihalko Ianos. Eperjesi Pap az örök életnek Szép nyári idejéről való Könyvetske Nyom 1603 8. R.*

B* *2 Záderus Jakabnak könyvét illy Titulussal: Az örök életnek szép és gyönyörűséges nyári idejéről való Könyvetske Nyomt Bartfan 1603. 8. R.*

- D ZADERUS, Jacobus; MIHÁLYKÓ János, trad.
Az örök Eletnek szep es gyönyörűseges nyari üdeiröl valo könyueczke,
... Bartphan Nyomtatta Iacobus Klöss. 1603. Esztendöben 12r. RMK
I. 381; RMNy 894

243

- B* *Molnár Albert sok országokban s Akademiákon tanult bujdosó Magyar, Magyar Munkái: 1 Lexikon Latino Graeco Hungaricum, et Dictionarium Hungarico Latinum. Norimb. 1644. 4. R.*

- D MOLNÁR Albert, Szenci
Lexicon Latino-Graeco Ungaricum. ... Anno M.DCXXI. Heidelbergae.
Typis Viduae Joh. Georgii Geyderi Acad. Typogr. 8r. - Dictionarium Ungarico-Latinum. - Syllecta Scholastica. RMK I. 513; RMNy 1239

244

- B* *2 Deák és Magyar nyelveken irt egy Grammatikat, mellyet nyomtattak Hannoviaban 1610. 8. R.*

- D MOLNÁR Albert, Szenci
Novae Grammaticae Ungaricae succincta methodo comprehensae, ...
Hanoviae, Typis Thomae Villeriani: impensis vero Conradi Biermanni
et consort. MDCX. 8r. RMK I. 422; RMNy 995

245

- B* *3 Egy Könyörgéses Könyvetskét is adott ki, mellyben a Kalvinustól írott Könyörgések találtnak Nyomt. Hannoviaban 1621. 8. R.*

- D MOLNÁR Albert, Szenci
Imadsagos Könyveczke, ... Nyomtattac Haydelbergában, Aubrius
Daniel es David atyafiaknac, és Schleichius Kelemennec kölczégével
M.DC.XXI. 8r. RMK I. 514; RMNy 1238

246

- A *Skultetus Postillái. Molnár Albert fordította. Nyomt Oppenheimben 1617. 4. Részben*

- B *4 Postilla Scultetica. - Az Vasárnapokra és fő Innepekre rendeltetett Evangyeliomi Textusoknak Magyarázatja Nyom. Oppenheimben 1647 esztend. 4. R.*

- D SCULTETUS, Abraham; MOLNÁR Albert, Szenci, trad.
Postilla Scultetica: ... 1617. Oppenheimiumban nyomtatta Basileai
Galler Hieronymus maga költségével. 4r. RMK I. 475; RMNy 1144

247

- B *5 A soltárokat versekbe Szedte, Frantzia Notákra szabta s ki nyomt.
Hann. 1612. 12 R.*
D BIBLIA; MOLNÁR Albert, Szenci, trad.
Szent Davidnac Soltari ... Oppenheimiumban Nyomtattatott Galler
Hieronymus által, MDC XII. 8r. RMK I. 435; RMNy 1037

248

- B *6 A Biblia Fordítását megvisgalta, ki nyomtatatta. Hannov. 1608 eszt.*
D BIBLIA; MOLNÁR Albert, Szenci, trad.
Szent Biblia ... Hanoviában Nyomtattatott Halbejus Janos által, Levi-
nus Hulszius örökösinek költségével. MDCVIII. esztendőben. 4r.
RMK I. 411; RMNy 971

249

- B *Oppenheimben 1612 eszt. 4 R.*
D BIBLIA; MOLNÁR Albert, Szenci, trad.
Szent Biblia ... Oppenheimiumban Nyomtattatott Galler Hieronymus
által, Levinus Hulszius Özvegyének költségével. M.DC.XII. 8r. RMK
I. 434; RMNy 1037

250

- A *2 Summum bonum Nyom. Kolosv. 1701. 8 Reszben*
B *7 A leg főb Jórol, a mellyre a Világ vagyodik Discursus a Bibliai és Világi
sok Historiákbol. Nyomt Kolosv 1701. 8 R*
D ZIEGLER, Georg; MOLNÁR Albert, Szenci, trad.
Discursvs de Summo Bono ... Kolosváratt, M. Tótfalusi K. Miklós.
1701. Esztendőben. 8r. RMK I. 1628

251

- A *Molnar Albert Hejdelbergában a Jubileusra iratott collecaja. Nyom
Oppenheimben. 1618 4 R.*
B *8 Jubileus esztendő - az Hejdelbergában veghezvitt Jubileust Magyarra
fordította Oppenheimben 1618 eszt 4. R.*

- D SCULTETUS, Abraham; MOLNÁR Albert, Szenci, trad.
Secularis Concio Euangelica: az az, Jubileus esztendei praedikatzo: ...
Oppenheimeri Typis et arte Hieronymi Galleri Basileens. 1618. 4r.
RMK I. 482; RMNy 1166

252

- B *9 Kalvinus János Institutioját Magyarul ki bocsátotta. Nyom 1624. 4. R.*
D CALVINUS, Johannes; MOLNÁR Albert, Szenczi, trad.
A Keresztyeni Religiora es igaz hitre valo tanitas. ... Nyomtattac Hano-
viaban. Aubrius Daniel s' David, és Sleikius Kelemen Költsegeckel.
M.DC.XXIV. 4r. RMK I. 540; RMNy 1308
Lásd a 151. tételt.

253

- B *Monoszloi András irt egy Könyvet a szentek segítségül valo Hivásáról,
melly Nyomt. N. szomb. 1589 4. R.*
D MONOSZLÓI András
De Invocatione, et Veneratione Sanctorum. ... Nagyszombatba nyomtat-
tatot Anno M.D.LXXXIX. (Typ. capituli) 4r. RMK I. 229; RMNy 633

254

- A *Müller Lelki nyugasztalo oraji magyarra fordította Szentzi Fekete István
12 Részben*
B *Müller Henrik Rostoki Pap es Professor irt illy Titulussal Lelki nyugasz-
talo orák, vagy három pár Elmélkedések: mellyeket Magyarra fordított
Szentzi Fekete István Kőszegi Pap. Nyomt. Lőtsén. 12 R.*
D MÜLLER, Heinrich; FEKETE István, Szenci, trad.
Lelki nyugasztalo orak ... Lőtsen Brewer Samuel által. 12r. RMK I.
1601

255

- A *Melianus Gnatereth Igazság Paissa, mellyel a Kristussal szerzetett
sakramentumi sz. Vatsora felől való Tudományt erősíti Nyomt. Miáburg-
ban 1741. eszt. Nyoltzad Részben*
B *Melianus Gnatereth (Helmetzi István) igasság Paissa, mellyel a Kristustól
szerzetett sakramentomi sz. Vatsora felől a Helvetziai Confessioban ki
adatott igaz Tudományt erősíti, és a Bernárd Pal nyilai ellen oltalmazza.
Nyomt. Miaburgumban 1741. eszt. 8. R.*

- D KOMORÓCZI István, Helmecsi
Igasság paissa ... (8r.) Miaburgban, 1741. Nyomt Uranius Nathaniel
által. (Utrecht, Reers) Petrik II. 98.; ECSEDY 1996. 56.
Lásd a 432. tételt.

256

- A *Nadányi Janos Kerti dolgok leirása fordítatott Mizald Antal munkájából
Nyom Kolosv 1669 4 R.*
- B *Nadányi János Uri nemzetből való Enyedi Professor. Magyarra fordította
az Mizáld Antal M. Dr Könyvét: melly vagyon a kerteknek Gondviselésé-
ről, fűvekről, gyümölcsökről etc azoknak orvosi hasznokrol Nyomt Kolosv.
1669. 4. R.*
- D NADÁNYI János
Kerti dolgoknak le-írása. ... Colosvarat, Nyomtattatott Veres-Egyhazi
Szentyel Mihaly által (Nagyszeben, Szenci Kertész Ábrahám) 1669
Eszteud. 4r. RMK I. 1087; ECSEDY 1996. 18.

257

- A *Nadudvari Peter Predikatzioi a Keresztyeni hitnek Ágazatirol. Nyom.
Kolosv. 1741. 4 R.*
- B *Nadudvari Péter Keresztyen Hitnek Agazatirol valo Predikatzioi, mellyben
az igaz Reformata Vallás fundamentomoson adatik elő. Nyomt. Kolosv.
1741. eszt. 4 R.*
- D NÁDUDVARI Péter
Néhai tiszt. tudós férjfiunak, N. P. uramnak ... nyolczvan-négy predi-
katzioi, ... Szathmári Pap Sigmond. (4r.) Kolosváratt, 1741. Nyomt.
Szathmári Pap Sándor által. Petrik II. 820.

258

- A *Nadudvari Peter Idvesség uta kéz irasban melly az után ki nyomtattatott
4. Részben*
- D MANUSCRIPTUM; NÁDUDVARI Péter

259

- A *Nagyari Benedek Igaz vallásu keresztyén vagy az igaz Hitről, annak
szerző okárol tulajdonságirol valo irás. Nyom. Váradon 1651. 8. R.*
- B *Nagy Ari Benedek. Boros jenői pap. irt illy Titulussal Igaz vallásu Ke-
resztyén, vagy, az igaz Hitről, annak szerző okáról, tulajdonságirol való
írás Nyomt. Várad. 1651. 8. R.*

D NAGYARI Benedek
Orthodoxus Christianus, Az az: Igaz Vallásu Keresztyen, ... Varadon,
Nyomtattatot, L. D. B. J. egygyik Patronus költségével. 1651. eszten-
dőben. 8r. RMK I. 855

260

B* *Nánási Gábor Lelki tudakozása, mellyben a kegyes Lélek, megtanulhatja az Isten örökkévaló Dekretomának bizonyos jeleit* Nyomt. Kolosv. 1675 8. R.

D VAS Gábor, Nánási
Lelki Tudakozas. ... Colosvaratt. Veres-egyhazi Szentyel Mihaly által. 1675. 12r. RMK I. 1178

261

A *Nanasi Istvan Szü Titka vagy az emberi Sziv tulajdonsagainak ki nyilatkozása* Ny. Kolosv. 1670 4 R.

B *Nánási István Nagy Bányai Pap irt illy nevezet alatt. Szü Titka: azaz Az ember szivének természet Szerint való romlottságából és annak követéséből származott ezer tsalárdságinak ki nyilatkoztatása és orvoslása* Nyomt. Kolosv. 1670. 4 R.

D LOVÁSZ István, Nánási
Szü Titka. ... Colosvarat. Ki-nyomtattatott Nagy-Bánya Nemes Királyi Városának költségével. Veres-egyházi Szentyel Mihaly által. 1670. esztendőben. 4r. RMK I. 1103

262

A *Nemeti Mihaly Kolosvari Pap 1 Dominikakra rendeltetett Evangyeliomok Szerint való Predikáztioi.* Nyom Kolosv. 1675 4 R.

B *Nemeti Mihály Kolosvári Pap Magyar Munkái: I. Dominikakra rendeltetett Evangeliomok szerint való Predikáztioi* Nyom. Kol. 1675. 4. R.

D SZATMÁRNÉMETHI Mihály
A Négy Evangelisták szerint való Dominica, ... Kolosváratt, Nyomtattott Veres-egyházi Mihály által 1675. 4r. RMK I. 1179

263

A *2 Dominikalis Predikáztioik Toldalékja* Nyom. Kolosv. 1686 8 R

B *2 Dominicalis Predikatziok Toldalekja,* Nyom. Kolosv. 1686. 8 R.

- D SZATMÁRNÉMETHI Mihály
Dominicalis Praedikaciok, Toldalikia. ... Kolosvaratt Nyomtattatot Nemethi Mihaly által, 1686. 8r. RMK I. 1353

A könyvet Ráday Gedeon küldte Bethlen Katának 1755-ben.
Lásd erről Bod Rádayhoz írott levelét (KISS 1882.)

264

- A *3 Az örökké való egy Isteni állatban lévő három Szemellyeknek mutató tüköre. Nyom. Kolos 1673. 12 R.*
B *3 Az örökkevaló egy Isteni állatban lévő három szemellyeknek mutató Tüköre Kol 1673. 12. R.*
D SZATMÁRNÉMETHI Mihály
Az örökke való Egy Isteni állatban lévő Három Személyeknek Mutató Tüköre ... Kolosvaratt, Nyomtatta V. Szentyel Mihaly 1673. esztendőben 12r. RMK I. 1150

265

- A *4 Halotti Centuria. vagy Száz Halotti Prédikatzioik Ny. Kolos. 1686. 8 R.*
B *4 Halotti Centuria. Vagy szaz Halotti Prédikatzioik Nyomt. Kolosv. 1686. 8. R.*
D SZATMÁRNÉMETHI Mihály
Halotti Centuria, ... Kolosvaratt. Nyomtattatott, 1683-dik Eszt. (ny. n.) 8r. RMK I. 1301

266

- A *5 Mennyei Tárház Kultsa. Imádságos Könyv Nyom. Debr. 1741 12 R.*
B *5 Mennyei Tárház Koltsa, minden rendbéli emberekenek állapotjokhoz alkalmaztatott imádságok. Sokszor nyomtatattak ki.*
D SZATMÁRNÉMETHI Mihály
Mennyei tárház kulcsa. Debrecen 1741. Városi ny. – 8 Petrik V. 343.

267

- A *6. Sz. David Psalteriuma Vagy a CL Soltárok magyarázattya Nyom. Kolosv. 1679 12 R*
B *6 sz David Psalteriuma v. a száz ötven soltárok Magyarázattja Nyomt Kolosv. 1679 12. R.*
D SZATMÁRNÉMETHI Mihály
Sz. Dávid Psaltériuma: ... Colosv. Veresegyházi Mihály által 1679. 12r. RMK I. 1234

268

B* *7 Reformata Vallásban való Idvesség*

D SZATMÁRNÉMETHI Mihály

Disputatio Theologica De Salute in Ecclesia, ... Lugduni Batavorum, Apud Viduam et Haeredes Johannis Elsevirii, Academ. Typograph. MDCLXVI. 4r. RMK III. 2347

269

B *8 Igasság Proba Kőve 12. R.*

D SZATMÁRNÉMETHI Mihály

Igasság próbaköve. (Sárospatak, 1669. (ny. n.)) RMK I. 1094

SZATMÁRNÉMETHI Mihály

Igasság próbaköve. Kolozsvár. 1672. (ny. n.) 8r. RMK I. 1131

270

B* *9 Igasság Proba Kővének nyert Pere*

D SZATMÁRNÉMETHI Mihály

Igasság Próba kövének Nyert Peri. ... Nyomtattatott M.DC.LXIX. (H. n., ny. n.) 12r. RMK I. 1095

SZATMÁRNÉMETHI Mihály

Igasság próbakövének nyert pere. Kolosvár. (ny. n.) 1672. 12r. RMK I. 1132

271

B* *10 Predikatori erősség.*

D SZATMÁRNÉMETHI Mihály

Disputatio Theologica De Fide et Religionae Ecclesie Apostolico-Romane, et Romano-Pontificiae: ... Ultrajecti, ex Officina Meinardi a Dreunen, Academiae Typographi Ordinarii, Anno MDCLXVI. 4r. RMK III. 2370

272

B *11 Catechetica Dominica. Palatina Katékesis rendi Szerint való Predikatzioik.*

D SZATMÁRNÉMETHI Mihály

Dominica Catechetica. ... Claudiopoli. Apud Michaelem Szentyel Veresegyhazi, Anno M.DC.LXXVII. 8r. RMK II. 1402

273

BK *Kez írásban maradtak ezek a Munkái mellyekről emlékezik hogy elkészítette. 1 Az Apostoli Tselekedetekre és a sz Pál minden Leveleire a sidoktól megvalva rövid Magyarázat.*

D MANUSCRIPTUM; SZATMÁRNÉMETHI Mihály

274

BK *2 Het Miscellanea Centuria*

D MANUSCRIPTUM; SZATMÁRNÉMETHI Mihály

275

BK *3 Egy Innepi Centuria*

D MANUSCRIPTUM; SZATMÁRNÉMETHI Mihály

276

BK *4 Profetai és Apostoli Reformata Vallást oltalmazó Paisotska.*

D MANUSCRIPTUM; SZATMÁRNÉMETHI Mihály

277

BK *5 Jesus Kristus örök Istenségéről kiválkepen való Predikatiók.*

D MANUSCRIPTUM; SZATMÁRNÉMETHI Mihály

278

BK *6 A Jesus Kristus örök Istenségét tagadó Enyedi Könyvének Predikatiokban való megtzáfoltatása.*

D MANUSCRIPTUM; SZATMÁRNÉMETHI Mihály

279

BK *7 Evangyeliomi igasság sajtoja, mellyben egy Sodoma hegyén termett szőlő Gerezd meg sajtoltatott.*

D MANUSCRIPTUM; SZATMÁRNÉMETHI Mihály

280

BK *8 Magyar Catechetica.*

D MANUSCRIPTUM; SZATMÁRNÉMETHI Mihály

281

BK *9 Nabugodnozor nagy álló Kése.*

D MANUSCRIPTUM; SZATMÁRNÉMETHI Mihály

282

A *Nemes ember Nemes aszszony. Nyomt. Nszombatban. 1748. 4. R.*

D DORELL, Joseph

Istenes jóságra és szerentsés bódog életre oktatótt nemes ember. (4r.) Nagyszombatban, 1748. Az académiái betűkkel. Petrik I. 561.

DORELL Joseph; FALUDI Ferenc, trad.

Istenes jóságra és szerentsés boldog életre oktatótt nemes aszszony, utóbb pedig: a hadi és udvari embereket néző közbeszédek. (Fordította Faludi Ferencz) (4r.) Nagyszombatban, 1748. Az académiái betűkkel. Petrik I. 561.

283

A *Neuman Gáspár minden Imádságok velejek Nyom. Posonban 1737. 8. R.*

B *Neuman Gáspár Boroszlói Pap irt volt egy kis könyvetskét, melly Magyarra fordítatván nevezetett Minden Imadságok velejének. Nyomt. Posonban. 1737 8 R.*

D NEUMANN Gáspár

Minden imádságoknak velejek. (8r.) Posonban, 1737. Royer Pál özv. bet. Petrik II. 873.

284

A *Nogradi Mátyás Idvesség kapuja vagy az LI Soltarra irott Predikátiok Nyom. Kolosv. 1672 4 R.*

B *Nogradi Mátyás Bajomi Pap és Püspök Angliai Nyelvből fordította az 51 Soltar Magyarázatját, mellyet nevezet Idvesség Kapujának Nyomt. Kolosv. 1672 4 Reszben.*

D NÓGRÁDI Mátyás, Bajomi

Idvösség Kapuja, Söt, A' meny-oroszag csalhatatlan uta,... Colosvarat, Nyomtattott Veres-egyhazi Szentyel Mihaly által. M.D.C.LXXII. 4r. RMK I. 1133

285

B *Nagy tűz kis szikrája Lojola szent Ignatz Exercitiuma Nyomt. Betsben 12. R.*

D ELFEN Miklós

Nagy Tűz kis szikrája. Loyola Szent Ignázt Exercitiuma. ... Nyomtattott Bécsben, az Felsőleges Rom. Csasz. Könyv Nyomtatója Cosmerovius Mathénak Susanna Christina özvegye bötüivel. (É. n.) 12r. RMK I. 1575

286

A *Oktató Tanáts adás a sz. Irás olvasására. Nyomt. Debretz. 1751. 8 R.*

D OKTATÓ TANÁCS

A szent irásnak épületére és idvességés olvasására oktató tanáts-adás. (12r.) Debretzenben, 1751. (ny. n.) Petrik IV. 93

287

AK *Orvossagos 's egyszersmind Konfectekről irott könyv. 4. Reszben Kéz-írás.*

D MANUSCRIPTUM

288

A *Más ugyan orvossagos könyv. 4. Reszben kézírás.*

D MANUSCRIPTUM

289

A *Ismét más olyan Veres Tábláju 4. Részben*

D Nem sikerült azonosítani.

290

A *Ostervald Romlottság Kutfejeről valo elmélkedései, magyarra fordítatott s nyomtattatott Debretz. 1745. Eszt. 8 R.*

B *Ostervald Friderik János Helvetiában Neokomi Pap irt egy könyvet, melyet nevezett, A Keresztyének között uralkodó Romlottság Kutfejének: melyet Magyarra forditattak és kinyomtattak Debr. 1745. 8 R.*

D OSTERWALD, Friedrich Johannes

A keresztyének között ez idő szerént uralkodó romlottságnak kutfejeiről való elmélkedések (8r.) Debreczenben, 1745. Nyomt. Margitai Iános. Petrik II. 953.

291

- B *2 Szent Historiának rövid summája, melyet Magyarra fordított Marothi György Debr. 1735. 12. R.*
D Nem sikerült azonosítani.

292

- A *2 Sz. Historiák rövid Summája. fordította Maroti György. Nyom. Debretz 1745 12 R.*
Szent Iras Historiaja Summája 12 R. Lásd fellebb. Osterváld.
D OSTERWALD, Friedrich Johannes; MARÓTHY György, trad. Debrecen 1745., Városi ny. Petrik V. 368.

293

- A *4 Kereszt alatt nyögő magyar Izraelnek hálado és könyörgő Imadsági. Kolosv. 1682 12 R*
B *Otrokotsi Foris Ferentz. vagynak Munkai Magyarul ezek: 1 Kereszt alatt nyögő Magyar Izraelnek hálaadó és könyörgő Imádsági. Nyom. Kol. 1682. 12 R.*
D FÓRIS Ferenc, Otrokócsi
Kereszt alatt nyögő Magyar Izraelnek Hálá-adó és Könyörgő Imadsagi. ... Kolosvarat, 1682. (ny. n.) 12r. RMK I. 1286

294

- A *2 Idvesseges beszélgetések, vagy némelly valogatott Sz. Irásbeli helyekre valo Predikatziok Nyom. Kolosv. 1683 8 R.*
B *2 Idvességés beszélgetések némelly valogatott Sz. Irásbeli helyekről, Predikatziok. Nyom. Kol. 1683. 8. R.*
D FÓRIS Ferenc, Otrokócsi
Idvesseges Beszélegetések, ... Kolosváratt, Nyomtattott, Veres-egyházi Szentyel Mihály által. 1683-dik Esztendőben. 8r. RMK I. 1300

295

- B *3 A tevelygő Juhrol valo Predikátzio, midőn által állott a Katolikusokhoz. 1694 29 Augusti.*
D FÓRIS Ferenc, Otrokócsi
A tévelygő juhról való Praedikátzio. N. Szombat. (ny. n.) 1694. RMK I. 1465

296

- A *5 A Jo lelki esméretnek maga mentő tanubizonyysága Kassán 1694. 12 R.*
B *4 A jó lelki esmeretnek, maga mentő tanubizonyysága, a mellyel maga tselekedeteit mentegeti. Nyomt. Kassán 1694. 12 R.*
D FÓRIS Ferenc, Otrokócsi
A Jó lelki isméretnek maga mentő tanubizonyysága. Kassán 1694. (ny. n.) 8r. RMK I. 1453

297

- A *Otrokotsi Foris Ferentz 1 Istennel járóknak tökéletessége 12 R.*
B *5 Az Istennel járóknak tökéletessége, mellyet egybe szedegetet a régi Atyák írásokból Nyomtat. 1699 12 R.*
D FÓRIS Ferenc, Otrokócsi
Isten előtt járóknak tökéletessége, ... Nyomtatott Nagy Szombatban, az Académiai bötükkal Hörmann János által, 1699, Esztendőben. 12r. RMK I. 1547

298

- A *3 Roma Sz. Város mellyben a XLVIII Soltart magyarázza Romára Nagy Szombat. 1698. 8 R.*
B *6 Roma Istennek sz Várossa. Vagy olly Munkátska, mellyben a XLVIII Soltárt lelki értelem szerint Romára magyarázza, hogy Sion és Jerusalem ábrázolta Romát. Nyomt. N. Szomb. 8. R.*
D FÓRIS Ferenc, Otrokócsi
Róma Istennek Sz. Városa. ... Nyomtatott, Nagy Szombatban, az Academiai Bötükkal, Hörmann János által. 1698. esztendőben. 8r. RMK I. 1535

299

- A *Örvendi Molnár Ferentz Lelki Tárháza. vagy az O es Uj Testamentumi Könyveknek Summája Nyom. Debr. 1666. 8 R*
B *Örvendi Molnár Ferentz, Lelki Tárháza, vagy ó és uj Testamentomi Könyveknek versekbe foglalt summájok. Nyomt Debr. 1666 eszt. 8. R.*
D MOLNÁR Ferencz, Örvendi
Lelki Tar-Haz. ... Debreczenben, Nyomtatta Karancsi György. 1666. 8r. RMK I. 1034

300

- A *Palatina Katekesis*
B *Palatina Katekesis, melyet irt Zakarias Urfinus, 1563 eszt. Magyarra fordított Száraszi Ferentz szazszornális eddig többször nyomtatták ki. 8. R.*
D **URSINUS, Zacharias; SZÁRÁSZI Ferenc, trad.**
A' keresztyéni vallásra rövid kérdésekben és feleletekben tanító Catechesis. ... Amstelodámban, Jánssonius János költségével. M.DC.L. 12r. RMK I. 829

301

- A *Papai Pariz Imre Keskeny uta vagy az emberi elmében való kételkedéseknek le tsendesítése Nyom. Lötsén. 1689 12 R*
B *Papai Pariz Imre, második R. Gy. Fejedelem Papja irt egy könyvetskét Keskeny ut a neve, melyben a Lelki esmeret akadekit kívánnyá elhárítani. Joságára nézve kedves lévén igen sokszor nyomtattatott ki. 8. R.*
D **PÁPAI Imre, Pápai**
Keskeny Ut, ... Lötsen, Nyomtat. Brewer Samuel által. Anno M.DC.LXXXIX. 12r. RMK I. 1377

302

- A *4 Pax Animae Lélek békessége, s elme gyönyörűsége Kolosv. 1680. 8 R.*
B *Papai Pariz Ferentz M. Dr Enyedi Professor Magyarul irta ezeket a Munkáit, s adta ki. 1 Pax Animae. A lélek bekeségeről és elme gyönyörűségről, melyet nagyobb részin a Molineus Peter Frantzia munkájából fordított Nyomt. Kol. 1680 8 R.*
D **MOLINAEUS, Petrus; PÁRIZ Ferenc, Pápai, trad.**
Pax Animae, ... Kolosvaratt. Nyomtat. Veresegyházi Szentyel Mihály által. 1680. 8r. RMK I. 1246

303

- A *5 Pax corporis, avagy az emberi test nyavallyajairol, és azoknak orvoslásiorol. Nyom. Kolosv. 1695. 8. R.*
B *2 Pax Corporis - Az emberi Test nyavalyainak okairol, fészkeiről, orvosoltatásokrol Kol. 1695 8. R.*
D **PÁRIZ Ferenc, Pápai**
Pax corporis. ... Kolosváratt, Nyomt. M. Tótfalusi Kis Miklós által. 1695. Esztendőben. 8r. RMK I. 1474

304

A *Ujjab Editió Nyomt Kolosv. 1747. 8 Részben*

D PÁRIZ Ferenc, Pápai

Pax corporis ... (8r.) Kolosvárott, 1747. Az akad. betűkkel. Petrik III. 44.

305

A *6 Pax Sepulcri. Koporso békesége, avagy idvességes Elmelkedés arrol mint kellessék az embernek Keresztyeni modon elni, és meghalni, Kolos 1698. 12 R.*

B *3 Pax sepulchri. Idvességes és igen szükséges Elmelkedés arrol, miképpen kellessék embernek mind keresztyenül elni, mind idvességesen meghalni Nyomtat. Kolosv. 1698 12 R.*

D PÁRIZ Ferenc, Pápai

Pax Sepulchri ... Kolosvaratt, Nyomt. M. Tótfalusi Miklós által. 1698. Esztendőben. 12r. RMK I. 1526

306

A *2 Pax Aulae. Udvar békesége. vagy B Salamonnak egy néhány Jeles Régulái a Méltóságokra Szabva. Nyom. Kolos. 1696 12 R*

B *4 Pax Aulae. Bölts Salomon egy néhány valogatott Regulai, miképpen kellessék embernek magát a Méltóságban s Meltóságok előtt boltsen viselni. Nyomt. Kolosv. 1696. 12. R.*

D PÁRIZ Ferenc, Pápai

Pax aulae. ... Kolosváratt, Nyomtatt. M-Tótfalusi K. Miklós által. 1696. Esztendőben. 12r. RMK I. 1488

307

A *3 Pax Crucis. Kereszt békesége, vagy Sz. David CL Soltari könyörgésekben foglalva. Kolosv. 1710. 12 R*

B *5 Pax Crucis - Sz. David Királynak és Profetának 150 Soltári, mellyek a sz. Lelek tzélja szerint 150 könyörgésekben ki magyaráztattak Nyomt. Kolosv. 1710. 12 R.*

D PÁRIZ Ferenc, Pápai

Pax Crucis. ... Kolosváratt, Nyomtatta Telegdi Pap Sámuel. 1710. gyászszos Esztendőben. 12r. RMK I. 1775

308

- A *Papai Pariz Ferentz N. Enyedi Professor 1 Deák és magyar Dictionarium Nyom. Lőtsén 1708. 4 R.*
- B *6 Dictionarium Deak és Magyar nyelveken, melly a Tanulok hasznokra alkalmaztatott. Nyomt. Lőtsen 1708 eszt 8. R.*
- D PÁRIZ Ferenc, Pápai
Dictionarium Latino-Hungaricum, ... Leutschoviae Apud Haeredes Samuelis Brewer, Anno MDCCVIII. 8r.
Következik külön czimlappal: Dictionarium Hungarico-Latinum, ... Alberto Molnár Szentziensi Collectum, ... Leutschoviae, Apud Haeredes Samuelis Brewer, Anno MDCCVIII. 8r.
Következik: Johannes Tsétsi ... De recta Hungarice Scribendi et Loquendi ratione. RMK I. 1746

309

- B *7 Romlott fal Fel-építése. Avagy: A Magyar országi és Erdélyi Evangyelika Reform. Ekklesiáknak, a Reformatio kezdetétől fogva valo Dolgairol rövid Historia. Kézírásban maradt.*
- D MANUSCRIPTUM; PÁRIZ Ferenc, Pápai

310

- A *2 S Hilarius, vagy Szomoruságok között örömrre vezérlő elmelkedések, magyarra fordította Pankotai Ferentz Váradon 1650 12 R*
- B *Pánkotai Ferentz szalontai Pap így nevezte a könyvét. Sanctus Hilarius, avagy Mindenféle szomorusagoknak neme ellen való Elmelkedés. Nyomt Varad. 1650. 12 R.*
- D VEDELIUS, Nicolaus; PANKOTAI Ferenc, trad.
S. Hilarius. ... Varadon, Nyomtatta Szenci Abraham. 1650. 12r. RMK I. 839

311

- A *Patai Balog Ianos Lelki igazgatása a betegségben és halál árnyékában lévőök körül Nyom. Ultraj 1700 12 R*
- B *Patai Balog Janos Szaszvárosi Pap Angliai Nyelvből Belgyiomban tanuláskor fordított egy könyvet illy titulussal Lelki igazgatás a betegségben és az Halál árnyékában: melly könyvetskében miképen vigasztalják magokat az emberek a nyavalyák ellen s Halál ellen Ultrajekt. 1700. 8 R.*

- D BALOGH János, Patai
Lelki Igazgatas a Betegsegeben, ... Nyomtattatott Ultrajectomban.
Ernestus Voskul által. M.DCC. Esztendőben. 12r. RMK I. 1571

312

- A *Patai István Szent Sakramentomokrol irott könyve Nyom. Fejerv. 1643. 8 R.*
B *Patai István Papai Pap élt 1500 nak vége felé és irt a Sakramentomokrol szep munkát: nevezetesen kérdeseekben és Feleletekben meg mutogatja, miben áljon a Kristus testének étele, vérének itala. Nyomtat. elsőben Pápán az után Fejerv. 1643. 8 R.*
D PATHAI István
A Sacramentvmokrol Közönségessen: ... Masodszori nyomtatás. Fejérvaratt Anno 1643. Typis et impensis Celsissimi Principis. 8r. RMK I. 740

313

- B* *2 Magyarra fordította Vives Lajosnak a keresztyen Ferj és Feleség Tiszti-ről való könyveit.*
D PATHAI István
Nem sikerült azonosítani.

314

- A *Pataki István Világ dolgainak igazgatasanak Mestersége vagy Száz jeles Regulák Nyom. Kolosv. 1681 4 R.*
B *Pataki István Kolosv Professor Magyarra fordított Deakbol egy könyvet illy titulussal: E világ igazgatásának Mestersége, melly száz jeles Regulakban adatott elő. Nyomt Kolosv. 1681. 4. R.*
D SÁROSPATAKI István
Ez Világnak Dolgainak Igazgatasanak Mestersege, ... Kolozsvaratt, Nyomtattatott Veresegghazi Mihaly által, M.DC.LXXXI. 4r. RMK I. 1263

315

- A *Ismét más ketszer*
D SÁROSPATAKI István
Nem sikerült azonosítani.

316

- A *3 Imádságos Könyv Nyom. Nagyszomb. 1701. 4 R.*
- B *Pazmán Peter Esztergomi Ersek M. Munkái: 1 Imádságos Könyv, melly mind negyed és nyoltzad reszekben egy nehányszor nyomtatott ki.*
- D PÁZMÁNY Péter
Imádságos Könyv. ... Nagy Szombatban. Nyomtattatott az Academiai Bötükkel. (1701). 4r. RMK I. 1640
PÁZMÁNY Péter
Imádságos könyv. ... Nyomtattak Posenban, M.DC.XXIV. Esztendöben. (ny. n.) 8r. RMK I. 548

317

- A *Pázmány Péter Esztergomi Ersek 1 Kalauzza Nyom. Poson 1637. Foliant*
- B *2 Isteni igazsagra vezérlő Kalauz Nyomt Posonban 1613. Folio formán*
- D PÁZMÁNY Péter
Hodoegus. Igassagra Vezerlo Kalauz. ... Nyomtatták Posonban, Eloszor, M.DC.XIII. Másodsor M.DC.XXIII. Harmadszor, most M.DC.XXXVII. Esztendöben. Találtatik Nagy-Szombatban. (Typ. archiepisc.) 2r. RMK I. 673; RMNy 1059

318

- A *2 Alvintzi Péterhez irt öt Levelei Kassán 1741. 12 R*
- B *3 Alvintzi Péterhez irott öt Levelei, mellyek sok tsufos vagdalozasokkal s hazugságokkal, mint a Kalauz is tellyesek, elsőben nyomtattak a Kalauzzal, az utan külön. 1741 12 R.*
- D PÁZMÁNY Péter
Alvinczi Péternek kassai kálvinista praedikátornak egy utolsó praedikátor nevével iratott ött levél, P. P.-tól, néhai esztergami érsektül. (16r.) Nyomt. Kassán, 1741. Az academiái böt. Marchlinger Korlát által. Petrik III. 60.

319

- B *4 Tanácskozás arrol, mellyik vallást kell választani, a keresztyén Vallások közül. Veresmarti Mihály neve alatt irta Posonb. 1612 8 R.*
- D LESSIUS, Leonardus; VERESMARTI Mihály, trad.
Tanácskozás, melyet kelljen a különböző vallások közül választani. Leonardo Lessius irásából ford. Posony. (Typ. archiepisc.) 1612. RMK I. 437; RMNy 1042

320

B *5 A szentek tiszteletekről Gyarmati Miklos ellen, Gretzben 1617 8. R*

D PÁZMÁNY Péter

Kereztieni Felelet. ... Graecii Styriae, Per Georgivm Widmanstadium,
Anno Domini M.DC.VII. 4r. RMK I. 406; RMNy 961

321

A *4 Nyoltz okok a mellyekre nézve egy fő ember vallásait változtatván a'
Római Hitre tért Nyomt. Betsben 1732(!)*

B *6 Nyoltz okok egy nemes ember miért változtatta vallását. Nyomt 1631*

D PÁZMÁNY Péter

Nyolcz okok, a mellyekért egy fő ember a római hitre tért. Bécs 1632.
Typ. Soc. Jesu RMK I. 606; RMNy 1511

322

B *7 A vasárnapi Evangeliomokra irott Predikatziok Folio formában*

D PÁZMÁNY Péter

A romai anya-szent-egyház szokásából minden vasárnapokra, és egy-
nehány innepekre rendelt evangeliomokrul prédikátziok. (2r.) Nagy-
Szombatban, 1768. A jesus társasága akademiái collegiumának böt.
Petrik III. 60.

323

B *8 Kempis Tamás Kristus követéséről való Munkatskáját Magyarra for-
ditotta.*

D KEMPIS, Thomas; PÁZMÁNY Péter, trad.

Kempis Tamásnak Krisztus követéséről négy könyvei, mellyek ... Páz-
mány Péter ... által megmagyaráztattak. Nagy Szombat 1738, Akad. ny.
Petrik V. 246.

Lásd a 162. tételt.

324

A *5 Tsengetyű e' világi haszontalanságok ellen. Nyom. 1699 12 R.*

B *9 Tsengetyű a világi haszontalanságok ellen. Nyom 1699. 12 R.*

D VÖRÖS Mátyás, Nyéki

Tsengetyű e világi haszontalanságok ellen. Nyomt. 1699. (H. n., ny.
n.) 12r. RMK I. 1548

325

- A *Perkinsiusnak Lelki esméret akadékirol valo könyve mellyet magyarra fordított Tsepregi I. Mihály Amsterd. 1648. 12 R.*
- B *Perkinsiusnak a Lelki esméret akadékirol írott könyvetskeje, mellyet Magyarra fordított Tsepregi Mihály Kolosvári lakos Nyomt Amsterd. 1648. 12. R.*
- D PERKINSIUS, Guilielmus
Ama Szent Iras Feitegetesben hatalmas es igen tudos Doctornak G. Perkinsusnak A' Lelki-ismeretnek akadékirol írott ... Orvoslasi. Nyomtatott Amsterodamban, Jansonius Janos által, Tsepregi Turkovitz Mihaly költséggel 1648 Esztendőben. 12r. RMK I. 800

326

- A *Perliczi Daniel M Dr Pestis ellen valo orvosi oktatasa Budán 1740 4 Részben*
- B *Perlitz Dániel Dr. ki adta Magyarul a Mollerus Karoly orvosi oktatását, miképpen kellessék a Pestis és egyéb mérges nyavalyák ellen, őrizkedni, mitsoda eszközökkel elni, orvosolni. Masodszor Nyomt Budán 1740. 4. R.*
- D MOLLER, Carolus; PERLICZI János Dániel, trad.
Consilium medicum. Az az: Orvosi oktatás, ... Posonyban német nyelven 1739. nyomtatott editio szerint magyar nyelvre fordított, ... Perliczi Daniel által. (4r.) Budán, 1740. Nyomt. Veronica Nottensteinin. Petrik II. 769.

327

- B *2 Testi bekeségre vezérlő Uti Társ s sok féle nyavalyákkal küszködő Testnek szükségére alkalmaztatott Házi és uti Patikátskának rövid és summas le írása. Masodszor nyomtatott Budan 1740. 4 Részben*
- D PERLICZI János Dániel
Testi békességre vezérlő uti-társ, az az: A sokféle nyavalyákkal küszködő testnek szükségére alkalmaztatott házi és uti patikátskának rövid és summás le-írása. ... (4r.) Nyomt. Budán, 1740. Veronica Nottensteinin. Petrik III. 73.

328

- A *Perneszi Sigmond Idvesség Paissa Nyom. Kolosv. 1676 8 Részben*
- B *Pernyeszi Sigmond Uri ember, fordította az Avenerius könyörgéseit illy titullussal: A Keyges Léleknek vigasztalást szerző idvesség Paissa. Nyomt Kolosv 1676. 8. R.*

- D **PERNESZY Zsigmond**
A' Kegyes Léleknek, lelki vigasztalást szerző Idvesség Paissa. ... Colosvaratt, Veres-egyházi Mihály által, M.DC.LXXVI. 12r. RMK I. 1195

329

- A *2 Lelki Flastroma Kolos. 1678 8. R.*
B *2 Lelki Flastrom. Nyomt Kolosv. 1676 8 Reszben*
D **PERNESZY Zsigmond**
Az Isten Anyaszentegyházában Lelki harcztot tartó Vitézeknek, lelki sebek fajdalmát enyhítő Lelki Flastrom. ... Colosvaratt, Nyomtattatott Veres-egyházi Szentyel Mihály által, 1678. 12r. RMK I. 1222

330

- A *Pesti Gábor A mi Uronk Jesus Kristus Uj Testamentoma: bé foglaltatnak tsak a négy Evengelisták irási Nyom Betsben. 1536. 8 R*
B *Pesti Gabor Magyarra fordította a négy Evangelisták irasit és ki nyomtatták Betsb. 1536. 8 R.*
D **BIBLIA; PESTI Gábor, trad.**
Nouum Testamentum ... Wij Testamentum magijar nijeluen. 1536. 8r. Colophon: Viennae Pannonie Ioannes Singrenius. RMK I. 6

331

- A *2 Jo illatu tizenkét liliom Nyom. Kolosv. 1705.*
B *Petrózi Kata Szidonia Grof Pekri Lórintz Felesege Munkai. 1 A kereszt nehéz terhe alatt elbágyadott jó illatu tizenket Liliom: melyet Ferjeért Szebenben raboskodvan egybe szedett s világ eleibe botsatott Kolosv. 1705 8. R.*
D **ARNDT, Johannes; PETRŐCZY Kata Szidónia, trad.**
A Kereszt nehéz terhe alatt el-bágyatt sziveket élesztő jó illatú XXII. Liliom. ... Kolosvaratt, Telegdi Pap Samuel által, 1705. eszt. 12r. RMK I. 1704

332

- A *Petrotzi Kata Szidonia Jo illattal füstölgő igaz Sziv Nyom 1708. 8 R.*
B *2 Jo illattal füstölgő igaz sziv, melyet a Világ Szeretetében Szunnyadozoknak felserkentetésekre az Arnd János Irásából fordított. Lótsén nyomt. 1708 8. R.*

- D ARNDT, Johannes; PETRŐCZY Kata Szidónia, trad.
Jo illattal füstölgő Igaz Szív ... Az Ezer hétszáz nyóltzadik Esztendőben. (Lócse, ny. n.) 8r. RMK I. 1747

333

- A *Pets Váradi Péter Pazmany Péternek Sz. Irásrol s az Ekklesiáról irott könyvének fel bontzolása. Debr. 1629 4 R.*
- B *Pétsvaradi Péter Váradi Pap irt egy Munkát, mellyben felbontolja a Pázmán sz. Irásrol és Ekklesiáról irott könyveit. Nyomt. Debretzenben 1629. 4. R.*
- D PÉCSVÁRADI Péter
Pecs-Varadi Peternek Varadi Lelki Pasztornak Feleleti, Pazmany Peternek, Esztergami Erseknek két könyvetskeire, ... Debreczenben, Nyomtattott Rheda Peter által, MDCXXIX. Esztendőben. 4r. RMK I. 579; RMNy 1427

334

- A *Placet János. Keresztyen Ethikaja mely vagyon az igaz meg téresről Nyomt. Debretzenben 1750. 8. Rész*
- B *Placette Janos Koppenhageni Ekklesianak Lelki Pásztora a Keresztyén Ethikának vagy Erköltsök Tudományának Rövid Summája Nyomt. Debr. 1750 8. R.*
- D LA PLACETTE, Johannes
A keresztyén ethikának vagy erköltsök tudományának rövid summája. ... (8r.) Debreczenben, 1750. Nyomt. Margitai János által. Petrik II. 547.

335

- A *Politica Philosophiai okoskodás szerint való rendes életnek Peldája. Lótsen 1674 eszt 8 Részben.*
- B *Politica Filosofiai okoskodás Szerint való rendes életnek Peldája, mellyet valamely, Istenét, Királyját, Hazáját igazan szerető Nemes Ember G. C. I. Deakbol Magyarra fordityán a mostani Udvarisaggal tellyes Világ ftainak elmejekhez illetve különböző indulatjok és tudományok megjobbítására rendeltetett Lótsen 1674. 8. R.*
- D CSÁKI István
Politica Philosophiai Okoskodás-szerint való rendes életnek Peldája. ... Lótsen. Nyomt. Brewer Samuel ál. 1674. RMK I. 1169

336

- A *Polgári Törvények s istenes rendelések a Sz Írásbol Deb. 12 Részben 1610*
B *Polgári Törvények, mellyek a Justinianus Törvényi szerint szedettek rend-
be a Bibliából Nyomt. Debr. 1610. 12 R.*

D LEGES

Lex Politica Dei, Az az, Mindenféle Törvények Itiletek, ... Debreczen-
ben Nyomtatta Lipsiai Pál, 1610. 12r. RMK I. 420; RMNy 993

337

- A *Posahazi Iános Pataki Professor 1 Igasság Istápja, melly által az igaz
Tudomány Oltalmaztatik a hamisság ellen Nyom Patak 1669 4 R.*
B *Posaházi János Pataki Professor Munkai: 1 Igassag Istápja. Vagy olly
Katekismusi Tanítás, mellyben a Keresztyen Reformata Vallas bőven meg
magyaráztatik, és az ellen tusakodó fortelyos patvarkodasok ellen, nevezete-
sen a nagy kalauzos Kőnyv ellen oltalmaztatik. Nyomt S Patak 1669 4. R.*

D PÓSAHÁZI János

Igazság Istápja. ... Saros-Patakon. Nyomtattatott Rosnyai Janos által.
1669-ben. 4r. RMK I. 1096

338

- A *2 Három Kérdésre valo Feleletenek meg erősödése Ny. 1666 12 R.*
B *2 Három Kérdésekre való Feleletinek megerősödése, melly iratott Sambar
ellen Nyomt. 1666 12 R.*

D PÓSAHÁZI János

A' három kerdesre-valo summás válasz-tételnek ... Megerősödese.
Anno Dom. 1666. (H. n., ny. n.) 12r. RMK I. 1050

339

- A *3 Ben Sült Veres Kolop. vagy Kis Páternek vesztett pere 12 Részben*
B *3 Ben Sült veres Kolop. Avagy Kis Paternek vesztett Peri.*

D PÓSAHÁZI János

Ben Sült Veres Kolop. Avagy: Kis Paternek Vesztett Peri. (H. n., é. n.,
ny. n.) 12r. RMK I. 1053

340

- A *Sibelius Gaspar. Imádsága. Ny. Kolosv. 1613. 12 Részben*
B *4 Sibelius Gásparnak, külömbféle sz. Írásbol Szedegetett Imádsági,
mellyeket Magyarra fordított s ki adott Kolosv. 1673 eszt. 8. R.*

86

- D SIBELIUS, Casparus; PÓSAHÁZI János, trad.
Sibelius Gasparnak Szent Irásból szedegetett, és külömb külömb-féle
alkalmatosságokra rendeltetett könyörgő és hálá-adó Imadsagi ... Co-
losvaratt, Veresegyhazi Mihály által, 1673. esztend. 12r. RMK I. 1151

341

- B *Prágai Andras szerentsi Predikátor Magyarra fordította az Gvevarrai
Antal Fejedelmek serkentő oráit, mellyeket irt Marcus Aurelius eleteről.
Nyomt. Bartfán 1628. Foliantban.*
- D GUEVARA, Antonio; PRÁGAI András, trad.
Feidelmeknek Serkentő Oraia, Az az, Marcvs Avrelivs Csaszarnac
eleteről ... 1628. Bartphan, Nyomtattatott Klösz Iakab által. 2r. RMK
I. 566; RMNy 1400
Lásd a 108. tételt.

342

- A *Radai Pal Lelki hodolása, vagy Igaz Keresztyénhez illő Imádságok és
Enekek Nyom Debr 1724 12 R.*
- B *Rádai Pál Kegyes Uri ember maga és hozza tartozóinak kegyességben
valo gyakorlasok véget, szep imadsagokat és Enekeket, mellyeket ki
botsátott illy Titulussal Lelki Hodolás. Debr. 1724. 12 Reszben.*
- D RÁDAY Pál
Lelki hódolás, avagy az igaz keresztyénhez illő buzgó imádságok ...
(24r.) Debreczenben, 1724, Viski Pál által. Petrik III. 170.

343

- A *Rambak Jakab Gyermekeknek kézi Könyvetskéjek melly magában
foglalja 1 Az Idvességnek rendét 2 Az Idvességnek Kintseit 3 Keresztyen
életnek Száz Réguláit 4 Külső erkölsőknek Száz Réguláit 5 Imádságokat.
fordította Bárány György Nyom. Jénában 1740 12(!) R. Vagyon egyben
Kötte az Augustana Confessioval. Lásd hát fellyebb: Augustana Confessio*
- B *Rambak Jakab Greszai Professor Gyermekek tanítására inteztetett Kis
Munkátskáját Magyarra fordította Barany György illy Titulussal Gyermek-
eknek kezi Könyvetskéjek. Nyomt. Jenában 1740 eszt. 12(!) R.*
- D RAMBACH, Johann Jacob; BÁRÁNY György, trad.
Gyermekeknek kézi könyvetskéjek. ... 1. Az idvességnek rendét. 2. Az
idvességnek kintseit. 3. Keresztyéni életnek 100 reguláit. 4. Külső

erjöltsőknek 100 reguláit. 5. Imádságos könyvetskét. (16r.) Jénában, 1740. (Ny. n.) Petrik III. 178.

344

- B *Rimai János jeles tudos Reformatus Uri ember, kinek a vers írásra nagy hajlandósága volt. Irt szép Enekeket, mellyek kinyomtattak sokszor. 12 R.*
- D BALASSI Bálint; RIMAY János
Balassa Bálintnak, A néhai Tekéntetes Nagyságos vitéz urnak Gyarmati-, és ama jó emlékezetű néhai nemzetes Rimai Jánosnak ... istenes éneki. (12r.) Ujonnán nyom. Búdán (Budán) 1728. (Ny. n.) Petrik I. 161.

Miután nem eldönthető, hogy melyik kiadás volt meg Olthévizen, Petrik első 12r. kiadását idéztük.

345

- A *Rotterodami Rézmánnak a Keresztyén vitézséget tanító Kézben viselő Könyvetskeje. Enchiridion Militis Christiani Erasmi, fordította Salánki György. Nyomt Lugdunomban 1627. 8 Reszben*
- B *Roterdámi Rezmánnak a Keresztyen Vitézséget tanito Kézben viselő Könyvetskéje. (Erasmi Roterodami Enchiridion Militis Christiani) Magyarra fordította Salánki György Lugdunomban. 1627 esztend. 8. R.*
- D ERASMUS, Rotterdamus; SALÁNKI György, trad.
Rotterdami Rézmannak Az keresztyen vitességet tanito Kezben Viseseo Ko'nyvecskeie ... Lvgdvnomban Nyomtatta Wourdain Ianos, 1627. esztendőben. 12r. RMK I. 563; RMNy 1393

A könyvet Ráday Gedeon küldte Bethlen Katának. Lásd erről Bod Rádayhoz írott levelét (KISS 1882.)

346

- A *Samariai Ianos A Helvetziai Valláson levő Ekklesiaknak egyházi tzeremoniájokról Nyom. Lötsén 1636. 4 Részben.*
- B *Samariai János Halászi Pap s Püspök adott ki könyvet illyen Titulussal 1 Az Helvetziai Valláson lévő Ekklesiáknak egyházi tzeremoniájokrol és Rendtartásokrol való Könyvetske az együgyűeknek tanitatásokra Nyomt Lötsén 1636 4. R.*
- D MATTHEI János, Samarjai
Az Helvetziai vallason levő Ecclesiaknak egyhazi ceremoniájokrol, ... Löcsén nyomtatta Brever Lórintz, 1636. 4r. RMK I. 662

347

- A *2 Magyar Harmonia - az Augustana és az Helvetica Confessio articulusinak egyező értelme Pápan Nyom. 1628. 4 R.*
- B *2 Magyar Harmonia - az Augustana és az Helvetica Confessio articulusinak egyező értelme Pápan Nyom. 1628 4. R.*
- D MATTHEI János, Samarjai
Magyar-Harmonia, ... Nyomtatott Papan, Szepes-Várallyai Bernard Máthé által 1628. Esztend. 4r. RMK I. 573; RMNy 1419(1)

348

- A *Sámbár Mátyás Matko Hazugságának meg (...) s Posaházi motskának meg tapodása Nyom. 1667 8 R.*
- D SÁMBÁR Mátyás
A' Három Idvösséges kérdésre, a' Luther és Calvinista Tanítók mint felelnek? ... imé azért Matkó Hazugságinak megtorkollása, Es Posaházi Mocsainak megtapodása. Nyomtatott 1667. Esztend. (H. n., ny. n.) 8r. RMK I. 1056

349

- A *2 Három idvességes kérdés Kolosv. 1748(!) 12.*
- D SÁMBÁR Mátyás
Három Idvösséges kérdés. ... (12r.) Posonyban, 1756(!) Ny. Landerer János Mihály által. Petrik III. 273.

350

- A *Sarpataki Mihály Noe bárkája, vagy az Atya, Fiu, Sz. Lélek egy örökké való Istennek idvességes Isméreti Nyom Kolos 1681 4 R.*
- B *Sarpataki N Mihály Kolosv pap. irt egy könyvet illy Titulussal: Noe Barkaja - az Atya Fiu és sz. Lélek Istennek idvességes esméreti: az ó es uj Testamentomi Irasokat egyben vetvén XXII Demonstratiokban a sz. Haromság Tudománnját meg világositani igyekezte Nyomt Kolosv. 1681. 4. R.*
- D NAGY Mihály, Sarpataki
Noe Barkaja, ... Kolosvaratt Nyomtatott Veres-egyházi Mihály által. M.DC.LXXXI. 4r. RMK I. 1264

351

A *Selyem eresztésnek Modja Szebenben 1754. 8 Resz*

D SELYEMTERMESZTÉS

A selyem-eresztésnek módja, ... (8r.) Szebenben, 1754. Ny. Sárdi Sámuel. Petrik III. 363.

352

A *Selyei Balog István Uti társ, vagy minden alkalmatosságokra tartozó rövid tanítások Nyom Varadon 1657. 8. R*

B *Sellyei Balog István, Fejervari Pap Erdelyben, az után Püspök Magyar országban, ilyen Munkái vagynak 1 Uti Társ, mellyben minden alkalmatosságokra való rövid Tanítások foglaltnak be Nyomt. Várad 1657 8. R.*

D BALOGH István, Selyei

Uti-Társ, ... Varadon, Nyomtatta Szenczi K. Abraham. M.DC.LVII. 8r. RMK I. 928

353

A *2 Temető Kert, vagy halotti Predikatiok Nyom Várad. 1655. 8 R.*

B *2 Temető Kert, mellyben halotti Predikatiok vagynak Nyomt. Varad. 1655. 8. R.*

D BALOGH István, Selyei

Temető kert. ... Varadon, Nyomtatta Szenci K. Abraham. M.DC.LV. 8r. RMK I. 905

BALOGH István, Selyei

Temető Kert. ... Varadon, Nyomtatta Szenci K. Abraham. M.DC.LV. 8r. RMK I. 906

B *Sibelius Gáspár Lásd: Posaházi János.*

354

A *Siderius Katechismussa.*

B *Siderius János Tartzali pap, irt volt egy Katekesist 1597 tajban. 8. R. melly igen nagy betsületben tartatott s sokszor nyomtatott ki.*

D Nem sikerült azonosítani.

355

A *Skotodulus és Diafanus együtt beszélgetések Nyom. 1671.*

B *Skotodulos és Diafanus egy massal valo beszélgetések, ez Titulussa a Könyvnek: Amaz hét fejű és tiz Szarvu fene bestián ülő barsonnyal s*

drága kőekkel fel ruházott parázna Babilonnak, mely az ő tisztátalan paráznaságának arany Poharába töltött reszegítő utálatosságával meg reszegítette ez földnek lakozóit, mezitelenségének Tüköre. Nyomt. 1671. 8. R.

D PATHAI István

Amaz het fejű es tiz szarvu fene Bestian ülő Barsonynyal s' Draga kőekkel fel-ruházott parázna Babillonnak ... Anno. 1671. 12r. (H. n., ny. n.) RMK I. 1125

356

A *Soltarok négyes notáik Nyom. Debr. 1743.*

B *Soltarok négyes Notajik Debr. 1743. 8 R.*

D ÉNEKESKÖNYV

A soltároknak négyes notájok, ... (8r.) Nyomt. Debreczenben, 1743. Margitai János által. Petrik III. 407.

357

B *Sopronyi Piros Tyukmony, mellyben a Romai Papisták igaz öröme és Remensége be rekesztetnek Nyomt Kassan 1718 8. R.*

D DOBNER, Abraham Aegidius

Soproni piros tyukmony, ... (8r.) Kassán, 1719. Az akadémiai betűkkel. Petrik I. 542.

358

A *Sos Ferentz Isten hartza az emberekkel, a Pestisről Nyomt Kolosv. 1720 8 Resz.*

B* *Sos Ferentz Kolosv. Pap s Püspök irt volt az Pestis alkalmatosságával egy Munkátskát illy titulus alatt: A Dög halál Isten Hartza az emberekkel: mellyben megmutatodik mint győzedelmeskedik Isten a Testen. Miképen forgassa pedig ember magát ebben a Hartzban és minémű hadi készülete légyen arrol oktatatik a halandó ember. Nyomt. Kol. 1720. 8. R.*

D SOÓS Ferenc

A dög-halál Isten harcza az emberekkel: ... (12r.) Kolosváratt, 1720. Nyomt. Telegdi P. Sámuel. Petrik III. 415.

359

A *Sos (Ferentz) Kristof. a' 12. utolso Profétákrol valo Prédikátziók. Nyomt. Bartfán. 1601. 4 Reszben*

B *Sovári Soos Kristof Uri ember irt illy Titulussal: 1 A szent Profétaknak irásoknak Predikatziok szerint való Magyarázatja Nyomtatott Bartfan 1601. 4 R.*

D SOÓS Kristóf, Sovári

Az Szent Prophetaknak ... irásoknak Predicatiók szerint való magyarázattianac Első Resze. ... Bartffan Jakab Klösz nyomtatta, 1601. Ezentdöben. 4r. RMK I. 372; RMNy 873

360

B* *2 Postilla seu. Enarrationes in Epistolas Dominicales, Predikatziok az Apostolok Leveleiből olvastatni szokott Textusokra. Nyomt. Bartfan 1597. 4. R.*

D SOÓS Kristóf, Sovári

Postilla, ... Bartfan. 4r.

Colophon: Bartphan Nyomtatta Jakab Klöz 1598. Ezentdöben. RMK I. 299; RMNy 828

361

A *Stehelin Kristóf Házi Kintse, az az a' Hejdelbergai Katekismusnak magyarazattya. Nyomt. 1752. Kolosv. 4. Részben.*

D STEHELIN, Christoph

Catechismusi házikints, ...(4r.) Kolosvárott, Nyomt. 1752. eszt. (Ny. n.) Petrik III. 435.

362

A *Szakats Mestersegnek könyvetskéje Nyom. Kolosv. 1745 12 Részben*

B *Szakáts Mesterségének Könyvetskéje, mellyben, a külömbfele Etteknek, Liktariomoknak keszitetések modja adatik elő. Kol. 1745. 8. R.*

D SZAKÁCSKÖNYV

Szakáts mesterségének könyvetskéje, ...(12r.) Nagy-Szombat. 1742. Nyom. a Jésum Társaság acad. colleg. bet. Petrik III. 483.

Ugyanaz a könyv megbővitve: Kolozsvár, 1755. Akad. ny. Petrik V. 484.

363

B *Szalardi Miklos adott ki egy könyvetskét illy Titulussal: A Vigasztalásoknak hasznos voltárol. Gyula Fejerv. 1643 eszt. 8 R.*

D SZALÁRDI Miklós

Az Istennek Kereszt-viselő hiveit a békességgel való türésre indító kevés számu Vigasztalo Szok ... Fejervarat 1643. esztendőben (ny. n.) 12r. RMK I. 741

364

A Szatmári Mihály Pataki Professor Ur Vatsora felett meg gyujtatott Szövétnék. Nyom Traject. 1739. 8. Részben.

B Szathmári Mihály Mvásárhelyi az után Pataki Professor irt Magyarul illy Titulussal: Az ur vatsorája felett meg gyujtatott szövétnék, mellyben egy Minorita Barátnak Ur vatsorájarol való Munkáját felbontzolja és az igaz Tudomanyt elő adja. Nyomt Trajekt. 1740. eszt 8. R.

D SZATHMÁRI Mihály

Nem sikerült azonosítani.

365

A Szatmari Istvan. Belgica Confessio vagy a Begiumi Ekklesiák hitekről valo vallás tétel Nyomt. Asmstel. 1650. eszt. 12 R.

B Szathmári Ötves István Ersek ujbári pap Magyarra fordította a Belgica Confessiot illy titulussal: A keresztyén és igaz tudomanyu Belgyiomi Ekklesiáknak Hitekről való Vallás tétele. Amst. 1650. 12 R.

D CONFESSIO; SZATHMÁRI István, trad.

Az keresztyen es Igaz tudományu Belgyiomi Ecclesiáknak hitekről. Valo Vallás Tétele. Amstelodámban. (ny. n.) M.DC.L. 12r. RMK I. 830

Lásd még a 30. tételt, ahol Bod még - helyesen - nem Szathmári Ötves Istvánnak tulajdonítja a fordítást.

366

A Szatmári Ötves István Titkok jelenése vagy a Sz. János Menyei jelenésének magyarázatya Szebenben 1668 8 R

B 2 Magyarra fordította a Belga nyelven a mennyei Jelenesekről irt Magyarázatot is, és illyen titulussal ki adta: Titkok Jelenése, avagy sz. János Apostol mennyei jelenése látása rövid magyarázó jedzésekkal együtt Nyomt. Szebenb. 1668 8. R.

D ÖTVÖS István, Szathmári

Titkok Jelenese ... Szebenben, Nyomtattatott Udvarhelyi Mihaly által. M.DC.LXVIII. 8r. RMK I. 1078

367

- A *Szatmari Ianos Kegyes Ajakak áldozó tulkai, vagy az uri Imádsagnak magyarazatya, s a könyörgésről közönségesen* Nyo. Kolosv. 1707 8 R
- B *Szathmári Pap János, Kolosv. Pap irt a Könyörgésről közönségesen és az Uri imádsagnak Magyarázatját illy nével: Kegyes Ajakak áldozó tulkai. Nyomt Kolosv. 1707. 8. R.*
- D **PAP János, Szathmári**
Kegyes Ajakak Áldozó Tulkai, ... Kolosváratt, Nyomtatta Telegdi Pap Samuel, 1707. Esztendőben. 8r. RMK I. 1727
- B *Szekelly István Lásd Bentzédi.*

368

- A *Szeli Josef Luther Marton kis Katekismussa és annak fontos Magyarázataja. Brassoban. 1748. 8 Reszben*
- B *Szeli Josef Brassai Magyar Pap, ki adta a Luther Kis Katekismussát, és a maga arra irt Magyarázatját Nyomt Brass. 1748. 8. R.*
- D **Luther, Martin; SZELI József, trad.**
B. e. d. L. M. Kis-katekismussa. ... (12r.) Brassóban, 1748. Nyomt. Fernolend Márton a Sebeni betűkkel. Petrik II. 625.

369

- A *Szentábrahámi Mihály. Sokféle Szükséghez alkalmaztatott könyörgései Nyom. Kolosv. 1746 12 Reszben*
- B *Szent Abrahámi Lombárd Mihály Kolosv. Uniratus Püspök irt egy Könyörgéses Könyvetskét, illy titulussal: Sokféle szükségünkhöz alkalmaztatott könyörgések, mellyekkel minden rendbéli ember naponként botránkozás nélkül gyakorolhatja magát. Nyom Kolosv 1746. 8. R.*
- D **LOMBARD Mihály, Szentábrahámi**
Sokféle szükségünkhöz alkalmaztatott könyörgések, ... (8r.) Nyomt. 1746. esztend. (Kolozsvár, ny. n.) Petrik III. 889.

370

- A *Sz: Peteri István. Tantz Pestisse vagy a Tántz ellen valo tanitas Nyom Debr 1695(!) 8 Részben*
- B *Szent Peteri István Sz. Mihályi Pap Munkái. I Tántz Pestisse, mellyben a fajtalan Tántznak kárhoyatos volta le rajzoltatik, és az ördögnek a Tántz oltalmazójának ellenvetéseitől meg mentetik Nyom Debr 1699(!) 8. R.*

D SZENTPÉTERI István
Tancz pestise. ... Debreczenben, Nyomtat. Vincze György, által. 1697.
8r. RMK I. 1501

371

A *2 Ördög Szigonya, vagy Káromlas ellen valo tanítás nyom Debr. 1699.*
B *2 Ördög szigonnya, vagy olly Munkátska a melyben a Karomlasnak kárhuzatos volta meg mutogatatik. Nyom Debr. 1699. 8. R.*
D SZENTPÉTERI István
Ördög Szigonnya ... Debreczenben. Nyomtat. Vincze György, által.
1699. 8r. RMK I. 1538

372

A *3 Hangos Trombita, vagy a Reszegseg ellen való tanítás Debr 1698. Egyben vannak kötve.*
B *3 Hangos Trombita, vagy a Reszegség ellen iratott munkátska, a melyben az kárhuzatos véteknek meg mutogatatik Nyomt. Debr. 1698. 8. R.*
D SZENTPÉTERI István
Hangos Trombita, ... Debreczenben, Nyomtat. Vincze György, által.
1698. 8r. RMK I. 1521

373

B *Kézírásban maradtak ilyen Munkái 1 Uj embernek Anatómiája 2 Idveség arany Lántza 3 Világ ártalmas Barátsága. 4 Aspis kigyó Tojása.*
D SZENTPÉTERI István; MANUSCRIPTA

B *Szepsi Korotz György Lásd Jakab Angliai Király*

374

B *Szikszai Hellopeus Balint Debretzeni Pap Magyarul irt illy Titulussal: A Keresztyni Hitnek és vallásnak három fő articulussairól, az igaz Istenről, választásról és Ur vatsorájáról. Nyomt Debr. 1574. 4. R.*
D HELLOPOEUS Bálint, Szikszai
Az My Kereztyeni hitönknek es vallasonknak Harom Fű Articulussarol ... Debreczembe, Niomtattatot Komlos Andras Altal An. Do. 1574. 4r.
RMK I. 100; RMNy 347

375

- A *Szikszai P Samuel Menyország utja. Nyom. Bartfán 1702. 8 R*
B *Szikszai P. Sámuel, Menyország utja, mellyben minden időre tartozó LX Imadságok vagynak Nyom. Bartfán 1702. 8. R.*
D PAP Sámuel, Szikszai
Menyország útja ... Nyomt. Bártfán 1702. (ny. n.) 12r. RMK I. 1643

376

- A *Szokolyai Istvan Serelmes lelket gyógyító Balsamom. Kolos. 1671. 12 R.*
D ANDERKÓ István, Szokolyai
Sérelmes lelkeket gyógyító balsamom. Kolosvár. 1671. (ny. n.) 12r.
RMK I. 1118

377

- B *Szokolyai István Belga Nyelvből fordított egy könyvetsket, mellynek neve: Serelmes Lelket gyógyító Balsamom. Az Istenfélő embernek szivére örlő nehézségeket igyekezi elhárítani. Nyomt. Debr. 1738.*
D ANDERKÓ István, Szokolyai
Sérelmes lelkeket gyógyító balsamom, ... (24r.) Debretzenben 1738.
Nyomt. Margitai István. Petrik III. 554.

378

- A *2 Az o Testamentumi Irásokbol egyben Szedegetett Könyörgések Nyom. Kolos. 1672 12 R.*
D ANDERKÓ István, Szokolyai
A' Szent Biblianak ó Testámentomi Könyveiből edgybe szedegettetett Ahitatos Könyörgések. ... Colosvarat Nyom. Szentyel Mihály által. 1672. 16r. RMK I. 1135

379

- B *Szólóki(!) Mihály Surányi Pap, irt egy Könyvet mellynek Titulussa: Bajnok Davidka. Nyomt. Kassan. 1668. 8. R.*
D SZŐLŐSI Mihály
Sion Leanya Artatlan Ügyét védő Hitnek Paissa, avagy ... Bajnok Davidka. Nyomtatott 1668-ban. (H. n., ny. n.) 8r. RMK I. 1068

380

- A *Szőnyi Istvan Martirok Koronája Nyom. Kol. 1675 eszt. 8. R.*
- B *Szőnyi István, üldöztetese előtt Tornai, az után szathmári Pap. botsátott világ eleibe egy Könyvet illy Titulussal: Martirok Koronaja. Vagy olly idvesség Könyvetske, mellyben mikepen kellessék a Kristus Vallásában megmaradni, az üldözésben magokat viselni, szám ki vetést tömlőztet szenvedni, s a Martiromságban győzedelmeskedni világossan meg mutogatatik Nyomt Kolosv. 1675. 8. R.*
- D NAGY István, Szőnyi
Martyrok Coronaja, ... Nyomtattatott Kolosvaratt. 1675. (ny. n.) 8r.
RMK I. 1180

381

- A *Ismét Nyomt. 1727. Norimb.*
- D NAGY István, Szőnyi
Mártyrok coronája, ... (12r.) Nyomtattatott Noribergában, 1727.
(Sopron, 1752, Siess) Petrik II. 827.; ECSEDY 1996. 88.

382

- BK *Kéz írásban maradt. 1 Örök élet Koronája, melyben az idvesség rendit adta elő. 2 Tizenkét Tsillagok Koronaja, mellyben a keresztyen Papok, Kösség, és Magistratus Tiszti adatott elő.*
- D NAGY István, Szőnyi; MANUSCRIPTA

383

- B *Szent Irás Summája, mellyben Historiak, Törvények, Jövendölések, Oktatások elő adatnak Nyomtat. Kolosv. 1695. 8. R.*
- D BIBLIA
A' Szent irás Summája: Mellyben a' Historiák, Törvények, Parantsolatok, Jövendölések, Intések, és Oktatások ... ki-botsáttattak. Kolosváratt, Nyomt. 1695. Eszt. (ny. n.) 12r. RMK I. 1475

384

- A *Tabera. vagy Vári Kristinának menyei tűz által valo haláláról lett munkátska Nyom Kolosv. 1726(!) 8. R.*
- B *Tabera, az az: Istennek olyan meg gyuladott Tüze, mellyet az Egből hirtelen botsátott Szathmár Várossában Vári Kristinára, melly miat meg is hólt, az felette elmondott Tanítások Nyomt Kolosv. 1716 8. R.*

D THABERA

Thabera, az az: Istennek olyan meg gyulladott tüze, melyet ez égből hirtelen botsátott sz. Szathmár vármegyében Szathmár király városában ... (8r.) Kolosváratt, 1716. Nyomt. Telegdi Pap Sámuel. Petrik III. p. 627-628.

B *Taddei Conciliatorium Biblicum. Lásd Debretzeni Jánost.*

385

B* *Tasi Gáspár. Magyarra fordította Bellarminusnak azt a Munkáját, melyet irt de ascensione Mentis ad Deum per scalas rerum creatarum, a Leleknek Istenhez való felmeneteléről a teremtett dolgoknak graditsain. Nyom. 8. R.*

D **BELLARMINUS, Robertus; TASI Gáspár, trad.**

Elménknek Istenben fölmeneteléről ... Bartfán, Klösz Jakab által, 1639 eszt. 8r. RMK I. 687

386

A *Tatárok Rabságokban nyomorgo Magyarok Enekek 12 Részben*

B *Tatárok rabságokban nyomorgó Magyaroknak, kik Kemeny Jánossal Magyar orszagbol elraboltattak, Enekeik, könyörgéseik. Nyomt. 12. R.*

D Nem sikerült azonosítani.

387

A *Teifalvi Tziba Márton Romano Categori, vagy az Apostoli Vallással ellenkező Romai Catholicusok minapi Tudományoknak mutato Laistroma. Nyom. 1637. 12 R.*

B *Teifalvi Tsiba Márton irt egy Munkátskát Testvér atyafianak Papista vallásra hajlása alkalmatosságával, melyet nevezet illy nével: Romano categori, az az, az Apostoli Vallással ellenkező minapi Romai Katolikusok Tudományoknak mutató Laistromok. Nyomt. 1637. 12. R.*

D **CSIBA Márton, Teifalvi**

Romanocategori ... Anno, 1637. (H. n., ny. n.) 12r. RMK I. 667

388

B* *Telegdi Miklos Esztergomi Ersekség administratora botsátott vilag eleibe 1 Bizonyos számu Predikatziokat.*

D **TELEGDI Miklós**
Az Evangeliomoknak ... Magyarazattyánac. Harmadic Resze. Nyomtat-
tatot Nagy Szombatba, vgyan azon Telegdi Miklos hazánal.
M.D.LXXX. esztendőbe. RMK I. 176

389

B* *2 A jó tselekedetek jutalmáról*

D **TELEGDI Miklós**
Telegdi Miklosnac Peechi Pispöknec felelete, Bornemisza Peter nec
feitegetés neuü könyuére. ... Nyomtatott Nagyszombatba
M.D.LXXX. esztendőben. (ny. n.) 4r. RMK I. 177

390

A *Teleki Mihály Fejedelmi Lélek vagy a Jo Fejedelemben meg kívántató
ajándékokrol fordítás Nyom. Kolos. 1689. 4 R*

B *Teleki Mihály Ur, az elsőnek fia, Magyarra fordította a Veber Adam
Janos Politiai Elmélkedéseit, mellynek ez a Titulussa: Fejedelmi Lélek
avagy a jó Fejedelemnek szükséges ajándéki Nyom Kolosv. 1689. 4. R.*

D **WEBER, Adam Johann; TELEKI Mihály, trad.**
Fejedelmi Lelek ... Kolosvaratt nyomtatta Némethi Mihály, 1689. 4r.
RMK I. 1373

391

A *Telki Banyai István Angliai Puritanismus Nyom Ultraj. 1654 mással
egyben kötve vgyon, Lásd hát fellyebb: Miskóltzi Gáspár Angliai Independ-
entismus*

B *Telki Bányai István adott ki egy kis Munkát illy Titulussal. Angliai
Puritanismus, vagy kivaltképen való Tudományok azoknak, kik Anglia-
ban Puritánusoknak tartatnak. Nyomt. Ultrajekt. 1654. 12. R.*

D **AMES, William; TELKIBÁNYAI István, trad.**
Angliai Puritanismus, ... Ultrajectumban, Nyomtatott Wasberg
Janos által. MDCLIV. Esztendőben. 12r. RMK I. 894

392

A *Temetési Predikatiók és Oratiók 4. Reszben*

D Nem sikerült azonosítani.

393

B *Tétsi Miklos irt egy könyörgeses könyvetskét, mellyet nevezett Lilium Humilitatis, maga meg aláztatására valo keserves siralma mellyen engesztelte a megharagudott Istent. Nyomt. Franekeraban 1659. 12. R.*

D TÉCSI Miklós

Lilium Humilitatis. ... Franquera. 1659. (ny. n.) 12r. RMK I. 939

394

A *Tetsi Miklos Lilium Humilitatis. Keserves Siralom, nyomoruság idején valo könyörgések Nyom Kolos. 1679 12 R*

D TÉCSI Miklós

Lilium Humilitatis ... Kolosvaratt, Veresegyházi Szentyel Mihály az Isten hivei üldöztetésének 1679. eszt. 12r. RMK I. 1235

395

A *Titulusokrol való könyvetske irásban.*

D MANUSCRIPTUM

396

A *Tofeus Mihály Erdélyi Püspök Soltárok magyarázatya s azoknak a Fejedelmi udvarra valo alkalmaztatások Nyom. Kolosv. 1683. 4 R.*

B *Toféus Mihály Apafi Mihály Fejedelem udvari Papja, a Soltárookra való tanításait ki adta illy Titulussal: A szent Soltarok Resolutioja, és azoknak az Erdélyi Fejedelmi Evangelica Reformata Ekklesiára Lélek és igasság Szerint valo Szabása Nyomt Kolosv 1683. 4. R.*

D TOFEUS Mihály

A' Szent Soltárok Resolutioja, ... Kolosvaratt, 1683 esztendőben. (ny. n.) 4r. RMK I. 1302

A könyvet Ráday Gedeon küldte Bethlen Katának 1755-ben. Lásd erről Bod Ráday-hoz írott levelét (KISS 1882.)

397

A *Tolnai István. A Wittebergai Akademiának az Evangelika Religióért számkivetest szenvedő Tsehekhez és Morvaiakhoz küldött vizasztalása. Fejérv. 1632. 4 R.*

B* *Tolnai István Rak Gy. Fejedelem Udvari Papja Magyarra fordította a Vittebergai Akademiának az Evangelica Religióért számkivetést szenvedő Tsehekhez és Morvakhoz küldetett vizasztalását. Nyomt. Fejérv. 1632 4. R.*

100

- D PAP István, Tolnai
Az Witebergai Academianak az Evangelika Religio-ert számki-vetést szenvedo Csehökhez, és Morvaiakhoz küldet vigasztalása. ... Anno D. 1632. 4r.
Colophon: Feier-varat Nyomtattatott Effmurt Jakab által, 1632. Eszten-döben. RMK I. 617; RMNy 1534

398

- A *Tolnai Dáli Ianos Daneus Rácai a Mi Atyánkrol Nyom. Patak 1654 8. R*
B *Tolnai Dali János Pataki Professor Vaci Andras ellen irt, mellyet így nevezett Daneus Racai - A Mi Atyánk felől igaz értelmű Tanitok mentsége. Nyomt Patak. 1654. 8. R.*
D DALI János, Tolnai
Dáneus Ráca-J. ... Nyomtattatott Sáros-Patakon a' Méltóságos öregbik Fejedelem Aszszonynak Parantsolattyából, ugyan az ő Nagysága Könyvnyomtato Bötöivel és Költségével, 1654 Eszt. Renius György által. 8r. RMK I. 892

399

- A *Tolnai István Kolosv. Prof. Apostoli Tudomanyra vezető Kalauzza Nyom Kolos. 1679. 8 R*
B *Tolnai F. István Kolosv. Pofessor, irt egy Könyvet, mellyet nevezett Apostoli Tudomány utára vezérlő kalauznak, mellyben megmutogatja a Romai Vallásnak eredetit, hibait, az igaz Vallásnak terjedését Nyomt. Kolosv. 1679 8. R.*
D TOLNAI F. István
Igaz Keresztyéni és Apostoli Tudomány s' vallás Utára vezető és az el-
tevelyedésről jó Utban hozó. KALAUZ. ... Kolosvaratt, Nyomtattatott
eres egyházi Mihály által, 1679. 8r. RMK I. 1236

400

- A *Torkas Andras Engesztelő áldozattya. vagy mindenféle alkalmazosságokra tartozó Imádsagok Nyom. Hálában 1709 12 R.*
B *Torkos Andras Győri Pap irt egy Könyörgeses Könyvet minden némű alkalmazosságokra, illy titulussal Engesztelő aldozat. Nyomt Halában 1709 8. R.*

D **TORKOS András**
Engesztelő Aldozat, ... Saxoniai Halla Városában Nyomtattatott Swáidli Mihál. Uram kölcsségével. Orbán István bőtüivel. 1709. Esztend. 12r. RMK I. 1759

401

A *Totfalusi Kis Miklosnak maga Szemellyének, életének s különös tselekedeteinek mentsége melyet az irigyek ellen kenszerített irni Kolosv. 1698 eszt. 8 R.*

B *Totfalusi Kis Miklos, maga személyének, különös tselekedeteinek Mentsége, melyet az irigyek ellen kik ez aránt a köz jónak meggatoloi voltanak irni kenszeritetett Kol. 1698. 8. R.*

D **KIS Miklós, Tótfalusi**
Tótfalusi (M.) Kis Miklosnak maga személyének, életének, és különös tselekedetinek Mentsége. ... Kolosváratt, 1698. Esztendőben. (Kis Miklós, Tótfalusi) 8r. RMK I. 1528

402

A *Tournefort a Fűvekről, azoknak nemeiről Hasznokrol irt Könyvei, Képjeikkel le festve Szépen. 3 Tomusban Nyom Parisban 1719 eszt 4. R. Deákul*

D Nem sikerült azonosítani.

403

A *3 Biblia Lásd Totfalusi*
2 Biblia Nyomt 1685 eszt Amst Tókba téve.

D **BIBLIA, KÁROLYI Gáspár, trad.**
Szent Biblia. ... Nyomtattatott Amstelodámban M. Tótfalusi Kis Miklós költségével 's Betüivel 1685 esztendőben. 12r. RMK I. 1324

A könyvet Ráday Gedeon küldte Bethlen Katának 1755-ben.
Lásd Bod Rádayhoz irt levelét (KISS 1882.)

404

A *Tsombor Marton Udvari oskolája Nyom Bartfán 1613. 12 R*

B *Tsombor Marton Varanai Magyar Pap irt illy nével. 1 Udvari Oskola, melyet a Bedegi Nyári István Fiának tanitátásának alkalmatosságával botsattott világra Bartfan 1623. 8. R.*

D **CSOMBOR Márton, Szepsi**
Vdvari Schola. ... Bartfan Nyomtattatott Klösz Iakab által, 1623. 12r. RMK I. 527; RMNy 1283

102

405

- A *2 Utazásának leírása. Sem eleje sem vége.*
- B *2 Itinerarium, a mellyben megírja idegen országokban való bujdosását, mit latott, hallott, szenvedett. Nyom. 8. R.*
- D CSOMBOR Márton, Szepsi
Evropica Varietas. ... Cassan, Festus Janos által, 1620. 12r. RMK I. 500; RMNy 1219

406

- A *Tsuzi Ts Jakab Tanito Oskolája. Nyom Debr 1680 12 R*
- B *Tsuzi Tseh Jakab Sz. I. M. Dr irt egy könyvetskét, így nevezte: Lelki Böltsesegre tanito Oskola, mellyben az Istenhez való igaz megtérést, annak rendit, gyakorlásának modját, rövid kérdésekbe és feleletekbe foglalva elő adja Nyomt Debr. 1680 8. R.*
- D CSEH Jakab, Csúzi
Lelki Bölcsességre Tanito Oskola. ... Debreczenben, Nyomt. Rosnyai Janos által. 1680. 12r. RMK I. 1242

407

- B* *2 Edom Ostora - Abdiás Profeta Magyarázata rövid Predikatzioakra foglalva Debr 1682. 8. R.*
- D CSEH Jakab, Csúzi
Edom Ostora. ... Debreczenben, Nyomt. Rosnyai Janos által. 1682. 8r. RMK I. 1274

408

- A *Tsuzi Ts Ianos Lelki áldozatya, mindennapi közönséges imadsagok Nyom 1738 8 R.*
- B *Tsuzi Tseh János M. Dr. és Győri Reform. Pap irt az egész Héten mondando közönséges Könyörgéseket illy nével: Isten eleibe felvitett lelki áldozat Nyomt. Győrben 1736 esz. 8. R.*
- D CSEH János, Csúzi
Isten eleiben felvitett lelki áldozat, ... (Győr) 1736 (Streibig), Sátor Péter költségével. Petrik VII. 111.
További kiadásai: Turoczi Mihály költségével, (Komárom) Petrik VII. 111.; (H. n.) 1736. Schmederer Christian özvegye bet. Petrik I. 459.

409

- A *Tyukodi Marton Josef Patriárkáról írott Predikatzioi Nyom. Váradon 1641. 8 R.*
- B *Tyukodi Marton Kőrösi Pap irt illy Titulussal. A tiszta életű Josef Pátriarka életének szenvedésének és ditsereettel viselt dolgainak szent Irás-szerint való Magyarázattja Nyomt Varadon 1641. 8. R.*
- D TYUKODI Márton
A tiszta életű Joseph Patriarcha Eletének, szenvedésének, és ditsirettel viselt dolgainak Sz. Irás szerént valo magyarázattya. ... Nyomtatta Váradon Szenci Kertesz Abraham. M.DC.XXXXI. 8r. RMK I. 723

410

- A *Tzegledi György s Károlyi Peter a Keresztyenek vallásokrol az Istenről Debretz. 1569. 4 Reszben mással van egybe kötve*
- D CZEGLÉDI György; KÁROLYI Péter
Az egész Vilagon valo keresztyeneknek Vallasoc az egy igaz Isten felől, ... Niomtatott Debreczembe Komlos Andras által, An. Do: 1569. 4r. RMK I. 71; RMNy 263

411

- A *Tzanaki Máté. A Döghalálról való rövid elmélkedése mellyben a döghalálnak mivolta, eredete, oka, eszközei tulajdonsági, vege orvossági, a szent Irásból, természet folyásából és Historiákból leiratnak. Nyomt. 1634 eszt 8. R. Vagyon ajálva Rákótzai György Fejedel(emnek) és Lorantfi Susánna Fejedelem Aszszonynak.*
- B *Tzanaki Maté. A Döghalalrol való rövid elmelkedése, mellyben annak mivolta, eredeti, okai, eszközei, tulajdonságai, vegei, orvossagi, a sz. Irásból, természet folyásából, Historiákból világossan megmutogatatnak Nyomt. 1634. 8. R.*
- D CSANAKI Máté
Az Dög-Halalrol valo Rövid Elmélkedés. ... Nyomtatta Abrugyi György 1634. (Kolozsvár) 8r. RMK I. 636; RMNy 1586

412

- A *2 Dágon ledölése, vagy a Miséről irt könyvnek fel bontzolósa nyom. 1670 4 R*
- B *Tzegledi István Kassai M Pap Munkái:*

104

1 A Frigy szekrény előtt Dagon ledőlése, melyben a Miseről írott könyve Gorup Ferentznek felbontoztatik, és a misében való tzeréoniáknak szűkségtelen voltak meg mutogatatik Nyom. 1670. 4 R.

D C EGLÉDI István

Az-Ur frigy szekrénye előtt. Dagon Le-dülese. ... Colosvarat. Nyomtatott Veresegyhazi Szentyel Mihaly által. Anno 1670. 4r. RMK I. 1100

413

A *5 Malach Doctor vagy Pajtársi Szo beszede kivált a Nagy Pénteki ostorozasrol Nyom 1659 8 R*

B *2 Malah Doctornak Barattjával valo Pajtársi szó beszede, melyben egyebek között a N Penteki korbátlás vonatik ráára. Nyom. 1659 8. R.*

D C EGLÉDI István

Siralmas szarándoki járásbol, csak nem régen haza érkezet Malach Doctornak ... Malach tudos Barattyával valo Pajtársi Szo Beszede. ... Nyomtatott 1659-ben (H. n., ny. n.) 8r. RMK I. 946

414

A *6 Barátsági dorgálás, melyben a Pazmány Nyoltz okai, egy ember miért változtatta vallasát meg vizsgáltnak Nyom 1663. 8 R*

B *3 Barátsági dorgálás - Az igaz Vallásbol ki tsapont s hogy már a sz. Peter hajójába mezitelen be ugrott egy Papistava lett embernek megszollitása, ki is nyoltz okait adja Hiti változtatásának, melly Szines okokat irt volt Pázmán, de itt meg mutogattnak ferges okoknak lenni. Nyom 1663 8 R.*

D C EGLÉDI István

Baratsaghi Dorgalas. ... Nyomtatott 1663-ben. (H. n., ny. n.) 8r. RMK I. 1002

415

A *3 Tsatázo Leleknek lelki diadalma 8 R.*

B *4 Tsatázó Léleknek lelki Diadalma Nyom. 1659. 8. R.*

D C EGLÉDI István

A' Megh-Tert Bünösnek a' lelki-hartzban valo bai-vivasarol irt Könyvnek Első Resze, ... Nyomtatott Cassan, Severinus Marcus által. M.DC.LIX. 8r. RMK I. 942

416

A *4 Az ország romlása okairól írott könyv Nyom Kassán. 1659 8 R*

B *5 Az ország romlásának okairól Ny. 1660. 8. R.*

D **CEGLÉDI István**

Az országok romlásarvl írot könyvnek Első Resze. ... Cassan Nyomtat-
tatot, Severinus Marcus által, Anno M.DC.LIX. 8r. RMK I. 941

417

A *Tzegledi Istvan Sion vára v. a Keresztyén Hit agazatirol valo Tudomány
Nyom. Patak 1675. 4 R.*

B *6 Sion vára, - a Keresztyen Hit agazatirol valo Tudomány Nyomt Patak.
1675 4 R.*

D **CEGLÉDI István**

Már minden épületivel s fegyveres Házaival edgyütt, el-készült, Sion
Vara, ... Kezdetett Nyomtatása Saros-Patakon, s Elvégeztetet Colosva-
rat Rosnyai Jan. által, Exiliumában. 1675. 4r. RMK I. 1187

418

B *Egy katolikus embernek, más egy igaz Evangyeliomi téjen felneveltetett
Kalvinista emberrel való beszélgetése 1659. 8 R.*

D **CEGLÉDI István**

Egy Katolikus Embernek egy más igaz Evangyéliom tején felneveltetett
Kalvinista Emberrel való beszélgetése, 1659. (H. n., ny. n.) 8r. RMK I.
951

419

A **1 Biblia. Lásd Varadi Biblia*

Varadi Biblia Váradon 1661 Folioban

B *Váradí Biblia, melly sok magyarázatokkal nyomtatatni kezdett Váradon
elvegeztetett Kolosvart 1661 Foliántban*

D **BIBLIA; KÁROLYI Gáspár, trad.**

Szent Biblia, ... Váradon, Kezdettetett nyomtatása a' veszedelem előtt:
és elvégeztetett Colosvart, Szenci K. Abraham által. M.DC.LXI. 2r.
RMK I. 970

B *Váradí Disputatio. Lásd David Ferentz.*

420

- A *Váradi Mátyás Egő Szóvétneke, mellyben a Sz Iras szerint valo Tudomány fenlik Franek. 1668 12 R.*
- B *Váradi Mattyas Kezdi Vasarh. Pap irt volt Franekerában laktában egy könyvetskét illy Titulussal. Egő szovétnek, vagy Ragyogo Faklya, mellynek tündöklő világossága a Romai Bal Isten oltára alá rejtetett lelki fertelmeséget, és a hét hegyeken fekűvő Antikristus seregének Isten nyája közzül való ki szakadását, eretnekségét s otsmany balvanyozását kimutatja Nyomt Franek. 1668 8(!) R.*
- D VÁRADI Mátyás
Egő Szövetnek ... Franekérában Nyomtattott Wellens Janos által.
M.D.C.LXVIII. 12r. RMK I. 1064

421

- B *Varadi Belenyesi Ferentz adott ki egy könyörgéses könyvet illy Titulussal: Isten eleibe fel bocsátando lelki aldozasok, - könyörgések és halaadasok Kolosv. 1670. 8. R.*
- D BELÉNYESI Ferenc, Váradi
Isten eleibe fel bocsátandó Lelki Áldozatok, az az: Könyörgések és Hálaadások. (Ny. n.) Kolosvár. 1670. 8r.

422

- A *3 Fővenyen épitetett Ház romlása. Nyomt. 1666. 8. Részben*
- B* *Vásárhelyi Matko István Munkái. 1 Fővenyen épült ház romlása, mellyben meg mutogatja a Sambár irásit haszontalannak. Nyom 1666. 8. R.*
- D MATKÓ István
Fővenyen épitetett Haz Romlása, ... Nyomtattott 1666 Esztendőben.
(H. n., ny. n.) 8r. RMK I. 1043

423

- A *Vásárhelyi Matko István Bányasz tsákánya mellyel dőngöli Sámbar Mátyást 1678. 4 R.*
- B *2 x ut Tök Könyvnek eltépése. Avagy Bányasz Tsákány mellyel amaz fővenyen épitetett s már le romlott Házat, elebbi fővenyre Sikeretlen Sárval raggatni akaró és 1000 motsokkal eszelősön Szinlő s mázló Sambár Mátyás nevű tudatlan Sár gyuró meg tsákanyoztatik Nyom. 1668. 4. R.*

D MATKÓ István
X, ut Tök, Könyvnek eltépése Avagy, Banyasz Csakany. ... Nyomtattott M.DC.LXVIII. (H. n., ny. n.) 4r. RMK I. 1072

424

A *2 Élő kenyér, vagy az Ur vatsorájáról való Könyvetske Nyom Kolosv. 1691. 12 R.*

B *3 Kegyes Lelkeket idvességre tápláló mennyei élő kenyér, vagy az Ur vatsorájával való jól élésnek rendes modja. Kolosv. 1691. 12 R.*

D MATKÓ István

Kegyes lelkeket idvességre tápláló Mennyei Élő kenyér ... Kolosvaratt, Nyomtatta Verese gyhazi István. 1691. eszt. 12r. RMK I. 1407

425

B *Vásárhelyi Gergely Magyarra fordította és ki adta a Kanisius Peter Katekésit s könyörgéseit Betsben 1604.*

D CANISIUS, Petrus; VÁSÁRHELYI Gergely, trad.

Catechismvs. ... Viennae Austriae, Typis Leonhardi Formicae, Anno M.DC.IV. 12r.

Colophon: „Nyomtatot Beczbe, Formica Lenart által, M.DC.IV. esztendőbe. Romai Czaszar ö felsége engedelméből.” RMK I. 387; RMNy 907

426

A *Veber Iános Eperjesi Patikárius. Dög halálról való rövid oktatása Nyomt Tsikban 1739 4 R.*

B *Véber János Eperjesen lakó Patikarius irt egy Könyvet illy titulussal. Amuletum: Rövid és szükséges oktatás a Dög halálról. Masodszor nyomt. 1739 Tsikban. 4 R.*

D WEBER, Johann

Amuletum, az-az: rövid és szükséges oktatás a döghalálról, ... (4r.) A Csíki sarlós bóldog aszszony klastromában, 1739. (ny. n.) Petrik III. 830.

427

A *Vedelius Miklos Hittől Szakadasnak tellyes meg orvoslása, mellyet magyarra fordított Laskai János Várad 1644 12 R*

- B *Vedelius Miklos Génevai Pap es Professor. Hittől szakadásnak tellyes megorvoslása. Nyomtat. Váradon 1644 12. R. Fordította volt Laskai János.*
- D VEDELIUS, Nicolaus; LASKAI János, trad.
Hittül-szakadásnak tellyes meg-orvoslása. ... Varadon Nyomtatott Szen-
ci Abraham által, M.DC.XLIV. 12r. RMK I. 764

428

- B *Verbötzi István Magyar országban Itelő Mester Deák nyelven irta a Tör-
vény Könyvet, mellyet Magyarra fordított es kiadott Heltai Gáspár Kol.
1571. 4. R.*
- D VERBŐCZI István; HELTAI Gáspár, trad.
Decretvm. ... Heltai Garpartol wyonnan meg nyomtattot. Colosuaret.
1571. 4r. RMK I. 87; RMNy 307
Lásd a 122. tételt.

429

- A *Veresegyházi Ianos Lelki Patika mellyben a lelki kísértetek ellen valo
imádságok vagynak Ny. Lötsén 1648 12 R.*
- B *Veresegyhazi Szentyel János irt egy könyvet mellyet nevezett igy. Myrothe-
cium Spirituale. Lelki Patika, mellyben a keresztviselő keresztyenek, min-
dennemű lelki és testi haboruk s kísértetek ellen vigasztalast találhatnak
Nyomt. 1648 eszt. 12 R.*
- D SZENTYEL János, Veresegyházi
Myrotechium Spirituale, az az: Lelki Patika. ... Lötsén Brewer Lörintz
ált. 1648. esz: 12r. RMK I. 810

430

- A *Veres Tromfosdit jadzó Sandal barátinak játék el vesztétéért valo meg
piritskeltetése Nyom 1666. 8 R*
- B *Veres tromfosdit jádzó sandal barátinak játék elvesztéséért való meg pi-
ritskeltetése, Nyomt 1666 8. R. NB. Ez tellyes elmés de nem motskos
tréfával s tudománnyal, melly szerint állatja a Reformata vallás igassá-
gát.*
- D CEGLÉDI István
Egy veres tromfosdit Iádtzó Sandal Barátomnak, játék el-vesztéseért
valo meg-piricskeltetése. Anno: VraM IesVs ChristVs, DorgaLd meg a
sátánt! (1666.) (H. n., ny. n.) 8r. RMK I. 1052

431

- A *Vigasztalásoknak hasznos voltáról a lelki Hartzban 12 Részben*
B *Vigasztaló szó. vagy a vigasztalásoknak hasznáról a lelki hartzban. Nyomt. 12.*
D Nem sikerült azonosítani.

432

- B *Vilagos Igazságnak Paissa az igaz hitnek oltalmazására. Nyomtat. Kólosv. 1741 12 R.*
D KOMORÓCZI István, Helmeczi
Igasság Paissa (8r.) ... Miaburgban, 1741. Nyomt. Uranius Nathanael által. (Utrecht, Reers) ECSEDY 1996. 56
Lásd a 255. tételt.

433

- A *Vitringa Lelki élet Magyarra fordította Baba Vásárhellyi Ferentz Frank. 1722 8 R.*
B *Vitringa Deák munkátskáját Magyarra fordította Vasarhellyi Baba Ferentz illy titulussal: Lelki elet Nyomt Frank. 1722. 8. R.*
D VITRINGA, Campegius; BABA Ferenc, trad.
Lelki élet. ... (12r.) Francofurtumban, 1722. Schwartz János által. Petrik I. 371.

434

- B* *Visolyi Biblia, melly nyomt. Visolyban 2 Foliantban 1589. 1590. eszt.*
D BIBLIA; KÁROLYI Gáspár, trad.
Károlyi Gáspár. Szent Biblia ... Visolban nyomtatott Mantskovit Balint által. MDXC. 2r.
Következik a 2-dik rész czimlapja:
A Szent Biblianac Masodic Resze. ... Anno Domini M.D.XC. 2r.
Következik uj czimlappal:
A mi Vrvnc Iesvs Chirtvsnac Wy Testamentoma. ... Anno M.D.XC. 2r.
RMK I. 236; RMNy 652
Lásd a 156. tételt.

435

B *Volebius János Teologiaja, Lásd Komaromi Tsipkes György*

D VOLEBIUS, Johannes; CSIPKÉS György, Komáromi, trad.

Az Kereszteny Isteni Tudomanynek Ieles móddal úgy elkészítettett, rövid summaia. ... Nyomtatattott Ultrajectomban. Swol Janos, által. M.DC.LIII. Esztendőben. 12r. RMK I. 877

Lásd a 180. tételt.

436

A *Volf Abrahámnak és Rogallen Frideriknek atyafisagos serkentése a Tanitokhoz nyom. Jenában 1736 8 R*

B *Volf Abrahámnak és Rogallen Frideriknek atyafisagos serkentések az ujjonnan rendeltetett Tanitokhoz, mellybe mutogatatik az egyházi Hivatalnak terhessége, Magyarra forditatott es ki adatott Jenaban 1736 8 R.*

D WOLF, Abraham; ROGALLEN, Friedrich

Volf Abrahámnak és Rogallen Frideriknek ... atyafiságos serkentések, ... (12r.) Jénában, 1736. eszt. (Ny. n.) Petrik III. 805.

437

A *Udvári Ember. N. Szombatban. 1750. 8. R.*

D DORELL, Joseph; FALUDI Ferenc, trad.

Istenes jóságra és szerentsés boldog életre oktatott nemes aszszony, utóbb pedig: a hadi és udvari embereket néző közbeszédék. (Fordította: Faludi Ferencz) (4r.) Nagyszombatban, 1748. Az academiái bötükel. Petrik I. 561.

438

A *Zengedező Mennyei Kar Vagya Váloga Isteni Ditséreteket s Enekeket magában foglaló Gradual Frankf 1743 12(!) R.*

B *Zengedező kar. - régi és új Enekeket s Ditséreteket magában foglaló Szép rendbe vétetett Gradual. Ki adatott Franfurt. 1743. 8. R.*

D TORKOS József; MOLNÁR Albert, Szenci

Új zengedező mennyei kar, az-az régi és ujjonnan szeretetett válogatott ... graduál. - ... Magyar versekre fordítottak Szentzi Molnár Albert által. - ... Frankfurt 1743. (Sopron, Rennauer) Petrik V. 524; (Petrik VIII. 304.); ECSEDY 1996. 62-63.

439

- A *Zilahi Iános igaz Vallásnak világos Tüköre Nyomt. Kolos. 1672 8 R*
B *Zilahi János sibi Pap igaz Vallásnak világos Tüköre, melyben a Reformatata Vallásnak tökéletes tiszta igassága, és fundamentomos régisége, minden jó lelkiismeretű embereknek meg mutogatatik. Nyomt. Kolosv. 1672. 8. R.*
D ZILÁHI János
Az Igaz Vallásnak Világos Tüköre. ... Colosvarat, Nyomtatott Veres-egy-házi Sz. Mihály által. Anno M.DC.LXXII. 8r. RMK I. 1136

440

- B* *Zrinyi Miklos Horvát országi Bán, irt volt egy kis Munkátskát, hogy lehetne a Hadi Fenytéket vissza állatni s az országot oltalmazni, világra botsatotta GG. Forgáts Simon 1705. 12.*
D ZRÍNYI Miklós
Symbolum Illustrissimi Domini Comitis Nicolai Zrinyi: Nemo me impune lacessit. ... Excusum Anno 1705. (H. n., ny. n.) 12r. RMK I. 1710

441

- B* *Zvonarits Mihály Sárvari Pap irt egy Magyar Postillat, mellyet Tsepregen nyomtat. 1627 4. R.*
D ZVONARICS Mihály
Magyar Postilla. ... Csepregben Nyomtatott Farkas Imre által. M.DC.XXVII. Esztendőben 4r. RMK I. 560; RMNy 1380

442

- C *Bornemisza Péter Dominikájának 3-dik része*
D BORNEMISZA Péter
Harmadic része az evangeliomokból ... valo tanusagoknac ... Sempfe, 1575, (typ. *Bornemisza*)
A könyvet Ráday Gedeon küldte Bethlen Katának. Lásd erről Bod Rádayhoz írott levelét (1755; KIS 1882.)

Mostan Gottingaban mulatozo kedves joakaró barátja Halmágyi István kerésére magyar Igenben irta Juniusnak első napján 1752 eszt. Magy. Igeni Pap. Felső Tsernátomi Bod

Az 1747. évi katalógus szakrendi része
Zachkatalog der Bibliothek

Laistrom

Melly(ben) a könyvek bizonyos Titulusok alá irattak a materiák szerint

A Szent Háromságról

1. Demeter Márton Sz. Har(omságról) írott könyve (Nr. 69)
2. Gelei István Titkok Titka (Nr. 96)
3. Hegyesi István Kegyesség nagy titka (Nr. 118)
4. Mélotai István Sz. Háromság Tüköre (Nr. 230)
5. Németi Mihály Az Egy Isteni állat(ban) levő Isteni Személyek(nek) mutató Tüköre (Nr. 264)
6. Sárpataki Noé bárkája (Nr. 350)
7. Váradi Disputatio (Nr. 63)
8. Palánki János Sz. Háromság Tüköre (Nr. 77)

II. Az igaz Hit Ágazatirol

1. Apafi Mihály Magyar Vendelinussa (Nr. 5)
2. David Parityaja (Nr. 71)
3. Felegyházi Tamás Keresztyén igaz Hitről való Tanítása (Nr. 86)
4. Frejlinghusius Rövid summája (Nr. 91)
5. Gyöngyösi László Vallás Fundamentoma (Nr. 107)
6. Kálvinus János igaz hitre való Tanítása (Nr. 151)
7. Köleséri idvesség sarka (Nr. 191)
8. Komaromi György igaz Hit (Nr. 178)
9. Martonfalvi György Tanító Theológiája (Nr. 214)
10. Nádudvari Peter Predikatziói (Nr. 257)
11. Nagyari Benedek igaz vallásu Keresztyén (Nr. 259)
12. Posaházi János Igasság Istapja (Nr. 337)
13. Váradi Mátyás egő Szövétneke (Nr. 420)
14. Volebius János Keresztyéni Tudomány rövid Summája (Nr. 180)

III. Confessiok és Catechismusok

1. Augustana Confessio (Nr. 15)
2. Belgica Confessio (Nr. 30)
3. Fagarasi Ferentz Kis keresztyénye (Nr. 84)
4. Felegyházi Tamás Catechismussa (Nr. 85)
5. Helvetica Confessio (Nr. 126)
6. Kalvinus Catechismussa (Nr. 152)
7. Lampe Kegyelem Szövetségé(ben) valo vezérlése (Nr. 196)
8. Palatina Catechesis (Nr. 300)
9. Rambak Gyermekek(nek) Kézi Könyvetskéjek (Nr. 343)
10. Siderius Catechismussa (Nr. 354)

IV. A Szent Biblia Fordítási es Editioi

1. Felegyházi Tamás Uj Testamentoma sok szép magyarázatokkal (Nr. 87)
2. Heltai Gaspár M: Bibliája Uj Testamentoma (Nr. 125)
3. Kaldi György Fordítása a Vulgata szerint (Nr. 147)
4. Pesti Gabor Negy Evangelisták Fordítása (Nr. 330)
5. Totfalusi Bibliája (Nr. 403)
6. Váradi Biblia (Nr. 419)
7. Károli Gáspár Bibliája Nyomt. Ultrajectum(ban) 1747dik esztendőben. (Nr. 43)

V. A Sz. Irás némelly részeire valo Magyarázatok

1. A Josef Pátriarka Historiajára Tyukodi Márton Predikatzioi (Nr. 409)
2. A Dániel Profetziajára Ketskeméti Janos (Nr. 172)
3. Az Enekek Enekére Debretzeni K. János (Nr. 67)
4. Az egész Soltárookra Tofeus Mihály (Nr. 396)
Az LXVIII. Soltárra Bándi Samuel (Nr. 21)
A XXIII. Soltárra Kereszturi Pál (Nr. 165)
Az LI. Soltárra Nográdi Matyás (Nr. 284)
5. A Romai Levélre Deretskei Ambrus (Nr. 70)
6. A M. Jelenésekről irt könyvre Szatmári Ötves Istvan. Melius Peter (Nr. 366, 227)

VI. Dominicák Szerint való Predikációk

1. Alvintzi Peter Postillai 2 Tomus(ban) (Nr. 1)
2. Bornemiszsza Peter Predikációi (Nr. 51, 52)
3. Gelei István Váltáság Titka 3 Tomus(ban) (Nr. 97)
4. Koltsár György Postillája (Nr. 177)
5. Németi Mihály Dominikája. (Nr. 262) Ugy az ő
6. Dominikalis Predikációi Toldalékja (Nr. 263)

VII. Palatina Catechesis Szerint való Predikációk s Tanítások

1. Dregely Palánki János Idvesség Lántza (Nr. 74)
2. Keresszegi István Predikációk Tárháza (Nr. 169)
3. Posaházi Igasság Istápja (Nr. 337)

VIII. Az Imádságról tanító Könyvek és Az Uri Imádság Magyarázata

1. Borosnyai Sigmond K. e. Papi Tiszti (Nr. 53)
2. Margitai Peter Predikációi (Nr. 210, 211)
3. Szatmari János Kegyes Ajakak Áldozo Tulakai (Nr. 367)
4. Komáromi István Uri Imádságra írott Predikációi (Nr. 182)

IX. Imádságos Könyvek

1. Arnd János Paraditsom kertetskeje (Nr. 10, 11)
2. Gэрárd Kegyesség gyakorlása (Nr. 102)
3. Igasság aldozattya (Nr. 139)
4. Imádságos Könyvetske az utonjarok(nak) (Nr. 142)
5. Kegelius Elmelkedései (Nr. 158)
6. B. Lazár János okos teremtett állatya (Nr. 198)
7. Medjesi Pál Praxis Pietatis (Nr. 219)
8. Németi Mihály Menyei tárház Koltsa (Nr. 266)
9. Otrokotsi Kereszt alatt nyögő Magyar Izrael (Nr. 293)
10. Füstölgő Tsepű (Nr. 93)
11. Rádai Pál lelki hodolása (Nr. 342)
12. Sz. Abrahámi Mihály Könyörgései (Nr. 369)
13. Szokollyai Istva(n) könyörgései Könyvetskéje (Nr. 376, 377)
14. Tsuzi Lelki áldozattya (Nr. 408)
15. Bujdosás emlékezet köve (Nr. 38)

16. Papai Ferentz Kereszt békessége (Nr. 307)
17. Tetsi Miklos lilium humilitatis (Nr. 393)
18. Torkos András engesztelő áldozattya (Nr. 400)

**X. Szép elmékedések mellyekkel az Istenfélő ember megerősíti magát
a világi sok gyalázatok, rágalmozások, kisértetek között, vigasztallya
keserüsege(ben), segíti menyre etc**

1. Arnd János igaz keresztyénségről irott könyvei (Nr. 9)
2. Áts Mihály boldog halál Szekere (Nr. 13, 14)
3. Bona János égre vezető Kalauzza (Nr. 50)
4. Dobrai Tsutak Samuel Lelki olajja (Nr. 72)
5. Gidofalvi János Elmelkedései (Nr. 104)
6. Heltai Gáspár Vigasztalo Könyvetskéje (Nr. 120)
7. Intzedi Josef Ur Liliomok völgye (Nr. 143)
8. Kegelius tizenkét Elmelkedési (Nr. 158, 159)
9. Kereszturi Pál Egyenes ösvénye. (Nr. 166, 167) Ugyan az ő
10. Menyei társalkodása (Nr. 168)
11. Kempis Tamás a Kristus követéséről (Nr. 162)
12. Keresztyén Seneka (Nr. 170)
13. Medjesi Pál Praxis Pietatis (Nr. 219)
14. Molnár Alberttől ki adatott Summum Bonum (Nr. 250)
15. Müller lelki nyugasztalo oráji (Nr. 254)
16. Otrokotsi Istennel társalkodok tókéletességek (Nr. 297)
17. Pápai Ferentz

Lélek	}	békessége (Nr. 302, 305, 306)
Koporsó		
Udvar		
18. Patai János Lelki Igazgatása betegség(ben) (Nr. 311)
19. Petrotzi Kata tizenkét Lilioma (Nr. 331)
20. Szokollyai István Serelmes lelket gyógyito balsamum (Nr. 377)
21. Vedelius Hittől szakadásnak orvoslása. Ugy az ő S. Hilariussa (Nr. 427, 310)
22. Verese gyházi Lelki Patikája a hartz(ban) (Nr. 429)
23. Vigasztalások(nak) hasznos voltárol (Nr. 431)
24. Enyedi János Isten Igéreteinek arany Bányája (Nr. 79)
25. Eperjesi Madarász Márton Jó élet és boldog halálrol (Nr. 82)
26. Vitringa Lelki élete (Nr. 433)

XI. A Sz. Sakramentomokrol, fő keppen az Ur Vatsorájárol

1. Bárányok vezérlése (Nr. 23)
2. Idvesseg Rende (Nr. 138)
3. Liturgia (Nr. 204)
4. Mélotai Agendája (Nr. 231, 232)
5. Patai István A Sz. Sakramentomokrol (Nr. 312)
6. Szathmári Mihály Ur vatsorája felett valo Szövétneke (Nr. 364)
7. Tolnai Kalauzza (Nr. 399)
8. Vásárhellyi Matko István Élő Kenyér (Nr. 424)
9. Meliánus Gnatereth Igasság Paissa (Nr. 255)

XII. Innepekre rendeltetett Predikatziok

1. Debretzeni Ember Pál Sz Siklussa (Nr. 64)
2. Ketskemeti János Predikatziok (Nr. 173)
3. Találatnak fellyebb a VI. Szám alatt elő számlált könyvek(ben) is
4. Sellyei Balog Istvan uti Társa (Nr. 352)

XIII. Temetésre való Predikatziok

1. Bethlen Péter Temetési Pompája (Nr. 39)
2. Halotti Predikátziok (Nr. 116)
3. Károlyi Susánna Halotti Pompája (Nr. 155)
4. Margitai Péter Temető Predikátziok (Nr. 210)
5. Németi Halotti Centuriája (Nr. 265)

XIV. A Romai Catholica Vallást, annak rendtartásit elő ado könyvek

1. Eletnek és ertelemnek kenyere (Nr. 78)
2. Gratianus Rechabeus (Nr. 106)
3. Jesuiták Titkaik (Nr. 137)
4. Komáromi Papistaság ujsága (Nr. 179)
5. Molnár Al. Jubileusi Collectája (Nr. 251)
6. Otrokotsi Romája (Nr. 298)
7. Pazmany Péter Kalauzza, Imádságos Könyve (Nr. 317, 316)
8. Posaházi Irasi (Nr. 337, 338, 339, 340)
9. Sambar Mátyás (Nr. 348, 349)
10. Skotodulus es Diafanés (Nr. 355)

11. Tejfalvi Ts. Marton Romano Categori (Nr. 387)
12. Tolnai Kalauzza (Nr. 399)
13. Tzeglédi Malach doctor (Nr. 413)
 - Dágon le dölése (Nr. 412)
 - Barátsági dorgálás (Nr. 414)
14. Vásárhellyi Matko Istv. Bányász tsakánya (Nr. 423)
15. Hunnius Miklos fundamentomos Tractája (Nr. 135)
16. Váradi Mátyás ego Szövétneke (Nr. 420)

**XV. Egymással vagdalozással ellenkezők, elmésen tréfalodok,
és tréfáson motskolodok**

1. Alvintzi Peter feleleti a Pázmány motskos leveleire (Nr. 3)
2. Dobravitzai Miklos Jafetkéje (Nr. 73)
3. Melius a titkos könyvre valo írása (Nr. 227)
4. Pázmány Kalauzza (Nr. 317)
 - Alvintzi Peterhez irott Leveli (Nr. 318)
5. Posaházi három kérdésre valo feleleti (Nr. 338)
6. Sambár Mátyás Matko ellen (Nr. 348)
7. Tolnai Istvan Kalauzza (Nr. 399)
8. Tzeglédi Dágon ledölése (Nr. 412)
9. Vásárhellyi Matko István Banyász tsakánya (Nr. 423)
10. Veres tromfosdit jádzo Barát meg pritskeltetese (Nr. 430)

XVI. Némely nagy bűnök ellen valok a minémű a Tántz, Káromkodás stb.

1. Otrokotsi Predikatziói (Nr. 295)
2. Sz. Peteri István Tántz Pestisse, Ördög Szigonya (Nr. 370, 371)
3. Ide tartoznak nagy részen a X. Titulus alatt elő számlált Könyvek

XVII. Az elválasztásról és meg térésről

1. Báthai György Lelki proba köve (Nr. 26)
2. Debretzeni Ember Pál Garizim és Ebál (Nr. 65)
3. Tsuzi Ts. Jakab Tanito oskolája (Nr. 406)
4. Ide tartoznak nagy részént a II. és X. Titulus alatt elő számlált Könyvek
5. Placet János Magyar Ethikája (Nr. 334)

XVIII. Orvoslásra tanító Könyvek nevezetesen a Pestis ellen

1. Buzinkai György Rövid oktatása a Pestis ellen (Nr. 55)
2. Lámpe Gileádi Balsamomja (Nr. 195)
3. Perlitzi Daniel Pestis ellen való oktatása (Nr. 326)
4. Pápai Pax Corporis (Nr. 303, 304)
5. Miskoltzi Ferentz Chirurgicali Uti társ (Nr. 236)
6. Veber János Dög halálról való rövid oktatása (Nr. 426)

XIX. Historiák

1. Dálnoki Márton Magyar Florussa (Nr. 58)
2. Forro Pál Magyar Curtiussa a N. Sándor viselt dolgairol (Nr. 89)
3. Franzius az oktalan állatok Historiája (Nr. 90)
4. Haller János Hármás Historiája (Nr. 114)
5. Székelly István Kronikája (Nr. 35)

XX. Magyar Historiák

1. Bethlen Miklos Elete s azzal Erdelly Historiája (Nr. 57)
2. Historiaja a Magyar Országi Ekklesiák üldöztetések(nek) (Nr. 130)
3. Kemény János élete s azzal Erdelly Historiája (Nr. 160)
4. Heltai Magyar Bonfiniussa (Nr. 121)
5. Kováts János Magyarok Kronikájának rövid Summaja (Nr. 185)
6. Mitzbán Grofné egy terhel hét gyermeket Szülő Aszszony Historiáját lásd a Botskai István Temetési pompájá(ban) Betlen Gábornéjé(ban) és az Malach Doctor előljáro beszede(ben) (Nr. 136, 155, 413)

Isteni Ditséreték és Szép Enekek

1. A Rendes Énekes Kőnyv, a melly(ben) minden alkalmatosságokra rendeltetett Énekeink vagynak, mind Debretzeni, mind Kolosvari nyomtatás szerint (Nr. 356)
2. Uj zengedező mennyei Kar, melly(ben) régi és uj válogatott Enekek vagynak (Nr. 438)
3. Rádai Pál Lelki hódolásá(ban) vagynak (Nr. 342)

Az Uralkodokban megkivántató Virtusokrol

Királyok Tüköre, mely Füsüs János által irattatot (Nr. 92)

Bethlen Kata könyvtárának könyvészeti ritkaságai
Seltenheiten in der Bibliothek von Kata Bethlen

Bibliográfiailag ismeretlen művek

- Biblia summaja, mellynek sem eleje sem vége. 12. Reszben. (Nr. 45)
Gyulai Ferentz Ur felett való actiok 1703. eszt. 4. Részben (Nr. 111)
Gyulai Ferentz Ur felett való Actiok, 1743 eszt. 4. Resz. (Nr. 112)
Gyulai Kata felett való Predikátzio. 1733. eszt. 4 R. (Nr. 113)
Halotti Pompás Urak temetése. Egy néhány Urak felett véghez ment Halotti Actiok. (Nr. 115)
Kristus Urunk szenvedésének Historiája a mint Szokott enekeltetni: irta le Sz Pali Istvan Kántor 4. R. (Nr. 194)
Siderius János Tartzali pap, irt volt egy Katekesist 1597 tajban. 8. R. melly igen nagy betsületben tartatott s sokszor nyomtatott ki. (Nr. 354)
Temetési Predikatiók és Oratiók 4. Reszben (Nr. 392)
Aszszonyok Temető kertek. vagy nemelly Uri Aszszonyok felett elmondott Halotti Predikatiok és oratiok 4 Reszben (Nr. 12)
Idvesseg Rende, a Penitentziáról és az Ur Vatsorájáról való oktatás. 12 Reszben. (Nr. 138)
Kaldi György Vulgata Deák Bibliának magyarra fordítása. Nyom. Nagy Szombatban 1732 Eszt. Foliant (Nr. 148)
(Keresztúri Pál) Mennyei Társalkodás, vagy a bűnös embernek Istennel való beszélgetése Nyom. Kolosv. 1722. 12. R. (Nr. 168)
Kosa Janos Catechesise Nyomt Szebenben 1747. 8 R. (Nr. 186)
Manni János Jészuita olasz nyelven irt az Paraditsomról és Gyhennáról valami fabulás elmékedéseket, mellyek Magyarra forditattak és ki nyomtatattak Kolosv 1712. 12. R. (Nr. 209)
(Pathai István) Magyarra fordította Vives Lajosnak a keresztyen Ferj és Feleség Tisztiról való könyveit. (Nr. 313)
Szathmári Mihály Mvásárhelyi az után Pataki Professor irt Magyarul illy Titulussal: Az ur vatsorája felett meg gyujtatott szövétnek, mellyben egy Minorita Barátnak Ur vatsorájáról való Munkáját felbontolja és az igaz Tudományt elő adja. Nyomt Trajekt. 1740. esz 8. R. (Nr. 364)

- Tatárok Rabságokban nyomorgó Magyaroknak, kik Kemény Jánossal Magyar orszábol elraboltattak, Enekeik, könyörgéseik. Nyomt. 12. R. (Nr. 386)
- Vigasztaló szó. vagy a vigasztalásoknak hasznárol a lelki hartzban. Nyomt. 12. (Nr. 431)
- Vilagos Igazságnak Paissa az igaz hitnek oltalmazására. Nyomtat. Kolosv. 1741 12 R. (Nr. 432)

Csak ebből az összeírásból ismert könyvek

SZÉKELY István, Bencédi

Keresztyenség fundamentomáról valo rövid Tanuság. Nyomt. Krakkóban 1544. 8r. RMK I. 16 (Nr. 33)

SZÉKELY István, Bencédi

A keresztyenség fundamentomáról valo Tanuság. Krakkó 1546. 8r. RMK I. 17; RMNy 65 (Nr. 34)

GÁLSZÉCSI István

A Keresztyéni Tudományról valo rövid Könyvecske. Gálszécsi Estván Mestertül szerzetett. Krakkó. 1538. 8r. RMK I. 10; RMNy 25 (Nr. 95)

Győzedelmeskedő fegyver, vagy ... könyörgések. H. n. 1673. MKSz 1941. 357. (Nr. 110)

KÁLDY György

Halotti beszédek. Bécs 1629. RMK I. 577 (Nr. 150)

KÖLESÉRI Sámuel

Szent Iras Ramaiara Vonatott Fel-Keresztyen, ... Debreczenben, Nyomtat. Rosnyai Ianos által. 1677. 8r. RMK I. 1209 (Nr. 188)

KÖLESÉRI Sámuel

Idvesség sarka. Debreczen. 1676. 8r. RMK I. 1189 (Nr. 191)

LASKAI János

Cito, Longe, Tarde: Az az: Egy kettős értelmü kérdésnek megvilágosítása: Ha a Pestis előtt vétek nélkül el-mehetünk-e vagy nem? Nyomt. Lócsén. 1638. 8r. RMK I. 682; RMNy 1586 (Nr. 197)

COWPER, William; MEDGYESI Pál, trad.

Hét napi együtt beszélgetes. Debreczen. 1661. 12r. RMK I. 972 (Nr. 222)

MELIUS Juhász Péter

Az igaz keresztyénségnek rövid Fundamentoma. Nyomtatott Debreczenben. 1569. 4r. RMK I. 72; RMNy 266 (Nr. 229)

SZATMÁRNÉMETHI Mihály

Igazság próbaköve. Sárospatak, 1669. RMK I. 1094 (Nr. 269)

SZATMÁRNÉMETHI Mihály

Igazság próbakövének nyert pere. Kolosvár. 1672. 12r. RMK I. 1132 (Nr. 270)

VÖRÖS Máttyás, Nyéki

Tsengettyű e világi haszontalanságok ellen. Nyomt. 1699. 12r. RMK 1548 (Nr. 324)

TÉCSI Miklós

Lilium Humilitatis ... Franequera. 1659. 12r. RMK I. 939 (Nr. 393)

CEGLÉDI István

Egy Katolikus Embernek egy más igaz Evangéliom tején felneveltetett Kalvinista Emberrel való beszélgetése, 1659. (H. n.) 8r. RMK I. 951 (Nr. 418)

BELÉNYESI Ferenc, Váradi

Isten eleibe fel bocsátandó Lelki Áldozatok, az az: Könyörgések és Hálaadások. (Ny. n.) Kolosvár. 1670. 8r. (Nr. 421)

Bibliográfia / Bibliographie

Bethlen Kata írásai / Werke von Kata Bethlen

- Bethlen Kata életének maga által való leírása. (Autobiographie von Kata Bethlen.) Kiad. K. Pap Miklós. Kolozsvár, 1881. (2. kiad.: Kolozsvár, 1882.)
- Széki Gróf Teleki József özvegye Bethleni Bethlen Kata grófnő írásai és levelezése. 1700–1759. (Schriften und Briefwechsel von Kata Bethlen.) Kiad. és bev.: Szádeczky-Kardoss Lajos. I–II. kötet. Bp., 1922.
- Bethlen Kata Önéletírása. (Autobiographie von Kata Bethlen.) Kiad. és bev.: Sükösd Mihály. Bp., 1963. /Magyar Századok/
- Bethlen Kata Önéletírása. (Autobiographie von Kata Bethlen.) In: Magyar emlékirók 16–18. század. Válogatta, szöveggond., jegyzetek: Bitskey István. Bp., 1982. /Magyar Remekírók/
- Bethlen Kata Önéletírása. (Autobiographie von Kata Bethlen.) Sajtó alá rend., utószó: Bitskey István. Bp., 1984. /Olcsó Könyvtár/
- Járay Márton: Árva Bethlen Kata eddig ismeretlen levele. (Ein bisher unbekannter Brief von Kata Bethlen.) Protestáns Szemle, XLVI (1937) 470–471.
- Markos András: Árva Bethlen Kata kiadatlan levelei. (Unbekannte Briefe von Kata Bethlen.) Református Szemle, XLVIII (1965) 330–341.

A könyvtár történetének bibliográfiája

Bibliographie zur Geschichte der Bibliothek von Kata Bethlen

- Bellágh Rózsa: Bod Péter és a Magyar Athenas. (Péter Bod und das Ungrische Athenas.) Az Országos Széchényi Könyvtár Évkönyve, 1984/85. Bp., 1992. 361–388.
- Benczúr Gyuláné Boldizsár Kata Piroska (B. K. P.): Gróf Bethlen Kata magyar könyvtárának lajstroma (1752). (Verzeichnis der Bibliothek von Kata Bethlen.) Összeáll. Bod Péter. Erdélyi Múzeum, XXXIX (1912) 162–190.
- Benkó József: Transilvania sive Magnus Transsilvaniae principatus ... Tom. II. Claudiopoli, 1833. 510–512.
- Bethlen Kata végrendelete könyvtáráról 1753, 1757. (Testament von Kata Bethlen über ihre Bibliothek.) In.: A könyv és a könyvtár a magyar társadalom életében.. Az államalapítástól 1849-ig. Összeáll. Kovács Máté.

- Bp., 1963. 276-277, 282-283. (Nemzet és emlékezet. Művelődéstörténet).
- Binder Pál: A Szeli-család könyvkultúrájáról. II. (Über die Buchkultur der Familie-Szeli.) Könyvtári Szemle, XIV (1970) 25-31.
- Bod Péter: Gróf Bethlen Kata gróf Teleki Józsefné a maga számára gyűjtögetett magyar bibliothekájának lajstroma. Összeírta Cd-D-CC,lii. (Verzeichnis der Bibliothek von Kata Bethlen.) Kiad.: Benczúr Gyuláné Boldizsár Kata Pirooska. Bp., 1911. Hornyánszky (Ism.: Bibliofil: Magyar Könyvszemle, Új folyam XX (1912) 70.)
- Bod Péter: Magyar Athenas. (Ungrisches Athenas.) Válogatta, sajtó alá rend. Torda István. Bp., 1982. /Magyar Hírmondó/ 464-484.
- Csapodi Csaba-Tóth András-Vértesy Miklós: Magyar könyvtártörténet. (Ungarische Bibliotheksgeschichte.) Bp., 1987. 141-142.
- Deé Nagy Anikó: Könyvgyűjtő asszonyok a XVIII. században. (Buchsammlende Frauen in Siebenbürgen im 18. Jahrhundert.) In.: Emlékkönyv Jakó Zsigmond születésének nyolcvanadik évfordulójára. Szerk.: Kovács András, Sípos Gábor, Tonk Sándor. Kolozsvár, 1996. 135-147.
- Erdélyi könyvesházak III. 1563-1757. A Bethlen-család és környezete. Az Apafi-család és környezete. A Teleki-család és környezete. Vegyes források. Bibliotheken in Siebenbürgen III. Die Familie Bethlen und ihr Kreis. Die Familie Apafi und ihr Kreis. Die Familie Teleki und ihr Kreis. Miscellanea.) Sajtó alá rend.: Monok István, Németh Noémi, Varga András. Szeged, 1994. /Adattár XVI-XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. 16/3./ 24-64.
- Felsőcsernátoni Bod Péter Önéletírása. (Autobiographie von Péter Bod.) Szerk. Jancsó Elemér. Cluj - Kolozsvár, 1940. (Erdélyi Ritkaságok 4.) 144-145.
- Gyóry Tibor: Bethlen Kata grófnő (1700-1759). Orvosi Hetilap, 44 (1900) 386-387.
- Jakó Zsigmond: A székelyudvarhelyi Tudományos Könyvtár története. I. Az alapító problémája és az első évtizedek fejlődése. Könyvtári Szemle, XIV (1970) 171-176.. A székelyudvarhelyi Tudományos Könyvtár története. 2. A könyvtárba beolvadt személyi gyűjtemények. (Die Geschichte der Bibliothek in Székelyudvarhely. I. Grundung und die ersten Jahrzehnte. II. Die integrierten Privatbibliotheken.) Könyvtári Szemle, XV (1971) 21-28. Ugyanez (Ds.): JAKÓ 1976.

- Jakó Zsigmond: Az erdélyi papírmalmok feudalizmuskori történetének vázlatja (II.) 1712–1848. (Entwurf der Geschichte der Papiermühlen in Siebenbürgen.) Cluj, 1964. /Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Series Historia, Fasciculus I./
- Kelecsényi Gábor: Múltunk neves könyvgyűjtői. (Berühmte ungarische Buchsammler.) Bp., 1988. 97–103.
- Kerékgyártó Elemér: Angol szellem Bethlen Kata udvarában. (Englisches Geist im Kreis von Kata Bethlen.) Bp., 1942. /Angol Filológiai Tanulmányok IV./ 83–93.
- Kis Áron: Bod Péter levelei Ráday Gedeonhoz könyvgyűjtési ügyekben. (Briefe von Péter Bod an Gedeon Ráday über die Buchsammeln.) Magyar Könyvszemle, VII(1882) 257–263. Ugyanez (Ds.): TORDA/BOD 1982. 461–472.
- Kiss Géza, Hegyaljai: Árva Bethlen Kata. (Gróf Teleki József özvegye) 1700–1759. Tanulmány a magyar irodalom köréből. (Kata Bethlen, Witwe von Graf J. Teleki. Eine literarische Fragestellung.) Bp., 1923. 63–69.
- Lukinich Imre-Köblös Zoltán: Gróf Bethlen Kata könyveinek katalógusa. (Verzeichnis der Bibliothek von Kata Bethlen. 1747.) Bemutatta dr. Márki Sándor a szakosztálynak 1906. szept. 26-iki ülésén. Erdélyi Múzeum, XXXVI (1907) 29–48.
- Markos András: Árva Bethlen Kata ajándékkönyvei. (Geschenkte Bücher von Kata Bethlen.) Könyvtári Szemle, XVI (1972) 23–29.
- Markos András: Bod Péter és Árva Bethlen Kata. Református Szemle, LXII (1969) 339–357.
- Németh S. Katalin: „Sok és nagy erőtlenségekkel küszködő ember...” Bethlen Kata a kortársak szemével. (Kata Bethlen aus der Sicht ihre Zeitgenossen.) Theológiai Szemle 1985. 233–237.
- Pataki Jenő: Árva Bethlen Kata, az első magyar orvosnő. (Graefin Kata Bethlen, die erste ungarische Aertztin.) Pásztortűz, XII (1926) 465–467.
- Radvánszky Béla: Bod Péter könyvtárának jegyzéke. (Verzeichnis der Bibliothek von Péter Bod.) Magyar Könyvszemle, IX (1884) 58–88.
- Retegi György: Emlékezetre méltó dolgok. (Erinnerungen von György Retegi.) 1718–1784. Sajtó alá rend. Jakó Zsigmond. Bukarest, 1970. 85.
- Segesváry Viktor: A Ráday könyvtár 18. századi története. (Geschichte der Ráday-Bibliothek im 18. Jahrhundert.) Bp., 1992. 69–74.

- Somkuti Gabriella: Ungarische Büchersammlerinnen im XVIII. Jahrhundert. *Marginalien*, 1985/3. 22-35.
- Szabó Ágnes: Bethlen Kata könyvtárának jegyzékei. (Verzeichnisse der Bibliothek von Kata Bethlen.) *Magyar Könyvszemle*, CXIII (1997) 240-241.
- Szádeczky Kardoss Lajos: Széki gróf Teleki József özvegye Bethleni Bethlen Kata grófnő írásai és levelezése 1700-1759. (Schriften und Briefwechsel von Kata Bethlen.) I-II. köt. Bp., 1922-23. 284., 314., 338-340., 534-614.
- Szádeczky Lajos: Gróf Bethlen Kata élete és végrendeletei (1700-1759). (Leben und Testamente von Kata Bethlen.) Bp., 1895. *Klny.: Századok*, XXIX (1895) 523-545.
- Szádeczky Lajos: Gróf Bethlen Kata végrendeletei és alapító iratai. (Testamente und die Gründungsurkunden von Kata Bethlen.) *Történelmi Tár*, XXVII (1895) 531-549. A könyvtárról: 544.
- Szarvasi Margit: Magánkönyvtárak a XVIII. században. (Privatbibliotheken im 18. Jahrhundert.) Bp., 1939. 78-79.
- Torda István: A könyvgyűjtő Bethlen Kata. (Kata Bethlen als Buchsammlerin.) *A Könyv*, 1987. 137-142.
- Torma Károly (kiad.): Rettegi György jedzedgetése. (Erinnerungen von György Rettegi.) 1759. *Hazánk*, 1884. 291.

Személy- és helynevek mutatója Personen- und Ortsnamenregister

A számok a katalógus tételeire utalnak.
Die Zahlen weisen auf die Nummern des Katalogs hin

- Abrugyi György 411
Ács Mihály 13, 14
Aemilius Probus 19
Aiud *vide* Nagyenyed
Alba Iulia *vide* Gyulafehérvár
Alexis János, Kecskeméti 172
Alvinczi Péter 1, 2, 3, 146, 318
Amerika 4
Amesius, Guilielmus 214, 391
Amszterdam (Amsterdam,
 Amstelodamum) 30, 53, 56, 300,
 325, 365, 403
Anderkó István, Szokolyai 376, 377,
 378
Anglia 84, 107, 136, 206, 219, 222,
 223, 234, 284, 311, 391
Apácai Csere János *vide* Csere János,
 Apácai
Apati Mihály 5, 396
Aranyosmedgyesi Sámuel 139, 140
Ardeal *vide* Erdély
Argentoratum *vide* Strasbourg
Arndt, Johann 9, 10, 11, 331, 332
Aubrius, Daniel et David 151, 245,
 252
Augsburg (Augusta Vindelicorum) 15
Augusta Trebocorum *vide* Strasbourg
Augusta Vindelicorum *vide* Augsburg
- Baba Ferenc, Marosvásárhelyi 433
Bachnen *vide* Bonyha
Bádó János *vide* Bodó
Bahnea *vide* Bonyha
Baia Mare *vide* Nagybánya
Bailius Lajos *vide* Bayle, Louis
Bajomi Nógrádi Mátyás *vide* Nógrádi
 Mátyás, Bajomi
- Bala Ferenc *vide* Baba Ferenc
Balassi Bálint, Gyarmati 18, 344
Balog György 19
Balogh István, Sellyei 352, 353
Balogh János, Patai 311
Bándi Mihály 22
Bándi Sámuel 21
Bányai István 195
Bárány György 9, 15, 343
Bardejov *vide* Bártfa
Bártfa (Bartpha, Bartfeld, Bardejov) 32,
 92, 101, 108, 144, 158, 177, 218,
 221, 241, 242, 341, 359, 360, 375,
 385, 404
Bartfeld *vide* Bártfa
Barth, Johannes 143, 167
Bartha Boldizsár 20
Bartpha *vide* Bártfa
Basel *vide* Bazel
Basilea *vide* Bazel
Basileai Galler Hieronymus *vide* Galler,
 Hieronymus
Bátai B. György 25, 27, 28, 29
Bathai György *vide* Bártai B. György
Báthori István 133, 156
Báthori Mihály 24
Bayle, Louis 219
Bazel (Basel, Basilea) 44
Bech *vide* Bécs
Bécs (Wien, Vienna Austriae, Bech)
 116, 147, 150, 170, 184, 200, 201,
 285, 321, 330, 425
Bedegi Nyári István *vide* Nyári István,
 Bedegi
Beite István *vide* Beythe István
Bél Mátyás 11, 91
Belényesi Ferenc, Váradi 421

- Belgium** 30, 234, 311, 365
 Bellarminus, Robertus 32, 385
 Belleni Zsigmond 31
 Bellényi Zsigmond *vide* Belleni
 Bencédi Székely István *vide* Székely István
 Benkó Márton, Dálnoki 58
 Benyiczki Péter 40
 Bernárd Pál 255
 Bethlen Gábor 117
 Bethlen Gáborné *vide* Károlyi Zsuzsanna
 Bethlen Kata 106, 139, 159, 167, 177, 263, 345, 396, 403, 442, *passim*
 Bethlen Kata fejedelemasszony 38
 Bethlen Miklós 57
 Bethlen Péter 2, 39
 Beythe István 41
 Biandrata *vide* Blandrata
 Biermann, Conrad 244
 Blandrata, Giorgio 63
 Bocskai István 136
 Bod Péter 46, 48, 49, 139, 177, 184, 263, 345, 365, 396, 403, 442, *passim*
 Bodó János, Szentmártoni 17
 Bona, Johann 50
 Bonaventura, Sanctus 84
 Bonfini, Antonio 121
Bonyha (Bachnen, Bahnea) 71
 Bornemisza Péter 51, 52, 389, 442
Borosjenő (Ineu) 259
 Borosnyai Zsigmond *vide* Nagy Zsigmond, Borosnyai
Boroszló (Breslau, Vratislavia, Wrocław) 241, 283
 Bosytz István 174
 Bölkényi Filep János *vide* Filep János, Bölkényi
 Brassai Major Márton *vide* Major Márton
Brassó (Kronstadt, Corona) 368
 Bratislava *vide* Pozsony
Bréma (Brema, Bremen) 195
 Breslau *vide* Boroszló
 Brewer, Laurentius 82, 346, 429
 Brewer, Samuel 254, 301, 308, 335
 Broos *vide* Szászváros
Buda (Ofen) 18, 326, 327, 344
 Buzinkai György 55, 56
 Calvinus, Johannes 151, 152, 245, 252
 Canisius, Petrus 425
 Cassovium *vide* Kassa
 Ceglédi György 410
 Ceglédi István 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 430
 Ceglédi István 73
 Ceglédi Palkó 73
 Chasman, Otto 66
 Cicero, Marcus Tullius 19
 Claudiopolis *vide* Kolozsvár
 Cluj Napoca *vide* Kolozsvár
 Cornelius Nepos 19
 Corona *vide* Brassó
 Cosmerovius, Matthaeus 200, 201, 285
 Cowper, William 222
 Cracovia *vide* Krakkó
 Criş *vide* Keresd
 Curtius, Quintus 89
 Csáki István 335
 Csanaki Máté 197, 411
 Cseh Jakab, Csúzi 406, 407
 Cseh János, Csúzi 408
 Csene Péter, Szenci 126, 127
Csepreg 441
 Csepregi Pál 166
 Csere János, Apácai 6, 7
 Csiba Márton, Tejfalvi 387
Csiksomlyó (Sumuleu Ciuc) 426
 Csipkés György, Komáromi 178, 179, 180, 181, 435
 Csombor Márton, Szepesi 404, 405

- Csulyak Gáspár, Miskolci 90, 234, 235, 391
Csulyak Sámuel, Dobrai 72
- D. A. *vide* Derecskei Ambrus
Dajka János, Keserői 99
Dali János, Tolnai 398
Dálnoki Benkő Márton *vide* Benkő Márton, Dálnoki
Dávid Ferenc 59, 60, 61, 62, 63
Debrecen 3, 20, 24, 25, 38, 50, 55, 66, 67, 70, 85, 86, 87, 89, 146, 154, 157, 169, 172, 173, 175, 178, 188, 189, 190, 191, 193, 195, 196, 203, 206, 210, 211, 212, 213, 214, 216, 222, 225, 226, 228, 229, 230, 231, 233, 266, 286, 290, 292, 299, 333, 334, 336, 342, 356, 370, 371, 372, 374, 377, 406, 407, 410
Debreceni S. János 68
Debreceni Ember Pál *vide* Ember Pál, Debreceni
Debreceni János 66
Debreceni K. János *vide* Kalocsa János, Debreceni
Debreceni Péter 158, 159
Demeter Márton 69
Deodatus genfi pap 67
Derecskei Ambrus 70
Deselvícs István 158
Detrekő (Plavecký hrad) 51, 52
Diest, Henrik 71
Diószegi Kis János *vide* Kis János, Diószegi
Dobner, Abraham Aegidius 357
Dobrai Csulyak Sámuel *vide* Csulyak Sámuel, Dobrai
Dobravicai Miklós 73
Dorell, Joseph 282, 437
Drégelypalánki János 74, 75, 76, 77
Dreunen, Meinhard 107, 271
Drugeth Bálint, Homonnai 136
- Ecsed** 132
Ecsedi Báthori István *vide* Báthori István
Effmurdth Jakab 397
Elfen Miklós 285
Elsevir, Johannes 268
Ember Pál, Debreceni 64, 65, 215
Enyed *vide* Nagyenyed
Enyedi F. János *vide* Fazekas János, Enyedi
Enyedi György 81, 230
Enyedi M. János *vide* Molnár János, Enyedi
Eperjes (Prešov) 82, 241, 242, 426
Eperjesi Madarász Márton *vide* Madarász Márton, Damankos
Erdély (Transilvania, Siebenbürgen, Ardeal) 24, 57, 96, 352, 396
Érsekújvár (Nové Zámky) 365
Esztergom (Strigonium, Gran) 388
- Fabricius, Johann 83
Fagarasi Ferentz *vide* Fogarasi Ferenc
Faludi Ferenc 282, 437
Farkas Imre 441
Fazekas János, Enyedi 80
Fejérvár *vide* Gyulafehérvár
Fekete István, Szenci 169, 254
Félegyházi Tamás 85, 86, 87
Fernolend, Martin 368
Festus, Johannes 405
Filep János, Bökényi 54
Filepszállási Gergely 88
Florus, Lucius Annaeus 58
Fodorik Menyhárt 175, 210, 222, 231
Fogarasi Ferenc 84
Forgács Simon 440
Fóris Ferenc, Otrokócsi 293, 294, 295, 296, 297, 298
Formika Lénárt 425
Formika Máté 147, 184
Forró Pál, Hápportoni 89

- Fortius, Joachimus** 7
Franciaország 136
Francke, August Hermann 129
Franecker 21, 195, 393, 420
Frankfurt am Main 438
Frankfurt an der Oder 433
Frantius, Wolfgangus 90, 235
Franzius Farkas *vide* Frantius, Wolfgangus
Freylinghusius, Anastasius 91
Fürst, Christian Friedrich Nathaniel 100
Füsüs János, Pataki 92

G. C. I. *vide* Csáki István
Gál Tamás 94
Galler, Hieronymus 136, 246, 247, 249, 251
Gálszécsi István 95
Geider, Georgius Johannes 243
Gelei Katona István *vide* Katona István, Geleji
Genf (Geneva, Genève) 67, 151, 152, 427
Gerhard, Johann 101, 102, 103, 143
Ghél János 170
Gidófalvi János 104
Gorup Ferenc 412
Gönc 156, 174
Grác (Graz, Graetium Styriae) 320
Graetium Styriae *vide* Grác
Gran *vide* Esztergom
Gratianos, Rechabeus 106
Graz *vide* Grác
Groswardein *vide* Nagyvárad
Grotius, Hugo 105
Guevara, Antonio 108, 341
Gutgesell, David 177
Güssing *vide* Németújvár

Gyarmati Miklós 320
Gyöngyösi László 107

Győr (Jaurinum) 127, 131, 139, 140, 236, 400, 408
Gyselaar, Johannes 21
Gyulaféhérvár (Alba Iulia, Karlsburg, Károlyvár) 7, 59, 69, 71, 84, 96, 98, 99, 155, 163, 176, 205, 217, 230, 312, 352, 363, 397
Gyulai Ferenc 111, 112
Gyulai Kata 113
Gyulai Sámuel 109

Hála *vide* Halle an der Saale
Halbejus, Johannes 248
Halle an der Saale (Hála) 91, 100, 129, 400
Haller János 114
Hamburg 208
Hanau (Hanovia) 151, 244, 245, 247, 248, 252
Hanovia *vide* Hanau
Haranyi László 100
Házi János 117
Hegedús János, Mikolai 237, 238, 239, 240
Hegyesi István 118
Hegyfalusi György 119
Heidelberg 243, 245, 251, 361
Helczdörffer, Michael 58
Hellopoeus Bálint, Szikszai 374
Hélmeczi István *vide* Komoróczy István, Helmeci
Heltai Gáspár 60, 62, 63, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 428
Heltai Gáspárné 121, 128
Herman István, Keresszegi 169, 210
Hermannstadt *vide* Nagyszeben
Hermannus Franke *vide* Franke, August Hermann
Hetény 140
Hévíz *vide* Olthévíz
Hilarius, Sanctus 310
Hodászi Lukács 133

- Hoffhalter, Raphael 226, 227
Hoffhalter, Rudolf 85, 86, 87
Hoghiz *vide* Olthéviz
Holl Béla 184
Homonnai Druget Bálint *vide* Drugeth
 Bálint, Homonnai
Hornius György 132
Horváth Ferenc 134
Horváth Sámuel 127
Horvátország 440
Hörmann János 297, 298
Hulszius, Levinus 248, 249
Hunedoara *vide* Vajdahunjad
Hunnius, Nicolaus 135, 224
Hunyadi Ferenc 195
Husztai István 10, 11, 50
- Iena *vide* Jéna
Illyés András 141
Illyésházi Katalin 2
Imhof, Rudolf 44
Inczédi József 143
India 4
Ineu *vide* Borosjenő
Iustinianus, Imp. 336
- Jakab angol király 136
Janssonius, Johannes 30, 300, 325
Jaurinum *vide* Győr
Jéna (Iena) 9, 15, 101, 142, 183, 343, 436
Jeruzsálem 298
Juellus, Johannes 16, 145
Juhász Péter, Melius 62, 63, 128, 225, 226, 227, 228, 229
- Káldy György 116, 147, 148, 149, 150
Kalocsa János, Debreceni 67
Kalvinus János *vide* Calvinus, Johannes
Kamarási György 153
Karancsi György 24, 190, 299
Karlsburg *vide* Gyulafehérvár
- Károly, V., Imp. 15
Károlyi Gáspár 42, 43, 44, 156, 403, 419, 434
Károlyi Péter 62, 157, 410
Károlyi Zsuzsanna 155
Károlyvár *vide* Gyulafehérvár
Kaschau *vide* Kassa
Kassa (Košice, Cassovium, Kaschau) 1, 2, 3, 31, 74, 75, 76, 77, 88, 117, 146, 174, 296, 318, 357, 379, 405, 412, 415, 416
Kassai Pál 67, 203
Kászonyi János 176
Katona István, Geleji 96, 97, 98, 99
Kecskeméti Alexis János *vide* Alexis János, Kecskeméti
Kecskeméti C. János 173
Kegelius, Philippus 158, 159
Kemény János 160, 161, 386
Kempis, Thomas 162, 323
Keresd (Cris) 17, 223
Keresszegi István *vide* Herman István, Keresszegi
Keresztúri Pál 163, 164, 165, 166, 167, 168
Kertész Ábrahám, Szenci 26, 27, 28, 29, 39, 80, 97, 165, 169, 178, 182, 310, 352, 353, 409, 419, 427
Keserői Dajka János *vide* Dajka János, Keserői
Kecskeméti János *vide* Alexis János, Kecskeméti
Kézdivásárhely (Târgu Secuiesc) 80, 420
Kis János, Diószegi 105
Kis Miklós, Tótfalusi 4, 10, 64, 65, 114, 152, 215, 250, 303, 305, 306, 401, 403
Kismarjai Veszelin Pál *vide* Veszelin Pál, Kismarjai
Kiss Áron 177, 263, 345, 396, 403, 442

- Kisztei Péter 174
 Kitonich, Johannes 176
 Klausenburg *vide* Kolozsvár
 Klein, Johann 88
 Klöss, Jacob 32, 92, 108, 144, 241, 242,
 341, 359, 360, 385, 404
 Kocsi Csergő János 106
**Kolozsvár (Claudiopolis, Klausenburg,
 Cluj Napoca)** 4, 5, 6, 8, 10, 26, 40,
 46, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 69, 72,
 81, 93, 94, 102, 104, 114, 118, 120,
 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128,
 134, 139, 140, 152, 153, 159, 163,
 168, 171, 179, 187, 198, 209, 215,
 219, 232, 250, 256, 257, 260, 261,
 262, 263, 264, 265, 267, 269, 270,
 272, 284, 293, 294, 302, 303, 304,
 305, 306, 307, 314, 328, 329, 331,
 340, 349, 350, 358, 361, 362, 367,
 369, 376, 378, 380, 383, 384, 390,
 394, 396, 399, 401, 412, 417, 419,
 421, 424, 428, 432, 439
 Koltsár György *vide* Kulcsár György
Komárom 408
 Komáromi Csipkés György *vide* Csipkés
 György, Komáromi
 Komáromi István 182
 Komlós András 229, 374, 410
 Komoróczy István, Helmeci 255, 432
 Kopcsányi Márton 184
Koppenhága 334
 Korholt, Christian 183
 Korotz György, Szepesi 136
 Kosa János 186
 Kotsi János *vide* Kocsi Csergő János
 Kovács János 185
 Kovács Pál, Lisznyai 203
 Köleséri Sámuel 188, 189, 190, 191
 Kőrösi Mihály 193
Kőszeg (Güns) 254
 Kövesdi Mihály 192
 Krakau *vide* Krakkó
Krakkó (Krakow, Krakau, Cracovia)
 33, 34, 35, 36, 37, 95
 Krakow *vide* Krakkó
 Kronstadt *vide* Brassó
 Kulcsár György 177
 Kún István 187
 L. D. B. J. 259
 La Placette, Johannes 334
 Lampe, Fridericus Adolphus 195, 196
 Landerer János Mihály 349
 Laskai János 144, 197, 427
 Lázár János 198
 Lazarz Andrysowic 35
 Leida *vide* Leiden
Leiden (Leida, Lugdunum Batavorum)
 22, 132, 268, 345
 Leipzig *vide* Lipcse
 Lengyel Andrásné 40, 58
 Lépes Bálint 199
 Lessius, Leonardus 319
 Leutschau *vide* Lőcse
 Levoča *vide* Lőcse
Lipcse (Leipzig, Lipsia) 23, 103
 Lippai János 200, 201, 202
 Lipsia *vide* Lipcse
 Lipsiai Pál 70, 89, 157, 173, 211, 233,
 336
 Lipsius, Justus 144
 Lisznyai Kovács Pál *vide* Kovács Pál,
 Lisznyai
 Lombard Mihály, Szentábrahámi 369
 Lorántffy Zsuzsanna 205, 223, 411
 Lovász István, Nánási 261
 Loyola, Ignatius 137, 285
Lőcse (Leutschau, Levoča) 14, 19, 82,
 90, 192, 197, 235, 254, 301, 308,
 332, 335, 346, 429
 Lubeca *vide* Lübeck
 Luchtman, Samuel 22
 Ludvig, Johann 142
 Lugdunum Batavorum *vide* Leiden

- Lukats Rikárd *vide* Richardus, Lucas
 Luther, Martin 224, 368
Lübeck (Lubeca) 135
- M. K. J. *vide* Kovács János
 Machumet *vide* Mohamed próféta
 Madarász Márton, Damankos 82
 Magnovardia *vide* Nagyvárad
 Mágócsi Ferenc 136
 Maier János *vide* Mayer, Friedrich
 Johannes
 Major Márton 7, 176
 Makai Nyiró János 81
 Makkai Sámuel 102
 Malach doktor 73
 Manlius, Johannes 41
 Manni, Giovanni 209
 Mantskovit Bálint 156, 434
Marburg (Marpurgum) 105
 Marchlinger Korlát 318
 Marcus Aurelius 108, 341
 Margitai István 377
 Margitai János 38, 55, 154, 193, 196,
 213, 290, 334, 356
 Margitai Péter 173, 210, 211, 212
**Marosvásárhely (Sekler Neumarkt,
 Târgu Mureş)** 58, 364
 Maróthy György 213, 291, 292
 Marpurgum *vide* Marburg
 Mártonfalvi György *vide* Tóth György,
 Mártonfalvi
 Matkó István 348, 422, 423, 424
 Matthei János, Samarjai 346, 347
 Mayer, Friedrich Johannes 208, 224
 Medgyesi Pál 217, 218, 219, 220, 221,
 222, 223
 Meisner, Balthasar 135, 208, 224
 Melianus Gnatereth *vide* Komoróczy
 István, Helmecci
 Melius Péter *vide* Juhász Péter, Melius
 Melotai Nyilas István *vide* Nyilas István,
 Milotai
- Mezléni Márton 155
 Miaburg *vide* Utrecht
 Miamburgum *vide* Utrecht
 Mihálykó János 241, 242
 Mikolai Hegedűs János *vide* Hegedűs
 János, Mikolai
 Miskei Ádám 103
 Miskoltzi Ferenc 236
 Miskoltzi Gáspár *vide* Csulyak Gáspár,
 Miskolci
 Mizald Antal 256
 Mohamed próféta 117
 Molinaeus, Petrus 302
 Moller, Carolus 326
 Molnár Albert, Szenci 151, 152, 243,
 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250,
 251, 252, 308, 438
 Molnár Ferenc, Örvéndi 299
 Molnár János, Enyedi 79
 Monath, Peter Conrad 11
 Monoszlói András 253
 Müller, Heinrich 254
 Müller, Philippus 105
- Nadányi János 256
 Nádudvari Péter 257, 258
 Nagy István, Szőnyi 380, 381, 382
 Nagy Mihály, Sárpataki 350
 Nagy Sándor hadvezér 89, 114
 Nagy Zsigmond, Borosnyai 53
 Nagyari Benedek 259
Nagybajom 67
Nagybánya (Baia Mare) 261
Nagyenyed (Aiud) 256, 302, 308
Nagyszeben (Hermannstadt, Sibiu)
 26, 27, 28, 29, 48, 49, 83, 109,
 143, 167, 178, 186, 331, 351,
 366
Nagyszombat (Tyrnavia, Trnava) 141,
 147, 148, 162, 200, 202, 207, 253,
 282, 295, 297, 298, 316, 317, 322,
 323, 362, 388, 389, 437

- Nagyvárad (Varadinum, Oradea, Magnovardia, Groswardein)** 39, 60, 63, 70, 80, 97, 132, 137, 157, 164, 165, 166, 169, 182, 227, 259, 310, 352, 353, 409, 419, 427
- Nánási Gábor *vide* Vas Gábor, Nánási Nánási István *vide* Lovász István, Nánási
- Némethi Mihály 118, 263, 390
- Németi Mihály *vide* Szatmárnémethi Mihály
- Németújvár (Güssing, Nymöt Vy Vár)** 41
- Neumann, Gaspar 283
- Nógrádi Mátyás, Bajomi 284
- Noriberga *vide* Nürnberg
- Norimberga *vide* Nürnberg
- Nottenstein, Veronika 326, 327
- Nové Zámky *vide* Érsekújvár
- Nürnberg (Noriberga, Norimberga)** 11, 243, 381
- Nyári István, Bedegi 404
- Nyéki Vörös Mátyás *vide* Vörös Mátyás, Nyéki
- Nyilas István, Milotai 230, 231, 232, 233
- Nymöt Vy Vár *vide* Németújvár
- Ocna-Sibiului *vide* Vizakna
- Odorheiu Secuiesc *vide* Székelyudvarhely
- Ofen *vide* Buda
- Olthévíz (Hévíz, Hoghiz)** 344
- Oppenheim** 136, 246, 247, 249, 251
- Oradea *vide* Nagyvárad
- Oraştie *vide* Szászváros
- Orbán István 129, 400
- Osterwald, Friedrich Johannes 290, 292
- Otrokócsi Fóris Ferenc *vide* Fóris Ferenc, Otrokócsi
- Ödenburg *vide* Sopron
- Örvéndi Molnár Ferenc *vide* Molnár Ferenc, Örvéndi
- P. J. 132
- Pankotai Ferenc 310
- Pap István, Tolnai 397
- Pap János, Szathmári 367
- Pap Sámuel, Szikszai 375
- Pap Sámuel, Telegdi 72, 307, 331, 358, 367
- Pap Sándor, Szathmári 102, 104, 126, 159, 232
- Pap Zsigmond, Szathmári 153, 257
- Pápa** 312, 347
- Pápai Páriz Ferenc *vide* Páriz Ferenc, Pápai
- Pápai Páriz Imre *vide* Páriz Imre, Pápai
- Páriz Ferenc, Pápai 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309
- Páriz Imre, Pápai 301
- Párizs (Paris)** 402
- Patai Balog János *vide* Balogh János, Patai
- Patak *vide* Sárospatak
- Pataki István *vide* Sárospataki István
- Pataki József 8, 46, 139, 153, 198
- Pathai István 312, 313, 355
- Pázmány Péter 3, 162, 199, 316, 317, 318, 320, 321, 322, 323, 333, 414
- Pécs (Fünfkirchen, Quinqueecclesia)** 389
- Pécsváradi Péter 333
- Pekri Lőrinc 331
- Perkinsius, Guilielmus 325
- Perliczi János Dániel 326, 327
- Perneszy Zsigmond 328, 329
- Pesti Gábor 330
- Petróczy Kata Szidónia 208, 331, 332
- Placet János *vide* La Placette, Johannes
- Plavecký hrad *vide* Detrekő
- Pollio, Lucas 241

- Pósaházi János 337, 338, 339, 340, 348
 Posonium *vide* Pozsony
Pozsony (Posonium, Pressburg, Bratislava) 130, 142, 149, 185, 202, 283, 316, 317, 319, 326, 349
Prága (Praha) 199
 Prágai András 108, 341
 Praha *vide* Prága
 Prešov *vide* Eperjes
 Pressburg *vide* Pozsony
- Ráday Gedeon 139, 177, 263, 345, 396, 403, 442
 Ráday Pál 342
 Rákóczi György 217, 397, 411
 Rákóczi György, II. 163, 301
 Rákóczi Zsigmond 163
 Rambach, Johann Jacob 343
Rárbók (Nádasfő, Rohrbach, Rohoznik) 52
 Reers, Johannes 42, 43
 Renius György 398
 Rheda Pál 3, 146
 Rheda Péter 172, 212, 230, 333
 Rhédei László 25
 Richardus, Lucas 206
 Rikész Mihály 149
 Rimay János 344
 Roeck, Lambert 54
 Rogallen, Friedrich 436
 Rohoznik *vide* Rárbók
Róma (Roma) 70, 78, 94, 135, 146, 225, 298, 321, 357, 399, 420
Rostock 254
 Rotterdami Rézmán *vide* Erasmus, Desiderius Rotterdamus 345
 Royer Pál 283
 Rozsnyai János 161, 188, 189, 204, 214, 216, 337, 406, 407, 417
- Salánk (Salanki)** 72
 Salánki György 345
- Salonta *vide* Szalonta
 Salonta *vide* Szalonta
 Samariai János *vide* Matthei János, Samarjai
 Sámbar Mátyás 73, 338, 348, 349, 422, 423
 Sárdi Sámuel 48, 49, 109, 351
Sárospatak (Patak) 92, 161, 204, 269, 337, 364, 398, 417
 Sárospataki István 314, 315
 Sárospataki József *vide* Pataki József
 Sárpataki Mihály *vide* Nagy Mihály, Sárpataki
 Sartoris János 142
Sárvár 441
 Sátor Péter 408
 Satu Mare *vide* Szatmárnémeti
 Savonarola, Hieronymus 31
 Saxoniai Halla *vide* Halle an der Saale
 Schmederer, Christian (vidua) 408
 Schneckenhaus Menyhárt Venceszló 202
 Schultz, Daniel (vidua) 1, 2
 Schultz, Daniel 117
 Schwartz, Johann 433
 Scultetus, Abraham 246, 251
 Sekler Neumarkt *vide* Marosvásárhely
 Sekler Neumarkt *vide* Marosvásárhely
 Sellyei Balog István *vide* Balogh István, Sellyei
Sempte (Sintava) 442
 Seneca, Lucius Annaeus 170
 Sennert, Daniel 82
 Sessius, Paulus 199
 Severinus, Marcus 415, 416
 Sibelius, Casparus 340
 Sibiu *vide* Nagyszeben
 Sibiu *vide* Nagyszeben
 Siderius János 354
 Siebenbürgen *vide* Erdély
 Singrenius, Johannes 330
 Sintava *vide* Sempte

- Skócia** 136
 Sleichius, Clemens 151, 245, 252
 Smets, Hendrik 53, 56
 Sólyom Jenő 135
 Soós Ferenc 358
 Soós Kristóf, Sóvári 359, 360
Sopron (Ödenburg) 19, 192, 357
 Sóvári Soós Kristóf *vide* Soós Kristóf,
 Sóvári
 Spaisser, Franz Dominik 185
 Spoor, Fridericus Johannes 13
 Stehelin, Christoph 361
**Strasbourg (Strassburg, Argentoratum,
 Augusta Trebororum)** 13
 Streibig, Gregor Johann 127, 131, 236,
 408
 Strigonium *vide* Esztergom
 Strykouiai Lázár *vide* Lazarz
 Andrysowic
 Sturmius, Jacobus 19
 Sumuleu Ciuc *vide* Csiksomlyó
 Swaidl, Michael 400
 Swol, Johannes 180, 435

 Sz. N. P. I. 44
 Szabó János 9
 Szádeczky-Kardoss Lajos 159
 Szalárdi Miklós 363
Szalonta (Salonta) 310
 Szántai Mihály 93
 Szárászi Ferenc 300
Szászváros (Broos, Oraştie) 311
 Szathmári István 30, 365
 Szathmári Mihály 364
 Szathmári Ötvös István 365, 366
 Szathmári Pap János *vide* Pap János,
 Szathmári
 Szathmári Pap Sándor *vide* Pap Sándor,
 Szathmári
 Szathmári Pap Zsigmond *vide* Pap
 Zsigmond, Szathmári

 Szatmárnémethi Mihály 262, 263, 264,
 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271,
 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278,
 279, 280, 281
Szatmárnémeti (Satu Mare) 384
 Szeben *vide* Nagyszeben
 Székely István, Bencédi 33, 34, 35, 36,
 37
Székelyudvarhely (Odorheiu Secuiesc)
 234
 Székesi Mihály 223
 Szeli József 368
 Szenci Csene Péter *vide* Csene Péter,
 Szenci
 Szenci Fekete István *vide* Fekete István,
 Szenci
 Szenci Kertész Ábrahám *vide* Kertész
 Ábrahám, Szenci
 Szenci Molnár Albert *vide* Molnár Al-
 bert, Szenci
 Szentábrahámi Lombard Mihály *vide*
 Lombard Mihály, Szentábrahámi
 Szentpáli István 194
 Szentpéteri István 370, 371, 372, 373
 Szentyel János, Veresegyházi 429
 Szentyel Mihály, Veresegyházi 5, 93,
 179, 187, 219, 256, 260, 261, 262,
 264, 267, 272, 284, 294, 302, 314,
 328, 329, 340, 350, 378, 394, 399,
 412, 439
 Szepesváraljai Bernárd Máté 347
 Szepsi Csombor Márton *vide* Csombor
 Márton, Szepsi
 Szepsi Korotz György *vide* Korotz
 György, Szepsi
 Szerencs 341
 Szikszai Hellopeus Bálint *vide*
 Hellopoeus Bálint, Szikszai
 Szikszai Pap Sámuel *vide* Pap Sámuel,
 Szikszai
 Szilágyi Sámuel 170

- Szokolyai Anderkó István *vide* Anderkó István, Szokolyai
 Szőlősi Mihály 379
 Szőnyi István *vide* Nagy István, Szőnyi
- T. F. 44
 Tadeus *vide* Thaddaeus, Johannes
Tarcal 354
 Târgu Mureş *vide* Marosvásárhely
 Târgu Secuiesc *vide* Kézdivásárhely
 Tasi Gáspár 32, 385
 Tasi György 32
 Tatai Ferenc 196
 Técsi János 308
 Técsi Miklós 393, 394
 Tejfalvi Tziba Márton *vide* Csiba Márton, Tejfalvi
 Telegdi Miklós 388, 389
 Telegdi Pap Sámuel *vide* Pap Sámuel, Telegdi
 Teleki László 159
 Teleki Mihály 390
 Telkibányai István 391
 Thaddaeus, Johannes 68
 Thomas a Kempis *vide* Kempis, Thomas
 Thurótzi Mihály 140
 Thusa János *vide* Tussa
 Tofeus Mihály 396
 Tolnai Dali János *vide* Dali János, Tolnai
 Tolnai F. István 399
 Tolnai István *vide* Pap István, Tolnai
 Torkos András 400
 Torkos József 438
 Tornynosnémeti 88
 Toroczkai Máté 81
 Tóth György, Mártonfalvi 214, 215, 216
 Tournefort 402
 Török Mihály 225, 228
 Transilvania *vide* Erdély
- Trnava *vide* Nagyszombat
 Tsepregi Mihály *vide* Turkovics Mihály, Csepregi
 Tsipkés György *vide* Csipkés György, Komáromi
 Tsombor Márton *vide* Csombor Márton, Szepsi
 Tsuzi Tseh Jakab *vide* Cseh Jakab, Csúzi
 Tsuzi Tseh János *vide* Cseh János, Csúzi
 Turkovics Mihály, Csepregi 325
 Túróczi Mihály 408
 Tussai János 16, 145
 Türsch, David (vidua) 76, 77
 Türsch, David 74
 Tzanaki Máté *vide* Csanaki Máté
 Tzeglédi György *vide* Ceglédi György
 Tzeglédi István *vide* Ceglédi István
 Tziko Mihály 176
 Tzitzero *vide* Cicero
 Tyrnavia *vide* Nagyszombat
- Tyukodi Márton 409
- Udvarhely *vide* Székelyudvarhely
 Udvarhelyi Mihály 366
 Új-Anglia *vide* Amerika
 Új-Torda 104
 Ultrajectum *vide* Utrecht
 Uranius, Nathaniel 255, 432
 Ursinus, Zacharias 74, 300
Utrecht (Ultrajectum, Miaburg, Miamburgum) 6, 42, 43, 54, 68, 105, 107, 180, 234, 237, 238, 239, 240, 255, 271, 311, 364, 391, 432, 435
 Uzoni Balázs 71
- Váci András 398
 Vajdahunyad (Hunedoara) 79
 Válaszúti András 155

- Várad *vide* Nagyvárad
 Váradí Belényesi Ferenc *vide* Belényesi
 Ferenc, Váradí
 Váradí Mátyás 420
 Varadinum *vide* Nagyvárad
 Vári Krisztina 384
 Vas Gábor, Nánási 260
 Vásárhelyi Baba Ferenc *vide* Baba Fe-
 renc
 Vásárhelyi Gergely 425
 Vásárhelyi Matkó István *vide* Matkó
 István
 Vázsony 119
 Vázsonyi Márton 9, 129, 183
 Vedelius, Nicolaus 310, 427
 Vendelinus, Marcus Fridericus 5, 214
 Verbóczi István *vide* Werbóczi István
 Veresegyházi István 424
 Veresegyházi Szentyel János *vide*
 Szentyel János, Veresegyházi
 Veresegyházi Szentyel Mihály *vide*
 Szentyel Mihály, Veresegyházi
 Veresmarti Mihály 319
 Veszelin Pál, Kismarjai 175
 Vienna Austriae *vide* Bécs
 Vietor, Hieronymus 95
 Villerianus, Thomas 244
 Vincze György 370, 371, 372
 Virel, Mattheus 107
 Viski Pál 342
 Vitringa, Campegius 433
 Witteberga *vide* Wittenberg
 Vives, Ludovicus 313
 Vízakna (Ocna-Sibiului) 84
 Vizsoly 156, 434
 Volebius, Johannes 180, 435
 Voskul, Ernestus 311
 Vörös Mátyás, Nyéki 324
 Vratislava *vide* Boroszló
 Waesberge, Johannes 6, 68, 234, 237,
 238, 239, 240, 391
 Wagner, Gregorius 59
 Weber, Adam Johann 390
 Weber, Johann 426
 Weichenberg Simon 69, 171
 Wellens, Johannes 420
 Wendelinus *vide* Vendelinus
 Werbóczi István 122, 428
 Widmanstadius, Georgius 320
 Wien *vide* Bécs
 Witeberga *vide* Wittenberg
 Wittenberg (Witeberga) 82, 224, 397
 Wolf, Abraham 436
 Wourdai, Johannes 345
 Wroclaw *vide* Boroszló
 Zaderus, Jacobus 242
 Zeitler, Christoph Andreas 91
 Ziegler, Georg 250
 Zilahi János 439
 Zólyom Boldizsár 101
 Zrinyi Miklós 440
 Zvonarics Mihály 441

Kiadók, nyomdászok és nyomdahelyek mutatója
Register der Verleger, Drucker und Druckorte

A számok a katalógus tételeire utalnak.
Die Zahlen weisen auf die Nummern des Katalogs hin

Abrugyi György *vide* Kolozsvár

Akad. ny. *vide* Kassa

Akad. ny. *vide* Kolozsvár

Akad. ny. *vide* Nagyszombat

Alba Iulia *vide* Gyulafehérvár

Amstelodamum *vide* Amsterdam

Amsterdam (Amstelodamum)

Janssonius, Johannes 30, 300, 325

Kis Miklós, Tótfalusi 403

ny. n. 365

Smets, Hendrik 53, 56

Argentoratum *vide* Strasbourg

Aubrius, Daniel et David *vide* Hanau

Aubrius, Daniel et David *vide* Heidelberg

Augusta Trebocorum *vide* Strasbourg

Bardejov *vide* Bártfa

Bártfa (Bartpha, Bartfeld, Bardejov)

Gutgesell, David 177

Klöss, Jakob 32, 92, 108, 144, 241, 242, 341, 359, 360, 385, 404

ny. n. 101, 158, 218, 221, 375

Bartfeld *vide* Bártfa

Barth, Johannes *vide* Nagyszeben

Bartha Boldizsár *vide* Debrecen

Bartpha *vide* Bártfa

Basilea *vide* Bazel

Bazel (Basilea)

Imhof, Rudolf 44

Sz. N. P. I. 44

T. F. 44

Bécs (Wien, Vienna Austriae, Vienna Pannoniae)

Cosmerovius Máté 200, 201

Cosmerovius Máté (vidua) 285

Formika Lénárt 425

- Formika Máté 147, 184
Ghelen, Johann Peter van 170
ny. n. 116, 150
Rikesz, Mihály 149
Singrenius, Johannes 330
Typ. Soc. Jesu 321
- Bél Mátyás** *vide* Nürnberg
Biermann, Conrad *vide* Hanau
Bornemisza *vide* Sempte
Bosytz István *vide* Kassa
Brasov *vide* Brassó
Brassai Major Márton *vide* Major Márton
Brassó (Corona, Kronstadt, Brasov)
Fernolend, Martin 368
Bratislava *vide* Pozsony
Brewer, Laurentius *vide* Lócse
Brewer, Samuel (haeredes) *vide* Lócse
Brewer, Samuel *vide* Lócse
Buda (Ofen)
Nottenstein, Veronika (vidua) 326, 327
ny. n. 18, 344
Claudiopolis *vide* Kolozsvár
Cluj Napoca *vide* Kolozsvár
Corona *vide* Brassó
Cosmerovius Máté (vidua) *vide* Bécs
Cosmerovius Máté *vide* Bécs
Cracovia *vide* Krakkó
Csepreg
Farkas Imre 441
Csepregi Mihály *vide* Nagyvárad
Csíksomlyó (Sumuleu Ciuc)
ny. n. 426
- Debrecen**
Bartha Boldizsár 20
Fodorik Menyhárt 175, 210, 222, 231
Hoffhalter, Raphael 226
Hoffhalter, Rudolf 85, 86, 87
Karancsi György 24, 190, 299
Kassai Pál 67, 203
Komlós András 229, 374, 410
Lipsiai Pál 66, 70, 157, 173, 211, 233, 336
Lipsiai Pál örökösei 89

Margitai István 377
Margitai János 38, 154, 193, 196, 213, 290, 334, 356
ny. n. 25, 50, 191, 286
Rheda Pál 3, 146
Rheda Péter 172, 212, 230, 333
Rozsnyai János 188, 189, 214, 216, 406, 407
Török Mihály 225, 228
Városi nyomda 266, 292
Vincze György 370, 371, 372
Viski Pál 342

Detrekő (Plavecký hrad)

ny. n. 51, 52

Dreunen, Meinhard *vide* Utrecht

Effmurt, Jacob *vide* Gyulafehérvár

Elsevir, Johannes (vidua et haeredes) *vide* Leiden

Fabricius *vide* Nagyszében

Farkas Imre *vide* Csepreg

Fernolend, Martin *vide* Brassó

Festus, Johannes *vide* Kassa

Fodorik Menyhárt *vide* Debrecen

Formika Lénárt *vide* Bécs

Formika Máté *vide* Bécs

Franecker

Gyselaar, Johannes 21

ny. n. 195, 393

Wellens, Johannes 420

Frankfurt am Main

ny. n. 438

Frankfurt an der Oder (Frankofurtum)

Schwartz, Johannes 433

Frankofurtum *vide* Frankfurt

Fürst, Christian Friedrich Nathan *vide* Halle an der Saale

Galler, Hieronymus *vide* Oppenheim

Geyder, Georgius Johannes (vidua) *vide* Heidelberg

Ghél János *vide* Ghelen, Johann Peter van

Ghelen, Johann Peter van *vide* Bécs

Grác (Graetium Styriae, Graz)

Widmanstadius, Georgius 320

Graetium Styriae *vide* Grác

Graz *vide* Grác

Groswardein *vide* Nagyvárad

Gutgesell, David *vide* Bártfa

Güssing *vide* Németújvár

Győr (Jaurinum)

Horváth Sámuel 127

Sátor Péter 408

Streibig, Gregor Johann 127, 131, 236, 408

Thurótzai Mihály 140

Gyselaar, Johannes *vide* Franeker

Gyulafehérvár (Alba Iulia)

Effmurt, Jacob 397

Major Márton 7, 176

ny. n. 71, 84, 96, 98, 99, 163, 205, 363

Typ. princ. 217, 312

Válaszúti András és Mezléni Márton 155

Wagner, Gregorius 59

Halbeius, Johannes *vide* Hanau

Halle an der Saale (Hála)

Fürst, Christian Friedrich Nathan 100

Orbán István 129

Orbán István 400

Swaidl, Michael 400

Zeitler, Christoph Andreas 91

Hamburg

ny. n. 208

Hanau (Hanovia)

Aubrius, Daniel et David 151, 252

Biermann, Conrad 244

Halbeius, Johannes 248

Hulsius, Levinus örökösei 248

Sleichius, Clemens 151

Villerianus, Thomas 244

Hanovia *vide* Hanau

Haydelberga *vide* Heidelberg

Heidelberg (Haydelberga, Heidelberga)

Aubrius, Daniel et David 245

Geyder, Georgius Johannes (vidua) 243

Sleichius, Clemens 245

Heidelberga *vide* Heidelberg

Helczdörffer Mihály *vide* Kolozsvár

Heltai Gáspár *vide* Kolozsvár

Heltai Gáspárné *vide* Kolozsvár

Hely nélkül (sine loco)

nyomdász nélkül 16, 23, 73, 78, 79, 110, 119, 133, 135, 145, 181, 206, 220,
224, 270, 324, 338, 339, 348, 355, 379, 387, 413, 414, 418, 422, 423,
430, 440

Hermannstadt *vide* Nagyszeben

Hoffhalter, Raphael *vide* Debrecen

Hoffhalter, Raphael *vide* Nagyváradi

Hoffhalter, Rudolf *vide* Debrecen

Horváth Sámuel *vide* Győr

Hörmann János *vide* Nagyszombat

Hulsius, Levinus (vidua) *vide* Oppenheim

Hulsius, Levinus *vide* Hanau

Imhof, Rudolf *vide* Bázeli

Janssonius, Johannes *vide* Amsterdam

Jaurinum *vide* Győr

Jéna

ny. n. 9, 15, 142, 183, 343, 436

Karancsi György *vide* Debrecen

Kassa (Košice)

Akad. ny. 357

Bosytz István 174

Festus, Johannes 405

Klein, Johannes 88

Marcklinger, Johann Karl 318

ny. n. 31, 296

Schultz, Daniel 117

Schultz, Daniel (vidua) 1, 2

Severinus, Marcus 415, 416

Türsch, David 74, 75

Türsch, David (vidua) 76, 77

Kassai Pál *vide* Debrecen

Keresd (Cris)

ny. n. 17

Székesi Mihály 223

Kertész Ábrahám, Szenci *vide* Kolozsvár

Kertész Ábrahám, Szenci *vide* Nagyszeben

Kertész Ábrahám, Szenci *vide* Nagyváradi

Kis Miklós, Tótfalusi *vide* Kolozsvár

Klausenburg *vide* Kolozsvár

Klein, Johannes *vide* Kassa

Klöss, Jakob *vide* Bártfa

Kolozsvár (Claudiopolis, Klausenburg, Cluj Napoca)

Abrugyi György 411

Akad. ny. 304

Helczdörffer, Michael 58

Heltai Gáspár 60, 61, 62, 63, 120, 122, 123, 124, 125, 428

Heltai Gáspárné 121, 128

Kertész Ábrahám, Szenci 256, 419

Kis Miklós, Tótfalusi 4, 10, 64, 65, 114, 152, 215, 250, 303, 305, 306, 401

Lengyel Andrásné 40, 58

Makai Nyirő János 81

Némethi Mihály 118, 263, 390

ny. n. 94, 134, 265, 269, 270, 293, 361, 369, 376, 380, 383, 396, 421

Pap Sámuel, Telegdi 72, 168, 307, 331, 358, 367, 384

Pap Sándor, Szathmári 102, 104, 126, 159, 232, 257

Pataki József 8, 46, 139, 153, 198

Rozsnyai János 417

Szentyel Mihály, Veresegyházi 5, 93, 179, 187, 219, 256, 260, 261, 262, 264,

267, 272, 284, 294, 302, 314, 328, 329, 340, 350, 378, 394, 399, 412, 439

Telegdi ny. 168

Veresegyházi István 424

Weichenberg Simon 69, 171

Komlós András *vide* Debrecen

Komlós *vide* Debrecen

Košice *vide* Kassa

Kőszeg

Ludwig, Johann 142

Krakau *vide* Krakkó

Krakkó (Krakow, Krakau, Cracovia)

Lazarz Andrysowic 35

ny. n. 33, 34, 36, 37

Vietor, Hieronymus 95

Krakow *vide* Krakkó

Kronstadt *vide* Brassó

L. D. B. J. *vide* Nagyvárad

Landerer János Mihály *vide* Landerer, Johann Michael

Landerer, Johann Michael *vide* Pozsony

Leida *vide* Leiden

Leiden (Leida, Lugdunum Batavorum)

Elsevir, Johannes (vidua et haeredes) 268

Luchtmans, Samuel 22

Wour dai, Johannes 345

Leipzig *vide* Lipcse

Lengyel Andrásné *vide* Kolozsvár
Leutschau *vide* Lócse
Levoča *vide* Lócse
Lipsee (Leipzig, Lipsia)
ny. n. 103
Lipsia *vide* Lipsee
Lipsiai Pál örökösei *vide* Debrecen
Lipsiai Pál *vide* Debrecen
Lócse (Levoča, Leutschau)
Brewer, Laurentius 82, 346, 429
Brewer, Samuel 254, 301, 335
Brewer, Samuel (haeredes) 308
ny. n. 14, 19, 90, 197, 235, 332
Luchtmans, Samuel *vide* Leiden
Ludvig, Johannes *vide* Jéna
Ludwig, Johann *vide* Kőszeg
Ludwig, Johann *vide* Kőszeg
Lugdunum Batavorum *vide* Leiden
Magnovardia *vide* Nagyvárad
Major Márton *vide* Gyulafehérvár
Makai Nyíró János *vide* Kolozsvár
Manlius, Johannes *vide* Németújvár
Manskovit Bálint *vide* Vizsoly
Marchlinger Korlát *vide* Marcklinger, Johann Karl
Marcklinger, Johann Karl *vide* Kassa
Margitai István *vide* Debrecen
Margitai János *vide* Debrecen
Mezléni Márton *vide* Gyulafehérvár
Miaburg (= Utrecht)
Uranius, Nathaniel 255, 432
Miaburg *vide* Utrecht
Miamburgum *vide* Utrecht
Müller, Philippus *vide* Utrecht
Nagyszeben (Hermannstadt, Sibiu)
Barth, Johannes 143, 167
Fabricius, Johann 83
Kertész Ábrahám, Szenci 26, 27, 28, 29, 178, 256
Sárdi Sámuel 48, 49, 109, 351
Udvarhelyi Mihály 366
Nagyszombat (Tyrnavia, Trnava)
Akad. ny. 162, 207, 282, 297, 298, 322, 362, 437
Hörmann János 297, 298

- ny. n. 141, 295, 389
Schneckenhaus Menyhárt Venceszló 202
Telegdi Miklós 388
Typ. capituli 253
- Nagyvárad (Varadinum, Groswardein, Oradea, Magnovardia)**
Csepregi Mihály 166
Hoffhalter, Raphael 227
Kertész Ábrahám, Szenci 39, 80, 97, 165, 169, 182, 310, 352, 409, 419, 427
L. D. B. J. 259
ny. n. 132, 137, 164
- Némethi Mihály *vide* Kolozsvár
- Németújvár (Güssing)**
Manlius, Johannes 41
- Noriberga *vide* Nürnberg
Norimberga *vide* Nürnberg
Nottenstein, Veronika (vidua) *vide* Buda
- Nürnberg (Noriberga, Norimberga)**
Bél Mátyás 11
Monath, Peter Conrad 11
ny. n. 381
- Ofen *vide* Buda
- Oppenheim**
Galler, Hieronymus 136, 246, 247, 249, 251
Hulsius, Levinus (vidua) 249
- Oradea *vide* Nagyvárad
Orbán Isván *vide* Halle
- Pápa**
Bernárd Máté, Szepesváraljai 347
- Pataki József *vide* Kolozsvár
Pataki *vide* Kolozsvár
Posonium *vide* Pozsony
- Pozsony (Posonium, Pressburg, Bratislava)**
Landerer, Johann Michael 349
ny. n. 316
Royer, Johann Paul (vidua) 283
Spaisser, Franz Dominik 185
Typ. Academiae 149
Typ. archiepiscopalis 317, 319
- Prága (Praha)**
Sessius, Paulus 199
Pressburg *vide* Pozsony
Reers, Johannes *vide* Utrecht

Renius György *vide* Sárospatak
 Rennauer, Johann Philipp *vide* Sopron
 Rheda Pál *vide* Debrecen
 Rheda Péter *vide* Debrecen
 Rikesz Mihály *vide* Bécs
 Roeck, Lambert *vide* Utrecht+Debrecen Margitai János 55
 Royer Pál (vidua) *vide* Royer, Johann Paul (vidua)
 Royer, Johann Paul (vidua) *vide* Pozsony
 Rozsnyai János *vide* Debrecen
 Rozsnyai János *vide* Kolozsvár
 Rozsnyai János *vide* Sárospatak
 Sárdi Sámuel *vide* Nagyszében
Sárospatak
 ny. n. 269
 Renius György 398
 Rozsnyai János 161, 204, 337, 417
 Sátor Péter *vide* Győr
 Schneckenhaus Menyhárt Venceszló *vide* Nagyszombat
 Schultz, Daniel (vidua) *vide* Kassa
 Schwartz, Johannes *vide* Frankfurt an der Oder
Sempte (Sintava)
 Bornemisza, Péter 442
 Sessius, Paulus *vide* Prága
 Severinus, Marcus *vide* Kassa
 Sibiu *vide* Nagyszében
 Siess, Johann Josef *vide* Sopron
 Singrenius, Johannes *vide* Bécs
 Sleichius, Clemens *vide* Hanau
 Smets, Hendrik *vide* Amsterdam
Sopron
 Rennauer, Johann Philipp 9, 15, 438
 Siess, Johann Josef 381
 Spaizer Domokos Ferenc *vide* Spaisser, Franz Dominik
 Spoor, Friedrich Johannes *vide* Strasbourg
Strasbourg (Strassburg, Argentoratum, Augusta Trebororum)
 Spoor, Friedrich Johannes 13
 Strassburg *vide* Strasbourg
 Streibig Gergely János *vide* Streibig, Gregor Johann
 Streibig *vide* Győr
 Streibig, Gregor Johann *vide* Győr
 Striykouiai Lázár *vide* Krakkó
 Sumuleu Ciuc *vide* Csíksomlyó

Swaidl, Michael *vide* Halle
 Swol, Johannes *vide* Utrecht
 Szathmári Pap Sándor *vide* Kolozsvár
 Székesi Mihály *vide* Keresd
 Szenci Kertész Ábrahám *vide* Kertész Ábrahám, Szenci
 Szentyel Mihály, Veresegyházi *vide* Kolozsvár
 Szepesváraljai Bernárd Máté *vide* Pápa
 Telegdi Miklós *vide* Nagyszombat
 Telegdi ny. *vide* Kolozsvár
 Telegdi Pap Sámuel *vide* Kolozsvár
 Thurótzai Mihály *vide* Győr
 Török Mihály *vide* Debrecen
 Trajectum ad Rhenum *vide* Utrecht
 Trnava *vide* Nagyszombat
 Türsch, David (vidua) *vide* Kassa
 Türsch, David *vide* Kassa
 Typ. archiepiscopalis *vide* Pozsony
 Typ. capituli *vide* Nagyszombat
 Typ. princ. *vide* Gyulafehérvár
 Typ. Soc. Jesu *vide* Bécs
 Tyrnavia *vide* Nagyszombat
 Udvarhelyi Mihály *vide* Nagyszében
 Ultrajectum *vide* Utrecht
 Uranius, Nathaniel *vide* Miaburg
Utrecht (Ultrajectum, Trajectum ad Rhenum, Miaburg)
 Dreunen, Meinhard 107, 271
 Müller, Philippus 105
 Reers, Johannes 42, 43, 255, 432
 Roeck, Lambert 54
 Swol, Johannes 180, 435
 Voskul, Ernestus 311
 Waesberge, Johannes 6, 68, 234, 237, 238, 239, 240, 391
 Válaszúti János *vide* Gyulafehérvár
 Varadinum *vide* Nagyvárad
 Városi nyomda *vide* Debrecen
 Veresegyházi István *vide* Kolozsvár
 Veresegyházi Szentyel Mihály *vide* Szentyel Mihály, Veresegyházi
 Vienna Austriae *vide* Bécs
 Vietor, Hieronymus *vide* Krakkó
 Villerianus, Thomas *vide* Hanau
 Vincze György *vide* Debrecen
 Viski Pál *vide* Debrecen

Vizsoly

Manskovit Bálint 156, 434

Voskul, Ernestus *vide* Utrecht

Waesberge, Johannes *vide* Utrecht

Wagner, Gregorius *vide* Gyulafehérvár

Weichenberg Simon *vide* Kolozsvár

Wellens, Johannes *vide* Franeker

Widmanstadius, Georgius *vide* Grác

Wien *vide* Bécs

Wour dai, Johannes *vide* Leiden

Zeitler, Christoph Andreas *vide* Halle

A szegedi olvasmánytörténeti kutatócsoport kiadványai
Veröffentlichungen der Forschungsgruppe für die Erforschung der
Lesekultur in der frühen Neuzeit

Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez
(Materialien zur Geschichte der Geistesströmungen in Ungarn
in 16–18. Jahrhundert)

Hrsg. v. /Sorozatszerkesztő
Keserű Bálint

11. A magyar könyvkultúra múltjából. Iványi Béla cikkei és gyűjtése. (Über die Geschichte der ungarischen Bücher und des Lesens. Ausgewählte Aufsätze und Forschungsangaben von Béla Iványi.) (Sajtó alá rend., függelék/Hrsg. v., Anhang v.: Herner, János– Monok, István.) Szeged, 1983. 645 p.
12. A Dernschwam-könyvtár. Egy magyarországi humanista könyvjegyzéke. (Die Bibliothek Dernschwam. Bücherinventar eines Humanisten in Ungarn.) (Kisérőtanulmánnyal közreadja/Zusammengestellt v.: Berlász, Jenő. Sajtó alá rend., mutató/Hrsg. v., register v.: Keveházi, Katalin-, Monok István. Munkatárs/Mitarbeiter: Varga, András.) Szeged, 1984. 343 p.
- 12/2. A Zsámboky-könyvtár katalógusa (1587) Gulyás Pál olvasatában. (Die Bibliothek Sambucus. Katalog. Nach der Abschrift von Pál Gulyás.) Szerk./Hrsg. v.: Monok, István. Bev./Einleitung v.: Ötvös, Péter. Bibliográfia/Bibliographie v.: Varga, András. Szeged, 1992. 281 p.
- 12/3. A Dudith-könyvtár. Részleges rekonstrukció. (Die Bibliothek Duditius.) Összeáll. és az előszót írta/Hrsg. v., Einleitung v.: Jankovics, József– Monok, István. Szeged, 1993. 207 p.
13. Magyarországi magánkönyvtárak. I. (1533-1657). (Privatbibliotheken in Ungarn.) Sajtó alá rend./Hrsg. v.: Varga, András. Budapest–Szeged, 1986. IX, 259 p.
- 13/2. Magyarországi magánkönyvtárak. II. (1580-1721). (Privatbibliotheken in Ungarn.) Sajtó alá rend./Hrsg. v.: Farkas, Gábor– Katona, Tünde– Latzkovits, Miklós– Varga, András. (Szerk./Hrsg.v.: Monok, István.) Szeged, 1992. VII, 329 p.
- 13/3. Magyarországi magánkönyvtárak. III. (Privatbibliotheken in Ungarn.) Besztercebánya, Körmöcbánya, Selmecbánya. (előkészületben– in Vorbereitung)
- 13/4. Magyarországi magánkönyvtárak. IV. Pótlások. (Privatbibliotheken in Ungarn.) (tervben– geplant)

14. Partiumi könyvesházak. 1623-1730. (Bibliotheken in Partium Regni Hungariae.) (Sárospatak, Debrecen, Szatmár, Nagybánya, Zilah). Sajtó alá rend./Hrsg. v.: Fekete, Csaba- Kulcsár, György- Monok, István- Varga, András. Budapest-Szeged, 1988. 588 p.
15. Kassa város olvasmányai. 1562-1731. (Lesestoffe der Stadt Kaschau.) Sajtó alá rend./Hrsg. v.: Gácsi, Hedvig- Farkas, Gábor- Keveházi, Katalin- Lázár, István Dávid- Monok, István- Németh, Noémi. Szeged, 1990, XII, 226 p.
- 16/1. Erdélyi könyvesházak I. Jakó, Klára: Az első kolozsvári egyetemi könyvtár története és állományának rekonstrukciója (1579-1604). (Bibliotheken in Siebenbürgen I. Die Geschichte der ersten Universitätsbibliothek in Klausenburg und die Rekonstruktion ihres Bestandes.) (Szerk./Hrsg. v.: Monok, István). Szeged, 1991. 171 p.
- 16/2. Erdélyi könyvesházak II. (Bibliotheken in Siebenbürgen II.) Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyenyed, Szászváros, Székelyudvarhely. Jakó Zsigmond anyaggyűjtésének felhasználásával sajtó alá rend./Hrsg. v.: Monok, István- Németh, Noémi- Tonk, Sándor. Szeged, 1991. X, 246 p.
- 16/3. Erdélyi könyvesházak III. 1563-1757. A Bethlen-család és környezete. Az Apafi-család és környezete. A Teleki-család és környezete. Vegyes források. (Bibliotheken in Siebenbürgen III. Die Familie Bethlen, Apafi, Teleki und ihren Alumnenkreis. Übrige Quellen.) Sajtó alá rend./Hrsg. v.: Monok, István- Németh, Noémi- Varga, András. Szeged, 1994. [1995] XVI, 375 p.
- 16/4. Erdélyi könyvesházak IV. Beszterce, Brassó, Nagyszeben, Segesvár. (Bibliotheken in Siebenbürgen IV. Lesestoffe der sächsischen Städten) (előkészületben- in Vorbereitung)
- 16/5. Erdélyi könyvesházak V. Csiksomlyó. (Bibliotheken in Siebenbürgen V.) (előkészületben- in Vorbereitung)
- 17/1. Magyarországi jezsuita könyvtárak 1711-ig. I. (Jesuitenbibliotheken in Ungarn bis zum Jahre 1711. Bd. I.) Kassa, Pozsony, Sárospatak, Túróc, Ungvár. Sajtó alá rend./Hrsg. v.: Farkas, Gábor- Monok, István- Pozsár, Annamária- Varga, András. Szeged, 1990. 330 p.
- 17/2. Magyarországi jezsuita könyvtárak 1711-ig. II. (Jesuitenbibliotheken in Ungarn bis zum Jahre 1711. Bd. II.) Nagyszombat. Sajtó alá rend./Hrsg. v.: Farkas Gábor. (előkészületben- in Vorbereitung)
- 18/1. Lesestoffe in Westungarn I. Sopron (Ödenburg) 1535-1721. Hrsg. von Tibor Grüll, Katalin Keveházi, József László Kovács, István Monok, Péter Ötvös, Katalin G. Szende. Red. von István Monok, Péter Ötvös, Harald Prickler. Szeged, 1994. XI, 578 p.
- 18/2. Lesestoffe in Westungarn II. Forchtenstein (Fraknó), Eisenstadt (Kismarton), Güns (Kőszeg), Rust (Ruszt). Hrsg. von Tibor Grüll, Katalin Keveházi, Károly Kokas, István Monok, Péter Ötvös, Harald Prickler. Szeged, 1996. XXII, 325 p.

19. Intézményi gyűjtemények Magyarországon 1526–1750. (Institutionelle Bibliotheken in Ungarn 1526–1750.) (előkészületben– in Vorbereitung)
20. Kumulativ index a 11–19. kötetekhez. (Index cumulativus zu den Bänden 11–19.) (tervben– geplant)

Könyvtártörténeti Füzetek
(Bibliographische Hefte zur Bibliotheksgeschichte)
Hrsg. v./Sorozatszerkesztő
Monok István

- I. Magángyűjtemények Magyarországon 1551–1721. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Összeáll./Zusammengestellt v.: Font, Zsuzsanna– Herner, János– Kokas, Károly– Monok, István. Szerk./Hrsg. v.: Monok, István. Szeged, 1981. (Private Sammlungen in Ungarn aus den Jahren 1551–1721. Bibliographie von Buchverzeichnissen und Inventaren.) XXIX, 219 p.
- II. Magángyűjtemények Nyugat-Magyarországon 1555–1721. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Összeáll./Zusammengestellt v.: Herner, János– Keveházi, Katalin– Kokas, Károly– Monok, István segítségével Bariska, István– Kovács, József László– Ötvös, Péter– Tirnitz, József. Szerk./Hrsg. v.: Monok, István. Szeged, 1982. (Private Sammlungen in West-Ungarn aus den Jahren 1555–1721. Bibliographie von Buchverzeichnissen und Inventaren.) XVIII, 161 p.
- III. Magángyűjtemények Magyarországon 1545–1721. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Összeáll./Zusammengestellt v.: Herner, János– Monok, István. Szeged, 1983. (Private Sammlungen in Ungarn aus den Jahren 1545–1721. Bibliographie von Buchverzeichnissen und Inventaren.) XX, 171 p.
- IV. Magángyűjtemények a királyi Magyarországon és az Erdélyi fejedelemségben 1533–1721. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Összeáll./Zusammengestellt v.: Font, Zsuzsa– Herner, János– Katona, Tünde– Keveházi, Katalin– Kiss, Éva– Kokas, Károly– Latzkovits, Miklós– Monok, István– Rideg, László– Varga, András. Szerk./Hrsg. v.: Herner, János– Monok, István. Szeged, 1985. (Private Sammlungen in aus dem Gebiet des königlichen Ungarn und in dem Fürstentum Siebenbürgen 1533–1721. Bibliographie von Buchverzeichnissen und Inventaren.) XVII, 190 p.
- V. Magyarországi magángyűjtemények 1561–1721. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Összeáll./Zusammengestellt v.: Farkas, Gábor– Gácsi, Hedvig– Katona, Tünde– Keveházi, Katalin– Latzkovits, Miklós– Monok, István– Németh, Noémi. Szerk./Hrsg. v.: Monok, István. Szeged, 1989. (Private Sammlungen in Ungarn aus den Jahren 1564–1716. Bibliographie von Buchverzeichnissen und Inventaren.) XIII, 149 p.

- VI. Intézményi gyűjtemények 1535-1721. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Összeáll./Zusammengestellt v.: Farkas, Gábor- Monok, István- Németh, Noémi. Szerk./Hrsg. v.: Monok, István. Szeged, 1989. (Institutionsbibliotheken in Ungarn aus den Jahren 1535-1721. Bibliographie von Buchverzeichnissen und Inventaren.) XIX, 146 p.
- VII. Intézményi- és magángyűjtemények Magyarországon 1722-1750. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Összeáll./Zusammengestellt v.: Monok, István- Varga, András. Szerk./Hrsg. v.: Monok, István. Szeged, 1990. (Institutionsbibliotheken und Private Sammlungen in Ungarn aus den Jahren 1722-1750. Bibliographie von Buchverzeichnissen und Inventaren.) XIV, 159 p.

Olvasmánytörténeti Dolgozatok
(Aufsätze zur Lesegeschichte)
Hrsg. v./Sorozatszerkesztő
Monok István

- I. Sipos, Gábor: A kolozsvári Református Kollégium könyvtára a XVII. században. (Die Bibliothek des reformierten Kollegiums in Klausenburg im 17. Jahrhundert.) Szeged, 1991, Scriptum. 116 p.
- II. Varga, András: A szegedi minorita könyvtár a XVIII. században. (Die Bibliothek des Minoritenklosters in Szeged im 18. Jahrhundert.) Szeged, 1991, Scriptum. 41 p.
- III. Kokas, Károly: Könyv és könyvtár a XVI-XVII. századi Kőszegen. (Buch und Bibliothekswesen in Kőszeg (Güns) in dem 16. und 17. Jahrhundert.) Szeged, 1991, Scriptum. 50 p.
- IV. Monok, István: Könyvjegyzékek és katalógusok Magyarországon 1535-1721. Forrástipológia, forráskritika, forráskiadás. (Kataloge und buchverzeichnisse in Ungarn 1526-1720. Quellentypologie, Quellenkritik, Quellenausgabe.) Szeged, 1993, Scriptum. 95 p.
- V. Viliam, Cicaj: Bányavárosi könyvkultúra a XVI-XVIII. században. Besztercebánya, Körmöcbánya, Selmecbánya. (Buchkultur der Bergstädte in dem 16-18. Jahrhundert. Neusohl, Kremnitz, Schemnitz.) Szeged, 1994, Scriptum. 142 p.
- VI. Schwarcz, Katalin: A klarissza apácák könyvkultúrája a XVIII. században. (Die Lesekultur der Klarissen in dem 18. Jahrhundert.) Szeged, 1994, Scriptum. 84 p.
- Sonderband. Wolfram Seidler: Buchmarkt und Zeitschriften in Wien 1760-1785. Studie zur Herausbildung einer literarischen Öffentlichkeit in Österreich des 18. Jahrhunderts. Szeged, 1994, Scriptum. 125 p.

**A Kárpát-medence korai könyvtárai. —
Bibliotheken im Karpathenbecken der frühen Neuzeit
Hrsg. v./Sorozatszerkesztő
Monok István**

Monok, István: A Rákóczi-család könyvtárai 1588–1660. — Bibliotheken der Familie Rákóczi 1588–1660. Szeged, 1996, Scriptum.

**Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta Bibliothecaria
Hrsg. v./Szerkesztő
Karácsonyi, Béla- majd/später Monok, István**

- Tomus IX. Fasciculus 1. Régi könyveink és kézirataink katalógusai. A szegedi piaristák könyvtára. (Kataloge unserer Altbücher und Handschriften. Bibliothek der Piaristen in Szeged.) Összeáll./Hrsg. v.: Varga, András. Szeged, 1986. XIV, 88 p.
- Tomus IX. Fasciculus 3. 1986: Régi könyveink és kézirataink katalógusai. XVI. századi könyvek. (Kataloge unserer Altbücher und Handschriften. Bücher aus dem XVI. Jahrhundert.) Összeáll./Hrsg. v.: Keveházi, Katalin- Monok, István. Szeged, 1986. XII, 216 p.
- Tomus IX. Fasciculus 4. Otto Mazal: Die spätantike Literatur im Buchdruck des 15. Jahrhunderts. Szeged, 1987. 76 p.
- Tomus X. Fasciculus 1. 1989: Régi könyveink és kézirataink katalógusai. Dézsi Lajos kéziratgyűjteménye. (Kataloge unserer Altbücher und Handschriften. Handschriftennachlass von Lajos Dézsi.) Bev., összeáll./Hrsg. v.: Monok, István. Szeged, 1989. XII, 118 p.
- Tomus X. Fasciculus 4. A kecskeméti piarista rendház XVI. századi könyvei. (Kataloge unserer Altbücher und Handschriften. Drucke aus dem 16. Jahrhundert in der Piaristen-Bibliothek in Kecskemét.) Összeáll./Hrsg. v.: Kósáné Horváth, Mária. Szeged, 1990. 51 p.
- Tomus XI. Fasciculus 1. Régi könyveink és kézirataink katalógusai. Régi magyar nyomtatványok 1700-ig. (Kataloge unserer Altbücher und Handschriften. Alte ungarländische Drucke bis 1700.) Összeáll./Hrsg. v.: Varga, András. Szeged, 1991. IX, 188 p.
- Tomus XI. Fasciculus 4. Régi könyveink és kézirataink katalógusai. A szegedi minoriták könyvtára. (Kataloge unserer Altbücher und Handschriften. Die Minoriten-Bibliothek in Szeged.) Összeáll./Hrsg. v.: Varga, András. Szeged, 1991. 62 p.

Tomus XII. Fasciculus 4. 1994: Régi könyveink és kézirataink katalógusai. A Szeged-Alsóvárosi ferences rendház könyvtára. (Kataloge unserer Altbücher und Handschriften. Die Bibliothek des Franciscanerklosters in Szeged.) Hrsg v./Összeáll. Keveházi Katalin, Monok István. Szeged, 1994. 130 p.

Einzelveröffentlichungen

Die Bibliothek Dernschwam. Bücherinventar eines Humanisten in Ungarn. Hrsg. von Jenő Berlász. Red. von. Katalin Keveházi, István Monok. Szeged, 1984. 303

p.

Die Bibliothek Sambucus. Katalog. Nach der Abschrift von Pál Gulyás. Hrsg. von István Monok. Einleitung von Péter Ötvös. Bibliographie von András Varga. Szeged, 1992. 281 p.

András Dudith's Library. A partial reconstruction. Compiled and with an introduction by József Jankovics, István Monok. Szeged, 1993. 207 p.

A könyves kultúra. XIV–XVII. század. I. Válogatás az angolszász szakirodalomból. A tanulmányokat válogatta, a jegyzeteket írta: Monok István, Szabó Enéh. (Kulturgeschichte des Buches. 14-17. Jahrhundert. Ausgewählte Studien aus der englische Fachliteratur.) Szeged, 1992. 287 p.

A Bibliotheca Zriniana története és állománya. – History and Stock of the Bibliotheca Zriniana. Írták és összeáll. Hausner Gábor, Klaniczay Tibor, Kovács Sándor Iván, Monok István, Orlovsky Tibor. Szerk./Hrsg. v.: Klaniczay Tibor. Bp., 1992. /Zrínyi Könyvtár 4./ 628 p.